

**PARLEMENT DE LA REGION
DE BRUXELLES-CAPITALE**

SESSION ORDINAIRE 2014

20 JUILLET 2014

**DECLARATION GOUVERNEMENTALE
ET ACCORD DE GOUVERNEMENT**

**BRUSSELS
HOOFDSTEDELIJKPARLEMENT**

GEWONE ZITTING 2014

20 JULI 2014

**REGEERVERKLARING EN
REGEERAKKOORD**

---

1. DECLARATION GOUVERNEMENTALE

DECLARATION DE POLITIQUE GENERALE DU GOUVERNEMENT DE LA REGION DE BRUXELLES-CAPITALE

Permettez-moi tout d'abord de me féliciter d'un élément historique non seulement pour Bruxelles mais pour tout notre pays : le Gouvernement qui se présente devant vous est le premier Gouvernement paritaire que notre pays connaisse !

Ce sont 4 femmes et 4 hommes qui porteront dès demain l'avenir de Bruxelles.

C'est pour moi une grande fierté ! Et le signe le plus tangible de la volonté de mon équipe de faire de l'égalité des chances une de ses grandes priorités politiques.

C'est un geste fondateur que je pose devant vous.

Ceci n'est pas une « banale » Déclaration de politique générale ni un classique vote de confiance que mon Gouvernement vous demandera à la fin de nos débats.

Ce que nous posons comme acte aujourd'hui est en quelque sorte la seconde naissance de la Région de Bruxelles-Capitale.

Certains me trouveront excessif, voire grandiloquent.

Il n'en est rien.

25 ans après que les fondateurs ont posé les actes nécessaires à sa mise en place et à son fonctionnement, il s'agit maintenant de faire entrer notre Région dans l'âge de la maturité.

La 6ème réforme de l'Etat présente une ampleur particulière pour la Région bruxelloise.

Bien évidemment, comme les autres entités fédérées, nous héritons de nouvelles compétences fondamentales, principalement en matière d'emploi, de leviers économiques – comme la politique du tourisme – ou encore de sécurité.

Et aussi, et je le dis ici devant cette assemblée régionale, en matière sociale à travers la Cocom qui verra ses compétences et son budget décuplés.

Mais cette 6ème réforme de l'Etat, ce sont également des éléments particuliers pour Bruxelles.

Je pense bien évidemment au juste financement de notre Région qui va nous permettre de mener des politiques

1. REGEERVERKLARING

ALGEMENE BELEIDSVERKLARING VAN DE BRUSSELSE HOOFDSTEDELIJKE REGERING

Laat mij u eerst en vooral zeggen hoe verheugd ik ben over een historisch feit, niet enkel voor Brussel maar voor het hele land : de Regering die voor u staat, is de eerste paritaire Regering ooit in ons land !

Vier vrouwen en vier mannen gaan vanaf morgen samen aan de slag in dienst van de toekomst van Brussel.

Daar ben ik bijzonder trots op ! En het is het meest tastbare teken van de intentie van mijn ploeg om van gelijke kansen één van haar grote prioriteiten te maken.

Ik sta vandaag voor u met een stichtend gebaar.

Dit is geen « banale » Beleidsverklaring of een klassieke vertrouwensstemming die mijn Regering u zal voorleggen na afloop van de debatten.

Ons optreden van vandaag geldt in zekere zin als hergeboorte van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

Sommigen onder u vinden dit ongetwijfeld overdreven, hoogdravend zelfs.

Helemaal niet !

Vijfentwintig jaar nadat de oprichters van ons Gewest de handelingen hebben verricht waartoe zij waren geroepen om de instelling in het leven te roepen en te laten functioneren, is vandaag het moment aangebroken om ons Gewest binnen te leiden in de institutionele volwassenheid.

De omvang van de zesde staatshervorming is bijzonder voor het Brussels Gewest.

Uiteraard krijgen wij net zoals de andere gemeenschappen en gewesten nieuwe, fundamentele bevoegdheden, hoofdzakelijk inzake werkgelegenheid, bepaalde economische hefbomen – zoals het toerismebeleid – en veiligheid.

En ook – en dat zeg ik bewust hier voor dit gewestelijk halfroond – op sociaal vlak via de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, die haar bevoegdheid en budget ziet vertienvoudigen.

Maar deze zesde staatshervorming houdt ook heel wat specifieke elementen in voor Brussel.

Ik denk daarbij uiteraard aan de rechtvaardiger financiering van ons Gewest, waardoor wij alvast een ambitieuzer

ambitieuses d'investissement. Mais dans un cadre responsable, j'y reviendrai.

Je pense aussi à l'autonomie constitutive qui nous hisse enfin au même niveau que les deux autres Régions du pays.

L'âge de la maturité c'est pourtant bien plus que la mise en œuvre de la 6me réforme de l'Etat.

L'âge de la maturité, je l'ai ressenti au plus profond de moi durant les négociations qui ont permis de conclure l'accord qu'au nom du Gouvernement je viens vous présenter en cette veille de fête nationale.

Nous sommes avant tout des Bruxelloises et des Bruxellois attachés à notre Région.

Cela permet de transcender tous les clivages.

Linguistiques bien sûr, mais pas seulement.

Bruxellois avant d'être francophone ou néerlandophone.

Car ce qui anime le Gouvernement que je vais avoir l'honneur de présider pendant 5 ans, c'est avant tout de faire vivre un « projet de Région » cohérent et novateur.

Ce que nous partageons, c'est une même vision du développement à long terme de notre Région.

La volonté de mon Gouvernement sera de mettre en œuvre un « projet régional bruxellois » autour de priorités claires, d'actions fortes et d'une ambition nouvelle.

Ces priorités seront mises en œuvre par des instruments publics réformés, performants et évalués systématiquement.

Je veux que nous puissions nous concentrer avec efficacité sur ces priorités.

Pour ce faire, j'aurai un impératif : décroïsonner les compétences régionales !

L'impérieuse nécessité d'une réponse forte à l'explosion démographique l'exige.

Plus que jamais, le Gouvernement sera un lieu d'interaction entre toutes les compétences régionales.

De la mobilité à l'aménagement du territoire, de l'emploi à la recherche scientifique, de la propreté aux politiques énergétiques, du logement à la politique d'équipements d'intérêt collectif, la cohérence sera le maître mot de ce Gouvernement.

investeringsbeleid kunnen voeren. Maar dan wel binnen een verantwoordelijk kader. Ik kom hier verder op terug.

Ik denk ook aan de constitutieve autonomie, die ons eindelijk op hetzelfde niveau brengt als de beide andere Gewest van het land.

Volwassenheid is voor het Gewest uiteraard meer dan de uitvoering van de zesde staats hervorming.

Ik heb die volwassenheid heel duidelijk gevoeld tijdens de onderhandelingen die hebben geleid tot het akkoord dat ik u in naam de van de Regering kom voorleggen aan de vooravond van de nationale feestdag.

Wij zijn in de eerste plaats Brusselaars die gehecht zijn aan ons Gewest.

Daarmee kunnen we alle tegenstellingen overstijgen.

En dan gaat het over veel meer dan eventuele taaltwisten.

Eerst Brusselaars, en dan pas Franstaligen en Nederlandstaligen.

Ik heb de eer om vijf jaar lang een Regering te leiden die als prioriteit heeft een samenhangend en vernieuwend « Gewestelijk project » tot leven te brengen.

Wij delen eenzelfde visie op de lange-termijnontwikkeling van ons Gewest.

Het is de wil van mijn Regering om een « Brussels gewestelijk project » in de steigers te zetten rond duidelijke prioriteiten, sterke initiatieven en een nieuwe ambitie.

Deze prioriteiten worden ten uitvoer gebracht aan de hand van hervormde, performante en systematisch geëvalueerde openbare instrumenten.

Ik wil dat wij ons op een efficiënte manier concentreren op deze prioriteiten.

Maar daarbij hoort een dwingende opdracht : een ontzuiling van de gewestelijke bevoegdheden !

De dringende noodzaak aan antwoorden op de bevolkingsexplosie maakt deze noodzakelijk.

Meer dan ooit wordt de Regering het brandpunt van interactie voor alle gewestelijke bevoegdheden.

Van mobiliteit tot ruimtelijke ordening, van werk tot wetenschappelijk onderzoek, van netheid tot energie, van huisvesting tot gemeenschapsbelang, « coherentie » wordt het motto van deze Regering.

Notre Déclaration de politique régionale en est le témoin et j'en serai le gardien.

La gouvernance de notre Région ne peut plus tolérer non plus le moindre éparpillement des moyens budgétaires.

Elle ne peut plus tolérer l'éclatement des lieux de décision.

Elle ne peut plus accepter que des couches intermédiaires viennent se mettre entre le politique et celles et ceux qui doivent exécuter nos décisions.

Je le dis sans détour : notre Déclaration de politique régionale, c'est aussi le retour de la primauté de la responsabilité politique.

Du Parlement et du Gouvernement !

C'est ici – et nulle part ailleurs – que doit se construire l'avenir de Bruxelles.

Nous seuls, les élus de chacun de nos partis, avons la légitimité de prendre les décisions.

Nous seuls avons la responsabilité de les assumer devant les électeurs.

Ce Gouvernement révolutionnera donc la gouvernance de notre Région !

Dès la rentrée parlementaire d'octobre, nous soumettrons à ce Parlement deux ordonnances fondamentales.

La première concernera le tourisme et la création d'une société régionale regroupant 6 institutions dont VisitBrussels pour doter notre Région d'un véritable opérateur centralisé de l'ensemble de la politique touristique.

La seconde concernera notre capacité à planifier l'avenir de notre Région et, surtout, à le mettre en œuvre au travers d'instruments opérationnels et efficaces.

C'est ainsi que notre volonté est de mettre en place pour le 1er janvier 2015 une rationalisation des acteurs de l'aménagement du territoire en créant une plate-forme territoriale reposant sur deux entités distinctes.

Le Gouvernement créera tout d'abord un « Bureau Bruxellois de Planification ».

Il regroupera les différentes administrations et cellules chargées actuellement de la connaissance socio-économique et de la planification territoriale, à savoir plus d'une vingtaine d'organismes concernés.

Dat blijkt uit onze Gewestelijke Beleidsverklaring en daar zal ik verder op toezien.

Het bestuur van ons Gewest kan het zich niet langer veroorloven om enige begrotingsmiddelen te versnipperen.

Het kan zich echt geen besluitvorming in gespreide slagorde veroorloven.

Het kan niet langer aanvaarden dat er tussenlagen groeien tussen het beleid en zij die onze beslissingen moeten uitvoeren.

Ik zeg het u zonder omwegen : onze Gewestelijke Beleidsverklaring is ook de terugkeer van het primaat van de politieke verantwoordelijkheid.

Van het Parlement en van de Regering !

Want het is hier – en nergens anders – dat gebouwd wordt aan de toekomst van Brussel.

Alleen wij, als verkozenen van elke van onze partijen, hebben de legitimiteit om de beslissingen te nemen.

Want enkel wij hebben de verantwoordelijkheid om die ten opzichte van de kiezers te verantwoorden.

Deze Regering gaat het bestuur van ons Gewest radicaal veranderen !

Bij de hervatting van de parlementaire werkzaamheden in oktober zullen we dit Parlement twee essentiële ordonnances voorleggen.

De eerste heeft betrekking op het toerisme en de oprichting van één groot gewestelijk bedrijf waarin 6 verschillende instellingen worden ondergebracht, waarbij ook VisitBrussels, om ons Gewest een centrale operator te geven voor heel het beleid inzake toerisme.

De tweede ordonnantie betreft ons vermogen om de toekomst van ons Gewest te plannen, en dit aan de hand van efficiënte, operationele instrumenten.

Daarmee willen wij tegen 1 januari 2015 een rationalisering tot stand brengen van alle actoren van de ruimtelijke ordening door middel van een territoriaal platform dat steunt op twee aparte entiteiten.

Eerst en vooral gaat de Regering een « Brussels Planbureau » oprichten.

Daarin zullen verschillende administraties en cellen vertegenwoordigd zijn die zich vandaag bezighouden met sociaal-economische informatie en territoriale planning. Dat zijn een twintigtal organisaties.

Le Gouvernement créera aussi un opérateur foncier public, responsable de coordonner la mise en œuvre des orientations stratégiques de développement territorial.

Ce nouvel opérateur se déploiera dans les zones de développement que le Gouvernement a jugé prioritaires.

Dans cette Région bruxelloise aux limites administratives « finies », la ressource la plus rare que nous devons gérer en tant que responsables politiques, est le territoire.

Dans une Région qui connaît une des plus grandes explosions démographiques d'Europe ainsi qu'une dualisation socio-économique croissante, seule une gestion optimale du territoire pourra répondre aux besoins de notre population et assurer un avenir à notre Région.

Cette gestion ne peut s'opérer au gré des initiatives, ou selon les seules nécessités du marché.

Elle requiert une vision d'ensemble et un pilotage précis que seul le pouvoir régional peut mettre efficacement en œuvre.

Et tout le territoire régional doit être appelé à progresser pour répondre au besoin de nouveaux logements, d'écoles, d'équipements, d'infrastructures de mobilité et à la nécessité d'amplifier la présence d'activités économiques.

C'est au travers de la gestion du territoire que nous pourrions créer demain les conditions d'une Région attractive, conviviale, ouverte sur le monde et pensée pour ses habitants.

C'est au travers de la gestion du territoire que nous devons établir un renouveau de Bruxelles.

C'est pourquoi le Gouvernement mettra, d'ici 6 mois, à l'enquête publique le projet de Plan Régional de développement durable (PRDD) qui propose ce cadre de développement transversal et territorial.

Il sera adapté et complété pour tenir compte des remarques formulées lors de la consultation des forces vives de la Région et pour répondre aux priorités de l'accord de Gouvernement.

C'est dans ce cadre que le Gouvernement compte donner une priorité au développement de certains quartiers et y concentrer les moyens publics.

Concrètement, l'action publique s'attachera prioritairement à la transformation de la zone du Canal comme nou-

De Regering zal ook een openbare grondoperator in het leven roepen die de coördinatie op zich gaat nemen van de strategische oriënteringen voor de territoriale ontwikkeling.

Deze nieuwe operator wordt actief in de ontwikkelingszones die de Regering als prioritair heeft aangewezen.

In dit Gewest met « onwrikbare » administratieve grenzen is het grondgebied de meest schaarse grondstof die wij als beleidsverantwoordelijken moeten beheren.

In een Gewest dat één van de grootste bevolkingsexplosies ondergaat van heel Europa en dat kampt met een toeneemende sociaal-economische tweedeling kan enkel een optimaal territoriumbeheer tegemoetkomen aan de behoeften van onze bevolking en een toekomst voorbehouden voor ons Gewest.

Een dergelijk beheer kan niet worden gestuurd per initiatief of naargelang de noden van de markt.

Het heeft nood aan een globale visie en een precieze sturing waartoe enkel de gewestelijke overheid op een efficiënte wijze in staat is.

En heel het gewestelijk territorium moet in aanmerking komen om tegemoet te komen aan de behoeften aan nieuwe woningen, scholen, uitrustingen, mobiliteitsinfrastructuur en aan de noodzaak om de aanwezigheid van economische activiteiten te versterken.

Door middel van dit territoriumbeheer kunnen we morgen voldoen aan de voorwaarden voor een attractief en leefbaar Gewest dat openstaat naar de wereld en is ontworpen voor zijn inwoners.

Door middel van het territoriumbeheer moeten wij de vernieuwing van Brussel op de sporen zetten.

Daarom onderwerpt de Regering over 6 maanden het ontwerp van Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwikkeling (GPDO), waarin een kader wordt vastgelegd voor de transversale en territoriale ontwikkeling van het Gewest, aan het openbaar onderzoek.

Het zal worden aangepast en aangevuld om rekening te houden met de opmerkingen die worden geformuleerd tijdens de raadpleging van de stuwende krachten van het Gewest en aan te sluiten bij de prioriteiten van dit Regeerakkoord.

Aansluitend daarbij wil de Regering prioriteit verlenen aan de ontwikkeling van bepaalde wijken en daar vervolgens publieke middelen concentreren.

Concreet zal de overheid voorrang geven aan de transformatie van de Kanaalzone, als nieuwe ruggengraat van

velle colonne vertébrale de la Région et au développement de 10 nouveaux quartiers.

Je vous le dis comme je le pense : le renouveau du territoire du Canal sera le symbole du renouveau de Bruxelles !

C'est le long du Canal que nous réussissons le Bruxelles de 2025 !

La zone du Canal, c'est un territoire de 2.850 hectares qui recèle un potentiel foncier énorme mais sous-exploité, dont un foncier public de 313 hectares.

Mais c'est aussi aujourd'hui une rupture dans notre territoire et l'empreinte la plus visible de la dualisation sociale et territoriale dans notre Région.

Transformer cette zone en une nouvelle centralité, au profit de nouveaux lieux d'activités économiques, d'espaces de vie composés de logements, d'écoles, d'équipements et d'espaces publics sera donc la priorité de mon Gouvernement.

C'est aussi la raison pour laquelle mon Gouvernement poursuivra l'implantation d'un musée de rayonnement international d'Art moderne et contemporain sur le site de Citroën à Yser et dont l'ouverture aura lieu avant la fin de cette législature.

Cette priorité donnée au Canal nécessite la concentration des moyens publics sur l'ensemble de ce territoire avec pour objectif de créer, à l'horizon 2025, pas moins de :

- 200 hectares pour de l'habitat, soit un potentiel de 25.000 nouveaux logements;
- 200 hectares pour les activités économiques créatrices d'emplois;
- et 200 hectares d'espaces publics, parcs et jardins.

Pour atteindre cet objectif ambitieux, le Gouvernement poursuivra l'élaboration du Plan canal, lancé au terme d'une compétition internationale.

Ce défi est immense et nécessitera une collaboration intense de l'ensemble des pouvoirs publics, et en premier lieu les communes que traverse le Canal.

Il s'agit donc d'un défi que nous devons relever tous ensemble !

Il en va de même pour les 10 nouveaux quartiers à construire que le Gouvernement a retenu.

La mise en œuvre de ces quartiers sur des friches ferroviaires, des zones à urbaniser ou des sites à reconverter

het Gewest, en aan de ontwikkeling van 10 nieuwe wijken.

Wat mij betreft, wordt vernieuwing van de kanaalgebied het symbool van het nieuwe Brussel !

Langsheen het Kanaal ligt het succes van het Brussel van 2025 !

De Kanaalzone is een territorium van 2.850 hectare met een enorm, maar onderbenut potentieel qua gronden, waarvan 313 hectare eigendom van de overheid.

Maar ze is vandaag ook een breuklijn doorheen ons grondgebied en de meest zichtbare afdruk van de sociale en territoriale dualisering in ons Gewest.

De Regering stelt zich tot prioriteit om deze zone om te vormen tot een nieuwe centraliteit op weg naar nieuwe plaatsen voor economische activiteiten en plaatsen om te leven, met woningen, scholen, voorzieningen en openbare ruimten.

Dat is ook de reden waarom mijn Regering voortgaat met de inplanting van een museum voor moderne en hedendaagse kunst, dat de deuren moet openen nog vóór het einde van deze legislatuur.

Deze prioriteit voor het Kanaal vereist de concentratie van overheidsmiddelen over heel het kanaalgebied met als doel om tegen 2025 te zorgen voor minstens :

- 200 hectare woonruimte, hetzij een potentieel van 25.000 nieuwe woningen;
- 200 hectare voor economische activiteiten met jobpotentieel;
- en 200 hectare openbare ruimten, parken en tuinen.

Om deze ambitieuze doelstelling te bereiken, gaat de Regering het Kanaalplan verder uitwerken zoals dit is opgestart na een internationale wedstrijd.

Dit is een gigantische uitdaging die een nauwe samenwerking zal vergen van alle overheden, en dan in de eerste plaats van de gemeenten langs het Kanaal.

Dit is een doelstelling die we allemaal samen moeten bewerken !

En dat geldt ook voor de 10 nieuw te bouwen wijken die de Regering geselecteerd heeft.

De verwezenlijking van deze wijken op braakliggende spoorgronden, te verstedelijken zones of reconversiesites

nécessitent une stratégie globale et transversale pour faire progresser à court et moyen terme leurs possibilités de développement.

Et nous avons une obligation de résultat !

Ces nouveaux quartiers doivent en effet permettre de répondre aux défis démographiques et économiques de notre Région.

Nous n'avons pas le choix : nous devons réussir !

C'est pourquoi nous avons voulu une feuille de route claire et des objectifs précis.

L'accord de Gouvernement contient ainsi une annexe qui détaille les opérations concrètes pour chacun de ces projets que nous nous engageons à respecter.

Ces 10 nouveaux quartiers seront les suivants :

1. Les sites de Schaerbeek-formation et de Tour & Taxis, complémentaires au développement du Canal
2. Le Plateau du Heysel, et le projet NEO
3. Le pôle Reyers
4. Le Quartier du Midi
5. Le site de la Gare de l'Ouest
6. Le site Josaphat
7. Le pôle Delta-Souverain
8. Le site des Casernes d'Etterbeek et d'Ixelles
9. Le site des Prisons de Saint-Gilles et de Forest
10. Le Boulevard Léopold III et le site de l'OTAN

Certains de ces projets sont déjà au stade de la planification voire de la mise en œuvre à des stades divers, d'autres nécessiteront de lancer le processus dès l'entame de la législation.

L'objectif est simple mais fondamental !

Nous devons construire du logement accessible et adapté répondant à l'objectif de mixité sociale, des nouveaux espaces publics ainsi que des équipements d'intérêt général tout en favorisant l'installation de nouvelles entreprises à Bruxelles et en garantissant une bonne desserte en transports publics et en prévoyant systématiquement un réseau cyclable séparé.

vereist een globale en transversale strategie om de plaatselijke ontwikkelingsmogelijkheden vooruit te helpen.

En we leggen onszelf een resultaatverbintenis op !

Deze nieuwe wijken moeten immers de demografische en economische uitdagingen van ons Gewest opvangen.

We hebben gewoon geen keuze : we moeten slagen !

Daarom hebben we een duidelijk werkschema vastgelegd met nauwkeurige doelstellingen.

Het Regeerakkoord beschikt daarom over een bijlage waarin voor elk van de projecten de concrete operaties waartoe wij ons verbinden in detail staan uitgetekend.

De 10 nieuwe wijken zijn de volgende :

1. De sites van Schaarbeek-vorming en Tour & Taxis, die ten volle aansluiten bij de ontwikkeling van het Kanaal
2. Het Heizelplateau met het NEO-project
3. De pool Reyers
4. De Zuidwijk
5. De site van het Weststation
6. De site Josaphat
7. De pool Delta-Vorstlaan
8. De site van de Kazernes van Etterbeek en Elsene
9. De site van de gevangenis van Sint-Gillis en Vorst
10. De Leopold III-laan en de NAVO-site

Een aantal van deze projecten verkeert al in de planningsfase of in uiteenlopende stadia van de uitvoering, voor andere moet dit proces beginnen bij de aanvang van de legislatuur.

De doelstelling is eenvoudig, maar essentieel !

We moeten betaalbare en aangepaste woningen bouwen die beantwoorden aan de doelstelling van de sociale mix, nieuwe openbare ruimten en uitrustingen van algemeen nut, de vestiging van nieuwe ondernemingen in Brussel bevorderen, een goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer waarborgen en de systematische aanleg een gescheiden fietspad.

C'est pourquoi, la politique du logement sera orientée vers la construction de 6.500 nouveaux logements publics prioritairement localisés dans ces nouveaux quartiers.

C'est pourquoi, des pôles économiques sectoriels de dimension régionale seront mis en place notamment dans le cadre des nouveaux quartiers. Je pense au pôle média à Reyers ou encore au pôle logistique à Schaerbeek-formation.

C'est pourquoi, le Gouvernement créera de nouveaux espaces verts et publics dans les quartiers prioritaires, que ce soit le parc de 10 hectares à Tour & Taxis, un parc public urbain sur le site de Reyers, un espace vert et récréatif sur Beco Ouest, ou des espaces verts à la Porte de Ninove, Josaphat, Gare de l'Ouest ...

C'est pourquoi, le Gouvernement poursuivra le développement d'un cadre urbain de qualité en améliorant et amplifiant l'accessibilité des nouveaux quartiers. J'y reviendrai.

Mais je le dis aussi clairement : la priorité d'action et la concentration des moyens dans la zone du Canal et dans les 10 pôles de développements prioritaires n'empêcheront évidemment pas le Gouvernement de poursuivre ou d'initier le développement d'autres quartiers répondant aux besoins régionaux.

Le Gouvernement poursuivra et amplifiera d'ailleurs son action de rénovation des quartiers. Car c'est bien cette action de rééquilibrage social et urbain qui permet de restaurer progressivement une véritable qualité de vie dans les quartiers les plus précarisés du territoire bruxellois.

C'est pourquoi, à côté de la poursuite des contrats de quartier, le Gouvernement initiera une nouvelle forme de contrats, « les contrats de rénovation urbaine », qui ont comme particularité majeure l'élargissement du périmètre sur plusieurs communes.

Le Gouvernement assurera également le développement de zones mixtes urbaines et renforcera les outils destinés à développer l'économie locale et la création d'emplois de proximité dans les quartiers les plus durement touchés par le chômage.

Permettez de vous parler un instant d'un dossier qui empoisonne la vie de nombreux Bruxellois et met à mal la qualité de vie dans nos quartiers, les actuels et ceux à venir.

Les Bruxellois souffrent des nuisances liées au survol de Bruxelles.

Daarom wordt het huisvestingsbeleid georiënteerd naar de bouw van 6.500 nieuwe openbare woningen die prioritair gelegen zullen zijn in deze nieuwe wijken.

Daarom zullen sectorale economische polen worden uitgebouwd, onder meer bij de verwezenlijking van de nieuwe wijken. Ik denk bijvoorbeeld aan de mediapool bij Reyers en de logistieke pool op Schaerbeek-vorming.

Daarom zal de Regering nieuwe groene en openbare ruimten creëren in de prioritaire wijken, zoals het 10 hectare grote park bij Tour & Taxis, een openbaar stadspark op de Reyerssite, een groene- en recreatieruimte aan Beco West, en groene ruimten aan de Ninoofsepoort, Josaphat, het Weststation ...

De Regering zal zich dan ook verder inzetten voor de ontwikkeling van een kwaliteitsvol stedelijk leefkader door de nieuwe wijken meer en beter bereikbaar te maken. Ik kom daar later nog op terug.

Een ding wil ik echter nog wel duidelijk stellen : het feit dat de Regering haar acties en middelen in de eerste plaats toespitst op het Kanaalgebied en de tien prioritaire ontwikkelingspolen, zal er haar uiteraard niet van weerhouden verder te gaan of te beginnen met de ontwikkeling van andere wijken om te voldoen aan de behoeften van ons Gewest.

De Regering zal haar inspanningen voor de renovatie van de wijken trouwens voortzetten en versterken. Door ons op die manier in te zetten voor het herstel van het sociaal en stedelijk evenwicht kunnen we immers geleidelijk zorgen voor een verbeterde en volwaardige levenskwaliteit in de meest kansarme wijken op het Brussels grondgebied.

Daarom zal de Regering niet alleen verdergaan met de wijkcontracten, maar ook een nieuw soort contract opstarten, de zogenaamde « stadsvernieuwingscontracten ». Het bijzondere aan deze contracten is dat de perimeter ervan zich uitstrekt over meerdere gemeenten.

De Regering zal ook ijveren voor de ontwikkeling van gemengde stedelijke gebieden. Ook zal zij de instrumenten versterken die bedoeld zijn om de plaatselijke economie te ontwikkelen en buurtjobs te creëren in de wijken die het zwaarst getroffen zijn door de werkloosheid.

Laat mij even dieper ingaan op een dossier dat talloze Brusselaars het leven zuur maakt en afbreuk doet aan de leefkwaliteit van onze wijken, die van vandaag en die van de toekomst.

De Brusselaars lijden onder de overlast veroorzaakt door de vluchten boven Brussel.

Le Gouvernement ne restera pas indifférent à cette situation mais nous n'entendons pas entrer dans une logique qui opposerait les Bruxellois entre eux.

Nous voulons une solution durable et équilibrée et sommes bien conscients qu'elle ne sera possible que dans un esprit de concertation et de partenariat avec les autres niveaux de pouvoir.

C'est pourquoi mon Gouvernement exigera une réduction significative des nuisances dues au survol aérien du territoire bruxellois et entend faire respecter l'arrêté relatif à la lutte contre le bruit des avions.

C'est ainsi que dès demain, la perception effective des amendes à l'arrêté bruit sera exigée par toutes les voies juridiques possibles vis-à-vis des compagnies aériennes.

Mon Gouvernement entend par ailleurs que les éléments suivants guident le Gouvernement fédéral dans sa politique en la matière, avec les 2 priorités suivantes :

- la suppression des dernières routes mises en œuvre le 6 février;
- la définition des nouvelles routes sur la base d'un certain nombre de critères dont l'évitement des zones les plus densément peuplées ainsi que la sécurité aérienne comme critères prioritaires dans leur définition des nouvelles routes ainsi que la modification des horaires de l'aéroport pour étendre, sur Bruxelles, la nuit de 22h à 7h.

Car si notre responsabilité première en tant que Gouvernement régional est d'assurer une gestion optimale du territoire et une qualité de vie dans tous nos quartiers, elle doit aller de pair avec la définition d'un projet de société pour les Bruxellois.

Et ce projet de société doit avoir comme pierre cardinale l'emploi des Bruxellois.

Le triptyque « enseignement – formation – emploi » sera sans conteste un des axes majeurs de l'action de ce Gouvernement.

L'enseignement est un des facteurs primordiaux du développement social et économique d'une Région. Bien sûr, l'enseignement est une matière communautaire et doit le rester.

Il y a toutefois lieu que la Région bruxelloise et les instances communautaires réfléchissent en commun sur l'avenir de l'enseignement et de la formation en se centrant de manière plus particulière sur les collaborations étroites et les synergies à mettre en œuvre en faveur des Bruxellois.

De Regering zal niet onverschillig blijven bij deze situatie, maar we willen in geen geval vervallen in een logica die de Brusselaars onderling tegen elkaar opzet.

Wij willen een duurzame en evenwichtige oplossing en zijn ons ervan bewust dat deze enkel mogelijk is in een sfeer van overleg en samenwerking met de andere beleidsniveaus.

Daarom zal mijn Regering eisen dat de overlast verbonden aan de nachtvluchten boven het Brussels grondgebied significant vermindert en dat het besluit betreffende de bestrijding van geluidshinder door vliegtuigen wordt nageleefd.

Vanaf morgen zal daarom via ieder mogelijk rechtsmiddel de effectieve inning worden geëist van de boetes voor luchtvaartmaatschappijen bepaald in het « geluidsbesluit ».

Mijn Regering gaat er bovendien van uit dat de Federale Regering zal steunen op de volgende prioritaire elementen in haar beleid ter zake :

- de afschaffing van de recentste routes die van kracht zijn sinds 6 februari;
- de vastlegging van nieuwe routes op basis van een bepaald aantal criteria, zoals het vermijden van de dichtstbewoonde zones en de veiligheid van het luchtverkeer, en de aanpassing van de openingsuren van de luchthaven om zo de nacht boven Brussel uit te breiden tot een periode van 22u tot 7u.

Hoewel we als Gewestregering in de eerste plaats verantwoordelijk zijn voor een optimaal territoriaal beheer en een optimale leefkwaliteit in al onze wijken, is het ook nodig om hieraan een samenlevingsproject voor de Brusselaars te koppelen.

En de hoeksteen van dit samenlevingsproject moet gevormd worden door de tewerkstelling van de Brusselaars.

Het drieluk « onderwijs – beroepsopleiding – werk » zal zonder twijfel één van de voornaamste pijlers vormen van het beleid van deze Regering.

Onderwijs is één van de doorslaggevende factoren voor de maatschappelijke en economische ontwikkeling van een Gewest. Maar uiteraard is onderwijs een gemeenschapsbevoegdheid en dat moet het ook blijven.

Toch is het aangewezen dat het Brussels Gewest en de gemeenschapsoverheden samen nadenken over de toekomst van onderwijs en opleiding door toe te werken naar nauwe samenwerkingsverbanden en synergieën ten voordele van de inwoners van Brussel.

C'est d'ailleurs la raison pour laquelle notre Déclaration de politique régionale décline les priorités bruxelloises en matière d'enseignement.

Permettez-moi d'en citer quelques-unes car elles sont à la hauteur des défis que nous devons relever :

- approfondir la coordination régionale, qui porte ses fruits, dans l'accompagnement et la facilitation de créations de places d'écoles sur notre territoire;
- permettre l'échange d'enseignants entre les Communautés, les réseaux et les établissements;
- développer l'immersion linguistique dès l'école primaire – voir maternelle – dans une des langues nationales;
- modifier le cadre réglementaire et améliorer le financement pour l'apprentissage d'une seconde langue le plus rapidement possible;
- créer au moins une école normale fondamentale bilingue.

Car nous le savons, rencontrer ces défis au niveau de l'enseignement est LA clé qui nous permettra d'affronter celui du chômage.

Le niveau de chômage bruxellois reste trop élevé malgré les actions menées.

20 % de chômage, parfois plus de 30 % de chômage chez les jeunes de moins de 25 ans dont un trop grand nombre termine le cycle scolaire sans qualifications suffisantes.

Ces chiffres ne laissent pas de doute quant à l'ampleur du défi de notre Région.

Les conséquences économiques et sociales d'un tel phénomène sont malheureusement bien connues : une génération entière se considère comme sacrifiée.

En particulier lorsque, comme c'est le cas à Bruxelles, la grande majorité des jeunes, issue de l'immigration, cumule ces difficultés d'insertion socioprofessionnelle avec une persistante discrimination à l'embauche.

La première priorité de ce Gouvernement sera donc de redonner espoir à notre jeunesse.

Tel est l'objectif de la Garantie pour la Jeunesse et du Contrat d'insertion.

Via le mécanisme de la Garantie pour la Jeunesse, tout jeune entre 15 et moins de 25 ans qui quitte les études sans les avoir réussies sera informé, dans le mois, des services

Dit is trouwens de reden waarom onze gewestelijke beleidsverklaring Brusselse prioriteiten naar voor schuift in verband met onderwijs.

Een paar daarvan zou ik graag willen aanhalen, omdat zij aansluiten bij de uitdagingen waar wij voor staan :

- de coördinerende rol van het Gewest om de creatie van schoolplaatsen op ons grondgebied te begeleiden en te faciliteren, verder uitdiepen. Deze rol werpt trouwens nu al zijn vruchten af;
- de uitwisseling van leerkrachten mogelijk maken tussen Gemeenschappen, netten en scholen;
- taalbadan inrichten vanaf de lagere school – of zelfs de kleuterschool – in één van beide landstalen;
- het regelgevend kader aanpassen en voorzien in een verbeterde financiering voor het aanleren van een tweede taal op zo jong mogelijke leeftijd;
- minstens één tweetalige normaalschool oprichten.

Zoals we weten, ligt in de aanpak van de uitdagingen met betrekking tot onderwijs DE sleutel om op te treden tegen de werkloosheid.

De werkloosheid in Brussel blijft te hoog, ondanks alle initiatieven die worden ondernomen.

20 % werkloosheid, soms meer dan 30 % bij jongeren onder de 25 jaar, van wie een al te groot aantal de schoolcyclus beëindigt zonder toereikende kwalificaties.

Deze cijfers laten geen twijfel bestaan over de omvang van de uitdaging die zich stelt voor ons Gewest.

De economische en sociale gevolgen van dit fenomeen zijn helaas bekend : een hele generatie die zich opgeofferd voelt.

En dan vooral wanneer, zoals in Brussel het geval is, de grote meerderheid van de jongeren een migrantenachtergrond heeft en bovenop problemen op het vlak van socio-professionele inschakeling ook moet opboksen tegen een niet aflatende discriminatie bij aanwerving.

De eerste prioriteit van deze Regering zal er dus in bestaan opnieuw hoop te geven aan onze jeugd.

Dat is het doel van de Jongerengarantie en van het In-schakelingscontract.

Via het mechanisme van de jongerengarantie wordt elke jongere tussen 15 en 25 jaar die zijn studies onsuccesvol beëindigt, binnen de maand geïnformeerd over de diensten

auxquels il peut prétendre en vue d'un bilan suivi d'une orientation dans les 4 mois, soit vers un emploi, soit vers un stage, soit vers une formation ou un retour vers les études.

Il en ira de même de tout jeune entre 18 et moins de 25 ans nouvellement inscrit en tant que chercheur d'emploi à Actiris.

En priorité, les moyens se concentreront sur les personnes à faible ou sans qualification ainsi que sur les personnes dont le profil de formation n'est pas en phase avec les besoins du marché de l'emploi.

Ainsi, l'objectif du Gouvernement est de financer, chaque année, 6.000 mesures pour les jeunes qui s'inscrivent à Actiris, soit :

- 3.000 formations professionnelles,
- 2.000 stages et
- 1.000 emplois.

Par ailleurs, le Gouvernement mettra en place le Contrat d'insertion.

Et ce dans le but d'offrir une première expérience de travail de qualité aux demandeurs d'emploi de moins de 25 ans, au chômage depuis 18 mois, et qui n'ont pas trouvé d'emploi malgré tous leurs efforts jugés positivement.

Ce contrat de première insertion serait établi pour une durée de 12 mois minimum et à temps plein au sein des entreprises publiques comme privées.

Pour réussir la mise en œuvre de ces deux dispositifs, la concertation sociale doit être au cœur de nos préoccupations.

C'est la raison pour laquelle mon Gouvernement réunira dès le mois de septembre un second Sommet social extraordinaire afin de tracer la feuille de route des cinq prochaines années.

Stages, formation, première embauche, discriminations, métiers en pénurie, filières d'avenir ... les sujets ne manquent pas !

Et ce Sommet social extraordinaire posera les bases d'une concertation sociale plus structurelle dans le cadre d'une « Alliance emploi-formation » ambitieuse.

Cette Alliance sera le plan commun d'actions et de suivi entre les différents niveaux d'acteurs et de pouvoirs (locaux, régionaux et communautaires) pour favoriser l'emploi et la formation des Bruxellois.

waarop hij of zij recht heeft om een balans op te maken, waarna hij binnen de vier maanden begeleid wordt naar een baan, een stage, een opleidingsplaats of een terugkeer naar de studies.

Hetzelfde zal gelden voor iedere jongere tussen 18 en 25 jaar die zich inschrijft als werkzoekende bij Actiris.

De middelen zullen prioritair aangewend worden voor laag- en ongeschoolde jongeren en voor personen met een opleidingsprofiel dat niet afgestemd is op de behoeften van de arbeidsmarkt.

Zo streeft de Regering ernaar jaarlijks 6.000 maatregelen te financieren voor jongeren die zich inschrijven bij Actiris, met meer bepaald :

- 3.000 beroepsopleidingen,
- 2.000 stages en
- 1.000 banen

Daarnaast zal de Regering het Inschakelingscontract invoeren.

Dit om een eerste kwalitatieve werkervaring te kunnen bieden aan werkzoekenden van jonger dan 25 jaar die sinds 18 maanden werkloos zijn en geen job hebben gevonden ondanks alle positief gewaardeerde inspanningen.

Dit contract voor een eerste inschakeling zou gelden voor een voltijdse betrekking van minstens 12 maanden bij de overheid of bij een privébedrijf.

Om deze twee instrumenten met succes in de praktijk te brengen, moeten we het sociaal overleg centraal plaatsen.

Daarom zal mijn Regering in september een tweede Buitengewone Sociale Top houden om het stappenplan voor de komende vijf jaar uit te tekenen.

Stages, opleidingen, eerste aanwerving, vormen van discriminatie, knelpuntberoepen, toekomstsectoren, ... aan onderwerpen is er hoegenaamd geen gebrek!

Op deze Buitengewone Sociale Top zullen de bakens worden uitgezet voor een structureel sociaal overleg dat kadert in een ambitieuze « alliantie werk-opleiding ».

Deze Alliantie wordt het gezamenlijk actie- en opvolgingsplan op basis waarvan de verschillende actoren- en beleidsniveaus (het plaatselijke niveau, het Gewest en de gemeenschapsoverheden) actie ondernemen om werk en opleiding voor de Brusselaars te bevorderen.

Cette Alliance se concentrera sur un certain nombre d'objectifs clairs et opérationnels correspondant aux priorités du Gouvernement et des partenaires sociaux.

Pour réussir cela, le Gouvernement élargira le Comité bruxellois de concertation économique et sociale (CBCES) aux pouvoirs communautaires.

Il deviendra le lieu d'élaboration et d'orientation stratégique de cette Alliance.

A cette fin, le Gouvernement créera en son sein une task force opérationnelle « emploi-formation-enseignement-entreprise » composée des acteurs du CBCES ainsi que des services publics d'emploi et de formation actifs sur le territoire de la Région (Actiris, Bruxelles Formation, VDAB) et des représentants du monde de l'enseignement (obligatoire, supérieur, promotion sociale ...).

Le défi de l'emploi doit être relevé par toutes les forces vives de notre Région.

C'était le défi du précédent Gouvernement, ce défi s'est amplifié encore par l'effet de la réforme de l'Etat et de nouvelles compétences à gérer de manière plus étroite et coordonnée encore avec les acteurs publics, notamment les pouvoirs locaux et privés de la Région.

C'est notre ambition pour les ALE, pour les articles 60, pour les titres-services.

C'est notre ambition en matière de lutte contre le dumping social sur notre territoire.

L'horizon d'une politique d'emploi cohérente se dessine à l'aune de la rationalisation des instruments, de la transversalité des décisions et enfin du dialogue des acteurs garants et mêmes responsables de son succès.

Telle est l'ambition du Gouvernement !

Telle est l'ambition dont ce Gouvernement veut contaminer pouvoirs locaux, employeurs, opérateurs d'emploi, d'enseignement et de formation, ...

A Bruxelles, aucune politique de l'emploi ne sera juste si elle ne s'attaque pas également aux discriminations à l'embauche.

Le récent monitoring socio-économique du Service Public Fédéral de l'Emploi l'a désormais scientifiquement démontré, notre marché du travail est malheureusement l'un des plus inégalitaires d'Europe.

Deze Alliantie zal zich toelagen op een aantal duidelijke en operationele doelstellingen die aansluiten bij de prioriteiten van de Regering en de sociale partners.

Om hierin te slagen, zal de Regering het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité (BESOC) uitbreiden met de gemeenschapsoverheden.

Zodoende moet dit orgaan uitgroeien tot de plaats waar deze alliantie concreet vorm en een strategische invulling krijgt.

Met het oog hierop zal de Regering binnen het Comité een operationele task force « werk-opleiding-onderwijs-onderneming » oprichten, bestaande uit de actoren van het BESOC samen met de openbare diensten voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding die actief zijn op het grondgebied van het Gewest (Actiris, Bruxelles Formation, VDAB) en vertegenwoordigers van de onderwijswereld (verplicht onderwijs, hoger onderwijs, sociale promotie ...).

Tewerkstelling vormt een uitdaging die aangeaan moet worden door alle stuwende krachten in ons Gewest.

Het was reeds de uitdaging voor de vorige Regering, Zij is nu nog groter geworden als gevolg van de staats-hervorming en doordat we nieuwe bevoegdheden hebben gekregen, die we nog nauwer en gecoördineerder moeten beheren met de publieke actoren, namelijk de plaatselijke en privé-besturen van het Gewest.

Dit is de ambitie die wij nastreven voor de PWA's, artikel zestig en de dienstencheques.

Dit is de ambitie die wij vooropstellen in de strijd tegen de sociale dumping op ons grondgebied.

Een coherent tewerkstellingsbeleid moet berusten op een rationalisering van de instrumenten, een transversale besluitvorming en tot slot een dialoog tussen de actoren die borg staan voor en zelfs verantwoordelijk zijn voor het wel-slagen ervan.

Dat is de ambitie van de Regering !

Dat is de ambitie die de Regering wil overbrengen op de plaatselijke besturen, de werkgevers, de tewerkstellings-, onderwijs- en opleidingsoperatoren, ...

We zullen in Brussel nooit een rechtvaardig tewerkstellingsbeleid kunnen voeren, als we niets doen aan de discriminatie bij aanwerving.

In de socio-economische monitoring die de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid onlangs heeft uitgevoerd, is wetenschappelijk aangetoond dat onze arbeidsmarkt jammer genoeg één van de meest inegalitaire is van Europa.

Les différences de taux d'emploi en fonction de l'origine, étrangère ou non, sont spectaculaires.

Cette démonstration ne fait que confirmer l'expérience vécue par les chercheurs d'emploi d'origine étrangère. La discrimination à l'embauche fait malheureusement partie de leur vécu quotidien.

La volonté de mon Gouvernement est de poser des actes ambitieux, notamment via le Conseil de la non-discrimination et de la diversité, en passant des bonnes intentions en faveur de la diversité aux actes concrets de lutte contre la discrimination à l'embauche.

C'est ainsi que les « Plans diversité » rédigés par les entreprises bruxelloises intégreront désormais des objectifs quantitatifs visant à l'embauche de personnes issues des quartiers socio-économiquement défavorisés.

Et ce sont ces entreprises qui bénéficieront prioritairement des aides économiques et autres leviers de la Région !

Mais les pouvoirs publics doivent d'abord montrer l'exemple.

C'est pourquoi le Gouvernement se donne pour objectif, dans les cinq ans, d'augmenter de 10 % par rapport à 2013 le nombre de Bruxellois dans l'administration régionale – Ministère et OIP – sans pour autant augmenter le nombre total d'agents publics.

Par ailleurs, le Gouvernement déposera au Parlement un projet d'ordonnance renforçant celle qui favorise l'embauche par les pouvoirs locaux des personnes domiciliées au sein de quartiers socio-économiquement défavorisés.

Le champ d'application sera ainsi étendu à l'ensemble des pouvoirs publics.

Nous le savons, il n'y a pas d'emplois sans développement économique.

Mais nous savons également que Bruxelles est déjà aujourd'hui la Région la plus dynamique sur le plan économique de notre pays. Pour preuve, la création de plus de 10.000 entreprises chaque année.

Il s'agit donc principalement de soutenir et encourager les entreprises bruxelloises qui créent de l'emploi local.

C'est pourquoi le Gouvernement rationalisera les missions des différents organismes actifs en matière d'économie.

De verschillen in tewerkstellingsgraad die we vaststellen al naargelang iemand al dan niet van vreemde herkomst is, zijn spectaculair.

Dit bevestigt alleen maar wat werkzoekenden van vreemde origine in de praktijk ervaren. Zij krijgen helaas dagelijks te maken met discriminatie bij aanwerving.

De Regering streeft er in dit verband naar om, met name via de Raad voor non-discriminatie en diversiteit, een ambitieuze aanpak te hanteren. Zij wil zich daarbij niet beperken tot goede bedoelingen om de diversiteit te bevorderen, maar inzetten op concrete initiatieven om de discriminatie bij aanwerving te bestrijden.

Zo zullen de « Diversiteitsplannen », opgemaakt door de Brusselse bedrijven, voortaan kwantitatieve doelstellingen moeten bevatten, gericht op het aanwerven van personen afkomstig uit sociaal-economisch achtergestelde wijken.

En het zijn deze bedrijven die prioritair in aanmerking zullen komen voor de economische steunmaatregelen en andere hefboomen van het Gewest !

De overheid moet echter eerst wel zelf het voorbeeld geven.

Daarom stelt de Regering de doelstelling voorop om binnen de vijf jaar het aantal Brusselaars in de gewestelijke administratie – Ministerie en ION's – met 10 % te verhogen ten opzichte van 2013, zonder dat dit evenwel leidt tot een stijging van het totale aantal overheidspersoneelsleden.

Daarenboven zal de Regering bij het Parlement een ontwerpordonnantie indienen ter versterking van de ordonnantie die de plaatselijke besturen aanspoort personen uit sociaal-economisch achtergestelde wijken in dienst te nemen.

Zo zal het toepassingsgebied ervan uitgebreid worden tot alle overheden.

Zoals we weten, zijn er geen jobs mogelijk zonder economische ontwikkeling.

We weten echter ook dat Brussel vandaag op economisch vlak het meest dynamische Gewest van ons land is. Dat blijkt onder meer uit het feit dat er jaarlijks meer dan 10.000 bedrijven worden opgericht.

Het komt er dus hoofdzakelijk op aan de Brusselse bedrijven die zorgen voor plaatselijke werkgelegenheid, te ondersteunen en aan te moedigen.

Daarom zal de Regering overgaan tot een rationalisering van de opdrachten die vervuld worden door de verschillende instellingen die actief zijn op het economische beleidsdomein.

En effet, certaines de ces structures pourraient gagner en efficacité en fusionnant.

L'objectif prioritaire du Gouvernement sera d'offrir aux entreprises bruxelloises un guichet unique de service et de soutien à l'ensemble du secteur.

Mais il faut également renforcer les synergies étroites entre les entreprises et les acteurs financiers régionaux, comme la SRIB, le Fonds bruxellois de garantie ainsi que la bonne collaboration avec l'Administration, Actiris, Bruxelles-Formation et le VDAB.

Une rationalisation maximale doit être opérée afin de mettre à la disposition des acteurs économiques et des citoyens un outil simplifié et accessible.

Le Gouvernement veut réaliser cette rationalisation sur la base d'une large consultation des acteurs et des partenaires sociaux – il demandera au Conseil économique et social de lui remettre un avis et des suggestions à cet égard au plus tard à la fin de l'année 2014.

Une politique de développement économique et territorial ambitieuse ne pourra évidemment s'accomplir sans y intégrer des réponses adéquates aux défis de la mobilité.

Le principal levier d'action de cette politique consistera à amplifier les transports publics, régionaux et métropolitains.

La Déclaration de politique régionale ne se contente pas de grandes phrases ou de bonnes intentions.

Combinés aux travaux relatifs au cadre budgétaire, nous avons listé les investissements prioritaires du Gouvernement pour les 5 prochaines années.

Permettez-moi de vous dire que mon Gouvernement assurera comme priorité absolue la mise en œuvre de manière prioritaire de l'extension du métro vers Schaerbeek et Evere avec le début des travaux programmé avant 2019.

Dans la foulée, nous lancerons les études pour l'extension du métro vers Uccle dès le début de la législature afin de fixer, dans les meilleurs délais, le tracé définitif.

Et par ailleurs, nous mettrons en œuvre le métro sur la connexion Gare du Nord – Albert tout en poursuivant le projet PULSAR d'automatisation des lignes de métro 1 et 5.

Par ailleurs, les développements des trams 9, 62, 94 et le projet de tramification de la ligne 71 seront prioritairement mis en œuvre.

Sommige van deze structuren zouden immers aan efficiëntie kunnen winnen door ze samen te voegen.

De prioritaire doelstelling van de Regering zal erin bestaan de Brusselse bedrijven een uniek loket te verschaffen dat diensten verleent en ondersteuning biedt voor de volledige sector.

Daarnaast is het echter ook nodig om de nauwe synergieën tussen de bedrijven en de gewestelijke financiële actoren, zoals de GIMB, het Brussels Waarborgfonds en de vlotte samenwerking met de administratie, Actiris, Bruxelles-Formation en de VDAB te versterken.

Er moet een maximale rationalisering plaatsvinden, zodat de economische actoren en de burgers kunnen beschikken over een vereenvoudigd en toegankelijk instrument.

De Regering wil deze rationalisering doorvoeren op basis van een uitvoerige raadpleging van de actoren en de sociale partners. Zij zal de Economische en Sociale Raad vragen om ten laatste tegen eind 2014 een advies en suggesties hieromtrent te formuleren.

We kunnen geen ambitieus beleid inzake economische en territoriale ontwikkeling volbrengen zonder passende antwoorden te bieden op de uitdagingen die zich stellen op het vlak van mobiliteit.

Dit beleid zal voornamelijk gestoeld zijn op een versterking van het gewestelijk en grootstedelijk openbaar vervoer.

De gewestelijke beleidsverklaring blijft niet beperkt tot hoogdravende zinnen of goede voornemens.

In samenhang met de werkzaamheden rond het begrotingskader hebben we een lijst opgemaakt met de prioritaire investeringen van de Regering voor de komende vijf jaar.

Ik wil er graag op wijzen dat mijn Regering volop voorrang zal geven aan de uitbreiding van de metro naar Schaerbeek en Evere. Het begin van de werken staat gepland vóór 2019.

Aansluitend hierbij zullen we bij de aanvang van de legislatuur de studies opstarten in verband met de uitbreiding van de metro naar Ukkel om zo snel mogelijk het definitieve tracé vast te leggen.

Daarenboven zullen we de metro inzetten op de verbinding tussen het Noordstation en Albert en gaan we verder uitvoering geven aan het PULSAR-project voor de automatisering van de metrolijnen 1 en 5.

Ook de ontwikkeling van de tramlijnen 9, 62 en 94 en het project voor de « vertramming » van lijn 71 zullen prioritair ten uitvoer worden gebracht.

L'ambition du Gouvernement est bien, par ce biais, de dynamiser l'essor des quartiers et de renforcer la cohésion sociale.

Le développement des modes actifs sera également poursuivi et renforcé avec comme priorité d'amplifier la marche pour les petites distances.

L'objectif du Gouvernement sera d'augmenter la surface piétonne pour rendre l'espace public aux Bruxellois.

Car l'espace public sera placé au centre de la dimension transversale des politiques d'aménagement du territoire, de rénovation urbaine, de mobilité, d'environnement et de patrimoine.

Le développement des modes actifs sera également axé sur le vélo et sur l'objectif de la mise en place d'un réseau régional 100 % cyclable.

Par ailleurs, mon Gouvernement travaillera à une spécialisation des voiries et à la mise en place de pistes cyclables séparées et sécurisées. Plus particulièrement, la petite ceinture sera dotée – sur l'ensemble du Pentagone – d'une piste cyclable séparée.

A côté d'une politique de mobilité axée sur une amélioration du cadre de vie des Bruxellois, le Gouvernement entend assurer le bien-être de tous les Bruxellois en alliant développement économique, progrès social et respect de l'environnement, dans une logique de développement durable.

Mais la poursuite d'une politique environnementale forte devra s'accompagner d'une plus grande cohésion sociale et d'un soutien accru à la création d'entreprises et d'emplois au profit des Bruxellois.

C'est pourquoi, le Gouvernement réorientera l'Alliance « emploi/environnement » sur les projets les plus porteurs en termes d'emplois bruxellois.

La qualité de vie dans les quartiers passera également par une amélioration de la propreté dans tous les quartiers.

Là encore, la mise en œuvre de la 6ème réforme de l'Etat sera essentielle et permettra d'améliorer les services de propreté et de réorganiser le nettoyage.

C'est pourquoi, le Gouvernement mettra en œuvre une multitude d'actions visant notamment à une meilleure répartition des tâches, à une amélioration des fréquences de nettoyage, à multiplication des parcs à conteneurs, à l'accroissement du parc mobilier urbain ou encore à la rénovation des dépôts ...

Langs deze weg wil de Regering de groei van de wijken aanzwengelen en de sociale cohesie versterken.

Tevens is het de bedoeling om de actieve modi verder te ontwikkelen en te versterken, en op de eerste plaats het wandelen voor het afleggen van korte afstanden te bevorderen.

Het doel van de Regering is de oppervlakte van voetgangerszones uit te breiden om de openbare ruimte terug te geven aan de Brusselaars.

De openbare ruimte zal immers een centrale plaats innemen in het beleid rond ruimtelijke ordening, stadsvernieuwing, mobiliteit, leefmilieu en erfgoed.

De ontwikkeling van de actieve modi zal zich ook richten op het gebruik van de fiets en de uitbouw van een volwaardig gewestelijk fietsnetwerk.

De Regering zal overigens werk maken van een specialisatie van de wegen en de aanleg van gescheiden en beveiligde fietspaden. Meer in het bijzonder zal de Kleine Ring – over de volledige Vijfhoek – uitgerust worden met een gescheiden fietspad.

Behalve een mobiliteitsbeleid dat zich toespitst op een verbeteren van de leefomgeving van de Brusselaars, wil de Regering het welzijn van alle Brusselaars waarborgen door gelijktijdig in te zetten op economische ontwikkeling, sociale en menselijke vooruitgang en respect voor het leefmilieu, en dit alles vanuit een duurzame ontwikkelingslogica.

Maar de voortzetting van een daadkrachtig milieubeleid moet gepaard gaan met meer sociale samenhang en meer steun aan de creatie van ondernemingen en banen die ten goede komen van alle Brusselaars.

Daarom zal de Regering de alliantie « werk-leefmilieu » toespitsen op projecten die de meeste kansen bieden op Brusselse jobs.

Met het oog op de levenskwaliteit in de wijken zal ook de netheid in alle wijken verbeteren.

Ook in dat verband zal de uitvoering van de zesde staats-hervorming een essentiële rol vervullen en de mogelijkheid scheppen de reinigingsdiensten te verbeteren en de reiniging te reorganiseren.

Daarom zal de Regering een hele reeks maatregelen treffen met het oog op een betere taakverdeling, een hogere reinigingsfrequentie, een uitbreiding van het aantal containerparken en het stadsmeubilair, evenals de renovatie van de depots, ...

Assurer la qualité de vie dans nos quartiers, c'est également prendre à bras-le-corps les nouvelles compétences en matière de sécurité que nous confie la 6ème réforme de l'Etat.

Prévention, sécurité, protection civile seront plus que jamais, dans les années à venir, un enjeu que la Région aura à partager, aux côtés des communes.

Nous avons décidé la création d'un Service autonome régional de la sécurité et de la prévention, destiné notamment à améliorer la concertation et la coordination des politiques en matière de sécurité à Bruxelles.

Un Plan global de sécurité et de prévention permettra en outre de fixer les priorités régionales en matière de prévention et de sécurité en intégrant au mieux l'échelle du quartier et l'appréhension territoriale de ces questions, au plus proche des citoyens.

Permettez-moi de revenir quelques instants sur la politique du logement.

Je l'ai dit, une priorité sera donnée à la création de logements publics dans les nouveaux quartiers, mais aussi par la poursuite de l'action de Citydev ou encore des contrats de quartiers.

Mais l'augmentation du parc public de logement ne suffira pas à répondre aux besoins des Bruxellois et à assumer notre obligation sociale d'offrir un logement décent et abordable à chaque citoyen.

C'est pourquoi, le Gouvernement mettra en place une allocation-loyer encadrée. Celle-ci devra permettre aux plus défavorisés d'alléger la part de leurs revenus consacrée au loyer.

Cette allocation-loyer ne pourra se mettre en place sans l'adoption de grilles de loyers qui devront tenir compte de la capacité contributive des ménages bruxellois, de l'état du bien ainsi que de la localisation.

Il est, en effet, indispensable de mener une politique active sur le marché libre lorsque l'on sait que les Bruxellois consacrent en moyenne 30 % de leurs ressources aux frais liés au logement et qu'on assiste à Bruxelles à un accroissement constant de la part du revenu des ménages consacré au paiement de leur loyer.

Le Gouvernement amplifiera également les mesures permettant l'accès à la propriété, notamment au travers de la réforme fiscale annoncée.

Instaan voor de levenskwaliteit in onze wijken betekent ook dat volop werk wordt gemaakt van de nieuwe bevoegdheden inzake veiligheid die de zesde staatshervorming ons toevertrouwt.

Preventie, veiligheid en civiele bescherming zullen de komende jaren meer dan ooit een uitdaging vormen die het Gewest zij aan zij met de gemeenten aan zal moeten gaan.

We hebben besloten een autonome gewestelijke veiligheids- en preventiedienst in het leven te roepen die onder meer als doel zal hebben het overleg en de coördinatie van het veiligheidsbeleid in Brussel te verbeteren.

Aan de hand van een globaal veiligheids- en preventieplan zal het bovendien mogelijk worden de prioriteiten van het Gewest inzake veiligheid en preventie te bepalen door de wijkdimensie en een territoriale benadering van deze aangelegenheden die zo dicht mogelijk bij de burgers staat er optimaal in te integreren.

Sta me toe nog even terug te komen op het huisvestingsbeleid.

Zoals ik eerder al zei, zal er prioriteit worden gegeven aan nieuwe openbare huisvesting in de nieuwe wijken, maar ook door de acties van Citydev en de wijkcontracten voort te zetten.

Een uitbreiding van het openbaar huisvestingsbestand zal echter niet volstaan om de noden van de Brusselaars te lenigen en onze sociale plicht te vervullen die erin bestaat elke burger een fatsoenlijke en betaalbare woning te bieden.

Daarom zal de Regering een omkaderde huurtoelage invoeren. Deze zal de minstbesteden in staat stellen een minder groot deel van hun inkomen aan de huur te besteden.

Deze huurtoelage zal evenwel niet in de praktijk kunnen worden gebracht zonder de goedkeuring van huurprijsroosters die rekening zullen moeten houden met de draagkracht van de Brusselse gezinnen, de staat waarin het goed zich bevindt alsook de plaats waar het gelegen is.

Het is immers essentieel om een actief beleid te voeren op de vrije markt, wanneer men beseft dat de Brusselaars gemiddeld 30 % van hun financiële middelen besteden aan huisvesting en dat het deel van het gezinsinkomen dat naar het betalen van de huur gaat steeds verder toeneemt.

De Regering zal ook de maatregelen uitbreiden die de toegang tot het verwerven van een eigen woning mogelijk moeten maken, meer bepaald door de aangekondigde fiscale hervorming.

En effet, nous avons fait le choix d'une réforme fiscale qui sera mise en œuvre en 2017.

Une réforme fiscale que nous voulons claire pour les Bruxellois et qui marquera la fin de certains tabous : nous voulons favoriser les Bruxellois, nous voulons plus de justice fiscale, nous voulons plus d'ambition dans la maîtrise de notre fiscalité.

Nous voulons favoriser les Bruxellois et rééquilibrer la contribution entre ceux qui vivent à Bruxelles et ceux qui vivent de Bruxelles.

Nous voulons plus de justice fiscale, c'est-à-dire une fiscalité qui ne s'appesantisse pas uniquement sur les revenus du travail mais bien une fiscalité qui prenne en compte la multipropriété, qui intègre l'importance du patrimoine immobilier des contributeurs.

En d'autres mots, une fiscalité qui dise son ambition : de la justice, de la solidarité, de l'équité.

Nous voulons aussi une plus grande ambition dans la maîtrise de notre fiscalité : un renforcement des services régionaux et de la gestion autonome de certains de nos impôts, notamment fonciers, un renforcement des liens avec les communes pour une plus grande cohérence et une plus grande efficacité dans la perception.

Le prochain Gouvernement entend ouvrir l'important chantier d'une réforme pour une fiscalité moins complexe, plus juste et équilibrée pour les Bruxellois et les entreprises bruxelloises.

Enfin, nous veillerons, dans ce cadre et à travers la réception des nouvelles compétences fiscales issues de la 6ème réforme de l'état, dont nous évaluerons l'impact au cours des deux prochaines années, à mesurer et objectiver les effets de la concurrence fiscale entre entités régionales et fédérale.

Vous l'aurez compris, cette réforme fiscale est partie intégrante du cadre budgétaire sur lequel repose la crédibilité des politiques que nous annonçons dans notre Déclaration de politique régionale.

Je l'ai dit, le juste financement de notre Région – obtenu de haute lutte lors des négociations de la 6ème réforme de l'Etat – nous donne également des responsabilités.

La première est d'utiliser cet argent aux politiques d'investissement prioritaires dans notre Région. C'est ainsi que, par exemple, le budget des investissements en mobilité augmentera de 15 % entre 2014 et 2019.

Want we hebben gekozen voor een fiscale hervorming die in 2017 doorgevoerd zal worden.

Het is onze intentie een fiscale hervorming door te voeren die de Brusselaars transparantie biedt en komaf maakt met een aantal taboes : we willen dat de hervorming ten goede komt aan de Brusselaars, dat ze leidt tot meer fiscale rechtvaardigheid en een ambitieuzer beheer van onze fiscaliteit voorstaat.

We wensen dat de hervorming ten goede komt aan de Brusselaars en leidt tot een evenwichtige herverdeling van de bijdragen die geleverd worden door zij die in Brussel leven enerzijds en zij die van Brussel leven anderzijds.

We wensen meer fiscale rechtvaardigheid, wat neerkomt op een fiscaliteit die niet louter steunt op de inkomsten uit arbeid, maar wel een fiscaliteit die rekening houdt met het bezitten van meerdere huizen en met het belang van het onroerend erfgoed van de belastingplichtigen.

Met andere woorden, een belastingstelsel dat inzet op rechtvaardigheid, solidariteit en gelijkheid.

We wensen ook meer ambitie aan de dag te leggen bij het beheer van onze fiscaliteit : een versterking van de gewestelijke diensten en van het autonome beheer van een aantal van onze belastingen, meer bepaald de grondbelasting, een versterking van de banden met de gemeenten met het oog op meer samenhang en meer doeltreffendheid bij het innen ervan.

De volgende Regering wil werk maken van een fiscale hervorming die minder ingewikkeld, rechtvaardiger en evenwichtiger is voor de Brusselaars en de Brusselse ondernemingen.

Tot slot zullen we in dit kader en via de nieuwe fiscale bevoegdheden die de zesde staatshervorming ons toekent en waarvan we de komende twee jaren de impact zullen beoordelen, het effect van de fiscale concurrentie tussen de gewestelijke entiteiten en de federale overheid inschatten en objectiveren.

U hebt het begrepen, deze fiscale hervorming maakt integraal deel uit van het budgettaire kader waar de geloofwaardigheid van het beleid dat we in onze Gewestelijke Beleidsverklaring aankondigen op steunt.

Zoals ik al kon vermelden, brengt de billijke financiering van ons Gewest – die we bij de onderhandelingen over de zesde staatshervorming uit de brand hebben gesleept – ook de nodige verantwoordelijkheid mee.

Met daarbij voorop de aanwending van de verkregen middelen voor het beleid inzake prioritaire investeringen in ons Gewest. Zo zal het budget van de investeringen in mobiliteit tussen 2014 en 2019 met 15 % stijgen.

Notre seconde responsabilité est d'assumer le cadre européen et belge d'assainissement des finances publiques.

Le travail que nous avons mené en vue de la formation de ce Gouvernement a été d'un sérieux sans pareil : chaque politique annoncée est finançable !

Et finançable dans un cadre budgétaire qui nous permet de garantir un équilibre structurel annuel des finances publiques bruxelloises.

Cela nécessitera du courage car le Gouvernement devra faire une série d'économies également. Il s'agira, entre autres, de réduire la voilure en terme de communication.

Cette réforme fiscale et ce cadre budgétaire seront plus globalement accompagnés d'un nouveau mode de gouvernance de nos politiques régionales.

Le Gouvernement travaillera selon de nouveaux paradigmes !

Nous évaluerons d'ici le mois d'octobre l'ensemble des politiques, dans le cadre d'une remise à plat budgétaire en perspective du budget 2015.

Ce travail est indispensable.

Il faut pouvoir reconnaître que certaines actions ont atteint leurs objectifs et ne nécessitent plus autant de moyens budgétaires. Ou, à l'inverse, que d'autres ont été inefficaces et méritent d'être supprimées. Ou encore que certaines nécessitent plus de moyens financiers pour atteindre les objectifs assignés.

Loin d'être un exercice purement théorique, évaluer l'efficacité des politiques doit permettre de réaffecter des moyens budgétaires selon des objectifs quantitatifs et qualitatifs précis.

Je serai le garant de la démarche qui impose de fixer des objectifs précis en début de législature ainsi qu'une méthodologie d'évaluation continue des politiques via un tableau de bord que nous allons mettre en place grâce, notamment, à la création du « Bureau Bruxellois de la Planification » que j'ai déjà évoquée.

Cette nouvelle gouvernance, nous avons également voulu qu'elle s'incarne à travers la définition d'un nouveau rapport entre la Région et nos 19 communes.

Le Gouvernement considère qu'on a trop longtemps, par manque de vision, opposé les politiques régionales et les politiques communales.

De tweede verantwoordelijkheid die we dragen, bestaat erin invulling te geven aan het Europese en Belgische kader inzake de sanering van de overheidsfinanciën.

Het werk dat we met het oog op de vorming van deze Regering hebben geleverd, is bijzonder ernstig : elk aangekondigd beleid is financierbaar !

En financierbaar binnen een budgettair kader dat ons in staat stelt jaarlijks een structureel evenwicht van de Brusselselse overheidsfinanciën te waarborgen.

Dat zal moed vergen, want de Regering zal zich ook verplicht zien een aantal besparingen door te voeren. Het zal er onder meer op aankomen de uitgaven voor communicatie te drukken.

Deze fiscale hervorming en dit budgettaire kader zullen meer algemeen vergezeld gaan van een nieuw soort bestuur met betrekking tot het gewestelijk beleid.

De Regering zal op grond van nieuwe paradigma's te werk gaan !

Tegen oktober zullen we alle beleidsdomeinen geëvalueerd hebben in het kader van een budgettaire analyse met het oog op de begroting 2015.

Dit werk is onontbeerlijk.

Men moet durven erkennen dat bepaalde acties hun doel bereikt hebben en dat hieraan dus niet langer evenveel begrotingsmiddelen besteed hoeven te worden. Of, omgekeerd, andere acties zijn ondoeltreffend gebleken en verdienen het derhalve niet te worden voortgezet. Of nog, andere vergen meer financiële middelen om de vooropgestelde doelen te halen.

Verre van een louter theoretische oefening te zijn, moet de evaluatie van de doeltreffendheid van het beleid ons in staat stellen om op basis van nauwkeurige kwantitatieve en kwalitatieve doelen een nieuwe bestemming te geven aan begrotingsmiddelen.

Ik zal garant staan voor deze demarche die impliceert dat bij het begin van de legislatuur precieze doelstellingen worden bepaald evenals een permanente evaluatiemethodologie aan de hand van een bordtabel die opgesteld zal worden met name dankzij de oprichting van het « Brussels Planbureau » waar ik het eerder al over had.

We hebben er ook voor gekozen dat dit nieuwe bestuur belichaamd wordt door een nieuwe verstandhouding tussen het Gewest en onze 19 gemeenten te definiëren.

De Regering meent dat men door een gebrek aan visie al te lang het gewestelijk en het gemeentelijk beleid diametraal ten opzichte van elkaar heeft geplaatst.

Nous avons considéré, et c'est l'un des fils rouges de cette déclaration, qu'il faut plus que jamais que celles-ci soient complémentaires et concertées, pour le plus grand bénéfice de la population bruxelloise.

Un maître mot : la contractualisation.

La Région et les communes s'accorderont autour d'objectifs communs et partagés en matière d'organisation, de maîtrise des finances – un enjeu majeur qui nous lie pour le meilleur et pour le pire –, en matière d'harmonisation des fiscalités ou encore de coopérations intercommunales.

Une ambition : la solidarité.

Notre Région est plurielle dans ses difficultés, elle sera unie dans sa réponse à celles-ci.

C'est pourquoi nous actualiserons les critères de la DGC pour plus de solidarité face aux défis de la tension démographique et de la précarisation.

C'est pourquoi nous rationaliserons les aides vers un objectif pressant : l'investissement dans des équipements qui servent tous nos habitants à travers une dotation « nouvelles solidarités », qui fera face aux enjeux de l'explosion démographique.

C'est pourquoi nous avons voulu, tant dans la déclaration de politique de la Commission Communautaire Commune que dans cette Déclaration de Politique Régionale que les CPAS, aux côtés des communes, soient renforcés dans leur rôle de coordinateurs de la lutte contre la pauvreté, prodiguant une aide individualisée et de proximité.

En outre, nous n'avons pas manqué d'ambition en matière de gouvernance et de collaboration avec les communes dont nous voulons qu'elles se responsabilisent et s'émancipent d'une partie de la tutelle régionale.

Bruxelles est une métropole diverse et multiculturelle, offrant une mixité impressionnante de personnes, d'idées, de cultures, de langues et d'identités.

Elle est caractérisée par une densité de population importante, de toutes les catégories sociales et par l'arrivée de nombreuses personnes venues d'ailleurs en Belgique ou de l'étranger.

We zijn de mening toegedaan – en dit vormt een van de leidraden doorheen deze verklaring – dat het gewestelijk en het gemeentelijk beleid elkaar moeten aanvullen en in overleg moeten worden gevoerd, en dit in het belang van de hele Brusselse bevolking.

Één woord staat hierbij centraal, namelijk contractuering.

Het Gewest en de gemeenten zullen overeenstemming bereiken over gemeenschappelijke en gedeelde doelen inzake organisatie, beheer van de financiën – een belangrijke uitdaging die ons goed- of kwaadschiks bindt –, harmonisering van de fiscaliteit, of nog de samenwerking tussen gemeenten.

Één enkele ambitie staat hierbij voorop, namelijk solidariteit.

De moeilijkheden waar ons Gewest mee kampt, mogen dan al heel uiteenlopend zijn, in het antwoord dat het erop zal formuleren, zal het niettemin blijk geven van grote eendracht.

Daarom zullen we de criteria van de algemene dotatie aan de gemeenten actualiseren met het oog op meer solidariteit in het licht van de uitdagingen die zich stellen op het vlak van bevolkingsdruk en kansarmoede.

Daarom zullen we de steun rationaliseren met het oog op een dringende doelstelling : investeren in voorzieningen die aan al onze burgers ten goede komen via een dotatie « nieuwe solidariteit » om een antwoord te bieden op de uitdagingen die de bevolkingsexplosie met zich meebrengt.

Daarom hebben we zowel in de beleidsverklaring van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie als in deze Gewestelijke Beleidsverklaring willen opnemen dat de OCMW's, aan de zijde van de gemeente, versterkt zullen worden in de rol die ze vervullen als coördinator van de strijd tegen armoede, door het verstrekken van geïndividualiseerde en buurtgerichte hulp.

Bovendien hebben we getoond dat het ons niet ontbreekt aan ambitie op het vlak van bestuur en samenwerking met de gemeenten, waarvan we verlangen dat ze hun verantwoordelijkheid opnemen en zich bevrijden van een deel van het gewestelijk toezicht.

Brussel is een diverse en multiculturele grootstad met een indrukwekkende verscheidenheid aan mensen, ideeën, culturen, talen en identiteiten.

Zij wordt gekenmerkt door een grote bevolkingsdichtheid die alle sociale lagen omvat en door een sterke toestroom van mensen die van elders uit België of vanuit het buitenland komen.

Ces mouvements participent à l'augmentation, à la diversification et au rajeunissement de notre population qui compte actuellement plus de 170 nationalités différentes et une haute représentation des jeunes adultes.

Nous croyons dans la richesse de cette diversité, car le dynamisme et le potentiel de notre Région en dépendent.

Bruxelles est la capitale de l'Europe et joue un rôle international très important. Le Gouvernement souhaite que Bruxelles ne soit pas seulement la capitale de l'Europe mais également la capitale de tous les Européens.

Le développement de nos politiques doit également être orienté vers l'image internationale de notre Région.

Mais cette réalité est également accompagnée d'importants défis, non seulement sur les plans urbanistique et socio-économique, mais également au niveau de la cohésion sociale et de l'égalité.

Je le dis solennellement : notre Région ne peut en aucun cas tolérer sur son territoire des quelconques expressions de racisme, d'islamophobie, d'antisémitisme ou de xénophobie.

C'est pourquoi mon Gouvernement soutiendra toutes les initiatives qui vont dans le sens d'une meilleure compréhension mutuelle et d'un plus grand dialogue interconvictionnel et interculturel.

Sur la base notamment de la résolution votée par ce Parlement le 21 février dernier, le Gouvernement rédigera, sur le socle de ces principes fondamentaux et après consultation des Bruxellois, un code de conduite qui résume l'éthique urbaine que nous préconisons et qui s'appliquera à tous les habitants et à tous ceux qui veulent profiter de notre Région.

Ceci n'est pas une formule creuse.

Car notre Région et l'ensemble de ses institutions sont plus que jamais comptables de la réussite des processus sociaux visant à la cohésion et à l'inclusion de tous les habitants de notre Capitale, quelle que soit leur origine nationale ou ethnique, leur appartenance culturelle, religieuse ou philosophique, leur statut social, leur niveau socio-économique.

Nous avons voulu que cette dimension du projet du Gouvernement marque toute l'importance que nous lui accordons.

Ainsi, l'accueil des primo-arrivants, le travail en réseau qu'il suppose, avec des opérateurs compétents en matière d'aide sociale, d'accueil de l'enfance, d'emploi, de logement, ou encore de santé ne sauraient s'embarrasser des questions de compétences qui en freinent l'effectivité.

Deze stromen dragen bij tot de aangroei, diversificatie en verjonging van onze bevolking die vandaag meer dan 170 verschillende nationaliteiten telt en waarin jonge volwassenen sterk vertegenwoordigd zijn.

Wij geloven in de rijkdom van deze diversiteit, omdat de dynamiek en het potentieel van ons Gewest ervan afhangen.

Brussel is de hoofdstad van Europa en speelt een belangrijke rol op internationaal niveau. De Regering wenst dat Brussel niet enkel de Hoofdstad van Europa zou zijn, maar ook de hoofdstad van alle Europeanen.

De ontwikkeling van ons beleid moet ook gericht zijn op het internationaal imago van ons Gewest.

Deze realiteit gaat echter gepaard met grote uitdagingen, niet enkel op stedenbouwkundig en sociaal-economisch vlak, maar ook op het vlak van sociale cohesie en gelijkheid.

Ik verklaar dan ook plechtig : ons Gewest mag op zijn grondgebied in geen geval racistische, islamofobische, antisemitische of xenofobe uitlatingen van welke aard dan ook dulden.

Daarom zal mijn Regering alle initiatieven steunen die bijdragen tot een beter wederzijds begrip en een versterking van de interconvictionele en interculturele dialoog.

Op basis van de resolutie die op 21 februari 2014 goedgekeurd is door dit Parlement, zal de Regering, met de hogervermelde basisbeginselen als grondslag en na raadpleging van de Brusselaars, een gedragscode uitwerken waaruit duidelijk blijkt welke stadsethiek wij voorstaan en die zal gelden voor al onze inwoners en voor iedereen die van ons Gewest gebruik wil maken.

Dit zijn geen loze woorden.

Want ons Gewest en al zijn instellingen zijn meer dan ooit verantwoordelijk voor het welslagen van de sociale processen die de cohesie en inclusie beogen van alle inwoners van onze hoofdstad, ongeacht hun nationale of etnische herkomst, hun culturele achtergrond, hun geloof of levensbeschouwing, hun sociale status, hun sociaal-economische niveau.

We hebben ernaar gestreefd dat het belang dat we aan deze dimensie toedichten ten volle tot uiting komt in het project van de Regering.

Zo mogen de opvang van de nieuwkomers en de netwerking die deze veronderstelt met operatoren die bevoegd zijn inzake maatschappelijk welzijn, kinderopvang, werkgelegenheid, huisvesting en gezondheid zich niet ontdoen van de bevoegdheidskwesties die de effectiviteit ervan afremmen.

Notre ambition, ici encore, est l'intelligence des institutions et la concentration des moyens.

Plus qu'hier, Bruxelles est à la croisée des chemins.

Depuis sa création il y a 25 ans, la Région de Bruxelles-Capitale a eu pour vocation première de construire un véritable projet de ville axé sur la qualité de vie de ses habitants et fondé sur les principes de solidarité et de proximité.

Cet objectif central a permis à Bruxelles de reprendre son destin en main et de mettre en place une gestion durable pensée dans l'intérêt de ses habitants : ses quartiers ont été profondément rénovés, ses équipements et ses services à la population ont été renforcés, l'urbanisation et l'aménagement de son territoire ont été encadrés de manière cohérente ...

La 6ème réforme de l'Etat va doter la Région de nouvelles compétences, de nouveaux outils à exploiter et d'un juste financement structurel.

Il appartient maintenant à mon Gouvernement de distribuer au mieux ces nouvelles cartes, de créer de nouvelles opportunités pour les Bruxellois et d'établir de nouvelles passerelles entre les politiques régionales et communautaires.

Je l'ai dit, notre volonté est de dessiner un « projet régional bruxellois » autour de priorités claires et d'une ambition nouvelle.

C'est la Déclaration de politique régionale que je viens défendre devant vous et pour laquelle mon Gouvernement demande la confiance au Parlement.

Vive Bruxelles !

Ook hier bestaat onze ambitie erin te streven naar intelligente instellingen en een concentratie van de middelen.

Meer dan ooit tevoren staat Brussel voor een tweekop.

Sinds het Brussels Hoofdstedelijk Gewest 25 jaar geleden is ontstaan, is het steeds in de eerste plaats geroepen geweest om een degelijk stadsproject uit te bouwen dat vertrekt van de leefkwaliteit van zijn inwoners en dat steunt op beginselen als solidariteit en nabijheid.

Dank zij deze centrale doelstelling kon Brussel zijn lot opnieuw in eigen handen nemen en een duurzaam bestuur instellen dat is uitgedacht in het belang van zijn inwoners : de wijken zijn grondig gerenoveerd, de voorzieningen en de dienstverlening aan de bevolking werden uitgebouwd, de verstedelijking en de ordening van het grondgebied zijn op een samenhangende wijze omkaderd ...

De zesde staats hervorming zal het Gewest nieuwe bevoegdheden geven, nieuwe instrumenten waarvan het gebruik kan maken en een billijke structurele financiering.

Nu is het de opdracht van mijn Regering om deze nieuwe kaarten zo goed mogelijk te verdelen, om nieuwe kansen te creëren voor de Brusselaars en nieuwe bruggen te slaan tussen het gewestelijk en het gemeenschapsbeleid.

Zoals ik reeds gezegd heb, wij hebben de wil om een « Brussels gewestelijk project » te bouwen rond duidelijke prioriteiten en een nieuwe ambitie.

Dat is de gewestelijke beleidsverklaring die ik hier voor u kom verdedigen en waarvoor mijn Regering het vertrouwen vraagt aan het Parlement.

Leve Brussel !

2. ACCORD DE GOUVERNEMENT

Chapitre 1er. – Un nouveau souffle pour l'économie et l'emploi des Bruxellois.....	27
I. Une alliance emploi-formation ambitieuse.....	28
II. Le dispositif bruxellois de la Garantie pour la Jeunesse et le contrat d'insertion.....	29
III. Mener des politiques de l'emploi réorientées et mieux concentrées autour de la 6 ^{ème} réforme de l'Etat.....	31
IV. Renforcer la formation et les liens avec l'enseignement.....	34
V. Soutenir l'économie bruxelloise et mettre le développement économique, la recherche, l'innovation et la créativité au service des Bruxellois.....	39
VI. Amplifier la politique touristique et la vocation internationale de Bruxelles.....	44
Chapitre 2. – Une politique d'aménagement du territoire volontariste.....	48
I. La zone du Canal comme symbole du renouveau de Bruxelles.....	50
II. Créer 10 nouveaux quartiers pour faire face à l'explosion démographique.....	51
III. Une politique urbanistique régionale simplifiée et de qualité.....	53
IV. Refonder la politique de rénovation urbaine.....	56
V. Concrétiser le droit au logement.....	59
VI. Faire des espaces publics les lieux du vivre ensemble.....	63
Chapitre 3. – Une politique qui garantit la qualité de vie dans tous les quartiers.....	65
I. Une mobilité au profit du développement urbain.....	66
II. Garantir la propreté dans tous les quartiers.....	76
III. Mettre en place une politique de sécurité régionale..	80
IV. Œuvrer en faveur d'un développement durable de la Région.....	83
Chapitre 4. – Bruxelles, capitale du vivre ensemble....	92
I. Lutter contre toutes les discriminations et le racisme.....	92
II. Lutter contre la pauvreté et la précarité et promouvoir l'inclusion.....	95

2. REGEERAKKOORD

Hoofdstuk 1. – Een nieuwe impuls voor de economie en de werkgelegenheid voor Brusselaars.....	27
I. Een ambitieuze alliantie van werk en opleiding.....	28
II. De Brusselse Jeugdwaarborgregeling en het inschakelingscontract.....	29
III. Geheroriënteerde tewerkstellingsinitiatieven voeren die beter aansluiten bij de zesde staatshervorming ...	31
IV. Versterking van de beroepsopleiding en van de banden met het onderwijs.....	34
V. De Brusselse economie ondersteunen en economische ontwikkeling, onderzoek, innovatie en creativiteit in dienst stellen van de Brusselaars.....	39
VI. Het toeristisch beleid en de internationale roeping van Brussel versterken.....	44
Hoofdstuk 2. – Een voluntaristisch ruimtelijke ordeningsbeleid.....	48
I. De Kanaalzone als symbool voor de vernieuwing van Brussel.....	50
II. Tien nieuwe wijken creëren om de bevolkingsgroei op te vangen.....	51
III. Een vereenvoudigd en kwalitatief hoogstaand gewestelijk stedenbouwbeleid.....	53
IV. Een nieuw stadsvernieuwingsbeleid.....	56
V. Concrete invulling geven aan het recht op wonen....	59
VI. Van de openbare ruimten plaatsen maken waar mensen samenkomen.....	63
Hoofdstuk 3. – Een beleid dat de levenskwaliteit van alle wijken garandeert.....	65
I. Een mobiliteit die de stedelijke ontwikkeling bevordert.....	66
II. Netheid garanderen in alle wijken.....	76
III. Een gewestelijk veiligheidsbeleid instellen.....	80
IV. IJveren voor een duurzame ontwikkeling van het Gewest.....	83
Hoofdstuk 4. – Brussel, hoofdstad van het samenleven	92
I. Strijden tegen alle vormen van discriminatie en racisme.....	92
II. Strijden tegen armoede en bestaansonzekerheid en insluiting promoten.....	95

III. Des infrastructures sportives et culturelles pour tous les Bruxellois.....	98	III. Infrastructuur voor sport en cultuur bestemd voor alle Brusselaars.....	98
IV. Améliorer la politique d'accueil des primo-arrivants.....	101	IV. Het beleid voor het onthaal van de nieuwkomers verbeteren	101
Chapitre 5. – Révolutionner la gouvernance.....	102	Hoofdstuk 5. – Een omwenteling teweegbrengen in het bestuur.....	102
I. Rationaliser et réformer le paysage administratif bruxellois afin de diminuer le nombre d'acteurs opérationnels et « institutionnels » et assurer plus d'efficacité.....	104	I. Het Brussels administratief landschap rationaliseren en hervormen om het aantal operationele en « institutionele » actoren te verminderen en te zorgen voor meer doeltreffendheid	104
II. Réformer la tutelle et entrer dans une nouvelle ère dans le rapport Région/communes.....	110	II. Hervorming van het toezicht en begin van een nieuw tijdperk voor de betrekkingen tussen het Gewest en de gemeenten.....	110
III. Une nouvelle politique fiscale	115	III. Een nieuw fiscaal beleid	115
IV. Mise à plat budgétaire et évaluation permanente des politiques	119	IV. Budgettaire « reset » en permanente evaluatie van het beleid	119
V. Une politique internationale ambitieuse	120	V. Een ambitieus internationaal beleid.....	120
VI. Ethique et transparence	121	VI. Ethiek en transparantie.....	121
Annexe	123	Bijlage.....	123
La zone du Canal	123	De Kanaalzone	123
Les 10 nouveaux quartiers	127	De 10 nieuw te ontwikkelen wijken.....	127
Le site de Schaerbeek-formation.....	127	De site Schaarbeek-Vorming	127
Le site de Tour & Taxis.....	128	De site Tour & Taxis	128
Le Quartier de la Gare de l'Ouest.....	129	De Wijk van het Weststation	129
Le pôle Reyers.....	130	De pool Reyers	130
Le Quartier du Midi.....	131	De Zuidwijk	131
Le Plateau du Heysel, avec le projet NEO	133	De Heizelvakte met het NEO-project	133
Le site Josaphat	134	De Josaphatsite	134
Le pôle Delta-Souverain.....	135	De pool Delta-Vorstlaan	135
Le site des Casernes d'Ixelles et d'Etterbeek	136	De site van de Kazernes van Elsene en Etterbeek	136
Le site des Prisons de Saint-Gilles et Forest	136	De site van de gevangenis van Sint-Gillis en Vorst	136
Léopold III – OTAN.....	137	Leopold III – NAVO	137

Plus qu'hier, Bruxelles est à la croisée des chemins.

Depuis sa création il y a 25 ans, la Région de Bruxelles-Capitale a eu pour vocation première de construire un véritable projet de ville axé sur la qualité de vie de ses habitants et fondé sur les principes de solidarité et de proximité.

Cet objectif central a permis à Bruxelles de reprendre son destin en mains et de mettre en place une gestion durable pensée dans l'intérêt de ses habitants : ses quartiers ont été profondément rénovés, ses équipements et ses services à la population ont été renforcés, l'urbanisation et l'aménagement de son territoire ont été encadrés de manière cohérente ...

La 6ème réforme de l'Etat va doter la Région de nouvelles compétences, de nouveaux outils à exploiter (tourisme, économie, emploi, formation, sécurité ...) et d'un juste financement structurel. Ces nouvelles compétences devront être mises en œuvre et évaluées au regard des moyens réellement transférés.

Il nous appartient de distribuer au mieux ces nouvelles cartes, de créer de nouvelles opportunités pour les Bruxellois et d'établir de nouvelles passerelles entre les politiques régionales et communautaires.

Notre volonté est de dessiner un « projet régional bruxellois » autour de priorités claires et d'une ambition nouvelle. Ces priorités seront mises en œuvre par des instruments publics performants et évalués systématiquement.

Objectif : se concentrer avec efficacité sur ces priorités en décloisonnant les compétences régionales et en renforçant les collaborations avec l'ensemble des pouvoirs publics présents à Bruxelles.

Ce projet de Région est conçu en fonction des 7 principaux défis auxquels la Région bruxelloise est et sera confrontée dans les prochaines années :

1. l'essor démographique;
2. le développement économique, de l'emploi, de la formation et de l'enseignement;
3. la mobilité;
4. la lutte contre la dualisation de la ville et la pauvreté;
5. la qualité de vie;
6. le logement;
7. l'internationalisation.

Meer nog dan voorheen staat Brussel voor een tweekop.

Sinds het 25 jaar geleden het levenslicht zag, is de eerste roeping van het Brussels Hoofdstedelijk gewest steeds geweest een stadsproject uit te bouwen gericht op de levenskwaliteit van zijn inwoners en gefundeerd op solidariteit en onderlinge nabijheid.

Aan de hand van deze centrale doelstelling heeft Brussel zijn lot in eigen handen genomen en een weldoordacht duurzaam bestuur ingesteld in het belang van zijn inwoners : de wijken zijn grondig vernieuwd, de uitrustingen en de dienstverlening aan de bevolking uitgebouwd, de verstedelijking en de ordening van het grondgebied voorzien van een samenhangende omkadering ...

De zesde staatshervorming biedt het Gewest nieuwe bevoegdheden, nieuwe instrumenten om te hanteren (toerisme, economie, werk, opleiding, veiligheid ...) en een rechtvaardige structurele financiering. Deze nieuwe bevoegdheden moeten worden uitgevoerd en geëvalueerd in het licht van de reëel overgehevelde middelen.

Wij staan voor de opdracht deze nieuwe kaarten te verdelen, nieuwe kansen te creëren voor Brusselaars en bruggen te slaan tussen het gewestelijk en het Gemeenschapsbeleid.

Wij wensen een « Brussels gewestelijk project » uit te tekenen rond duidelijke prioriteiten. Deze prioriteiten moeten concrete vorm krijgen door middel van performante en permanent geëvalueerde openbare instrumenten.

Het doel : efficiënt focussen op deze prioriteiten door ontzuijing van de gewestelijke bevoegdheden en door de samenwerking tussen alle in Brussel aanwezige overheden te versterken.

Dit gewestelijk project gaat uit van de 7 voornaamste uitdagingen waar het Brussels Gewest de eerstvolgende jaren voorstaat :

1. de bevolkingsgroei;
2. de ontwikkeling van de economie, de werkgelegenheid, de beroepsopleiding en het onderwijs;
3. de mobiliteit;
4. de strijd tegen de dualisering van de stad en de armoede;
5. de levenskwaliteit;
6. de huisvesting;
7. de internationalisering.

Dans une Région qui connaît une des plus grandes explosions démographiques d'Europe ainsi qu'une dualisation socio-économique croissante, seule une gestion optimale du territoire (en complémentarité avec les politiques des Communautés) pourra répondre aux besoins de notre population et assurer un avenir à notre Région.

Elle requiert une nouvelle vision d'ensemble et un pilotage précis que seul le pouvoir régional peut mettre efficacement en œuvre.

L'optimisation du capital humain à travers les politiques d'enseignement, de qualification ou de formation est indispensable pour donner un avenir à chaque citoyen, pour lui conférer de l'autonomie et nourrir la cohésion sociale.

C'est pourquoi les autorités régionales se mobiliseront pour que les leviers d'actions communautaires permettent de répondre aux besoins et aux attentes des citoyens dans leur espace de vie.

Le développement économique de Bruxelles est tout aussi fondamental. C'est la raison pour laquelle le Gouvernement mettra tout en œuvre pour favoriser la création d'entreprises et l'embauche de Bruxellois.

Cette action doit enfin rationaliser et redimensionner les outils régionaux pour répondre aux multiples défis qui attendent cette législature et replacer les besoins des Bruxellois au cœur des politiques à venir.

Cela nécessitera une nouvelle définition des instruments régionaux, fondée sur la concentration des moyens, l'effectivité des actions, le regroupement de nombreuses entités et l'évaluation permanente de l'efficacité des politiques publiques.

Cela nécessitera également une mise à plat budgétaire afin de s'assurer que chaque euro est dépensé en vue de réaligner les priorités définies dans l'accord de Gouvernement.

Enfin, la Région bruxelloise s'inscrira dans une dynamique de collaboration pro-active avec les autres niveaux de pouvoirs compétents sur le territoire bruxellois (Communautés, communes) dans le souci d'une gestion cohérente des problématiques existant à l'échelle régionale (enseignement, formation, mobilité, aménagement du territoire ...) et celui de garantir l'efficacité des politiques de proximité.

Elle travaillera également main dans la main avec l'Etat fédéral ainsi que les deux autres Régions du pays, entre autres pour mettre en place une stratégie concertée relative au développement de la zone métropolitaine de Bruxelles

In een Gewest dat één van de grootste bevolkingsexplosies ondergaat van heel Europa en dat kampt met een toenemende sociaal-economische tweedeling kan enkel een optimaal beheer van het grondgebied (complementair met het beleid van de Gemeenschappen) tegemoetkomen aan de behoeften van onze bevolking en een toekomst waarborgen voor ons Gewest.

Het heeft een nieuwe globale visie nodig en een nauwkeurige sturing waartoe enkel de gewestelijke overheid op een efficiënte wijze in staat is.

De optimale benutting van het menselijk kapitaal in het onderwijs-, kwalificerings- en beroepsopleidingsbeleid is essentieel om een toekomst te bieden aan elke burger, om hem zelfstandig te maken en de sociale cohesie te onderbouwen.

Daarom zal de gewestelijke overheid er zich op toelagen dat door de hefboomen vanuit de gemeenschappen kan worden voldaan aan de behoeften en de verwachtingen van de burgers binnen hun levenssfeer.

De economische ontwikkeling van Brussel is even fundamenteel. Daarom zal de regering al het mogelijke doen om de oprichting van ondernemingen en bijkomende jobs voor Brusselaars te stimuleren.

Naar aanleiding hiervan moeten de gewestelijke instrumenten ook onderworpen worden aan een rationalisering en een herdimensionering om te kunnen beantwoorden aan de uiteenlopende uitdagingen die deze legislatuur in zich draagt en de behoeften van de Brusselaars opnieuw centraal te stellen binnen het toekomstig beleid.

Dit vereist een nieuwe omschrijving van de gewestelijke instrumenten op basis van een concentratie van middelen, een efficiënt optreden, een hergroepering van een heel aantal entiteiten en het permanent evalueren van de efficiëntie van het overheidsbeleid.

Het vereist evenzeer een volledige « reset » van de begroting om zeker te zijn dat elke euro wordt uitgegeven om de prioriteiten van het Regeerakkoord te verwezenlijken.

Ten slotte zal het Brussels Gewest samen met de andere beleidsniveaus die op het Brussels grondgebied bevoegdheden dragen (Gemeenschappen, gemeenten) een proactieve dynamiek tot stand brengen met het oog op een samenhangend beheer van alle materies die op gewestelijk niveau oplossingen vereisen (onderwijs, beroepsopleiding, mobiliteit, ruimtelijke ordening ...) en een gewaarborgde efficiëntie van het buurtbeleid.

Het zal tevens nauw samenwerken met de Federale Staat en de beide andere Gewesten van het land, onder meer om een overlegstrategie tot stand te brengen voor de ontwikkeling van het Brussels grootstedelijk gebied waarin ieders

dans le souci d'une prise en compte mutuelle des besoins et des objectifs de chacun.

Cette Déclaration de politique régionale a pour ambition de fixer les grandes balises de l'action à mener durant les 5 prochaines années.

Les partis signataires sont conscients que certains grands projets que le Gouvernement initiera seront réalisés à l'horizon 2025. Mais nous avons la ferme volonté de poser les fondements du nouveau visage que Bruxelles aura d'ici 10 ans.

CHAPITRE 1ER

Un nouveau souffle pour l'économie et l'emploi des Bruxellois

Le triptyque « enseignement – formation – emploi » est sans conteste un des axes majeurs de l'action de ce Gouvernement.

Ces trois enjeux doivent être en dialogue permanent afin de consacrer le principe de l'apprentissage tout au long de la vie.

L'enseignement est un des facteurs primordiaux du développement social et économique d'une Région. Bien sûr, l'enseignement est une matière communautaire et doit le rester.

Il y a toutefois lieu que la Région bruxelloise et les instances communautaires réfléchissent en commun sur l'avenir de l'enseignement et de la formation en se centrant de manière plus particulière sur les collaborations étroites et les synergies à mettre en œuvre en faveur des habitants de Bruxelles.

Le niveau de chômage bruxellois reste trop élevé malgré les actions menées. 20 % de chômage, parfois plus de 30 % de chômage chez les jeunes de moins de 25 ans (avec des pics de concentration dans certains quartiers) dont un trop grand nombre termine le cycle scolaire sans qualifications suffisantes.

Ces chiffres ne laissent pas de doute quant à l'ampleur du défi de notre Région. Les conséquences économiques et sociales d'un tel phénomène sont malheureusement bien connues : une génération entière se considère comme sacrifiée.

En particulier lorsque, comme c'est le cas à Bruxelles, la grande majorité des jeunes, issue de l'immigration, cumule ces difficultés d'insertion socioprofessionnelle avec une persistante discrimination à l'embauche.

Par ailleurs, une économie forte et saine reste bien évidemment le levier d'excellence pour la création d'emplois.

behoeften en doelstellingen wederzijds in aanmerking genomen kunnen worden.

Dit regeerakkoord heeft als ambitie de grote lijnen uit te zetten voor het beleid tijdens de volgende vijf jaar.

De partijen die dit akkoord ondertekenen, zijn er zich van bewust dat bepaalde grote projecten die de Regering gaat opstarten pas tegen 2025 verwezenlijkt zullen zijn. Maar wij zijn vastbesloten om nu de fundamenten te leggen van hoe Brussel er over 10 jaar zal uitzien.

HOOFDSTUK 1

Een nieuwe impuls voor de economie en de werkgelegenheid voor Brusselaars

Het drieluik « onderwijs – beroepsopleiding – werk » is zonder twijfel één van de voornaamste pijlers van het werk van deze Regering.

Deze drie uitdagingen moeten aan een permanente onderlinge dialoog worden onderworpen als concrete uitwerking van het principe van het levenslang leren.

Het onderwijs is één van de doorslaggevende factoren in de maatschappelijke en economische ontwikkeling van een Gewest. Maar uiteraard is het onderwijs een gemeenschapsbevoegdheid en moet het dat ook blijven.

Toch is het aangewezen dat het Brussels Gewest en de gemeenschapsoverheden samen nadenken over de toekomst van het onderwijs en de vorming door specifiek naar mogelijke nauwe samenwerkingsverbanden en synergieën toe te werken ten voordele van de inwoners van Brussel.

De werkloosheid in Brussel blijft te hoog, ondanks alle initiatieven die worden ondernomen : 20 % werkloosheid, soms meer dan 30 % bij jonge mensen van onder de 25 jaar (met piekwaarden in een aantal wijken), van wie een al te groot aantal de schoolcyclus beëindigt zonder voldoende kwalificatie.

Deze cijfers laten geen twijfel bestaan over de omvang van de uitdaging die zich stelt voor ons Gewest. De economische en sociale gevolgen van dit fenomeen zijn helaas goed gekend : een hele generatie die zich opgeofferd voelt.

En dan vooral wanneer, zoals in Brussel, de grote meerderheid van de jongeren een migrantenachtergrond heeft en, bovenop problemen met de socio-professionele inschakeling, ook moeten opboksen tegen een niet aflatende discriminatie bij aanwerving.

Daarnaast blijft een sterke en gezonde economie uiteraard de hefboom bij uitstek voor jobcreatie. De Regering

Le Gouvernement soutiendra à cet égard les entreprises et les créateurs d'activités pour faire de Bruxelles la capitale belge de l'esprit d'entreprendre.

Les mesures permettant d'amplifier le dynamisme économique de notre Région seront intégrées de manière transversale dans l'ensemble des politiques régionales, comme la mobilité, la propreté et l'aménagement du territoire.

I. Une alliance emploi-formation ambitieuse

Pour réussir le pari de l'Alliance emploi-formation avec les mondes de l'enseignement et de l'entreprise, le Gouvernement se dotera d'objectifs chiffrés pluriannuels notamment en taux de création d'emploi, en terme d'accompagnement et de mise à l'emploi, en nombre de stages (FPI, stages de transition, stages en alternance ...) et de formation en provenance du secteur public, associatif et privé.

Cette Alliance se concentrera sur un certain nombre d'objectifs clairs et opérationnels correspondant aux priorités de la présente Déclaration de politique générale.

La concertation sociale sera la base de cette Alliance et doit rester la pierre angulaire de notre modèle social.

C'est pourquoi le Gouvernement réaffirme l'impérieuse nécessité d'une concertation sociale forte, reposant sur un dialogue social constant entre les partenaires sociaux et avec le Gouvernement.

A cette fin, le Comité bruxellois de concertation économique et sociale (CBCES) élargi aux pouvoirs communautaires sera le lieu d'élaboration et d'orientation stratégique de cette Alliance, véritable plan d'actions commun et de suivi entre les différents niveaux d'acteurs et de pouvoirs (locaux, régionaux et communautaires) pour favoriser l'emploi et la formation des Bruxellois.

Il sera créé au sein du CBCES élargi une Task force opérationnelle « emploi-formation-enseignement-entreprise » composée des acteurs du CBCES ainsi que des services publics d'emploi et de formation actifs sur le territoire de la Région (Actiris, Bruxelles Formation, VDAB) ainsi que les représentants du monde de l'enseignement (obligatoire, supérieur, promotion sociale ...).

Cette Task force sera, entre autres, chargée de créer, avec l'aide des entreprises, un cadastre des nouveaux besoins et nouveaux métiers et anticiper le référentiel des activités,

zal hiertoe steun verlenen aan ondernemingen en zij die werkzaamheden ontplooiën om Brussel uit te bouwen tot de Belgische hoofdstad van de ondernemingsgeest.

De maatregelen gericht op een versteviging van de economische dynamiek van ons Gewest zullen transversaal geïntegreerd worden in alle gewestelijke beleidsmateries, zoals bijvoorbeeld mobiliteit, netheid en ruimtelijke ordening.

I. Een ambitieuze alliantie van werk en opleiding

Om in samenwerking met de onderwijswereld en het bedrijfsleven te slagen in het opzet van de alliantie van werk en opleiding zal de Regering over meerdere jaren becijferde doelstellingen vastleggen, meer bepaald met betrekking tot het percentage nieuwe jobs, begeleiding en tewerkstelling, het aantal stages (Individuele beroepsopleiding (IBO), instapstages, stages in het alternerend leren ...) en opleidingen voor de openbare, de associatieve en de privésector.

Deze Alliantie zal zich toelagen op een welbepaald aantal duidelijke en operationele doelstellingen die beantwoorden aan de prioriteiten van deze Algemene Beleidsverklaring.

Het sociaal overleg zal de basis vormen van deze Alliantie en moet de hoeksteen blijven van ons sociaal model.

Daarom herbevestigt de Regering dat er dringende nood bestaat aan een sterk sociaal overleg dat steunt op een constante sociale dialoog tussen de sociale partners onderling en met de Regering.

Het Brussels Economisch en Sociaal Overlegcomité (BESOC) wordt uitgebreid met de gemeenschapsoverheden. Het wordt de plaats waar de strategische oriëntering van deze alliantie wordt uitgewerkt. Er komt een concreet plan voor gemeenschappelijke actie en voor opvolging van de verschillende betrokken actoren- en beleidsniveaus (het plaatselijke niveau, het Gewest en de gemeenschapsoverheden) om werk en opleiding voor Brusselaars te bevorderen.

Binnen het uitgebreid BESOC wordt een operationele Task force « werk-opleiding-onderwijs-ondernemen » opgericht, bestaande uit de actoren van het BESOC samen met de openbare diensten voor arbeidsbemiddeling en beroepsopleiding die actief zijn op het grondgebied van het Gewest (Actiris, Bruxelles Formation, VDAB) en vertegenwoordigers van de onderwijswereld (verplicht onderwijs, hoger onderwijs, sociale promotie ...).

Met de hulp van de ondernemingen zal deze Task force er onder meer mee belast worden, een kadaster samen te stellen van nieuwe behoeften en nieuwe beroepen en te

métiers et des formations au regard de l'évolution du marché de l'emploi et des profils.

Elle proposera également des partenariats en matière de stages et de premiers emplois en faveur des groupes à risque et des élèves, notamment via les formations en alternance.

Le Gouvernement demandera également à cette Task force d'étudier toutes les possibilités permettant la systématisation de la transmission, par les entreprises, des offres d'emploi via Actiris. Cette systématisation ira de pair avec la pérennisation et l'amélioration d'un service ciblé de propositions d'offres d'Actiris aux entreprises.

Enfin, cette Task force sera le lieu privilégié de concertation dans le cadre de la réorientation des politiques de l'emploi issues des transferts de la 6ème réforme de l'Etat.

Cette Task force travaillera en étroite collaboration avec le Gouvernement en vue d'opérationnaliser au mieux les objectifs de l'Alliance. Il lui est entre autres demandé de soumettre au Gouvernement, pour la fin de l'année 2014, les fondements de cette Alliance.

Par ailleurs, le Gouvernement garantira un soutien équilibré aux partenaires sociaux pour assurer la qualité du dialogue social. En outre, le Gouvernement, en concertation avec les partenaires sociaux, rationalisera les lieux de concertation sociale.

II. Le dispositif bruxellois de la Garantie pour la Jeunesse et le contrat d'insertion

La première priorité est de redonner espoir à notre jeunesse.

En moyenne annuelle, Bruxelles compte 14.800 jeunes demandeurs d'emploi inoccupés. 9.200 parmi ces jeunes sont faiblement qualifiés (62,4 %) et 5.700 ont une durée d'inactivité supérieure à un an (38,4 %).

Ces chiffres montrent l'ampleur du défi.

Via le mécanisme de la Garantie pour la Jeunesse, tout jeune entre 15 et moins de 25 ans qui quitte les études sans les avoir réussies sera informé, dans le mois, des services auxquels il peut prétendre en vue d'un bilan suivi d'une orientation dans les 4 mois, soit vers un emploi, soit vers un stage, soit vers une formation ou un retour vers les études et, si nécessaire, un soutien en matière d'intégration sociale, étape préalable à une insertion professionnelle.

anticiperen op het spanningsveld tussen activiteiten enerzijds, de beroepen en opleidingen en anderzijds de manier waarop de arbeidsmarkt en de profielen evolueren.

Zij moet eveneens samenwerkingen voorstellen voor stages en startbanen, gericht op risicogroepen en leerlingen meer bepaald via alternerende opleidingen.

De Regering zal deze Task force ook vragen alle mogelijkheden te bestuderen om systematisch alle vacante betrekkingen bij de ondernemingen over te maken aan Actiris. Deze systematisering moet gepaard gaan met een bestendigde en verbeterde specifieke dienst die de aanbiedingen van Actiris tot bij de ondernemingen brengt.

Ten slotte zal deze Task force ook de bevoorrechte plaats van overleg zijn voor de heroriëntering van het tewerkstellingsbeleid die voortvloeit uit de overdrachten van de zesde staatshervorming.

Deze Task force zal nauw samenwerken met de Regering teneinde een optimale operationalisering van de doelstellingen van de Alliantie te verwezenlijken. Zo zal zij onder meer worden verzocht tegen eind 2014 de fundamenteën van deze Alliantie voor te leggen aan de Regering.

Bovendien zal de Regering een evenwichtige steun aan de sociale partners waarborgen met het oog op de kwaliteit van de sociale dialoog. Ook zal de regering in overleg met de sociale partners de van het sociale overlegniveau's rationaliseren.

II. De Brusselse Jeugdwaarborgregeling en het inschakelingscontract

De eerste prioriteit bestaat erin opnieuw hoop te geven aan onze jeugd.

Het jaargemiddelde voor de jonge niet-werkende werkzoekenden in Brussel bedraagt 14.800 eenheden. 9.200 van deze jongeren zijn laaggeschoold (62,4 %) en 5.700 zijn langer dan een jaar inactief (38,4 %).

Uit deze cijfers blijkt duidelijk de omvang van de uitdaging.

Via het mechanisme van de jongerenwaarborg wordt elke jongere tussen 15 en minder dan 25 jaar die zijn studies onsuccesvol beëindigt binnen de maand geïnformeerd over de diensten waarop hij of zij recht heeft. Dit teneinde een balans op te maken gevolgd door een oriëntering binnen de vier maanden, hetzij naar een job, hetzij naar een stage, hetzij naar een beroepsopleiding of een terugkeer naar studies. Indien nodig zal ondersteuning inzake maatschappelijke integratie, een noodzakelijke stap op weg naar beroepsinschakeling geboden worden.

Il en ira de même de tout jeune entre 18 et moins de 25 ans nouvellement inscrit en tant que chercheur d'emploi à Actiris.

En priorité, les moyens se concentreront sur les personnes à faible ou sans qualification ainsi que sur les personnes dont le profil de formation n'est pas en phase avec les besoins du marché de l'emploi.

Ainsi, l'objectif du Gouvernement est de financer, chaque année, 6.000 mesures pour les jeunes qui s'inscrivent à Actiris, soit :

- 3.000 formations professionnelles,
- 2.000 stages et
- 1.000 emplois.

Cet objectif de 6.000 mesures correspond au nombre de jeunes qui, après leurs études et après s'être inscrit à Actiris, ne trouvent pas de travail dans les 6 mois.

Dans le but d'offrir une première expérience de travail de qualité aux demandeurs d'emploi de moins de 25 ans au chômage depuis 18 mois et qui n'ont pas trouvé d'emploi malgré tous leurs efforts jugés positivement, le Gouvernement instituera un Contrat d'Insertion (une partie des 1.000 emplois supplémentaires cités *supra*). Ce contrat de première insertion serait établi pour une durée de 12 mois à temps plein au sein des entreprises publiques comme privées.

A cet égard, le Gouvernement privilégiera la formation en entreprise. Une concertation avec les partenaires sociaux par secteur d'activités sera programmée en début de législature.

Et par ailleurs, un protocole d'accord sera proposé à l'ensemble des pouvoirs publics présents à Bruxelles en vue d'organiser une offre de stages pluriannuelle et de premiers emplois à l'égard des jeunes visés par le dispositif. Une même démarche sera menée avec le secteur des entreprises, secteur par secteur.

Le budget nécessaire à cette mesure de promotion d'un emploi durable et de qualité proviendra notamment à la fois de la rationalisation des aides qui seront régionalisées et de la mise à plat des programmes d'emploi existants au sein de la Région.

Le financement de la Garantie pour la Jeunesse est déjà assuré pour les années 2014 et 2015. Il s'agit de 39 millions d'euros, financés à 2/3 par des fonds européens et à 1/3 par des fonds régionaux, communautaires et des Commissions communautaires.

Hetzelfde zal gelden voor iedere jongere tussen 18 en minder dan 25 jaar die zich nieuw inschrijft als werkzoekende bij Actiris.

De middelen zullen prioritair gebruikt worden voor laag- of ongeschoolde jongeren en personen met een opleidingsprofiel dat niet beantwoordt aan de behoeften van de arbeidsmarkt.

Daarbij bestaat de doelstelling van de Regering erin jaarlijks 6.000 maatregelen te financieren voor jongeren die zich inschrijven bij Actiris, hetzij :

- 3.000 beroepsopleidingen,
- 2.000 stages en
- 1.000 jobs.

Deze doelstelling van 6.000 maatregelen beantwoordt aan het aantal jongeren dat na hun studies binnen de zes maanden na hun inschrijving bij Actiris geen werk vindt.

Om een eerste kwalitatieve werkervaring te kunnen bieden aan werkzoekenden jonger dan 25 jaar die sinds 18 maanden werkloos zijn en geen job hebben gevonden ondanks alle positief beoordeelde inspanningen, zal de Regering een Inschakelingscontract instellen (een deel van de 1.000 bovenvermelde bijkomende jobs). Dit contract voor een eerste inschakeling zal een voltijdse betrekking inhouden voor 12 maanden, zowel bij de overheid als bij privébedrijven.

Hiertoe zal de Regering voorrang verlenen aan opleiding in de onderneming. Per sector wordt overleg met de sociale partners geprogrammeerd in het begin van de legislatuur.

Verder zal aan alle in Brussel aanwezige overheden een protocolakkoord worden voorgesteld met het oog op de organisatie van een meerjarig aanbod van stages en startbanen voor de jongeren waarvoor dit beleidsinstrument bestemd is. Eenzelfde initiatief zal ondernomen worden met de bedrijfswereld, en dit sector per sector.

Het budget dat vereist is voor deze maatregel om duurzame en kwalitatieve tewerkstelling te bevorderen, zal inzonderheid komen van een rationalisering van de geregionaliseerde toelagen en van de « reset » van de bestaande tewerkstellingsprogramma's van het Gewest.

De financiering van de Jongeregarantie is verzekerd voor de jaren 2014 en 2015. Het gaat om 39 miljoen euro, voor 2/3 gefinancierd met Europese middelen en voor 1/3 met gewestelijk geld, door de Gemeenschappen en de Gemeenschapscommissies.

Le Gouvernement s'engage à pérenniser ces moyens sur la période 2016-2019 que le financement européen se poursuivra ou non à la suite de l'évaluation positive du dispositif.

Le Gouvernement pérenniserait également le Plan bruxellois de la Garantie pour la Jeunesse, dont le comité de pilotage poursuivra ses travaux sous l'impulsion du Ministre-Président et des Ministres en charge de l'Emploi, de l'Economie, de la Formation et de l'enseignement compétents à Bruxelles. Ce comité de pilotage est, entre autres, chargé de l'évaluation continue des différents dispositifs inscrits dans le cadre de la Garantie.

En ce qui concerne le contrat d'insertion, il sera financé par le biais de la rationalisation des aides qui seront régionalisées avec suppression des doublons et des aides qui créent un pur effet d'aubaine.

Par ailleurs, le Gouvernement renforcera – dans le cadre des moyens budgétaires disponibles – l'activation (700 à 1.000 euros) pour les jeunes avec ou sans diplôme du secondaire et sans diplôme du supérieur inscrits depuis 6 mois à Actiris pour une période de 24 mois.

III. Mener des politiques de l'emploi réorientées et mieux concentrées autour de la 6ème réforme de l'Etat

ACS

Une réorientation plus importante de la politique des ACS est envisagée par le Gouvernement à la suite de la 6ème réforme de l'Etat.

Tout d'abord, le Gouvernement dégagera les moyens nécessaires aux fins de procéder à une analyse de l'ensemble des ACS poste par poste actuellement attribués (plus de 6.000 ETP), ainsi que la qualité du service presté. Elle devra être clôturée au plus tard au début de l'année 2015.

L'objectif de cette analyse est bien de maintenir une politique d'ACS dans notre Région mais surtout de les réorienter vers une politique qui active mieux les publics visés vers les lieux qui en ont le plus besoin (comme par exemple l'accueil de la petite enfance) ainsi qu'une éventuelle réaffectation des moyens budgétaires vers la politique plus générale d'activation.

Elle devra également partir de la volonté du Gouvernement qu'à l'avenir, les ACS seront avant tout une politique d'activation des chômeurs (à cet égard, sera étudiée la suppression de la durée de 6 mois d'inscription comme chercheur d'emploi pour les moins de 40 ans), ce qui signi-

ficat. De Regering verbindt zich ertoe deze middelen een duurzaam karakter te verlenen voor de periode 2016-2019, ongeacht of de Europese financiering aanhoudt of niet, na een gunstige evaluatie van de maatregel.

De Regering zal tevens het Brussels Jongerenwaarborgplan een duurzaam karakter verlenen. Hiertoe zal het stuurcomité de werkzaamheden voortzetten onder impuls van de Minister-Président en de Ministers bevoegd voor Werk, Economie, Beroepsopleiding en Onderwijs die bevoegd zijn in Brussel. Dit stuurcomité wordt onder meer belast met de permanente evaluatie van de verschillende maatregelen die ingeschreven zijn onder de Jongerenwaarborg.

Het Inschakelingscontract van zijn kant zal gefinancierd worden via een rationalisering van de toelagen die geregionaliseerd worden, waarbij dubbel gebruik wordt afgeschaft, alsook toelagen die enkel eenmalige effecten creëren.

Daarnaast zal de regering – binnen de beschikbare begrotingsmiddelen – de activering versterken (700 tot 1.000 euro) voor jongeren met of zonder diploma van het secundair onderwijs en zonder diploma van het hoger onderwijs die al langer dan 6 maanden zijn ingeschreven bij Actiris voor een periode van 24 maanden.

III. Geheroriënteerde tewerkstellingsinitiatieven voeren die beter aansluiten bij de zesde staatshervorming

GECO's

De Regering beoogt een sterkere heroriëntering van het GECO-beleid ingevolge de zesde staatshervorming.

Eerst en vooral zal de Regering de noodzakelijke middelen vrijmaken met het oog op een analyse van alle individuele GECO-betrekkingen die momenteel zijn toegekend (meer dan 6.000 equivalent voltijdse banen) en van de kwaliteit van de geleverde dienstverlening. Deze moet zijn afgerond ten laatste tegen begin 2015.

Het doel van deze analyse is de instandhouding van een GECO-beleid in ons Gewest, maar vooral een heroriëntering van de betrokkenen naar de plaatsen die hieraan de grootste behoefte hebben (zoals bijvoorbeeld de kinderopvang) binnen een beleid dat deze doelgroep beter activeert en eventueel een herbestemming van de begrotingsmiddelen voorziet voor het voeren van een algemener activeringsbeleid.

De analyse moet uitgaan van het streven van de Regering om het GECO-beleid in de toekomst uit te bouwen tot een activeringsbeleid voor werkzoekenden (daarbij zal worden onderzocht of de inschrijvingsduur van zes maanden als werkzoekende voor personen jonger dan 40 jaar kan

fié qu'un poste ACS doit être un tremplin vers un emploi durable.

C'est pourquoi le budget consacré aux ACS sera dorénavant mis en synergie avec les moyens de la Garantie pour la Jeunesse et de l'activation des chômeurs (nouvellement transférés).

Activation

Cette politique d'activation des chômeurs – ainsi que celle des réductions de cotisations sociales pour les groupes cibles – seront transférées à la Région bruxelloise. Le premier engagement du Gouvernement à cet égard est de garantir la sécurité juridique de tous les dispositifs actuellement en place et ce jusqu'à leur échéance.

Dans un second temps, ces politiques seront prioritairement utilisées pour l'emploi des chômeurs bruxellois, en favorisant explicitement les jeunes, les chômeurs de longue durée et les personnes infra-qualifiées. A cet effet, il faudra se servir en premier lieu de l'outil de l'activation.

En concertation avec les deux autres Régions ainsi qu'avec le niveau fédéral, les diminutions des charges générales et sectorielles, pour lesquelles le pouvoir fédéral est compétent, ainsi que les diminutions publics cibles, une compétence régionale, seront coordonnées en vue d'être complémentaires.

Une politique de l'emploi ambitieuse nécessite également l'organisation d'un accompagnement et de services de qualité, au plus près des réalités de chaque chercheur d'emploi ainsi que d'un service adapté aux besoins des entreprises et des spécificités du marché de l'emploi bruxellois.

Afin d'accompagner les demandeurs d'emploi le plus rapidement possible après leur inscription pour optimiser leurs chances d'insertion, le service public régional de l'emploi se verra progressivement doter de moyens nécessaires, dans le cadre des marges budgétaires disponibles, y compris en matière d'investissements informatiques et du développement de son service « employeur ».

Plus particulièrement, Actiris devra augmenter progressivement mais de manière significative son nombre d'accompagnateurs, chargés de soutenir et de suivre plus particulièrement les jeunes en formation, en stage ou en contrat d'insertion, et permettant à tous les chercheurs d'emploi de construire dans les six mois un trajet professionnel personnalisé, dans le cadre d'un « dossier unique » Actiris-Bruxelles Formation-VDAB.

Les moyens budgétaires nécessaires seront d'une part dégagés via une redistribution interne des postes à Actiris

worden afgeschaft), wat inhoudt dat een GECO-betrekking een springplank moet zijn naar een duurzame baan.

De begroting die aan GECO's wordt besteed, wordt daarom voortaan in overeenstemming gebracht met de middelen van de Jongerenwaarborg en de activering van werkzoekenden (overgeheveld).

Activering

Dit activeringsbeleid voor de werkzoekenden wordt – samen met de verminderde sociale bijdragen voor doelgroepen – overgeheveld naar het Brussels Gewest. Het eerste engagement van de Regering hiervoor is het waarborgen van de rechtszekerheid voor alle maatregelen die momenteel gelden, en dit tot zij verstrijken.

Vervolgens zullen deze beleidselementen prioritair worden benut voor de tewerkstelling van Brusselse werkzoekenden, met uitdrukkelijke voorrang voor jongeren, langdurig werklozen en laaggeschoolden. Daartoe moet in de eerste plaats gebruik worden gemaakt van het activeringsbeleid.

In overleg met de beide andere Gewesten en met het federaal niveau zullen de vermindering van de algemene en sectorale lasten, waarvoor de federale overheid bevoegd is, en de doelgroepenkorting, een gewestelijke bevoegdheid, gecoördineerd worden om ze complementair te maken.

Een ambitieus tewerkstellingsbeleid vereist eveneens begeleiding en kwalitatief hoogstaande diensten, zo dicht mogelijk bij de realiteit van elke werkzoekende, met een dienstverlening die is aangepast aan de behoeften van de ondernemingen en de specifieke kenmerken van de Brusselse arbeidsmarkt.

Om zo snel mogelijk na de inschrijving van de werkzoekenden te starten met de begeleiding met het oog op optimale kansen op inschakeling, zal de gewestelijke overheidsdienst voor arbeidsbemiddeling geleidelijk aan de noodzakelijke middelen krijgen, voor zover de beschikbare begrotingsmarges dit toelaten, met inbegrip van investeringen in computermateriaal en van de verdere uitbouw van zijn dienst « werkgevers ».

Meer bepaald moet Actiris progressief, maar in aanzienlijke mate, zijn aantal begeleiders opvoeren die specifiek belast zijn met de ondersteuning en de opvolging van jongeren in opleiding, op stage of met een inschakelingscontract, en die ervoor zorgen dat alle werkzoekenden binnen zes maanden een gepersonaliseerd beroepstraject kunnen uitwerken aan de hand van één enkel dossier voor Actiris, Bruxelles Formation en VDAB.

De noodzakelijke begrotingsmiddelen zullen enerzijds worden vrijgemaakt via een interne herverdeling van pos-

et d'autre part notamment par la mise en œuvre, par le Gouvernement, d'une réorganisation du fonctionnement des Maisons de l'emploi et de la formation pour l'accompagnement personnalisé des demandeurs d'emploi.

Plus particulièrement, le Gouvernement entend consulter les acteurs de l'emploi et de la formation actifs en Région bruxelloise en vue de leur regroupement (Missions locales, ALE, Maisons de l'emploi ...) pour une meilleure cohérence et une meilleure collaboration entre les acteurs existants, dont les CPAS.

Le Gouvernement continuera par ailleurs à privilégier les partenariats avec la société civile et les organismes d'insertion socio-professionnelle. Ces organismes devront opérer sous la régie d'Actiris et respecter les objectifs fixés en matière d'accompagnement et d'emploi.

Une stratégie de renforcement de l'accompagnement des personnes les plus éloignées du marché du travail sera mise en œuvre, notamment par une évaluation des dispositifs existants. Le Gouvernement soutiendra des politiques croisées avec les dispositifs développés dans les autres entités fédérées.

Enfin, tenant compte du nombre important de chercheurs d'emploi de plus de 45 ans en forte augmentation ces dernières années, le partenariat d'Actiris se verra renforcer pour soutenir des initiatives innovantes et adaptées à ce type de public.

Titres-services

La mesure des Titres-Services régionalisée appelle des décisions importantes à très court terme pour le Gouvernement, permettant d'en assurer la pérennité et la viabilité budgétaire. Cette mesure permet, en effet, de répondre en partie à la problématique des peu diplômés et du chômage de longue durée en Région de Bruxelles-Capitale ainsi que de l'intégration des personnes de nationalité ou d'origine étrangère.

Le Gouvernement veillera à ce que la politique des titres services puisse faire l'objet d'un contrôle strict afin de détecter et décourager les abus, et procédera au renforcement des moyens en personnel afin que l'administration compétente puisse mettre ce contrôle strict en œuvre. Il sera particulièrement attentif à ce que les titres services ne soient pas employés à d'autres usages, notamment ceux encadrés par les Communautés.

Le Gouvernement veillera en outre à assurer avec les employeurs du secteur, la mise en place d'une dynamique bénéficiant aux travailleurs du secteur, lesquels devraient bénéficier de formations leur permettant une réorientation hors du secteur.

ten bij Actiris en van regeringszijde anderzijds door een reorganisatie van de werking van de opleidings- en jobhuizen voor een gepersonaliseerde begeleiding van de werkzoekenden.

Meer bepaald wenst de Regering de tewerkstellings- en opleidingsactoren die in Brussel actief zijn te raadplegen over een hergroepering (Missions locales, PWA, jobhuizen ...) voor een sterkere samenhang en een betere samenwerking tussen bestaande actoren, waaronder ook de OCMW's.

De Regering gaat bovendien verder met het stimuleren van samenwerkingsverbanden met het middenveld en de instellingen voor socioprofessionele inschakeling. Deze instellingen moeten opereren onder regie van Actiris en tegemoetkomen aan de doelstellingen inzake begeleiding en tewerkstelling.

Er zal een strategie worden opgestart voor een versterkte begeleiding van de personen die het verst van de arbeidsmarkt afstaan, onder meer door evaluatie van de bestaande maatregelen. De Regering zal beleidsmaatregelen ondersteunen afgestemd met initiatieven die worden ontwikkeld in de andere landsdelen.

Ten slotte zal gezien het grote aantal werkzoekenden van ouder dan 45 jaar de samenwerking met Actiris worden versterkt met het oog op de ondersteuning van vernieuwende en aan deze doelgroep aangepaste initiatieven.

Dienstencheques

De geregionaliseerde maatregel met betrekking tot dienstencheques vereist kordate beslissingen op korte termijn van de Regering met het oog op de duurzaamheid en de budgettaire haalbaarheid. Met deze maatregel kunnen we immers voor een deel de problematiek van de laaggeschoolden en de langetermijnwerkloosheid in het Brussels Gewest opvangen, alsook de integratie van mensen van buitenlandse nationaliteit of herkomst.

De Regering zal erop toezien dat het beleid inzake dienstencheques strikt gecontroleerd wordt zodat misbruik kan worden opgespoord en ontmoedigd, en ze zal het personeel versterken zodat de bevoegde administratie deze controle strikt ten uitvoer kan brengen. Zij zal specifieke aandacht besteden aan het gebruik van de dienstencheques zodat deze niet worden gebruikt voor andere doeleinden, en dan meer bepaald deze die omkaderd worden door de Gemeenschappen.

De Regering zal bovendien samen met de werkgevers van de sector instaan voor het ontwikkelen van een dynamiek die tegemoetkomt aan de werknemers van de sector in kwestie, door middel van opleidingen die hen ook buiten de sector heroriënteringsmogelijkheden bieden.

Le Gouvernement assurera le maintien de la mesure dans un cadre budgétaire maîtrisable.

Autres mesures en faveur de l'emploi

Le Gouvernement saisira également tous les leviers de la 6ème réforme de l'Etat pour renforcer la coopération entre toutes les entités pour encourager la navette sortante des travailleurs bruxellois, notamment via la Communauté métropolitaine.

Dans la poursuite de la dynamique initiée sous la précédente législature, le Gouvernement renforcera le contrôle des lois sociales à Bruxelles, les conditions de mise à l'emploi de la main d'œuvre étrangère et des politiques d'activation, notamment à travers l'Observatoire des prix dans les marchés publics et via des accords de coopération avec l'ensemble des entités.

Le Gouvernement analysera la manière de soutenir et renforcer la mise à l'emploi dans des formules *ad hoc* de garde d'enfants à domicile (en dehors des heures de crèches et d'écoles) ainsi que l'accompagnement des personnes âgées à domicile, en lien avec les services communautaires agréés.

De manière générale, il fera de la lutte contre la précarité du travail et en faveur de la promotion d'emplois durable et de qualité une priorité dans toutes ses politiques publiques d'emploi.

Le Gouvernement examinera les moyens de simplifier les conditions et procédures d'accès à la profession et de les adapter au contexte bruxellois.

La relocalisation d'Actiris, des services opérationnels de Bruxelles Formation et du VDAB dans un lieu unique sera poursuivie en vue de renforcer les politiques croisées Emploi-Formation. Il s'agira entre autres d'aller plus loin dans l'intégration des directions administratives.

Le Gouvernement continuera à soutenir des mesurant visant l'augmentation du taux d'emploi des femmes.

IV. Renforcer la formation et les liens avec l'enseignement

La sous-qualification est une des causes structurelles du chômage à Bruxelles. La formation et l'enseignement sont donc des compétences essentielles pour relever le défi social bruxellois.

De Regering zal de maatregel in stand houden binnen een beheersbaar budgettair kader.

Andere maatregelen in het kader van tewerkstelling

De Regering zal tevens hefboomen gebruiken van de zesde staatshervorming om de samenwerking tussen alle entiteiten te versterken en zo de uitgaande Brusselse pendelbeweging aan te moedigen, onder meer via de grootste delijke gemeenschap.

Aansluitend bij de dynamiek die tijdens de vorige legislatuur is opgestart, zal de regering strenger toezien op de naleving van de sociale wetgeving in Brussel, op de omstandigheden waarin buitenlandse werkkrachten te werk worden gesteld en op het activeringsbeleid, inzonderheid via het Observatorium voor de Referentieprijzen van Overheidsopdrachten en via samenwerkingsakkoorden met al de entiteiten.

De Regering zal analyseren hoe zij de tewerkstelling kan ondersteunen en versterken in *ad hoc* formules voor thuisopvang van kinderen (buiten de openingsuren van kinderdagverblijven en scholen) en door thuisbegeleiding van bejaarden, verbonden aan erkende gemeenschapsdiensten.

Globaal gezien, zal zij van de strijd tegen de werkonzekerheid en voor duurzame tewerkstelling een prioriteit maken in heel haar openbaar werkgelegenheidsbeleid.

De Regering zal onderzoeken welke middelen nodig zijn om de voorwaarden en procedures, verbonden aan de toegang tot het beroep, te vereenvoudigen en aan te passen aan de Brusselse context.

Ten slotte zullen de inspanningen voor de verhuizing van Actiris, de operationele diensten van Bruxelles Formation en van de VDAB naar één enkele plaats voortgezet worden om het gekruist tewerkstellings-beroepsopleidingsbeleid te versterken. Zo moet men onder meer verder gaan in de integratie van de administratieve directies.

De regering blijft maatregelen ondersteunen die de tewerkstelling van vrouwen kan verhogen.

IV. Versterking van de beroepsopleiding en van de banden met het onderwijs

Onderkwalificatie is één van de structurele oorzaken van de werkloosheid in Brussel. Beroepsopleiding en onderwijs zijn daarmee essentiële bevoegdheden om de Brusselse sociale uitdaging aan te pakken.

Mettre les politiques d'enseignement en concordance avec les objectifs régionaux

C'est pourquoi le Gouvernement souhaite prioritairement conclure un accord de coopération avec les deux Communautés afin de mettre les politiques d'enseignement en concordance avec les politiques régionales.

Sans préjudice de ce qui se fait dans chacune des Communautés, il s'agit notamment :

- De mieux contrôler le respect de l'obligation scolaire et de mieux collaborer sur le décrochage scolaire (y compris avec les communes, le parquet ...) entre autres via la détection des élèves à risque, l'amélioration des services d'accrochage scolaire et de re-médiation ainsi que le renforcement des « classes passerelles ».
- De permettre l'échange d'enseignants entre les Communautés, les réseaux et les établissements.
- De développer l'immersion linguistique dès l'école primaire – voir maternelle – dans une des langues nationales et prévoir des mécanismes spécifiques pour l'apprentissage de l'anglais.
- De modifier le cadre réglementaire et d'améliorer le financement pour l'apprentissage d'une seconde langue le plus rapidement possible.
- De garantir une qualification à chaque jeune au sortir de ses études au regard notamment de la particularité bruxelloise du nombre d'élèves sortant de l'enseignement obligatoire sans qualification.
- De créer au moins une école normale bilingue.
- De développer l'investissement dans les nouvelles technologies.
- D'améliorer la reconnaissance mutuelle des diplômes en facilitant les procédures d'équivalence des diplômes acquis à l'étranger par les chercheurs d'emploi.
- De multiplier l'offre de formation en alternance.

D'autre part, comme c'est le cas dans certaines Communautés, la Région demandera le renforcement de l'encadrement dans les écoles ainsi que la revalorisation de l'enseignement technique et professionnel, y compris sur le plan linguistique et en lien avec les entreprises.

Het onderwijsbeleid laten aansluiten op de gewestelijke doelstellingen

Daarom wenst de Regering prioritair een samenwerkingsakkoord te sluiten met de beide Gemeenschappen om het onderwijsbeleid te laten aansluiten op het gewestelijk beleid.

Zonder afbreuk te doen aan wat gebeurt in elk van de beide Gemeenschappen worden de volgende initiatieven vooropgesteld :

- Een betere controle op de naleving van de schoolplicht en een betere samenwerking in de aanpak van het schoolverzuim (ook met de gemeenten, het parket ...), onder meer door de opsporing van risico-leerlingen, verbetering van de diensten voor de preventie van schoolverzuim en spijbelen voor leerlingenbegeleiding, alsook een versterking van de « brugklassen ».
- De uitwisseling van leerkrachten mogelijk maken tussen Gemeenschappen, netten en scholen.
- De ontwikkeling van het taalbad vanaf de lagere school – en zelfs de kleuterschool – voor één van beide landstalen en de uitwerking van specifieke mechanismen voor het aanleren van de Engelse taal.
- Een aanpassing van het regelgevend kader en een verbeterde financiering voor het aanleren van een tweede taal op zo jong mogelijke leeftijd.
- Een gewaarborgde kwalificatie voor elke jongere die met zijn studies stopt in het licht van de specifieke situatie in Brussel waarbij zeer veel leerlingen na het verplicht onderwijs over geen enkele kwalificatie beschikken.
- De oprichting van minstens één tweetalige normaalschool.
- De ontwikkeling van investeringen in nieuwe technologieën.
- Een verbeterde wederzijdse erkenning van diploma's door een vereenvoudiging van de procedures voor de gelijkstelling van diploma's die werkzoekenden in het buitenland hebben behaald.
- Een sterke uitbreiding van het aanbod in het alternerend leren.

Anderzijds zal het Gewest – zoals dit in bepaalde Gemeenschappen reeds bestaat – ook een versterkte omkadering vragen in de scholen, samen met een opwaardering van het technisch en beroepsopleidend onderwijs, ook wat talen en de betrekkingen met de bedrijfssector betreft.

Par ailleurs, pour des points particuliers, la Région aura des relations bilatérales avec chacune des Communautés.

Enfin, la Task force du CBCES élargi jouera le rôle de courroie de transmission permanente pour toutes ces matières, en synergie avec les bassins de vie.

Aider à la construction d'écoles à Bruxelles

L'autre grand défi de l'enseignement bruxellois est bien entendu l'accroissement spectaculaire de la population scolaire bruxelloise.

Le Gouvernement travaillera en concertation avec les Communautés pour mener à bien leurs efforts pour construire des nouvelles places d'écoles à Bruxelles.

L'Institut Bruxellois de Statistique et d'Analyse (IBSA) évalue l'augmentation du nombre d'élèves dans l'enseignement fondamental et secondaire entre 2010 et 2020 à ± 45.000 unités ! L'agence territoriale de développement (ADT) prévoit qu'il faudra créer, d'ici 2020, 9.500 places en maternelle, 20.000 places en primaire et 12.500 places en secondaire.

Cette augmentation vertigineuse du nombre d'élèves n'épargne aucune partie du territoire régional.

A cet égard, la politique de développement territorial (voir Chapitre 2) est essentielle puisqu'elle doit planifier – tant dans les pôles de développement prioritaire que dans le travail de rénovation urbaine – la construction d'équipements en général et d'écoles en particulier. La mobilisation des réserves foncières et immobilières de la Région sera donc fondamentale pour concourir à l'édification de nouvelles infrastructures scolaires dans les quartiers connaissant les taux d'accroissement démographique les plus élevés.

Le Gouvernement mettra en place les instruments qui permettront à la plateforme territoriale de planifier et mettre en œuvre ces besoins, entre autres, en travaillant avec les Commissions communautaires et les Communes.

Aux fins de répondre efficacement à ces enjeux, la rénovation, la construction ou la création de places d'écoles impliquent nécessairement une bonne coordination entre les différentes autorités et services compétents, et notamment les pouvoirs organisateurs, les pouvoirs locaux, les services régionaux de l'Urbanisme, le SIAMU, la tutelle en matière de marchés publics, etc.

Le Gouvernement pérennisera ainsi la fonction du « Facilitateur Ecoles » qui sera en charge de l'articulation des

Voor specifieke punten zal het Gewest bovendien bilaterale betrekkingen uitbouwen met elk van de Gemeenschappen.

Ten slotte moet de Task force van het uitgebreid BESOC de rol vervullen van permanent doorgeefluik voor al deze materies, in samenspraak met wat leeft in de samenleving.

Bijdragen aan de bouw van scholen in Brussel

De andere grote uitdaging van het Brussels onderwijs is uiteraard de spectaculaire toename van de Brusselse schoolbevolking.

De Brusselse Regering zal in overleg treden met de Gemeenschappen om hun inspanningen voor de bouw van nieuwe schoolplaatsen in Brussel te volbrengen.

Het Brussels Instituut voor Analyse en Statistiek (BISA) schat de toename van het aantal leerlingen in het basisen secundair onderwijs in de periode van 2010 tot 2020 op ± 45.000 eenheden ! Het Agentschap voor Territoriale Ontwikkeling (ATO) voorziet in deze periode dat er 9.500 plaatsen moeten bijkomen in het kleuteronderwijs, 20.000 plaatsen in het lager onderwijs en 12.500 plaatsen in het secundair.

Geen enkel deel van het gewestelijk grondgebied ontsnapt aan deze enorme toename van het aantal leerlingen.

In die context is het territoriaal ontwikkelingsbeleid (cfr. Hoofdstuk 2) essentieel omdat precies daar de bouw van uitrustingen in het algemeen – en van scholen in het bijzonder – moet worden gepland, zowel binnen de prioritaire ontwikkelingspolen als bij de stadsvernieuwing. Het is dan ook fundamenteel dat de grond- en vastgoedreserves van het Gewest worden vrijgemaakt als aanzet tot de bouw van nieuwe scholen in de wijken met de sterkste bevolkingsgroei.

De Regering zal de instrumenten invoeren die het territoriaal platform in staat moeten stellen de antwoorden op deze behoeften te plannen en in te vullen, onder meer door samen te werken met de Gemeenschapscommissies en de Gemeenten.

Om deze uitdagingen op een efficiënte wijze aan te pakken, vereist de renovatie en de bouw van scholen en het creëren van schoolplaatsen noodzakelijkerwijs een goede coördinatie tussen de verschillende bevoegde overheden en diensten, en dan met name de inrichtende machten, de plaatselijke besturen, de gewestelijke diensten voor stedenbouw, de brandweer, het toezicht op de overheidsopdrachten enz.

De Regering zal hiertoe de functie van « Schoolfacilitator » een duurzaam karakter geven. Deze wordt ermee

procédures de mise en œuvre initiées par les Communautés, en vue de faire face diligemment et utilement à la nécessité de créer de nouvelles places dans les écoles bruxelloises.

Par ailleurs, le Gouvernement mettra en œuvre la réforme des règles d'urbanisme pour faciliter et accélérer la création d'écoles. L'engagement du Gouvernement est clair : les pouvoirs publics ne peuvent en aucun cas faillir à leur obligation d'assurer que chaque élève ait une place à l'école, entre autres via notre politique territoriale (voir Chapitre 2).

Soutenir une nouvelle politique de formation ambitieuse

En matière d'accompagnement et de formation, il s'agit de concentrer prioritairement nos moyens budgétaires vers les demandeurs d'emploi peu ou pas qualifiés.

Mais il s'agit aussi, du fait des mutations permanentes que connaît le marché du travail bruxellois, d'exploiter les opportunités en termes de développement de nouvelles filières et secteurs économiques pourvoyeurs d'emplois.

Ces emplois appellent la définition de nouveaux profils, l'anticipation en termes de qualification et de formation des futurs travailleurs bruxellois. A l'appui de cette stratégie, et en fonction des secteurs concernés, des mesures doivent être activées.

Le Gouvernement intégrera la réflexion relative aux emplois d'avenir au cœur de sa stratégie de même qu'il incitera et développera des plans ambitieux pluriannuels de formation, notamment aux métiers des nouvelles technologies, des transitions énergétique, sociale et environnementale en vue de créer des emplois locaux et de renforcer Bruxelles en tant que ville où il fait bon vivre.

Avec les partenaires sociaux ainsi que les institutions chargées de la statistique et de l'analyse, au travers du CBCES élargi, il dressera la liste des filières en pénurie et entreprendra des efforts particuliers pour soutenir les filières de formation qui s'en chargent.

Sur cette base, dans le respect des compétences de chacun et d'ici la fin de l'année 2014, le(s) Ministre(s) chargé(s) de l'Emploi, de l'Economie, de la Formation et de l'Enseignement réuniront l'ensemble des acteurs de formation et de l'Enseignement à Bruxelles, en ce compris le secteur économique et les écoles de promotion sociale, au travers de la Task force du CBCES élargi, afin de :

- Réaliser un cadastre des formations actuellement disponibles à Bruxelles.

belast de uitvoeringsprocedures opgestart door de Gemeenschappen op elkaar te laten aansluiten om zo op een snelle en nuttige wijze in te spelen op de noodzaak aan nieuwe plaatsen in de Brusselse scholen.

Daarnaast zal de Regering overgaan tot de hervorming van de stedenbouwkundige regels om de scholenbouw te vergemakkelijken en te versnellen. Het engagement van de Regering is daarbij duidelijk : de overheden mogen in geen geval verzaken aan hun plicht om ervoor te zorgen dat elke leerling een plaats heeft op school, onder meer via ons territoriaal beleid (cfr. Hoofdstuk 2).

Een nieuw en ambitievol opleidingsbeleid ondersteunen

Inzake begeleiding en opleiding moeten onze budgettaire middelen prioritair worden toegespitst op laag- en ongeschoolde werkzoekenden.

Maar gezien de permanente mutaties die de Brusselse arbeidsmarkt ondergaat, moeten tegelijk ook kansen worden benut om nieuwe richtingen uit te bouwen in sectoren met een groot jobpotentieel.

Deze jobs vragen om nieuwe profielomschrijvingen om te anticiperen op de kwalificatie en de opleiding van toekomstige Brusselse werknemers. Ter ondersteuning van deze strategie en in functie van de betrokken sectoren moeten maatregelen geactiveerd worden.

De Regering zal de overwegingen rond toekomstgerichte jobs centraal plaatsen in haar strategie en tegelijk ambitieuze meerjarige opleidingsplannen ontwikkelen, onder meer voor beroepen in nieuwe technologieën, in vernieuwende technologische, energietechnische, sociale en milieugebonden sectoren om zo lokale werkgelegenheid te creëren en Brussel te versterken als stad waar het goed is om leven.

Met de sociale partners en de instellingen die verantwoordelijk zijn voor de Statistiek en de analyse, samen met het uitgebreid BESOC, zal zij een lijst opmaken van opleidingen waarvoor er een tekort bestaat, en zal ze bijzondere inspanningen ondernemen om opleidingen die er zich mee bezighouden, te ondersteunen.

Op die basis zullen/zal de Minister(s) bevoegd voor Werk, Economie en Beroepsopleiding met respect voor ieders bevoegdheden tegen eind 2014 alle Brusselse opleidings- en onderwijsactoren samenbrengen, met inbegrip van de economische sector en de scholen voor sociale promotie, binnen de Task force van het uitgebreide BESOC om :

- Een kadaster samen te stellen van de opleidingen die vandaag beschikbaar zijn in Brussel.

- Evaluer les filières de formation à travers le prisme des fonctions critiques en pénurie.
- Valoriser les nouvelles initiatives sur les groupes à risque et les partenariats sur les fonctions critiques à travers les fonds sectoriels.
- Adopter un ambitieux « plan formation » pour les infra qualifiés dont un des axes principaux concernera les projets de formation en alternance en partenariat avec les entreprises de Bruxelles et de la périphérie (Brabants wallon et flamand).

Il conviendra, dans ce cadre, de mettre en œuvre le nouveau processus de commande de formation à Actiris répondant aux besoins spécifiques du marché de l'emploi bruxellois.

Par ailleurs, le Gouvernement poursuivra les efforts entrepris visant au développement et à la réorganisation de l'offre de formation dans des secteurs porteurs d'emploi pour les Bruxellois.

Le modèle « Pôles de compétences emploi-formation » rassemble en un seul lieu l'offre de formation d'un secteur professionnel donné et est équipé de matériel de pointe mais également des prestations telles que l'identification et la validation des compétences, la sensibilisation aux métiers du secteur (vitrine des métiers), des essais métiers, la veille sectorielle, ainsi que le matching emploi des stagiaires formés.

Il sera géré paritairement avec un équilibre des acteurs en présence tant régionaux que communautaires.

Un premier Pôle de compétences regroupant les acteurs de la formation publiques et privés ainsi que le service d'emploi dans les métiers techniques et industriels (électromécaniciens, ascensoristes, carrossiers ...) est lancé. D'autres pourraient concerner les métiers de l'information, la communication et des nouvelles technologies (ICT) ainsi que l'ensemble des « métiers de la ville ». Le Gouvernement impliquera les acteurs de l'enseignement (universités, écoles supérieures, techniques et professionnelles) dans cette dynamique.

Le Gouvernement poursuivra une augmentation substantielle de l'offre de formation professionnelle disponible pour les salariés, de manière à atteindre au minimum 20.000 bénéficiaires de formation professionnelle gérées par Bruxelles Formation à l'horizon 2020 avec une augmentation significative de la part des Bruxellois.

Le Gouvernement encouragera également les jeunes qui désirent lancer leur propre entreprise.

Le Gouvernement sera particulièrement attentif au maintien de son soutien à l'apprentissage des langues dans

- De vormingsrichtingen te evalueren doorheen het prisma van de knelpuntberoepen.
- De nieuwe initiatieven voor risicogroepen en samenwerkingsverbanden voor knelpuntberoepen via de sectorfondsen te valoriseren.
- Een ambitievol « opleidingsplan » goed te keuren voor laaggeschoolden, met als één van de voornaamste pijlers projecten voor alternerend leren in samenwerking met ondernemingen uit Brussel en uit de rand (Vlaams- en Waals-Brabant).

In die context moet de nieuwe procesbeheersing voor opleidingen ten uitvoer worden gebracht, die tegemoetkomt aan de specifieke behoeften van de Brusselse arbeidsmarkt.

Daarnaast zal de Regering de inspanningen voortzetten die zijn gericht op de uitbouw en de reorganisatie van het opleidingsaanbod in sectoren met veel jobpotentieel voor Brusselaars.

Het model « Competentiepolen werk-opleiding » brengt op één plaats, die voorzien is van de nieuwste uitrusting, het opleidingsaanbod van een welbepaalde sector samen, maar ook prestaties zoals identificatie en validering van bekwaamheden, sensibilisering voor de beroepen van de sector (beroepenvitrine), het uitproberen van beroepen, toelichting bij de sector en job matching voor opgeleide stagiaires.

Dit zal paritair beheerd worden met een evenwicht tussen de aanwezige, zowel gewestelijke als gemeenschapsactoren.

Er is een eerste competentiepool van start gegaan waarin alle openbare en privé-opleidingsactoren samen met de tewerkstellingsdienst voor technische en industriële beroepen vertegenwoordigd zijn (elektromecaniciëns, lift-technici, carrosseriebouwers ...). Andere competentiepolen kunnen geënt worden op beroepen die verband houden met informatie, communicatie en nieuwe technologieën (ICT) en alle « stadsberoepen ». De Regering zal de actoren van het onderwijs (universiteiten, hogescholen, technische en beroepsscholen) bij deze dynamiek betrekken.

De Regering zal de aanzienlijke uitbreiding van het beschikbare beroepsopleidingsaanbod voor loontrekkenden blijven voortzetten, om te komen tot minstens 20.000 begunstigden van een beroepsopleiding onder beheer bij Bruxelles Formation tegen 2020, met een aanzienlijke verhoging van het aandeel van de Brusselaars hierin.

De Regering zal tevens jongeren aanmoedigen die een eigen bedrijf wensen op te richten.

De Regering zal specifieke aandacht besteden aan de verdere ondersteuning van het aanleren van talen in de con-

le cadre du Plan Langues pour les Bruxellois. Le dispositif des chèques-langues qui connaît un véritable succès fera l'objet d'une évaluation globale dès le début de la législature pour viser plus d'efficacité. Le Gouvernement analysera également la possibilité de créer un fonds à destination des Bruxellois permettant de cofinancer des programmes d'immersion linguistique.

En fonction des possibilités juridiques, le Gouvernement soutiendra l'accessibilité de la plate-forme d'auto-formation Brulingua à tous les Bruxellois, notamment les étudiants et pas uniquement aux seuls demandeurs d'emploi inscrits à Actiris.

Enfin, le Gouvernement veillera à favoriser l'intégration d'entreprises de formation par le travail et d'ateliers protégés dans l'application des clauses sociales intégrées aux marchés publics. Pour augmenter le nombre d'opportunités de première expérience professionnelle, le Gouvernement utilisera également les clauses sociales pour développer la formation par le travail des stagiaires en entreprises.

V. Soutenir l'économie bruxelloise et mettre le développement économique, la recherche, l'innovation et la créativité au service des Bruxellois

Déployer l'économie bruxelloise

La concertation du gouvernement bruxellois et des partenaires sociaux autour des grands projets que sont le New Deal et le Sommet social Extraordinaire, notamment, ont forgé la conviction que l'économie bruxelloise est plus que jamais sur le chemin d'un nouveau modèle de croissance.

Le Gouvernement s'attachera, au début de l'année 2015 et en synergie avec l'Alliance Emploi-Formation, à procéder à l'adoption d'une stratégie prospective à l'horizon 2025, reposant sur une méthodologie instituant des objectifs concrets et ambitieux en vue d'assurer un nouveau dynamisme économique à Bruxelles.

Cette stratégie devra s'attaquer prioritairement au paradoxe économique bruxellois.

Celui-ci découle de la coexistence sur le territoire de la Région bruxelloise d'une économie très dynamique (20 % du PIB national, rapport PIB/habitant parmi les plus élevés d'Europe, taux de création d'entreprise le plus élevé du pays) et productive d'emplois (environ 700.000 postes d'emploi soit le premier bassin du pays) avec un taux de chômage élevé (environ 20 % de la population active) en particulier chez les jeunes et une paupérisation constante des habitants de la Région (Bruxelles est la Région du pays où le revenu par habitant est le plus faible).

text van het Talenplan voor de Brusselaars. De maatregel van de taalcheques, die een groot succes kent, zal aan een globale evaluatie onderworpen worden van bij het begin van de legislatuur met het oog op een grotere efficiëntie. De Regering zal eveneens de mogelijkheid onderzoeken om een fonds op te richten, bestemd voor Brusselaars, waarmee taalbadprogramma's gefinancierd kunnen worden.

In functie van de juridische mogelijkheden zal de Regering de toegankelijkheid van het zelfstudieplatform Brulingua ondersteunen voor alle Brusselaars, en inzonderheid voor studenten en dus niet enkel voor werkzoekenden die ingeschreven zijn bij Actiris.

Ten slotte zal de Regering erop toezien dat de integratie van de ondernemingen voor opleiding door tewerkstelling en van de beschutte werkplaatsen in de toepassing voor de invoering van sociale bepalingen in overheidsopdrachten bevorderd wordt. Om het aantal kansen op startbanen te vergroten, zal de Regering ook gebruik maken sociale bepalingen om de opleiding door tewerkstelling van stagiaires in ondernemingen te ontwikkelen.

V. De Brusselse economie ondersteunen en economische ontwikkeling, onderzoek, innovatie en creativiteit in dienst stellen van de Brusselaars

De Brusselse economie tot ontplooiing brengen

Het overleg van de Brusselse Regering en de sociale partners rond grote projecten zoals de New Deal en de Buitengewone Sociale Top hebben tot de overtuiging geleid dat de Brusselse economie meer dan ooit de weg naar een nieuw groeimodel heeft ingelagen.

De Regering zal zich in het begin van 2015 en in samspraak met de Alliantie Werk-Opleiding toeleggen op de vastlegging van een toekomstige strategie tegen de horizon van 2025 aan de hand van een methode op grond van concrete en ambitieuze doelstellingen met het oog op een nieuwe economische dynamiek in Brussel.

Deze strategie moet zich in de eerste plaats richten op de Brusselse economische paradox.

Deze houdt in dat op het Brussels grondgebied een zeer dynamische economie (20 % van het nationaal BBP, een BBP per inwoner bij de hoogste van Europa, het hoogste oprichtingspercentage van ondernemingen van het land) die zorgt voor veel werkgelegenheid (ongeveer 700.000 arbeidsplaatsen, waarmee Brussel het eerste werkgelegenheidsbekken van het land is) hand in hand gaat met een hoge werkloosheid (om en bij de 20 % van de actieve bevolking), vooral bij jongeren, en een niet aflatende verarming van de inwoners van het Gewest (Brussel is het Gewest met het laagste inkomen per inwoner van het land).

Le Gouvernement affirme donc avec force la vocation de Bruxelles d'être la capitale belge et européenne de l'esprit d'entreprendre et d'innovation. Les entreprises – et en particulier les TPE et les PME – forment un tissu économique créateur de richesses et d'emplois que nous entendons soutenir.

Dans ce cadre, la Région stimulera ses outils assurant une stratégie d'accueil et la présence d'investisseurs étrangers sur son territoire.

Par ailleurs, comme cela sera développé au Chapitre 2, la politique d'aménagement du territoire doit bien évidemment être aussi au service du développement économique (entre autres dans le cadre du développement des ZEMU et de la ZEUS).

Ainsi, plus particulièrement, des pôles de compétitivité de dimension régionale seront mis en place par le Gouvernement, en concertation avec les secteurs concernés (entre autres dans le cadre du développement des nouveaux quartiers développés au Chapitre 2).

Les pôles de compétitivité regrouperont, dans une démarche de conseil, de partenariat, des entreprises, des centres de formation et des unités de recherche. Ils auront pour but de concentrer les moyens et les énergies sur des secteurs d'activité précis.

Ces pôles territoriaux de compétitivité seront prioritairement les suivants :

- Un pôle des « métiers de bouche » dans le quartier du Ceria, en partenariat avec le projet « Abattoir ».
- Un pôle de la Communication et de l'Image sur le site Reyers (voir Chapitre 2).
- Un pôle logistique à Schaerbeek Formation ainsi que du commerce de gros en fruits et légumes (Mabru, CEFL) et d'autres produits à destination du secteur Horeca sur Schaerbeek Formation.
- Un « pôle de la connaissance et du numérique » sur l'axe Reyers-Général Jacques.

Par ailleurs, le Gouvernement poursuivra la spécialisation de l'économie bruxelloise dans des domaines particulièrement porteurs pour notre Région : le tourisme au sens large (voir point 6 du présent Chapitre), les métiers de l'environnement (voir Chapitre 3) et ceux de la santé (voir Déclaration de politique Cocom).

Bruxelles doit aussi soutenir l'économie créative. Des secteurs tels que ceux de la mode et du design et de la production cinématographique et audiovisuelle seront soutenus.

De Regering bevestigt daarmee met klem de roeping van Brussel als Belgische en Europese hoofdstad van de ondernemingsgeest en van de innovatie. De ondernemingen – en dan in het bijzonder de ZKO's en de KMO's – vormen het economisch weefsel waarop de welvaart en de jobs zich enten die wij wensen te bevorderen.

Daarbij zal het Gewest zijn instrumenten sterk inzetten binnen een strategie die zich richt op het onthaal en de aanwezigheid van buitenlandse investeerders op zijn grondgebied.

Zoals mag blijken uit Hoofdstuk 2 moet ook het ruimtelijke ordeningsbeleid ten dienste staan van de economische ontwikkeling (onder meer bij de ontwikkeling van de OGSO en de ZEUS).

Zo zullen door de Regering op gewestelijke schaal specifiek competitiviteitspolen worden opgericht in overleg met de betrokken sectoren (onder meer bij de ontwikkeling van de nieuwe wijken vermeld in Hoofdstuk 2).

De competitiviteitspolen moeten ondernemingen, opleidingscentra en onderzoekseenheden samenbrengen met het oog op samenwerking en advies. Ze krijgen als doel middelen en energie te concentreren op welbepaalde activiteitssectoren.

Als territoriale competitiviteitspolen zijn prioritair :

- Een pool « voedingsberoepen » in de wijk rond de Coovi, in samenwerking met het project « Slachthuis ».
- Een pool « communicatie en beeld » op de Reyerssite (cfr. Hoofdstuk 2).
- Een logistieke pool op Schaerbeek Vorming, met ook groothandel in groenten en fruit (Mabru, ECFG) en andere producten bestemd voor de Horeca op Schaerbeek Vorming.
- Een « kennis- en digitale pool » op de as Reyers-Generaal Jacques.

Daarnaast zal de Regering de specialisatie van de Brusselsese economie voortzetten in activiteitsgebieden met een groot potentieel voor ons Gewest : het toerisme in de brede zin van het woord (cfr. punt 6 van dit Hoofdstuk), de milieuberoepen (cfr. Hoofdstuk 3) en de gezondheidsberoepen (cfr. Beleidsverklaring van de GGC).

Brussel moet ook de creatieve economie ondersteunen. Sectoren zoals mode en design en de film- en audiovisuele productie moeten steun krijgen.

Par ailleurs, le Gouvernement évaluera son environnement réglementaire pour l'adapter aux nouvelles avancées technologiques.

Le Gouvernement compte également soutenir nos entreprises bruxelloises qui sont à la recherche de marchés à l'étranger, entre autres en renforçant le soutien apporté aux actions de promotion de nos entreprises et en rationalisant et modernisant le réseau des attachés économiques.

Le Gouvernement mettra sur pied une stratégie renforcée et proactive de recherche de nouveaux investisseurs via notamment l'optimalisation de notre réseaux d'attachés économiques à l'étranger, l'envoi de missions ciblées et de partenariats renforcés avec les ambassades et autres institutions.

En vue de soutenir les entreprises, le Gouvernement reformera et rationalisera également ses instruments économiques, y compris en matière de Commerce extérieur (voir Chapitre 5).

Une politique économique orientée vers l'emploi des Bruxellois

Cette politique de dynamisme économique doit en premier lieu permettre d'augmenter le nombre de Bruxellois à l'emploi.

C'est pourquoi elle devra être pensée en lien avec l'Alliance formation-emploi évoquée ci-dessus. Elle devra aussi être mise en œuvre via une utilisation davantage ciblée des moyens budgétaires et humains disponibles.

Face à cette situation, un programme économique ne peut se contenter de se focaliser uniquement sur la création ou l'attraction d'activités économiques. L'activité économique à Bruxelles doit en premier lieu favoriser la création d'emplois accessibles aux Bruxellois.

Il faut donc exploiter prioritairement les gisements d'emploi permettant l'engagement de personnel peu qualifié. Outre les Ecoles des métiers (voir point 2 *supra*), le Gouvernement remettra à plat les aides aux entreprises et :

- conditionnera une série d'aide à l'emploi, entre autres, à l'accueil de stagiaires et à la formation;
- réorientera ces aides en les ciblant vers les TPE et les PME qui sont les entreprises dont le taux de travailleurs bruxellois est le plus important, notamment sous la forme de majorations de subsides à l'investissement, de compensations fiscales ou de réduction de bail pour les entreprises.

Daarnaast zal de Regering haar regelgevende omgeving evalueren om deze aan te passen aan de technologische vooruitgang.

De Regering beoogt ook onze Brusselse ondernemingen te ondersteunen die op zoek zijn naar buitenlandse afzetmarkten, onder meer door de steun voor promotieacties van onze bedrijven te versterken en door het netwerk van economische attachés te rationaliseren en te moderniseren.

De Regering gaat een versterkte en proactieve strategie opzetten om nieuwe investeerders te zoeken, onder meer via een optimalisering van ons netwerk van economische attachés in het buitenland en via een versterkte samenwerking met ambassades en andere instellingen.

Met het oog op de ondersteuning van ondernemingen zal de Regering tevens haar economische instrumenten hervormen en rationaliseren, ook op het vlak van Buitenlandse Handel (cfr. Hoofdstuk 5).

Een economisch beleid gericht op werk voor Brusselaars

Dit beleid gericht op een economische dynamiek moet in de eerste plaats meer Brusselaars aan het werk krijgen.

Daarom moet het worden uitgetekend in verhouding tot de hogervermelde Alliantie Werk-Opleiding en moet het ook toegepast kunnen worden via een meer gerichte benutting van de beschikbare begrotingsmiddelen en menselijk kapitaal.

Gezien deze situatie mag een economisch programma zich er niet toe beperken om enkel in te spelen op het scheppen of aantrekken van economische activiteiten. De economische activiteit in Brussel moet in de eerste plaats aanleiding geven tot nieuwe jobs die toegankelijk zijn voor de Brusselaars.

Daarom moet prioritair werk gemaakt worden van bronnen van werkgelegenheid die leiden tot de aanwerving van laaggeschoold personeel. Naast de vakscholen (cfr. punt 2 *supra*) zal de Regering ook de ondernemingssteun van nul heropbouwen en :

- een reeks maatregelen inzake tewerkstellingssteun verbinden aan, onder meer, de opvang van stagiaires en opleiding;
- deze steunmaatregelen heroriënteren naar ZKO's en KMO's, hetzij ondernemingen waar het aantal Brusselse werknemers het grootst is, inzonderheid in de vorm van verhoogde investeringssubsidies, fiscale compensatie of verminderde huur voor ondernemingen.

Le Gouvernement adoptera sous forme de charte et au terme d'une concertation avec les partenaires sociaux, un Small Business Act embrassant les réalités bruxelloises et notamment l'amélioration des relations entre pouvoirs publics et entreprises en vue d'avoir une administration « businessfriendly » (accueil, efficacité, marchés publics, simplification administrative ...) pour renforcer le soutien à l'entrepreneuriat, l'accès au financement, l'accompagnement personnalisé des candidats entrepreneurs. Par ailleurs, le Gouvernement soutiendra les politiques fédérales visant à réduire le coût du travail, essentiellement sur les bas salaires.

Un pacte fiscal sera conclu avec les communes pour assurer un cadre attractif et cohérent pour l'activité économique.

Le nombre d'indépendants et d'entreprises mono personnelles est très élevé à Bruxelles. Il faut encourager et soutenir l'installation comme indépendant et la création de son propre emploi ainsi que des coopératives d'activités, ainsi qu'éviter une faillite dans la première année d'une entreprise.

C'est pourquoi le Gouvernement, suite à la mise à plat des aides économiques aux entreprises et à la réorganisation de ses instruments économiques (cfr. Chapitre 5), ciblera prioritairement l'accroissement des moyens financiers consacrés au financement des TPE et PME, adaptés aux capacités et aux besoins de chacune, sous forme de package entrepreneurial de soutien (mise à disposition de locaux, bourses de démarrage, accès à des crédits fiables pour tous (Brusoc, Fonds de participation, micro-crédits ...), accompagnement personnalisé ...) et une politique active de soutien au commerce de proximité.

Le programme FEDER 2014-2020 veillera surtout à constituer un levier supplémentaire en soutien de la politique de développement économique et d'innovation.

Soutenir le commerce de proximité

En fonction des grandes options qui seront prises dans le PRDD, le Gouvernement prendra les initiatives réglementaires nécessaires afin de permettre le développement d'une offre commerciale de proximité dans les zones résidentielles.

Afin de guider les décisions en termes d'implantation commerciale, le Gouvernement évaluera l'opportunité de réaliser un nouveau schéma de développement commercial, en concertation avec les acteurs du commerce.

En vue de permettre le développement d'une offre commerciale suffisante au profit des Bruxellois, le Gouvernement réévaluera, en concertation avec le secteur, l'opportu-

De Regering zal aan de hand van overleg met de sociale partners als handvest een Small Business Act vastleggen waarin de Brusselse realiteit wordt verwerkt, en dan met name de betrekkingen tussen overheden en ondernemingen, om zo over een administratie te kunnen beschikken die « businessfriendly » is (onthaal, efficiëntie, overheidsopdrachten, administratieve vereenvoudiging, ...) ter ondersteuning van het ondernemerschap, de toegang tot financiering, een gepersonaliseerde begeleiding van kandidaat-ondernemers. Bovendien zal de Regering ook de federale beleidsinitiatieven ondersteunen die zijn gericht op een vermindering van de arbeidskost, en dan vooral voor de lage lonen.

Met de gemeenten zal een fiscaal pact worden gesloten om te zorgen voor een attractieve en coherente omgeving voor de economische activiteit.

Het aantal zelfstandigen en eenmansbedrijven is zeer groot in Brussel. Het zich vestigen als zelfstandige en het creëren van de eigen job moet samen met coöperatieve activiteiten worden aangemoedigd en ondersteund, en faillissementen tijdens het eerste bedrijfsjaar moeten worden vermeden.

Daarom zal de Regering zich, aansluitend bij de heropbouw van de economische steun aan bedrijven en de reorganisatie van haar economische instrumenten (cfr. Hoofdstuk 5) prioritair richten op een toename van de middelen bestemd voor financiering van ZKO's en KMO's, maar dan aangepast aan ieders bekwaamheden en behoeften, in de vorm van een pakket voor ondernemingssteun (terbeschikkingstelling van lokalen, startbeurzen, toegang tot betrouwbare kredieten voor iedereen (Brusoc, Participatiefonds, microkredieten ...), gepersonaliseerde begeleiding ...) en op een actief ondersteuningsbeleid voor de buurthandel.

In het EFRO-programma 2014-2020 moet er vooral op toegezien worden dat een bijkomende hefboom wordt gecreëerd ter ondersteuning van het beleid inzake economische ontwikkeling en innovatie.

De buurthandel ondersteunen

Op grond van de grote opties die worden genomen in het GPDO zal de Regering de nodige regelgevende maatregelen nemen om de ontwikkeling van een buurthandelsaanbod in woongebieden mogelijk te maken.

Ter sturing van de beslissingen inzake handelsvestigingen zal de Regering evalueren of het opportuun is om een nieuw schema voor handelsontwikkeling uit te tekenen, in overleg met de actoren van de handelssector.

Met het oog op de ontwikkeling van een toereikend handelaanbod voor de Brusselaars zal de Regering in overleg met de sector herevalueren of het aangewezen is om het

nité de revoir l'arrêté relatif aux charges d'urbanisme vers un assouplissement des seuils et des montants des charges perçues sur les projets de petite et moyenne envergure.

La stratégie déployée par le Gouvernement et Atrium, dont le contrat de gestion assurera un mandat et des objectifs clairs en terme notamment d'accompagnement des commerçants, visera à identifier concrètement des améliorations à mener avec les pouvoirs locaux, quant à la propreté, la sécurité et l'accessibilité des lieux de commerce.

Par ailleurs, le Gouvernement chargera Atrium, en collaboration avec les communes et les commerçants, de déployer une stratégie renforcée d'offre commerciale globale, d'assurer une valorisation des quartiers et une mixité commerciale.

Plus globalement, le Gouvernement mènera une politique de mise en valeur des thématiques fortes en lien avec le caractère multiculturel des quartiers commerçants de notre Capitale.

Enfin, le Gouvernement étudiera la possibilité de soutenir les commerçants qui refont leur façade au moment de la rénovation des voiries.

Bruxelles, Région de recherche et d'innovation

La recherche fondamentale, la recherche appliquée et l'innovation représentent des leviers essentiels pour une société qui évolue positivement et se développe, de façon juste et solidaire.

Dans la lignée des objectifs de la stratégie UE2020, le Gouvernement mettra tout en œuvre pour atteindre les 3 % – tant publics que privés – de PIB régional consacré à la Recherche & Développement en concentrant ses efforts selon le concept de « spécialisation intelligente » liée à une sélectivité accrue des projets et en lien avec les nouveaux pôles de compétitivité.

Le Gouvernement évaluera et optimisera le soutien accordé aux entreprises et favorisera l'investissement au développement de sociétés innovantes issues des universités, hautes écoles et centres de recherche, par ailleurs, il veillera à faciliter l'accès au crédit pour la valorisation de recherche par les invests régionaux.

Dans l'objectif de faire de Bruxelles une « Smart City », le Gouvernement mettra à cet égard en place une plateforme, au sein notamment du pôle numérique de compétitivité, visant à développer des partenariats entre l'enseigne-

ment de revoir l'arrêté relatif aux charges d'urbanisme vers un assouplissement des seuils et des montants des charges perçues sur les projets de petite et moyenne envergure.

besluit betreffende de stedenbouwkundige lasten te herzien in de zin van een versoepeling van de drempels en de bedragen van de lasten die worden geheven op projecten van kleine en middelgrote schaal.

De strategie die wordt ontplooid door de Regering en Atrium, waarvan de beheersovereenkomst een duidelijk mandaat en precieze doelstellingen zal vermelden, onder meer voor wat betreft de begeleiding van de handelaars, zal erop gericht zijn concrete verbeteringen vast te stellen die samen met de lokale besturen moeten worden doorgevoerd voor wat betreft netheid, veiligheid en toegankelijkheid van de handelslocaties.

Daarnaast gaat de Regering Atrium, in samenwerking met de gemeenten en de handelaars, ermee belasten een versterkte strategie uit te werken voor een globaal handelsaanbod, een opwaardering van de wijken en een gezonde handelsmix.

Meer in het algemeen zal de Regering een beleid voeren met sterke thema's in verhouding tot het multicultureel karakter van de handelswijken in ons gewest.

Ten slotte zal de Regering de mogelijkheid onderzoeken om handelaars te steunen die hun gevel vernieuwen tijdens wegenwerken.

Brussel, Gewest van onderzoek en innovatie

Fundamenteel wetenschappelijk onderzoek, toegepast onderzoek en innovatie zijn essentiële hefboomen voor een maatschappij die positief evolueert en zich op een rechtvaardige en solidaire manier ontwikkelt.

Aansluitend bij de doelstellingen van de strategie EU2020 zal de Regering alles in het werk stellen om te komen tot een geheel van bestedingen voor Onderzoek en Ontwikkeling dat overeenstemt met 3 % – zowel bij de overheid als in de privé – van het gewestelijk BBP, door inspanningen te concentreren volgens het concept van de « slimme specialisatie », verbonden aan een sterkere selectiviteit van de projecten en aan de nieuwe competitiviteitspolen.

De Regering gaat de steun aan de ondernemingen evalueren en optimaliseren en zal investeringen bevorderen in de ontwikkeling van vernieuwende bedrijven gegroeid uit de universiteiten, hogescholen en onderzoekscentra. Daarnaast zal ze erop toezien dat de toegang tot krediet voor de valorisering van het onderzoek gemakkelijker wordt via gewestelijke investeringen.

Met het doel om van Brussel een « Smart City » te maken, zal de Regering hiertoe een platform uitbouwen, en dit meer bepaald binnen de digitale competitiviteitspool, gericht op de ontwikkeling van samenwerkingsverbanden

ment supérieur, technique et professionnel, les institutions publiques et le monde de l'entreprise et créer des centres de technologies avancées ouverts à tous ces acteurs pour former les jeunes à certains métiers d'avenir à haute valeur technologique, mutualiser les outils nécessaires à des formations de pointe et renforcer la recherche.

Le gouvernement simplifiera les mécanismes d'aide à la recherche, favorisera le mécénat en faveur de la recherche et accentuera le programmes visant la valorisation de la recherche et la viabilité des spin off.

Faire de Bruxelles une capitale du numérique

Le Gouvernement veut faire de la transition numérique un axe fort de son programme de développement.

Pour ce faire, le Gouvernement demandera au CIRB de lui proposer une stratégie coordonnée commune d'intégration des nouvelles technologies dans tous les champs de la vie collective (gouvernance, école, santé, services numériques des entreprises, mobilité intelligente, sécurité ...).

Sur cette base, le Gouvernement prendra l'initiative d'une grande « Convention du numérique ». Enfin, le Gouvernement poursuivra le développement de l'infrastructure numérique (fibres optiques et wifi) et ouvrira progressivement le réseau Irisnet 2 aux entreprises puis au grand public.

Le Gouvernement veillera à aller le plus loin possible dans la gestion administrative en ligne, tout en s'appuyant sur les ressources libres de droits (open source).

VI. Amplifier la politique touristique et la vocation internationale de Bruxelles

Exploiter la politique touristique pour créer de l'emploi et de la richesse

Pourvoyeur d'emplois non délocalisables dans l'Horeca, la culture, les transports ou encore le commerce, le tourisme constitue à Bruxelles un secteur économique au potentiel de développement important. Sa croissance suppose de travailler principalement à plusieurs chantiers.

Parmi ceux-ci, l'emploi des Bruxellois n'est pas le moindre. C'est pourquoi le Gouvernement se concertera avec les partenaires sociaux pour valoriser au mieux les filières de formation dans l'ensemble des métiers du tourisme ainsi que garantir un accès à un stage ou à un emploi dans une entreprise du secteur. Il créera une plateforme des métiers culturels, événementiels et du tourisme permettant

tussen het hoger onderwijs, het technisch en beroepsonderwijs, de openbare instellingen en de bedrijfswereld, en centra voor geavanceerde technologie oprichten die voor alle stakeholders openstaan om jongeren op te leiden in toekomstgerichte beroepen met een hoge technologische waarde, iedereen gemeenschappelijk de beschikking geven over de instrumenten die voor geavanceerde opleidingen vereist zijn en het onderzoek versterken.

De Regering zal de mechanismen voor onderzoekssteun vereenvoudigen, het mecenaat ten gunste van het onderzoek stimuleren en sterk inzetten op programma's die het onderzoek in de kijker plaatsen en de leefbaarheid van spin-offs bevorderen.

Brussel uitbouwen tot een digitale hoofdstad

De Regering wil van de digitalisering één van de basispijlers van haar ontwikkelingsprogramma maken.

Daartoe zal de Regering het CIBG verzoeken haar een gecoördineerde gemeenschappelijke strategie voor te leggen voor de integratie van nieuwe technologieën in alle gebieden van het gemeenschapsleven (het bestuur, de school, de gezondheid, digitale diensten van ondernemingen, slimme mobiliteit, veiligheid ...).

Op grond daarvan zal de Regering het initiatief nemen tot een grote « Digitale Conventie ». Ten slotte zal de Regering de ontwikkeling van de digitale infrastructuur voortzetten (optische vezel en wifi) en geleidelijk het Irisnet 2 netwerk openstellen voor ondernemingen en vervolgens ook voor het brede publiek.

De Regering zal erop toezien om zo ver als mogelijk te gaan in het online administratief beheer, maar dan steeds op basis van middelen die vrij zijn van rechten (open source).

VI. Het toeristisch beleid en de internationale roeping van Brussel versterken

Het toeristisch beleid benutten om werk en welvaart te creëren

Als leverancier van niet delokaliseerbare arbeidsplaatsen in Horeca, cultuur, vervoer en handel geldt het toerisme in Brussel als een economische sector met een groot ontwikkelingspotentieel. De groei van de sector vereist dat op meerdere werven tegelijk wordt gewerkt.

Daarbij is de tewerkstelling van de Brusselaars niet de minste. Daarom zal de Regering overleg plegen met de sociale partners om zo goed als mogelijk de opleidingstrajecten te valoriseren voor alle toerismeberoepen en de toegang te waarborgen tot een stage of een betrekking in een bedrijf van de sector. Ze gaat een platform uitbouwen voor beroepen die verband houden met cultuur, evenementen

à des jeunes de se spécialiser dans ces nouveaux métiers dans le cadre de contrats stables.

Le territoire bruxellois dispose de nombreux atouts touristiques à promouvoir et à soutenir.

Par ailleurs, avec la 6ème réforme de l'Etat, le Tourisme deviendra dans les faits une compétence régionale en 2014. Pour le Gouvernement, il s'agit d'un véritable défi et d'une grande opportunité de faire fructifier davantage cette importante composante de l'économie bruxelloise.

Outre la création d'une nouvelle institution consacrée au tourisme, à la politique événementielle et au citymarketing régional (voir Chapitre 5), le Gouvernement mettra l'accent sur le développement d'infrastructures dédiées au tourisme et d'événements rendant toujours plus attractives notre Région.

Il axera bien évidemment sa politique touristique sur nos maîtres-atouts, à savoir les sites culturels et/ou patrimoniaux, les lieux de réunion et de congrès, la Gastronomie, l'Architecture, la Mode, notre statut de capitale européenne ...

En terme de développement d'infrastructures, le Gouvernement soutiendra activement le développement des projets suivants :

- L'ouverture avant la fin de la législature du Musée d'Art Moderne et contemporain dans le bâtiment Citroën, place de l'Yser.
- L'ouverture de la Maison de l'Histoire Européenne dans le Parc Léopold pour 2015 et l'étude de la mise sur pied d'un grand musée de l'Europe l'intégrant à terme.
- L'ouverture du Temple de la Bière à la Bourse.
- le Musée du Train à Schaerbeek.
- Le développement du projet NEO avec en particulier un nouveau centre de congrès majeur sur le plateau du Heysel

Le Gouvernement demandera par ailleurs au Gouvernement fédéral d'investir – tant quantitativement que qualitativement – de manière importante dans les institutions culturelles et muséales qu'il gère à Bruxelles.

Le Gouvernement travaillera, en collaboration avec les Ville et communes concernées, également sur l'espace public Louise/Namur jusqu'au Sablon ainsi que sur la requalification commerciale pour créer une continuité urbaine et touristique attractive.

en tourisme, dat jongeren in staat moet stellen zich in deze nieuwe beroepen te vervolmaken aan de hand van stabiele contracten.

Het Brussels grondgebied beschikt over talloze toeristische troeven die moeten worden bevorderd en ondersteund.

Bovendien wordt Toerisme als gevolg van de zesde staatshervorming in 2014 een feitelijke bevoegdheid van het Gewest. Voor de Regering is dit een geweldige uitdaging en een grote kans om dit belangrijke bestanddeel van de Brusselse economie nog meer te laten renderen.

Naast de oprichting van een nieuwe instelling specifiek voor het toerisme, het evenementenbeleid en de gewestelijke citymarketing (cfr. Hoofdstuk 5) zal de Regering sterk de nadruk leggen op de ontwikkeling van infrastructuur bestemd voor toerisme en evenementen, wat ons Gewest alleen maar attractiever zal maken.

Zij zal haar toeristisch beleid uiteraard toespitsen op onze grootste troeven, dwz. cultuur- en erfgoed sites, plaatsen voor vergaderingen en congressen, gastronomie, architectuur, mode, ons statuut als hoofdstad van Europa ...

Voor wat betreft de ontwikkeling van infrastructuur zal de Regering actief haar steun verlenen aan de verwezenlijking van de volgende projecten :

- De opening van het Museum voor Moderne en Hedendaagse Kunst in het Citroëngebouw aan het IJzerplein, vóór het einde van de legislatuur.
- De opening van het Huis van de Europese geschiedenis in het Leopoldpark tegen 2015 en het onderzoek naar de oprichting van een groot Museum van Europa, waarin dit op termijn kan opgaan.
- De opening van de Biertempel aan de Beurs.
- Het Treinmuseum in Schaerbeek.
- De ontwikkeling van het NEO project, met in het bijzonder een nieuw grootschalig congrescentrum op de Heysel.

De Regering zal de Federale Regering bovendien verzoeken op wezenlijke wijze – zowel kwantitatief als kwalitatief – te investeren in de cultuurinstellingen en musea die zij beheert in Brussel.

De regering gaat in samenwerking met de Stad en de betrokken gemeenten zich eveneens buigen over de openbare ruimte Louiza/Naamsepoort tot aan de Zavel, en de herwaardering van de handelsomgeving om te komen tot een attractieve stedelijke en toeristische continuïteit.

Par ailleurs, le Gouvernement soutiendra la construction d'un nouveau stade national de football sur le terrain du Parking C totalement financé par le secteur privé permettant entre autres à Bruxelles d'accueillir le match d'ouverture de l'Euro 2020.

L'implantation du Musée d'Art moderne et contemporain sera également l'occasion pour le Gouvernement d'engager un grand projet régional d'implantation d'œuvres d'art dans l'ensemble des espaces publics bruxellois, et plus particulièrement le long du Canal et de la petite ceinture.

En ce qui concerne la politique événementielle de notre Région, le Gouvernement – outre le Centenaire de la Première Guerre Mondiale – définira au plus tard à la fin de l'année 2014 les sujets des 2 années thématiques qu'il compte organiser en 2016 et 2019.

Autour d'événements maintenant bien ancrés comme Bruxelles-les-Bains, le Brussels Summer Festival ou encore Plaisirs d'hiver, le Gouvernement souhaite mettre en place une politique touristique axée sur les saisons en créant les « 4 saisons de Bruxelles », en commençant par l'été. Il s'agira de planifier et coordonner les différents acteurs culturels et événementiels en vue de lancer une dynamique de nouveaux événements de qualité se déroulant sur l'ensemble du territoire régional.

Le Gouvernement instaurera une « démarche qualité » forte afin de garantir aux consommateurs la qualité de l'accueil, des services et des produits vendus. Une attention particulière sera donnée à l'accessibilité des sites touristiques, notamment au niveau des heures d'ouverture et pour les personnes à mobilité réduite, à la propreté, la sécurité et la connaissance linguistique.

Enfin, au-delà de notre propre politique de promotion de la destination bruxelloise tant pour les touristes de loisirs que les touristes « économiques » que nous avons à développer, le Gouvernement entamera dès sa mise en place les démarches visant à organiser nos collaborations avec WBT et TVL, notamment en ce qui concerne le tourisme national de Wallons et de Flamands qui se rendent dans notre Capitale ainsi que notre présence sur les marchés internationaux.

Doter la Région d'une véritable politique de City Marketing

Le city marketing régional sera poursuivi et amplifié, notamment sur les aspects suivants :

- L'adoption de la marque « be.brussels » comme signature internationale en association avec le rachat par la Région et son partenaire privé de l'extension internet « .brus-sels ». Le CIRB sera chargé d'une mission d'accompagnement technique sur l'ensemble de la pro-

Daarnaast gaat de Regering haar steun verlenen aan de bouw van een nieuw nationaal voetbalstadion op het terrein van Parking C, volledig gefinancierd door de privésector, waardoor Brussel onder meer in aanmerking komt voor de organisatie van de openingswedstrijd van Euro 2020.

De Regering zal de oprichting van het Museum voor Moderne en Hedendaagse Kunst eveneens aangrijpen om een groot gewestelijk project op te starten waarbij kunstwerken worden geplaatst op alle Brusselse openbare ruimten, en in het bijzonder langs het Kanaal en de Kleine Ring.

Voor wat het evenementenbeleid van ons Gewest betreft, zal de Regering – naast de herdenking van Honderd jaar Grote Oorlog – ten laatste eind 2014 de thema's vastleggen voor de themajaren die zij wenst te organiseren in 2016 en in 2019.

Rond goed ingeburgerde evenementen zoals Brussel Bad, het Brussels Summer Festival en Winterpret wil de Regering een seizoensgericht toeristisch beleid opbouwen met als opzet « de 4 seizoenen van Brussel », beginnende bij de zomer. Daarbij moeten de verschillende actoren van cultuur en evenementen zorgvuldig gepland en gecoördineerd worden met het oog op een dynamiek van kwaliteitsevenementen die plaatsvinden over het hele gewestelijke grondgebied.

De Regering zal een krachtig « kwaliteitsbeleid » invoeren zodat aan consumenten de kwaliteit kan worden gewaarborgd van onthaal, diensten en verkochte producten. Bijzondere aandacht zal gaan naar de toegankelijkheid van toeristische sites, vooral qua openingsuren en in functie van personen met een beperkte mobiliteit, naar de netheid, veiligheid en talenkennis.

Ten slotte zal de Regering van bij haar aantreden bovenop haar eigen promotiebeleid voor Brussel als bestemming van zowel vrijetijds- als zakentoeristen, dat wij verder moeten ontwikkelen, stappen zetten om samenwerking te organiseren met TVL en WBT, en dan meer bepaald voor het nationaal toerisme van Vlamingen en Walen die naar onze hoofdstad komen en voor onze aanwezigheid op internationale markten.

Het Gewest een echt City-Marketingbeleid geven

De gewestelijke city marketing wordt voortgezet en verder versterkt, onder meer voor de volgende aspecten :

- Het aannemen van het merk « be.brussels » als internationale signatuur in combinatie met de aankoop van de web-extensie « .brussels » door het Gewest en zijn privé-partner. Het CIBG zal worden belast met een technische begeleidingsopdracht voor de volledige invoer-

cédure d'implémentation du « .brussels » comme extension régionale unique.

- L'uniformisation de la communication régionale en ce compris la communication et l'identité des différents partenaires régionaux (Service public, OIP, pararégionaux, ASBL régionales ...).
- Le rafraîchissement de l'emblème de la Région de Bruxelles-Capitale sera poursuivi : le Gouvernement déposera au Parlement bruxellois un projet d'ordonnance modifiant l'ordonnance du 16 mai 1991 « portant fixation de l'emblème et du drapeau de la Région de Bruxelles-Capitale ».

Bruxelles, Capitale de l'UE

La présence des institutions de l'Union européenne ainsi que celle de nombreuses organisations internationales font de Bruxelles un centre de décision international drainant une activité économique importante.

Les institutions européennes, les activités connexes qu'elles attirent à Bruxelles, et les populations diverses qu'elles amènent participent au dynamisme économique, à la diversité sociale et culturelle, à la visibilité et à la reconnaissance de la Région.

Cette présence européenne doit toutefois être davantage intégrée à la société bruxelloise pour en faire un réel levier de développement urbain et de cohésion sociale. D'autre part, en partenariat avec les institutions européennes, le Gouvernement augmentera les capacités d'accueil en anglais.

A cette fin, le Gouvernement poursuivra l'intégration urbanistique du Quartier Européen, et en particulier la mise en œuvre du Projet urbain Loi (mixité du quartier, requalification du rond-point Schuman ...) visant à rendre ce quartier aux Bruxellois ainsi qu'aux touristes.

Le PPAS d'initiative régional sera adopté au plus tard en 2016 et les premiers permis conformes aux objectifs du PUL et du RRUZ seront délivrés en 2014.

Par ailleurs, le Gouvernement souhaite que Bruxelles ne soit pas seulement la capitale de l'Europe mais également la capitale de tous les Européens et considère dès lors que l'Union européenne et ses États membres doivent mieux « habiter » Bruxelles en investissant culturellement dans les espaces publics. Le Gouvernement veillera à mieux mettre en évidence le statut de capitale européenne de Bruxelles.

ringsprocedure van « .brussels » als unieke gewestelijke extensie.

- De gelijkvormigheid van de gewestelijke communicatie, met inbegrip van de communicatie en de identiteit van de verschillende gewestelijke partners (overheidsdienst, ION, pararegionalen, gewestelijke vzw's ...).
- De opfrissing van het Brussels Hoofdstedelijk embleem gaat verder : de Regering zal bij het Brussels Parlement een ontwerpordonnantie indienen tot wijziging van de ordonnantie van 16 mei 1991 « houdende de keuze van het embleem en de vlag van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ».

Brussel, Hoofdstad van de EU

De aanwezigheid van de instellingen van de Europese Unie en van talrijke internationale organisaties maakt van Brussel een internationaal besluitvormingscentrum dat zorgt voor een sterke economische activiteit.

De Europese instellingen, de bijhorende activiteiten die zij aantrekken naar Brussel en de uiteenlopende bevolkingsgroepen die zij naar Brussel brengen, dragen bij tot de economische dynamiek, de maatschappelijke en culturele diversiteit, de zichtbaarheid en de erkenning van het Gewest.

Deze Europese aanwezigheid dient echter beter geïntegreerd te worden in de Brusselse maatschappij om uit te groeien tot een echte hefboom voor de stedelijke ontwikkeling en de sociale cohesie. Anderzijds gaat de Regering in samenwerking met de Europese instellingen het Engels als onthaaltaal verder uitbouwen.

Daartoe gaat de Regering verder met de stedenbouwkundige integratie van de Europese Wijk, en dan in het bijzonder met de uitvoering van het Stadsproject Wet (gemengde wijk, heromschrijving van het Schumanplein ...) zodat deze wijk opnieuw toekomt aan de Brusselaars én de toeristen.

Het BBP op gewestelijk initiatief wordt ten laatste in 2016 goedgekeurd en de eerste vergunningen die voldoen aan de doelstellingen van het Stadsproject Wet en de Gezonde Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening worden afgeleverd in 2014.

Bovendien wenst de Regering dat Brussel niet enkel de hoofdstad van Europa is, maar ook de hoofdstad van alle Europeanen en ze stelt daarom dat de Europese Unie en haar Lidstaten Brussel beter moeten « bewonen » door culturele inbreng in de openbare ruimte. De Regering zal het statuut van Brussel als Europese hoofdstad beter in de kijker plaatsen.

Une véritable « politique de siège » régionale

Le rôle de notre Région en tant que capitale de l'Europe et de siège de nombreuses institutions européennes, amène aussi de nombreux européens et étrangers à venir s'installer dans notre capitale.

Ce statut de Capitale internationale rend nécessaire que la Région prenne à bras le corps une « politique de siège » proactive avec l'ensemble des institutions internationales présentes à Bruxelles et en particulier celles de l'Union européenne.

A cet égard, le Gouvernement désignera un « Commissaire à l'Europe » chargé de toutes les relations entre les institutions européennes (Commission, Parlement et Conseil) et la Région bruxelloise. Ce Commissariat sera directement sous la responsabilité du Ministre-Président et du Ministre des Relations extérieures.

CHAPITRE 2

**Une politique d'aménagement
du territoire volontariste**

Notre Région, tout en jouant un rôle moteur pour la croissance économique du pays, fait face à de nombreux enjeux sociaux, environnementaux et économiques, caractéristiques des grandes métropoles.

Bruxelles cristallise sur son territoire les défis de l'explosion démographique, de la dualisation sociale et spatiale, du chômage, de l'exode urbain entre autres des revenus moyens, de la raréfaction des ressources naturelles, ou encore de la pollution ...

Il est plus que jamais indispensable de mobiliser l'ensemble des ressources territoriales et de mettre en place une stratégie urbaine qui offre une réponse opérationnelle à ces défis.

Tout le territoire régional doit être appelé à progresser pour répondre au besoin de nouveaux logements, d'écoles, de crèches, d'équipements, d'espaces publics et verts, d'infrastructures de mobilité et à la nécessité d'augmenter les activités économiques.

A cette fin, le Gouvernement mènera une politique de développement territorial transversale qui forge les liens entre toutes les politiques sectorielles, celles de la mobilité, de l'aménagement de l'espace, des infrastructures, de la qualité environnementale, des activités économiques, du logement, du cadre de vie, de la qualité architecturale et du patrimoine.

Dans les 6 mois de son installation, le Gouvernement mettra à l'enquête publique le projet de Plan Régional de

Een gewestelijk « hoofdzetelbeleid »

De rol van ons Gewest als hoofdstad van Europa en hoofdzetel van heel wat Europese instellingen leidt er eveneens toe dat vele Europeanen en buitenlanders zich komen vestigen in onze hoofdstad.

Dit statuut van internationale Hoofdstad maakt het noodzakelijk dat het Gewest zich toelegt op een proactief « hoofdzetelbeleid » in samenwerking met alle internationale instellingen die in Brussel aanwezig zijn, en dan in het bijzonder de instellingen van de Europese Unie.

Daartoe roept de Regering een « Commissariaat voor Europa » in het leven, dat belast wordt met alle betrekkingen tussen de Europese instellingen (Commissie, Parlement en Raad) en het Brussels Gewest. Dit Commissariaat komt rechtstreeks onder de verantwoordelijkheid van de Minister-President en de Minister van Externe Relaties.

HOOFDSTUK 2

**Een voluntaristisch ruimtelijke
ordeningsbeleid**

Ondanks het feit dat ons Gewest de motor is van de economische groei voor het hele land wordt Brussel geconfronteerd met talloze uitdagingen van sociale, milieugebonden en economische aard, net zoals alle andere grootsteden.

Brussel kristalliseert op zijn grondgebied immers uitdagingen verbonden aan de sterke bevolkingsgroei, de maatschappelijke en ruimtelijke dualisering, de werkloosheid, de stadsvlucht van onder meer de middeninkomens, het ontbreken van natuurlijke grondstoffen, de vervuiling enz.

Meer dan ooit moeten vandaag alle territoriale middelen beschikbaar worden gesteld en gekoppeld aan een stedelijke strategie die operationele antwoorden verstrekt op al deze uitdagingen.

Heel het gewestelijk grondgebied moet bijdragen tot antwoorden op de behoeften aan nieuwe woningen, scholen, kinderdagverblijven, uitrustingen, openbare en groene ruimten, mobiliteitsinfrastructuur en tot de nood aan meer economische activiteiten.

Daartoe zal de Regering een transversaal beleid van territoriale ontwikkeling voeren dat bruggen slaat tussen alle sectorale beleidselementen zoals de mobiliteit, de ruimtelijke ordening, de infrastructuur, de kwaliteit van het leefmilieu, de economische activiteiten, de huisvesting, de leefomgeving, de kwaliteit van architectuur en erfgoed.

Binnen zes maanden na haar installatie zal de Regering het ontwerp van Gewestelijk Plan voor Duurzame Ontwik-

développement durable (PRDD) qui propose ce cadre de développement transversal et territorial.

Il sera adapté et complété pour tenir compte des remarques formulées lors de la consultation des forces vives de la Région et pour répondre aux priorités du présent accord de Gouvernement.

A l'instar de ce que prévoit le projet de PRDD, le développement de Bruxelles doit se fonder sur une densification maîtrisée, une mobilité durable, un renforcement de la mixité sociale et sur la possibilité, dans le cadre d'une ville multipolaire, d'offrir à chaque Bruxellois les services de proximité nécessaires à l'épanouissement de chacun.

La transformation de la zone du Canal et la mise en œuvre de 10 pôles de développement prioritaires – les 10 nouveaux quartiers dont le Gouvernement veut lancer l'urbanisation durant la législature – constituent, à cet égard, la réponse opérationnelle aux défis auxquels la Région fait face et requièrent la mobilisation de l'ensemble des ressources foncières du territoire, entre autres via un inventaire des parcelles urbaines densifiables et des zones intérieures inexploitées.

Le développement des quartiers nécessitera de fédérer les différents acteurs publics et privés autour d'un projet commun, et notamment de veiller à une concertation optimale avec les communes concernées. Notamment, le Gouvernement mettra en place une plateforme territoriale à 2 niveaux : celui de la planification et celui de la mise en œuvre. Ce dernier niveau assurera le pilotage opérationnel de chaque zone et garantira la qualité des développements et des aménagements planifiés.

Que ce soit au travers d'outils flexibles comme les plans et schémas directeurs ou d'outils planologiques et réglementaires, l'évaluation de l'impact des projets sur le cadre de vie sera systématiquement étudié et une évaluation budgétaire du développement des quartiers sera menée, en recherchant en fonction des spécificités propres à chaque pôle une valorisation optimale du foncier, minimisant la charge financière sur les services publics.

La priorité d'action et la concentration des moyens dans la zone du Canal et dans les 10 pôles de développements prioritaires n'empêcheront évidemment pas le Gouvernement à poursuivre ou initier le développement d'autres quartiers répondant aux besoins régionaux (Hippodrome de Boitsfort, Quartier Européen, Dames Blanches ...).

Par ailleurs, le Gouvernement modifiera le RRU en vue d'y intégrer les principes d'une densification maîtrisée et respectueuse de la typologie urbanistique des quartiers. Dans ce cadre, le Gouvernement envisagera l'opportunité

keling (GPDO), dat voorziet in dit transversaal en territoriaal ontwikkelingskader, onderwerpen aan het openbaar onderzoek.

Dit zal worden aangepast en aangevuld om rekening te houden met de opmerkingen die worden geformuleerd tijdens de raadpleging van de stuwende krachten van het Gewest en aan te sluiten bij de prioriteiten van dit Regeerakkoord.

Zoals voorzien in het ontwerp van GPDO moet de ontwikkeling van Brussel bouwen op een beheerste verdichting, op een duurzame mobiliteit, op een versterking van de sociale mix en op de mogelijkheid om in de context van een meerpolige stad aan elke Brusselaar de buurtdiensten te verstrekken die noodzakelijk zijn voor eenieder's ontplooiing.

De transformatie van de Kanaalzone en de tenuitvoerlegging van 10 prioritaire ontwikkelingspolen – de 10 nieuwe wijken waarvan de Regering de urbanisatie wil opstarten tijdens deze legislatuur – gelden daarbij als het operationeel antwoord op de uitdagingen waarmee het Gewest zich geconfronteerd ziet en die ertoe nopen dat alle beschikbare gronden van het grondgebied worden aangesproken, onder meer via een inventaris van verdichtbare stedelijke percelen en onbenutte binnenzones.

De ontwikkeling van de wijken vereist dat zowel de openbare als de privé-actoren worden samengebracht rond een gemeenschappelijk project en dat meer bepaald wordt toegezien op een optimaal overleg met de betrokken gemeenten. Zo zal de Regering op twee niveaus een territoriaal platform uitbouwen : één voor de planning en één voor de uitvoering. Dat laatste moet instaan voor de operationele sturing van elke zone en waarborgen bieden voor de kwaliteit van de geplande ontwikkeling en aanleg.

Zowel aan de hand van flexibele instrumenten, zoals plannen en richtschema's, als door middel van planologische en regelgevende tools zal systematisch de weerslag van de projecten op de leefomgeving worden onderzocht en de budgettaire evaluatie van de wijkontwikkeling gehanteerd in een streven naar optimale valorisering van de gronden, in functie van de specifieke kenmerken van elke pool afzonderlijk en met zo klein mogelijke lasten voor de openbare diensten.

De prioriteit voor de initiatieven en de concentratie van middelen in de Kanaalzone en in de 10 prioritaire ontwikkelingspolen verhinderen de Regering uiteraard niet de ontwikkeling van andere wijken die beantwoorden aan gewestelijke behoeften (Hippodroom van Bosvoorde, Europese Wijk, Witte Vrouwen ...) voort te zetten of op te starten.

Bovendien zal de Regering tevens de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening (GSV) wijzigen om er de principes van een beheerste verdichting in op te nemen die zich correct verhoudt tot de stedenbouwkundige

de s'écarter, dans certains cas, de la logique actuelle de mitoyenneté et d'insérer des normes réglementaires pour fixer les lieux d'implantation privilégiés pour des immeubles élevés, en évaluant les incidences de telles modifications tant en terme environnemental et patrimonial qu'en terme de qualité de vie.

Le développement régional nécessitera également d'identifier les priorités d'action du développement urbain, d'amplifier la politique de rénovation urbaine, d'espaces publics et d'équipement d'intérêt collectif et de porter des choix forts et concrets en matière de logement et d'accessibilité du parc résidentiel tant privé que public.

I. La zone du Canal comme symbole du renouveau de Bruxelles

La cristallisation et la concentration des défis régionaux au sein de la zone du Canal sont une réalité. Apporter des réponses concrètes à ces défis constitue un enjeu de taille mais aussi une réelle opportunité pour repenser le territoire dans sa globalité.

Ce territoire sous-exploité et riche de ressources territoriales offre de nombreuses opportunités de développement. Depuis 25 ans, une importante dynamique de renouvellement urbain notamment au travers des contrats de quartiers et de l'action du Port de Bruxelles, ou encore grâce aux importants investissements rendus possibles par les fonds européens ou Beliris a été menée et a contribué à générer l'intérêt des investisseurs privés.

Mais les différentes initiatives tant publiques que privées n'œuvrent pas encore vers un projet commun et vers une vision d'ensemble réfléchie.

Pour réussir la mutation de cette zone tant pour son avenir que pour celui de la Région toute entière, il importe de mettre en place une stratégie coordonnée.

La zone du Canal doit devenir la véritable colonne vertébrale de notre Région et un atout touristique de celle-ci (entre autres via l'implantation du Musée d'art moderne et contemporain sur le site Citroën à Yser).

A cette fin, l'élaboration du Plan Canal sera poursuivie en fédérant toutes les forces vives de la Région et avec pour principes fondateurs : les principes de densité harmonieuse, de mixité fonctionnelle et d'intégration urbaine. La mise en valeur de l'eau dans notre capitale est également essentielle.

L'élaboration et la mise en œuvre du Plan Canal seront accompagnées d'une gouvernance qui repose sur la centralisation régionale de la maîtrise foncière, en concertation

typologie van de wijken. Daarbij zal de Regering onderzoeken hoe zij in bepaalde gevallen afstand kan nemen van de bestaande logica van onverdeeldheid en verordenende normen toevoegen voor de vaststelling van plaatsen waar hoge gebouwen bij voorkeur worden ingeplant, met een beoordeling van de effecten van dat soort wijzigingen, zowel op het leefmilieu en het erfgoed als op de levenskwaliteit.

De gewestelijke ontwikkeling vereist eveneens dat actieprioriteiten worden vastgesteld voor de stadsontwikkeling, dat het beleid inzake stadsvernieuwing en openbare ruimten versterkt wordt en dat doorslaggevend en concrete keuzes worden gemaakt inzake huisvesting en de toegankelijkheid van zowel het privé- als het openbare gebouwenbestand.

I. De Kanaalzone als symbool voor de vernieuwing van Brussel

De kristalliserende en de concentratie van gewestelijke uitdagingen in de Kanaalzone zijn een realiteit. Het is van zeer groot belang dat we concrete antwoorden bieden voor deze uitdagingen, maar het is tegelijk een enorme kans om het grondgebied in zijn geheel anders te gaan bekijken.

Dit onderbenutte grondgebied is rijk aan territoriale middelen en biedt hierdoor talloze ontwikkelingskansen. Al vijftienvintig jaar kent het een sterke stadsvernieuwing-dynamiek, onder meer door de wijkcontracten en de initiatieven van de Haven van Brussel, door grote investeringen die mogelijk werden dank zij Europees geld of Beliris, en wekt het de belangstelling van privé-investeerders.

Maar de verschillende openbare en privé-initiatieven werken vandaag nog niet naar een gemeenschappelijk project of naar een weloverdachte totaalvisie toe.

Om de mutatie van deze zone te laten slagen, zowel voor de toekomst van het territorium in kwestie als voor deze van het hele Gewest, is het belangrijk dat een gecoördineerde strategie wordt ingevoerd.

De Kanaalzone moet uitgroeien tot de onmiskenbare ruggenwervel van ons Gewest en een toeristische troef (onder meer door de vestiging van het Museum voor Moderne en Hedendaagse Kunst in het Citroëngebouw aan het IJzerplein).

Daartoe wordt met medewerking van alle stuwende krachten van het Gewest de uitvoering van het Kanaalplan voortgezet op basis van deze grondprincipes : harmonische dichtheid, een functionele mix en integratie in de stad. En ook de opwaardering van het water in onze hoofdstad is essentieel.

De uitwerking en de uitvoering van het Kanaalplan moet gepaard gaan met een bestuur dat berust op een grondbeheersing die bij het Gewest is gecentraliseerd, in overleg

avec les communes concernées et les partenaires publics et privés. La volonté est qu'au travers de ces nouveaux instruments, une nouvelle gouvernance du territoire portuaire puisse être mise en œuvre au départ du Gouvernement.

C'est pourquoi, le Gouvernement poursuivra l'adoption d'un périmètre d'intérêt régional au sein du Domaine régional identifié dans la première phase d'élaboration du Plan Canal. Ce périmètre permettra notamment à la Région de délivrer les permis et de mener les processus planologiques et réglementaires.

Pour ce faire, le Gouvernement créera une structure *ad hoc* au départ du nouvel assemblée régional (voir Chapitre 5).

Enfin, il est également nécessaire d'inscrire cette ambition urbaine dans une durée : le Gouvernement inscrit sa volonté d'arrêter un Plan Canal et de le réaliser complètement à l'horizon 2025.

Durant les premiers mois de la législature, pour les projets en cours et ceux à venir, les moyens structurels et opérationnels seront mis en place afin de pouvoir réaliser les premiers projets témoins et des espaces publics significatifs dès 2015.

II. Créer 10 nouveaux quartiers pour faire face à l'explosion démographique

Le Gouvernement mettra en œuvre tout au long de la prochaine législature le développement de 10 nouveaux quartiers notamment par une concentration de l'action publique et une simplification des procédures urbanistiques.

L'objectif est simple mais fondamental : construire du logement accessible et adapté répondant à l'objectif de mixité sociale, des nouveaux espaces publics ainsi que des équipements d'intérêt général tout en favorisant l'installation de nouvelles entreprises à Bruxelles et en garantissant une bonne desserte en transports publics. La qualité de vie, la qualité architecturale et paysagère de ces nouveaux quartiers devra également être un objectif poursuivi. Ce sont en effet des vecteurs importants d'intégration et d'identité dans la ville.

Le Gouvernement retient 10 nouveaux « pôles de développement territorial prioritaires de législature », qui nécessitent une stratégie globale et transversale pour faire progresser à court et moyen terme leurs possibilités de développement.

Il s'agit des pôles suivants :

1. Les sites de Schaerbeek-formation et de Tour & Taxis, complémentaires au développement du Canal
2. Le Plateau du Heysel, et le projet NEO

met de betrokken gemeenten en de openbare en privé-partners. De wil bestaat om aan de hand van deze nieuwe instrumenten de Regering een nieuwsoortig bestuur van het havengebied aan te reiken.

Daarom zal de Regering verder een perimeter van gewestelijk belang uittekenen binnen het gewestelijk domein dat werd vastgelegd in de eerste uitwerkingsfase van het Kanaalplan. Binnen deze perimeter kan het Gewest onder meer de vergunningen uitreiken en planologische en verordenende procedures voeren.

Daartoe zal de Regering een structuur *ad hoc* in het leven roepen vanuit de nieuwe gewestelijke overkoepelende instantie (cfr. Hoofdstuk 5).

Ten slotte is het eveneens noodzakelijk dat deze stedelijke ambitie een duurzaam karakter krijgt : het is de wil van de Regering om een Kanaalplan vast te leggen en dit tegen 2025 volledig ten uitvoer te brengen.

Tijdens de eerste maanden van de legislatuur zullen zowel voor de bestaande als voor de toekomstige projecten de structurele en operationele middelen worden aangebracht om vanaf 2015 de eerste modelprojecten en relevante openbare ruimten te kunnen verwezenlijken.

II. Tien nieuwe wijken creëren om de bevolkingsgroei op te vangen

De Regering zal de hele volgende legislatuur lang werken aan de ontwikkeling van 10 nieuwe wijken, onder meer door een concentratie van het overheidsoptreden en een vereenvoudiging van de stedenbouwkundige procedures.

Het doel is eenvoudig maar wel essentieel : betaalbare en aangepaste woningen bouwen die beantwoorden aan de doelstelling van de sociale mix, nieuwe openbare ruimten en uitrustingen van algemeen nut, en daarbij de vestiging van nieuwe ondernemingen in Brussel bevorderen en een goede bereikbaarheid met het openbaar vervoer waarborgen. Ook de kwaliteit van leven, architectuur en landschap in deze nieuwe wijken moet als doelstelling worden gehanteerd omdat dit belangrijke dragers zijn van integratie en identiteit in de stad.

De Regering heeft 10 nieuwe « prioritaire ontwikkelingspolen voor de legislatuur » geselecteerd die een globale en transversale strategie vereisen om de lokale ontwikkelingsmogelijkheden op korte en middellange termijn vooruit te helpen.

Het gaat om de volgende polen :

1. De sites Schaarbeek-Vorming en Tour&Taxis, die complementair zijn met de ontwikkeling van het Kanaal
2. De Heizelvlakte en het NEO project

3. Le pôle Reyers
4. Le Quartier du Midi
5. Le site de la Gare de l'Ouest
6. Le site Josaphat
7. Le pôle Delta-Souverain
8. Le site des Casernes d'Etterbeek et d'Ixelles
9. Le site des Prisons de Saint-Gilles et de Forest
10. Le Boulevard Léopold III et le site de l'OTAN

Ces nouveaux quartiers doivent permettre notamment de répondre aux défis démographiques et économiques.

Certains de ces projets sont déjà au stade de la planification voire de la mise en œuvre à des stades divers, d'autres nécessiteront de lancer le processus dès l'entame de la législation.

Une annexe à cet accord de Gouvernement détaille les opérations concrètes pour chacun de ces projets que le Gouvernement s'engage à respecter.

En érigeant ces nouveaux quartiers, le Gouvernement entend non seulement mobiliser des ressources foncières sous-exploitées et créer de nouvelles opportunités comme réponses opérationnelles à ses défis mais aussi, par ce biais, soulager d'autres quartiers des tensions souvent liées à une surdensification et à une concentration d'activités.

Cette priorité donnée à la création de ces 10 nouveaux quartiers nécessite de procéder à une réforme radicale des instruments liés à l'aménagement du territoire pour plus de synergies et d'efficacité (voir Chapitre 5).

Entre autres, le Gouvernement créera dans les plus brefs délais un outil public d'« assembler » chargé de la mise en œuvre opérationnelle de la planification stratégique de ces 10 nouveaux quartiers (voir Chapitre 5).

Il regroupera la Société d'acquisition foncière (SAF), la Régie foncière régionale et le personnel transféré du Comité d'acquisition.

Il s'agit de mettre sur pied un instrument public régional de pilotage et de coordination de projets, chargé de mettre autour de la table tant les acteurs publics (Citydev, STIB, SLRB, communes ...) que les partenaires privés de tel ou tel développement. Il aura la capacité de monter des sociétés d'économie mixte et/ou des partenariats public/privé en vue du développement de telle ou telle zone.

3. De pool Reyers
4. De Zuidwijk
5. De site van het Weststation
6. De site Josaphat
7. De pool Delta-Vorstlaan
8. De site van de Kazernes van Etterbeek en Elsene
9. De site van de gevangnissen van Sint-Gillis en Vorst
10. De Leopold III-laan en de NAVO-site

Deze nieuwe wijken moeten het mogelijk maken om de demografische en economische uitdagingen op te vangen.

Een aantal van deze projecten verkeren al in de planingsfase of in uiteenlopende stadia van de uitvoering, voor andere moet dit proces beginnen, en wel van bij de aanvang van de legislatuur.

In een bijlage bij dit regeerakkoord wordt in detail ingegaan op de concrete operaties voor elk van deze projecten, waarvoor de Regering er zich toe verbindt deze te respecteren.

Met de bouw van deze nieuwe wijken wil de Regering niet enkel onderbenutte gronden mobiliseren en nieuwe kansen creëren als operationeel antwoord op de uitdagingen die zich stellen maar tegelijk ook in andere wijken de spanningen verlichten die vaak het gevolg zijn van oververdichting en een concentratie van activiteiten.

De prioriteit voor deze 10 nieuwe wijken vereist een radicale hervorming van de ruimtelijke-ordeningsinstrumenten voor meer synergie en efficiëntie (cfr. Hoofdstuk 5).

Zo zal de Regering op korte termijn een overkoepelende instantie in het leven roepen als openbaar instrument belast met de operationele uitvoering van de strategische planning voor deze 10 nieuwe wijken (cfr. Hoofdstuk 5).

Het zal de Maatschappij voor de Verwerving van Vastgoed (MVV), de Gewestelijke Grondregie en het overgehevelde personeel van het Aankoopcomité omvatten.

Er moet een openbaar gewestelijk instrument worden ingesteld voor de sturing en de coördinatie van projecten, dat ermee belast wordt zowel de openbare actoren (Citydev, MIVB, BGHM, gemeenten ...) als de privé-partners van een welbepaalde ontwikkeling rond de tafel te brengen. Het zal gemengde ondernemingen en/of publiek-private samenwerkingen kunnen oprichten met het oog op de ontwikkeling van een welbepaalde zone.

Cette structure aura, par ailleurs et dans la mesure du possible, la maîtrise foncière des zones à développer ainsi qu'une capacité d'acquisition et agira également sur le marché privé d'achat et de vente, y compris avec les opérateurs régionaux de développement sectoriel ainsi que des partenaires privés éventuels.

Le Gouvernement mettra en œuvre ces nouveaux quartiers sur la base d'horizon temporel pouvant dépasser l'actuelle législature. Le Gouvernement poursuivra la concertation déjà initiée pour la libération et l'acquisition par l'Assemblée régionale des terrains en possession de l'Etat fédéral.

III. Une politique urbanistique régionale simplifiée et de qualité

La poursuite de la simplification urbanistique

Le Gouvernement simplifiera les procédures urbanistiques, notamment pour permettre la réalisation des grands projets urbains publics et privés destinés au logement, aux équipements d'intérêt collectif, à la mobilité et aux activités économiques. D'une manière générale, le Gouvernement garantira un traitement rapide et respectueux des procédures urbanistiques pour tous les projets.

Les structures actuelles seront rationalisées pour garantir au demandeur et au concepteur un interlocuteur régional unique qui soit en mesure de traiter conjointement les permis et certificats d'urbanisme et d'environnement mais aussi toutes les matières connexes (PEB, pollution des sols et avis de prévention SIAMU).

Par ailleurs, les délais légaux actuels pour les projets relevant tant des compétences communales que régionales seront encore raccourcis. Entre autres, la liste des actes et travaux de minime importance de compétence exclusive de la commune sera élargie, sur base du principe de subsidiarité et en vue d'une simplification pour les citoyens.

Parmi les mesures qui seront adoptées, le Gouvernement harmonisera les permis et certificats d'urbanisme et d'environnement dans le cadre de la procédure mixte et centralisera le traitement des dossiers mixtes régionaux à Bruxelles Développement Urbain (BDU). Il réexaminera certains seuils prévus actuellement par le COBAT pour la réalisation de l'évaluation des incidences, dont le seuil de 200 places de stationnement.

Il étudiera la possibilité de réduire les catégories de demandes soumises à la commission de concertation. Par

Bovendien krijgt deze structuur in de mate van het mogelijke de grondbeheersing over de te ontwikkelen zones en aanzienlijke aankoopmogelijkheden, ook op de privé aankoop- en verkoopmarkt en met sectorale gewestelijke ontwikkelingsoperatoren en eventuele privépartners.

De Regering gaat de nieuwe wijken verwezenlijken met een tijdshorizon die deze legislatuur kan overstijgen. De Regering zet het reeds aangevangen overleg voort over de vrijmaking en de aankoop door de Gewestelijke Overkoepelende instantie van gronden die eigendom zijn van de Federale Staat.

III. Een vereenvoudigd en kwalitatief hoogstaand gewestelijk stedenbouwbeleid

De voortzetting van de stedenbouwkundige vereenvoudiging

De Regering zal de stedenbouwkundige procedures vereenvoudigen, onder meer om de verwezenlijking van grote openbare en privé-vastgoedprojecten mogelijk te maken die bestemd zijn voor huisvesting, uitrustingen van collectief belang en economische activiteiten. Globaal gezien, zal de Regering voor alle projecten waarborgen dat ze zowel snel als in naleving van de stedenbouwkundige procedures worden behandeld.

De bestaande structuren worden gerationaliseerd zodat de aanvrager en de ontwerper nog slechts één enkele gewestelijke gesprekspartner hebben die zowel stedenbouwkundige vergunningen en attesten en milieuvergunningen kan behandelen als alle andere aanverwante materies (EPB, bodemvervuiling en preventie-advies brandweer).

Daarnaast zullen de bestaande wettelijke termijnen voor projecten die zowel onder gemeentelijke als gewestelijke bevoegdheid ressorteren verder worden verkort. Zo zal de lijst van handelingen en werken aan klein erfgoed, waarvoor enkel de gemeente bevoegd is, op grond van het subsidiariteitsbeginsel verder worden uitgebreid met het oog op vereenvoudiging voor de burgers.

Bij de goed te keuren maatregelen zal de Regering de stedenbouwkundige vergunningen en attesten en milieuvergunningen harmoniseren in het kader van de gemengde procedure en de behandeling van gemengde gewestelijke dossiers centraliseren bij Brussel Stedelijke Ontwikkeling (BSO). Ze gaat bepaalde drempels opnieuw onderzoeken die momenteel voorzien zijn in het BWRO voor de verwezenlijking van de effectenrapporten, waarbij ook de drempel van 200 parkeerplaatsen.

Ze gaat de mogelijkheid onderzoeken om het aantal aanvraagcategorieën dat onderworpen is aan de overlegcom-

ailleurs, il étudiera la meilleure manière de reconfigurer les commissions de concertation et les instances d'avis.

Le Gouvernement coordonnera les permis et certificats d'urbanisme avec les avis de prévention du Service Incendie et Aide Médicale Urgente (SIAMU) et transférera les agents du service prévention au Service autonome sécurité.

Par ailleurs, le Gouvernement reverra le COBAT :

- en vue de rendre plus lisible et plus simple la législation urbanistique en vue de mieux articuler les différents certificats et permis d'urbanisme;
- afin de simplifier la procédure d'élaboration des PPAS, et en particulier permettre l'adoption d'un arrêté réglementaire fixant les grandes lignes de développement d'une zone lorsque celles-ci a fait l'objet d'un schéma directeur accompagné d'une étude d'impact;
- afin de rendre les règles et les délais de mise en œuvre des permis plus contraignants.

Le Gouvernement examinera également la révision des procédures liées au droit de préemption, vers une réduction des lourdeurs administratives et une efficacité du système. Sera notamment étudiée la possibilité de fixer des critères de prix au sein de périmètres identifiés afin de réguler les coûts du foncier.

Le Gouvernement modifiera la législation sur les études d'incidences en vue de la simplifier.

Enfin, avec pour objectif une simplification accrue des procédures d'octroi des permis d'urbanisme, l'élaboration de plans de gestion patrimoniaux, entre autres pour les ensembles de logements sociaux intégrant l'amélioration des performances énergétiques dans le respect du patrimoine ainsi que pour les espaces publics et verts, sera également encouragée et poursuivie.

Une architecture de qualité

En vue du déploiement d'une architecture contemporaine de qualité à Bruxelles tant sur les bâtiments que les espaces publics, la fonction de maître-architecte sera confirmée et ses missions élargies aux projets privés d'envergure régionale.

Le Gouvernement définira pour la législature (mais revu annuellement) les dossiers prioritaires du Maître Architecte et créera des synergies grâce à son intégration dans la plateforme territoriale (voir Chapitre 5).

missie af te bouwen. Daarnaast zal ze onderzoeken hoe overlegcommissies en adviesorganen zo goed mogelijk geherconfigureerd kunnen worden.

De Regering zal de stedenbouwkundige vergunningen en attesten coördineren met de preventie-adviezen van de brandweer en de personeelsleden van de dienst preventie overhevelen naar de autonome dienst Veiligheid.

Daarnaast gaat de Regering het BWRO herzien

- om de stedenbouwkundige wetgeving leesbaarder en eenvoudiger te maken zodat de verschillende stedenbouwkundige attesten en vergunningen beter op elkaar afgestemd kunnen worden;
- om de uitwerkingsprocedure voor BBP's te vereenvoudigen en meer specifiek het nemen van een verordenend besluit mogelijk te maken dat de grote lijnen vastlegt voor de ontwikkeling van een zone als hiervoor een richtschema geldt, vergezeld van een effectenstudie;
- om de uitvoeringsregels en -termijnen van de vergunningen dwingender te maken.

De Regering gaat ook onderzoeken of de procedures verbonden aan het recht van voorkoop herzien kunnen worden om de zware administratieve procedure te verlichten en het systeem efficiënter te laten verlopen. Ook zal de mogelijkheid worden onderzocht om prijscriteria vast te leggen binnen de afgelijnde perimeters om de kosten van het vastgoed te reguleren.

De Regering zal de wetgeving op de effectenstudies aanpassen om deze te vereenvoudigen.

Ten slotte zal met het oog op een doorgedreven vereenvoudiging van de toekenningsprocedures voor stedenbouwkundige vergunningen ook de uitwerking van plannen voor erfgoedbeheer – in hoofdzaak voor gehelen van sociale woningen waarbij men voorziet in een verbeterde energieperformantie met respect voor het erfgoed en voor openbare en groene ruimten – worden aangemoedigd en voortgezet.

Een kwaliteitsarchitectuur

Met het oog op de ontplooiing van een kwalitatief hoogstaande hedendaagse architectuur in Brussel, zowel voor gebouwen als voor openbare ruimten, zal de functie van Bouwmeester worden bevestigd en diens opdrachten uitgebreid tot privé-projecten op gewestelijke schaal.

De Regering zal voor de legislatuur (maar met een jaarlijkse herziening) de prioritaire dossiers van de Bouwmeester vastleggen en synergieën creëren door deze te laten aansluiten bij het territoriaal Platform (cfr. Hoofdstuk 5).

Le Gouvernement évaluera l'opportunité de créer une « chambre de qualité d'architecture » dans sa nouvelle Plateforme territoriale.

Le Gouvernement organisera un appel à projets des bâtiments bruxellois (BB) permettant l'accompagnement, le subventionnement et le soutien à des projets exemplaires intégrant : la préservation des ressources, les critères sociaux, la qualité architecturale, la densification, la mixité sociale et/ou fonctionnelle, la mobilité, la valorisation de l'emploi et du savoir-faire local, la valorisation du patrimoine, la reconversion, les opérations-tiroirs ...

Le Gouvernement renforcera les synergies entre les administrations soumises à l'application des marchés publics et les organismes de tutelle, permettant l'évolution partagée des bonnes pratiques en matière de procédures et un suivi de celles-ci qui évite les doubles emplois.

Le Gouvernement favorisera l'appel à projet et/ou l'organisation de concours pour le réaménagement des espaces publics importants et pour la construction des nouveaux bâtiments publics.

Valoriser le patrimoine

L'importance du patrimoine dans le développement urbain bruxellois est aujourd'hui indiscutable et son intégration dans les politiques de développement et d'aménagement du territoire essentielle.

Le patrimoine bruxellois est aussi un acteur du développement économique et du positionnement culturel international de la Région bruxelloise.

Depuis l'adoption d'une législation patrimoniale régionale spécifique en 1993, la notion de patrimoine a largement évolué, et ne peut plus se réduire aux éléments protégés. Il convient donc de faire évoluer les outils de gestion de notre patrimoine en fonction d'une vision globale afin d'atteindre une réelle politique de conservation intégrée.

Pour ce faire, le Gouvernement décide de mettre en place les mesures suivantes :

- étudier la mise en place d'un agrément des auteurs de projets travaillant sur le patrimoine protégé afin de veiller à de meilleurs projets dès leur élaboration et à améliorer la qualité des interventions;
- soutenir l'élaboration de règlements zonés à prescriptions patrimoniales en vue d'une gestion intégrée du patrimoine dans les outils urbanistiques;

De Regering zal de opportuniteit onderzoeken van de oprichting van een « kamer voor architectuurkwaliteit » binnen haar nieuw Territoriaal platform.

De Regering zal een projectoproep voor Brusselse gebouwen uitschrijven die moet leiden tot begeleiding, subsidiëring en ondersteuning van projecten die voorzien in : behoud van middelen, architectuurkwaliteit, verdichting, sociale en/of functionele mix, mobiliteit, valorisering van plaatselijke werkgelegenheid en knowhow, opwaardering van het erfgoed, reconversie, herhuisvestingsoperaties ...

De Regering zal de synergieën tussen de verschillende administraties die zijn onderworpen aan de toepassing van de overheidsopdrachten en de toezichhoudende instanties versterken zodat de uitwisseling van goede praktijken mogelijk wordt, evenals een opvolging zonder dubbel gebruik.

De Regering gaat de projectoproep en/of de organisatie van wedstrijden voor de heraanleg van openbare ruimten en voor de bouw van nieuwe openbare gebouwen bevorderen.

Het erfgoed opwaarderen

Het belang van het erfgoed in de Brusselse stedelijke ontwikkeling staat vandaag buiten kijf en het is dan ook essentieel dat dit een plaats krijgt in het territoriaal ontwikkelings- en ruimtelijke-orderingsbeleid.

Het Brussels erfgoed is ook een actieve kracht van de economische ontwikkeling en van de internationale culturele positionering van het Brussels Gewest.

Sinds de goedkeuring van een specifieke gewestelijke erfgoedwetgeving in 1993 is het erfgoedbegrip sterk geëvolueerd en kan het daarom niet langer worden teruggebracht tot enkel de beschermde elementen. Daarom moeten we de beheersinstrumenten van ons erfgoed laten evolueren in functie van een globale visie om te komen tot een echt geïntegreerd bewaringsbeleid.

Daartoe beslist de Regering de volgende maatregelen in te voeren :

- onderzoeken of een erkenning kan worden ingevoerd voor projectontwerpers die werken aan beschermd erfgoed om de kwaliteit van de projecten te verbeteren van bij de uitvoering en de kwaliteit van de interventies te verhogen;
- de uitwerking van gezoneerde verordeningen met erfgoedvoorschriften ondersteunen met het oog op een geïntegreerd beheer van het patrimonium binnen de stedenbouwkundige instrumenten;

- finaliser un inventaire légal pour fin 2015, dans le cadre d'une simplification des procédures et permettant de mettre fin à la mesure transitoire de l'article 333 du COBAT relative aux bâtiments datant d'avant 1932;
  - réviser l'arrêté déterminant le taux de subvention pour travaux d'entretien et de restauration aux biens classés, en vue d'une optimisation des moyens budgétaires affectés à cette politique, notamment en encourageant les travaux d'entretien par rapport aux travaux de restauration et en privilégiant les biens disposant d'une convention d'accès au public;
  - encourager le mécénat et le sponsoring culturels et soutenir des initiatives de récolte de fonds « fundraising » pour soutenir des projets de différentes ampleurs;
  - mettre en place une compétence en matière de performance énergétique au sein de la CRMS;
  - développer une section dédiée aux métiers du patrimoine et de l'artisanat au sein du centre de Référence professionnelle « Construction », en collaboration avec les institutions communautaires et les partenaires sociaux, dans le cadre des Alliances « emploi/formation » et « emploi/environnement »;
  - poursuivre le groupe de travail du Palais de justice avec différents acteurs et se concerter avec le Fédéral pour faire aboutir un projet ambitieux de sa mise en valeur;
  - soutenir l'élaboration du plan de gestion de la Forêt de Soignes et faire réaliser l'étude d'opportunité en coordination avec les 2 autres régions.
- tegen eind 2015 een wettelijke inventaris voltooiën in het kader van de vereenvoudiging van de procedures, zodat een einde kan worden gesteld aan de overgangsmaatregel van artikel 333 van het BWRO met betrekking tot gebouwen die dateren van vóór 1932;
  - de herziening van het besluit dat de subsidiëeringsgraad bepaalt voor onderhouds- en restauratiewerken aan beschermde goederen, met het oog op een optimalisering van de budgettaire middelen die voor dit beleid worden bestemd, inzonderheid middels aanmoediging van onderhoudswerken veeleer dan restauratiewerken en met voorrang voor goederen met een overeenkomst voor de toegang voor het publiek;
  - de aanmoediging van cultuurgebonden mecenat en sponsoring en steun voor « fundraising » initiatieven voor projecten van uiteenlopende omvang;
  - de invoering van een bevoegdheid inzake energieprestatie bij de KCML;
  - de uitbouw van een afdeling gewijd aan erfgoedberoepen en het ambacht binnen het Beroepsreferentiecentrum voor de Bouwsector, in samenwerking met de gemeenschapsinstanties en de sociale partners, binnen de context van de Allianties « werk/opleiding » en « werk/leefmilieu »;
  - de voortzetting van de werkgroep voor het Justitiepalais met meerdere actoren en overleg met de Federale Overheid om te komen tot een ambitieus project dat het bouwwerk kan opwaarderen;
  - steun voor de uitwerking van een beheersplan voor het Zoniënwoud en het laten uitvoeren van een opportuniteitsstudie, gecoördineerd met de beide andere Gewesten.

IV. Refonder la politique de rénovation urbaine

A côté du développement des pôles prioritaires, le Gouvernement poursuivra et amplifiera son action de rénovation des quartiers bruxellois. En effet, le rééquilibrage social et urbain des quartiers précarisés – qui cumulent des handicaps sociaux, économiques et urbains – constitue un défi majeur.

Le Gouvernement engagera un renforcement des politiques urbaines et le développement de zones mixtes urbaines stimulant l'économie locale et favorisant la mise à l'emploi de ses habitants. Il s'agira principalement d'activer la future nouvelle Zone de rénovation urbaine (ZRU) notamment au travers d'une nouvelle politique des contrats de quartier.

Tirant sa force d'une action intégrée à l'échelle locale et d'un processus participatif dont l'ampleur et la qualité

IV. Een nieuw stadsvernieuwingsbeleid

Naast de ontwikkeling van de prioritaire polen gaat de Regering haar renovatiebeleid van de Brusselse wijken voortzetten en versterken. Het herstel van het sociaal en stedelijk evenwicht in kansarme wijken – die tegelijk kampen met sociale, economische en stedelijke handicaps – is immers een grote uitdaging.

De Regering zal het stedelijk en ontwikkelingsbeleid voor de gemengde stedelijke gebieden verder versterken met stimulansen voor de lokale economie en voor de tewerkstelling van de bewoners. Het betreft in hoofdzaak een activering van de nieuwe zone voor Stadsvernieuwing (ZSV), onder meer aan de hand van een nieuw wijkcontractenbeleid.

Het « Wijkcontract » haalt zijn effect uit een geïntegreerde actie op lokale schaal en een participatief proces

ne feront que grandir par la suite, le « Contrat de quartier » a permis de restaurer progressivement une véritable qualité de vie dans les quartiers les plus précarisés du territoire bruxellois. Cet instrument doit maintenant être amplifié :

- en permettant aux pouvoirs publics d'intervenir de manière plus structurelle et intégrée sur le territoire;
- en capitalisant sur la bonne expérience de ses outils classiques qu'il faut renforcer, y compris le volet participatif;
- en mettant en place l'« assemblée » territoriale régional fédérant les interventions des différents opérateurs de la rénovation urbaine dans le cadre des 5 nouveaux « contrats de rénovation urbaine » (voir Chapitre 5);
- en revoyant les échelles de projets.

C'est pourquoi le Gouvernement combinera dorénavant 10 contrats de quartier « classiques » (au lieu des 20 contrats de quartier habituellement lancés par législature) et 5 nouveaux « contrats de rénovation urbaine » décidés dès l'entame de la législature, mis en œuvre durant toute la durée de celle-ci et dont la particularité majeure sera de pouvoir couvrir le territoire de plusieurs communes. Ceux-ci seront sélectionnés sur base objective au moyen de critères socio-économiques en plus des critères relatifs à l'état du bâti et des logements et localisés dans la Zone de rénovation urbaine (ZRU).

L'ensemble des moyens dédiés actuellement à la politique des contrats de quartier sera consacré à ces deux sortes de contrats. Par ailleurs, dans le cadre des marges budgétaires disponibles, une augmentation des moyens dédiée à cette politique sera étudiée par le Gouvernement.

Le Gouvernement examinera les moyens d'augmenter le budget afin de mener une nouvelle politique de « contractualisation » avec les communes dans le cadre d'opérations régionales ciblées sur des noyaux commerciaux, des quartiers en déclin en dehors de la ZRU ou des axes régionaux structurants.

La politique de rénovation urbaine passera aussi par une mise en œuvre effective de la mixité fonctionnelle et sociale établie à travers le « PRAS démographique » et plus particulièrement les nouvelles zones que constituent les « Zones d'entreprises en milieu urbain » (ZEMU) permettant une cohabitation équilibrée entre le logement et l'activité économique.

Cette politique est fondamentale pour le Gouvernement car la recherche de cette mixité permet non seulement d'ouvrir de nouveaux espaces pour la construction de nou-

waarvan de omvang en de kwaliteit vervolgens alleen maar toenemen. Dank zij dit instrument kwam er geleidelijk aan opnieuw een echte levenskwaliteit in de meest kansarme wijken van het Brussels grondgebied. Dit instrument moet nu verder versterkt worden :

- door overheden de mogelijkheid te bieden om op een meer structurele en geïntegreerde wijze op te treden op het grondgebied;
- door verder te werken op de ervaringen van klassieke instrumenten die moeten worden versterkt, met inbegrip van het participatieve hoofdstuk;
- door de gewestelijke overkoepelende instantie op te richten waarin het optreden van meerdere operatoren van de stadsvernieuwing samenkomt in het kader van de 5 nieuwe « stadsvernieuwingscontracten » (cfr. Hoofdstuk 5);
- door de schaal van de projecten te herzien.

Daarom zal de Regering voortaan 10 « klassieke » wijkcontracten combineren (in plaats van de 20 wijkcontracten die doorgaans per legislatuur werden opgestart) en 5 nieuwe « stadsvernieuwingscontracten » waarover uitsluitend komt van bij de aanvang van de legislatuur, die over de hele duur hiervan worden uitgevoerd en als voornaamste kenmerk hebben dat ze kunnen gelden op het grondgebied van meerdere gemeenten. Ze worden op objectieve basis geselecteerd aan de hand van sociaal-economische criteria bovenop de criteria voor de staat van gebouwen en woningen en zijn gelegen binnen de zone voor Stadvernieuwing (ZSV).

Alle middelen die momenteel worden besteed aan het wijkcontractenbeleid zullen gebruikt worden voor deze twee soorten contracten. Binnen het kader van de beschikbare begrotingsmarges zal de Regering een verhoging van de middelen voor dit beleid onderzoeken.

De Regering zal onderzoeken met welke middelen zij de begroting kan verhogen voor een nieuw « contractualiseringbeleid » met de gemeenten in de context van gewestelijke operaties gericht op de handelskernen, de vervallen wijken buiten de ZSV en de structurerende gewestelijke assen.

Het stadsvernieuwingsbeleid zal ook inzetten op de effectieve invoering van een functionele en sociale mix bepaald door het « demografisch GBP », en dan meer bepaald de nieuwe « Ondernemingsgebieden in een Stedelijke Omgeving » (OGSO), die een harmonisch samenleven van huisvesting en economische activiteiten mogelijk maken.

Dit beleid is essentieel voor de Regering aangezien het streven naar deze mix niet enkel ruimte vrijmaakt om nieuwe woningen te bouwen, maar ook de instrumenten

veaux logements mais aussi de renforcer les outils destinés à développer l'économie locale et la création d'emplois de proximité dans les quartiers les plus durement touchés par le chômage.

C'est dans cette même logique que le Gouvernement renforcera les actions menées dans le périmètre d'incitation à l'embauche, dénommée Zone d'économie urbaine stimulée (ZEUS), afin de stimuler l'implantation et le développement d'entreprises dans cette zone et de favoriser l'engagement de chômeurs résidant dans les quartiers compris dans la zone.

Afin de poursuivre les aides à la rénovation en limitant davantage les effets d'aubaines, le Gouvernement évaluera et modifiera le système des primes à la rénovation afin qu'elles s'adressent principalement au public qui en a réellement besoin sans tenir compte du critère géographique.

Une réévaluation du régime des primes rénovations et des primes énergies sera menée, notamment en vue de regrouper ces deux dispositifs. L'objet des primes énergétiques actuelles sera déplacé de la construction passive neuve et de faible énergie vers des travaux économiseurs d'énergie.

Le Gouvernement cherchera également un nouvel équilibre entre protection du patrimoine et nécessité d'accélérer la rénovation en profondeur de certains quartiers et de certaines parties du bâti. C'est la raison pour laquelle le Gouvernement compte revoir la question de l'avis conforme de la CRMS au regard des autres enjeux des développements urbains et en tout état de cause supprimer son aspect contraignant en cas d'avis majoritaire positif en commission de concertation.

Enfin, pour éviter la dispersion des moyens budgétaires concernant l'information aux citoyens, le Gouvernement renforcera les intervenants qui regroupent un ensemble de compétences en rénovation urbaine et en développement durable à l'instar du Centre urbain plutôt qu'accroître de nouvelles cellules décentralisées coûteuses spécialisées. C'est ainsi qu'entre autres, le Gouvernement intégrera les missions des « maisons de l'énergie » dans des structures déjà existantes.

La programmation FEDER 2014-2020 participera également à l'amélioration du cadre urbain régional et à apporter une réponse aux défis économiques, environnementaux et sociaux de notre région.

L'articulation du Programme Opérationnel FEDER permettra, en effet, de promouvoir la valorisation sociale et économique de la recherche et la compétitivité des PME, de promouvoir l'utilisation rationnelle des ressources notamment au travers du soutien au développement d'une économie circulaire et de soutenir les investissements in-

versterkt die bestemd zijn om de plaatselijke economie te ontwikkelen en buurtjobs te creëren in de wijken die het hardst door de werkloosheid worden getroffen.

Binnen diezelfde logica zal de Regering de initiatieven versterken die gevoerd worden binnen de perimeter waar stimulansen worden gegeven voor aanwerving, de zogenaamde Zone voor Economische Uitbouw in de Stad (ZEUS), om de vestiging en de ontwikkeling van ondernemingen binnen die zone aan te moedigen en de aanwerving te bevorderen van werkzoekenden die wonen in de wijken binnen de zone.

Om de renovatiesteun te kunnen voortzetten maar de eenmalige effecten sterker in te perken gaat de regering het stelsel van renovatiepremies evalueren en wijzigen om deze in hoofdzaak te richten op de doelgroep die hieraan werkelijk behoefte heeft, zonder rekening te houden met het geografisch criterium.

Het stelsel van renovatie- en energiepremies wordt gerevalueerd om de beide maatregelen vervolgens samen te brengen. Het voorwerp van de huidige energiepremies wordt verplaatst van de passief- en lage-energiebouw voor nieuwe woningen naar energiebesparende werken.

De Regering zal op zoek gaan naar een nieuw evenwicht tussen de bescherming van het erfgoed en de noodzaak om de diepgaande renovatie van bepaalde wijken en van bepaalde delen van gebouwen te versnellen. Daarom beoogt de Regering de kwestie van het eensluidend advies van de KCML te herzien in het licht van de andere uitdagingen verbonden aan stedelijke ontwikkelingen en hoe dan ook het dwingend aspect hiervan af te schaffen als een meerderheid gunstig heeft geoordeeld in de overlegcommissie.

Ten slotte gaat de Regering, om een versnippering van begrotingsmiddelen bij het informeren van de burgers te vermijden, de uitvoerende actoren versterken die meerdere competenties inzake stadsvernieuwing en duurzame ontwikkeling samenbrengen naar het voorbeeld van de Stadswinkel, veeleer dan het aantal dure gedecentraliseerde cellen op te voeren. Zo zal de regering onder meer de opdrachten van de « energiehuizen » opnemen in de reeds bestaande structuren.

De EFRO-programmering 2014-2020 moet eveneens bijdragen tot de verbetering van het gewestelijk stedelijk kader en mee antwoorden bieden op de economische, milieugebonden en sociale uitdagingen van ons Gewest.

Door de bijdrage van het operationeel programma EFRO kan immers de sociale en economische waardering van het onderzoek en de competitiviteit van de KMO's bevorderd worden, het rationeel energiegebruik aangemoedigd, onder meer door steun aan de ontwikkeling van een circulaire economie en investeringen in infrastructuur ondersteund

frastructurels dans la ZRU et les pôles de développements pour réduire les inégalités sociales.

L'intervention du FEDER étant limitée à 50 %, la Région prévoira une enveloppe de cofinancement régional qui s'ajoutera aux moyens éventuels apportés par les bénéficiaires eux-mêmes ou par les autorités.

Afin que l'intervention de ces fonds européens constitue un réel levier d'action, le Gouvernement privilégiera une concentration des moyens sur des projets porteurs, notamment par une sélection d'un nombre de projets réduits par rapport à la précédente programmation.

V. Concrétiser le droit au logement

L'exigence de disposer d'un logement décent et abordable pour tous concerne tous les segments de notre population : les ménages à revenus modestes et moyens, les étudiants, les personnes âgées, les personnes vivant avec un handicap, les familles monoparentales ou encore les personnes se trouvant dans des situations d'urgence.

La forte augmentation des prix tant du marché locatif qu'acquisitif, l'offre insuffisante de logements publics, et les effets de la croissance démographique impose d'amplifier les efforts pour favoriser l'accès au logement tant dans le secteur locatif qu'acquisitif et le soutien aux ménages les plus précarisés.

Enfin, la Région doit, sans tabou, développer une politique qui permet d'endiguer l'exode urbain des revenus moyens, entre autres, en permettant la production d'une offre variée de logements décents et abordables.

C'est ainsi que le Gouvernement mettra tout en œuvre pour faciliter la production de logement par tous les opérateurs afin de faire baisser la pression sur les prix, tant à l'achat qu'à la location. Dans ce cadre, le Gouvernement évaluera la nouvelle réglementation relative aux charges d'urbanisme.

L'augmentation du parc public de logement

La course engagée dans la création de logements à finalité sociale, pour régler le problème du logement à Bruxelles, exige une maîtrise du foncier et du temps pour être performant et efficace.

Le Gouvernement veillera à garantir aux SISF les moyens budgétaires permettant de mettre l'ensemble des logements sociaux aux normes du Code du logement afin notamment de mettre fin à la vacance locative constatée.

binnen de ZSV en de ontwikkelingspolen, om de sociale ongelijkheid af te bouwen.

Aangezien de bijdrage van het EFRO beperkt blijft tot 50 % zal het Gewest een gewestelijke cofinancieringsomslag voorzien bovenop de middelen die eventueel worden aangebracht door de begunstigen zelf of door overheden.

Om de bijdrage van deze Europese fondsen een echte hefboomwerking te verlenen, zal de Regering bij voorrang middelen concentreren in projecten met draagkracht, en dit door een selectie te maken van een beperkt aantal projecten in vergelijking met de vorige programmering.

V. Concrete invulling geven aan het recht op wonen

In ons streven om iedereen te laten beschikken over een gezonde en betaalbare woning, moeten we aandacht schenken aan alle lagen van onze bevolking : gezinnen met een bescheiden of middelgroot inkomen, studenten, ouderen, personen met een handicap, eenoudergezinnen en personen die zich bevinden in een noodsituatie.

Door de forse stijging van de prijzen, zowel op de huur- als op de koopmarkt, het ontoereikende aanbod van openbare woningen en de gevolgen van de bevolkingsgroei zijn we genoodzaakt stevigere inspanningen te leveren om de toegang tot zowel huur- als koopwoningen te bevorderen en sterkere ondersteuning te bieden aan de meest kansarme gezinnen.

Tot slot moet het Gewest zonder enig taboe een beleid uittekenen waarmee het de stadsvlucht van de middelgrote inkomens een halt kan toeroepen, onder meer door de productie van een gevarieerd aanbod van gezonde en betaalbare woningen mogelijk te maken.

De Regering zal derhalve alles in het werk stellen om de woningproductie door alle operatoren te vergemakkelijken om zo de druk op de koop- én de huurprijzen te doen dalen. In dit verband zal de Regering overgaan tot een evaluatie van de nieuwe regelgeving in verband met de stedenbouwkundige lasten.

De uitbreiding van het openbare woningenbestand

Om via de bouw van woningen van sociale aard het Brusselse huisvestingsprobleem op een daadkrachtige en efficiënte manier aan te pakken, is het nodig gronden in beheer te hebben en te kunnen inspelen op het tijdsaspect.

De Regering zal de OVM's de nodige budgettaire middelen toezeggen om alle sociale woningen in overeenstemming te brengen met de normen van de Huisvestingscode, onder meer met als doel een einde te stellen aan de huurleegstand die we waarnemen.

Par ailleurs, le Gouvernement engagera ses moyens budgétaires liés à sa politique du logement prioritairement vers des projets de construction de logements publics dans les nouveaux quartiers évoqués dans les points 1 et 2 ainsi que sur tout autre foncier appartenant au pouvoir public régional.

Dans ce cadre, le Gouvernement se fixe comme objectif de lancer la production de 6.500 logements publics sous cette législature, dont 60 % de logements sociaux gérés par les SISP et 40 % de logements modérés et moyens pour le locatif et l'acquisitif. Cela sera possible entre autres par la combinaison :

- de la mise en œuvre prioritaire des 10 nouveaux quartiers (voir points 1 et 2), qui permettrait de construire au moins 1.500 logements neufs (et d'en lancer la production de près de 9.000 en tout dans ces zones);
- de la construction par CityDev d'au moins 200 logements par an;
- de la politique renforcée des contrats de quartiers.

Une réévaluation des moyens budgétaires engagés dans le cadre du premier Plan régional du logement et de l'Alliance Habitat sera menée, afin de s'assurer que ces moyens permettent une réalisation effective de cet objectif.

Des moyens budgétaires seront le cas échéant réorientés et/ou à nouveau budgétisés en vue du lancement d'un appel à manifestation d'intérêt du secteur privé pour l'achat de logements destinés à augmenter le parc public de logements.

L'assemblé régional sera chargé du lancement de cet appel à projets et devra identifier, avec les opérateurs de logement les terrains disponibles en vue de la réalisation de l'objectif de ces nouveaux logements publics.

Actuellement, il est imposé des charges d'urbanisme sur les logements privés. Celles-ci peuvent notamment être réalisées en nature par la production de 15 % de logements conventionnés à proposer aux opérateurs publics mais cela ne vaut que pour les futures productions. C'est pourquoi, afin d'agir sur le parc privé existant, le Gouvernement incitera les propriétaires qui disposent d'un parc de logements, de consacrer 15 % de ces logements à une destination sociale (AIS, incitants fiscaux ...).

En vue de réduire les délais de réalisation des projets de logements sociaux, les procédures urbanistiques seront

Verder zal de Regering haar budgettaire middelen die bestemd zijn voor haar huisvestingsbeleid prioritair aanwenden voor projecten die erop gericht zijn openbare woningen te bouwen in de nieuwe wijken, waarnaar verwezen wordt onder de punten 1 en 2, of op de andere gronden die toebehoren aan de gewestelijke overheid.

De Regering stelt in dit verband de doelstelling voorop om tijdens deze legislatuur van start te gaan met de productie van 6.500 openbare woningen, waarvan 60 % sociale woningen beheerd door de OVM's en 40 % huur- en koopwoningen bestemd voor de bescheiden en middelgrote inkomens. Dit moet mogelijk gemaakt worden door :

- voorrang te verlenen aan de totstandbrenging van de 10 nieuwe wijken (zie punten 1 en 2), waardoor het mogelijk moet zijn ten minste 1.500 nieuwe woningen te bouwen (en de productie van in totaal bijna 9.000 woongelegenheden in deze gebieden op gang te brengen);
- jaarlijks minstens 200 woningen te laten bouwen door CityDev;
- het beleid van de wijkcontracten te versterken.

Er zal een herevaluatie plaatsvinden van de budgettaire middelen die vastgelegd zijn voor het eerste Gewestelijk Huisvestingsplan en de Alliantie Wonen teneinde na te gaan of deze volstaan om voormelde doelstelling effectief te verwezenlijken.

Eventueel zullen er budgettaire middelen een nieuwe bestemming krijgen en/of opnieuw worden begroot met het oog op de lancering van een oproep die ertoe strekt de privésector blijken van belangstelling te laten indienen voor de aankoop van woningen die moeten zorgen voor een uitbreiding van het openbare woningbestand.

De gewestelijke overkoepelende instantie zal de opdracht krijgen deze projectoproep uit te schrijven en samen met de huisvestingsoperatoren na te gaan welke terreinen beschikbaar zijn om deze nieuwe openbare woningen tot stand te brengen.

Momenteel worden stedenbouwkundige lasten geheven op privéwoningen. Het is mogelijk deze lasten uit te voeren in natura door te voorzien in 15 % conventionele woningen en deze aan te bieden aan de openbare vastgoedoperatoren, maar dit geldt enkel voor de toekomstige woningproducties. Om te kunnen inwerken op het bestaande private bestand, zal de Regering de eigenaars die in het bezit zijn van een woningenpark, derhalve aansporen 15 % van deze woningen een sociale bestemming te geven (SVK's, fiscale stimuli, ...).

Om de uitvoeringstermijn van de sociale woningprojecten te verkorten, komt er een inperking van de stedenbouw-

réduites et le Gouvernement étudiera toutes les possibilités d'organiser les marchés publics de manière plus efficace.

Le processus de fusion des SISP sera poursuivi à un rythme soutenu.

Une « allocation loyer encadré »

Le Gouvernement mettra en place, via une ordonnance, un système d'allocation loyer encadré plafonné.

Le principe consiste, comme pour les AIS, à définir un loyer payé par les locataires inférieur à celui perçu par les propriétaires. La différence prendra la forme d'une allocation loyer plafonné devant concrètement diminuer le coût effectif du loyer pour le locataire.

En contrepartie, le propriétaire acceptera, pour la durée du bail, un encadrement du loyer via la mise en place de grilles de référence de loyers indicatives.

De son côté, un opérateur public contrôlera le respect de cette grille, la qualité de l'habitat (selon les normes) comme la situation des revenus du locataire qui devra être dans les conditions d'accès au logement social et/ou être inscrit sur la liste d'attente du logement social ainsi que de lutter contre toute forme de discrimination dans l'accès au logement.

De manière plus générale, ces grilles de référence de loyers indicatives seront établies et mises à disposition à titre informatif des locataires en tenant compte du profil socio-économique des Bruxellois, croisé avec les caractéristiques du logement, de l'état du bien comme de sa localisation.

La mise en place de cette allocation sera accompagnée par une réflexion sur la rationalisation des différentes aides financières existantes, et notamment en la regroupant avec l'allocation de relogement.

En complément des politiques publiques de rénovation et de construction de logements publics, le Gouvernement augmentera le nombre de logements gérés par les Agences immobilières sociales (AIS). La mise en place d'incitants spécifiques pour amplifier cette offre sera étudiée et éventuellement mise en œuvre en fonction des marges budgétaires disponibles.

Le Gouvernement développera également, avec les Universités et les Hautes écoles, des mesures en faveur du logement étudiant, en mettant en place une Agence immobilière sociale étudiante à dimension régionale, en révisant les normes du RRU pour faciliter la création de logement

kundige procedures en zal de Regering alle mogelijkheden bestuderen om de overheidsopdrachten efficiënter te organiseren.

De fusie van de OVM's zal aan een gestaag ritme worden voortgezet.

Een « omkaderde huurtoelage »

De Regering zal via een ordonnantie een omkaderde geplafonneerde huurtoelage invoeren.

Het principe bestaat erin, zoals voor de SVK's, een door de huurder te betalen huurprijs vast te stellen die lager is dan het bedrag dat geïnd wordt door de eigenaars. Het verschil vormt dan de geplafonneerde huurtoelage die de effectieve huurkostprijs voor de huurder concreet moet verminderen.

In ruil aanvaardt de eigenaar dat de huurprijs gedurende de looptijd van de huurovereenkomst, omkaderd wordt op basis van indicatieve roosters met richthuurprijzen.

De op te richten openbare operator van zijn kant moet controle uitoefenen op de naleving van dit rooster, op de woonkwaliteit (volgens de normen) evenals op de inkomenssituatie van de huurder die dient te voldoen aan de voorwaarden om in aanmerking te komen voor sociale huisvesting en/of ingeschreven moet staan op de wachtlijst voor een sociale woning en iedere vorm van discriminatie bij de toegang tot huisvesting bestrijden.

Algemener beschouwd zal bij de opmaak van deze indicatieve roosters met richthuurprijzen, die ter informatie beschikbaar gesteld zullen worden voor de huurders, rekening gehouden worden met het sociaal-economisch profiel van de Brusselaars, gekruist met de kenmerken van de woning, de staat van het goed en de ligging ervan.

De invoering van deze toelage zal gepaard gaan met een denkoefening over een stroomlijning van de verschillende bestaande financiële steunmaatregelen, onder meer door ze samen te voegen met de herhuisvestingstoelage.

Aanvullend op het overheidsbeleid gericht op de renovatie en de bouw van openbare woningen, zal de Regering zorgen voor een verhoging van het aantal woningen die beheerd worden door de Sociale Verhuurkantoren (SVK's). Er zullen specifieke stimuli bestudeerd worden om dit aanbod te versterken, die dan eventueel afhankelijk van de beschikbare budgettaire ruimte ingevoerd zullen worden.

Verder zal de Regering, samen met de universiteiten en hogescholen, maatregelen uitwerken ter bevordering van de studentenhuusvesting door op gewestelijke schaal een sociaal verhuurkantoor voor studenten op te richten, de normen van de GSV te herzien om de bouw van studen-

étudiant et en implantant une cité internationale étudiante au sein des Casernes du Boulevard Général Jacques.

Un accès à l'acquisition renforcé

En vue de faciliter l'accès à la propriété pour les ménages, le Gouvernement proposera une réforme fiscale d'ensemble visant à entrer en vigueur dès l'année 2017 (voir Chapitre 5).

La déductibilité fiscale « prêt logement » sera maintenue. Par ailleurs, une évaluation générale du mécanisme sera effectué.

Il convient également de revoir les critères du Fonds du Logement (âge, taux, conditions de revenus, durée et montant du prêt, achat collectif pour favoriser la cohabitation ...) afin de faciliter l'accès des jeunes et des classes moyennes à la propriété. La limite d'âge pour obtenir un crédit Booster auprès du Fonds du Logement passerait de 35 à 40 ans. Le montant maximum du crédit pouvant lui être aligné sur la valeur maximale que pourrait atteindre l'habitation.

Le Gouvernement instaurera par ailleurs un financement des frais d'acte d'achat pour les personnes à revenus modestes en vue de faciliter l'accès aux crédits, au travers d'un prêt à taux zéro de second rang auprès du Fonds du logement.

Il sera aussi ouvert la possibilité pour les communes de développer de l'acquisitif social.

Le mécanisme du Community Land Trust sera réévalué et le cas échéant transféré au sein d'un organisme public, tel que Citydev ou le Fonds du logement. Par ailleurs, des modes alternatifs d'acquisition de propriété seront étudiés (ex : superficie, emphytéose).

Lutter contre les logements vides et insalubres

Le Gouvernement visera à renforcer toutes les mesures visant à lutter contre les logements vides et insalubres, et en particulier l'ordonnance du 30 avril 2009 dont les dispositions sont aujourd'hui reprises par les articles 20 et 23 du Code du Logement. Celle-ci sera harmonisée et la Région ne se substituera aux pouvoirs locaux que lorsqu'ils sont défaillants.

Le Gouvernement poursuivra également ses efforts pour transformer les bureaux vides en logement et modi-

tenwoningen te vergemakkelijken en in de Kazernes aan de Generaal Jacqueslaan een internationale studentenwijk te vestigen.

Kopen toegankelijker maken

Om het voor de gezinnen makkelijker te maken een eigendom te verwerven, zal de Regering een algehele fiscale hervorming voorstellen die vanaf 2017 in voege moet treden (zie Hoofdstuk 5).

De fiscale aftrekbaarheid van de « woonlening » zal behouden blijven. Er zal overigens een algemene evaluatie van het mechanisme plaatsvinden.

Verder is het nodig over te gaan tot een herziening van de criteria van het Woningfonds (leeftijd, tarief, inkomensvoorwaarden, looptijd en bedrag van de lening, collectieve aankoop ter bevordering van gedeeld wonen, ...) om het voor de jongeren en de middenklasse makkelijker te maken een eigendom te verwerven. De leeftijdsgrens om in aanmerking te komen voor een Booster-krediet bij het Woningfonds zou opgetrokken worden van 35 naar 40 jaar. Het maximumbedrag van de kredietverstrekking zou dan weer afgestemd kunnen worden op de potentiële maximale waarde van de woning.

Verder zal de Regering personen met een bescheiden inkomen financiële ondersteuning bieden voor de kosten die verbonden zijn aan een aankoopakte, zodat zij makkelijker toegang krijgen tot kredietverstrekking, door middel van een renteloze lening in tweede rang bij het Woningfonds.

Ook zal voor de gemeenten de mogelijkheid in het leven worden geroepen om sociale koopwoningen te ontwikkelen.

Het mechanisme van de Community Land Trust zal worden geherevalueerd en eventueel worden overgeheveld naar een publieke instelling, zoals Citydev of het Woningfonds. Tevens zullen alternatieve manieren om een eigendom te verwerven, worden bestudeerd (bijvoorbeeld : opstal, erfpacht).

De strijd tegen leegstaande en ongezonde woningen

De Regering zal ervoor ijveren alle maatregelen die kaders in de strijd tegen leegstaande en ongezonde woningen te versterken, en in het bijzonder de ordonnantie van 30 april 2009, waarvan de bepalingen vandaag zijn overgenomen door de artikelen 20 en 23 van de Huisvestingscode. Zij zal worden geharmoniseerd en het Gewest zal zich enkel in de plaats stellen van de plaatselijke besturen wanneer deze in gebreke blijven.

De Regering zal ook inspanningen blijven leveren om leegstaande kantoren om te bouwen tot woningen en de

fiera le RRU afin d'anticiper la possibilité de reconversion ultérieure vers d'autres fonctions tels que le logement ou l'équipement.

Ce principe de convertibilité sera envisagé pour d'autres fonctions et, le cas échéant, fera également l'objet de modification dans le RRU. Par ailleurs, Atrium poursuivra son action visant à assurer que les étages des commerces soient occupés ou convertis en logement.

Profiter de la régionalisation de la loi sur les baux de résidence principale

Le Gouvernement accueillera la nouvelle compétence sur la loi sur les baux de résidence principale en veillant à améliorer les droits des bailleurs et des locataires, à assurer un meilleur fonctionnement du marché locatif, encourager la mise en location de logements respectueux des normes.

Plus particulièrement, le Gouvernement travaillera à l'établissement d'une liste claire des travaux qui incombent aux propriétaires d'une part et aux locataires d'autre part et à laquelle il ne pourra pas être dérogé.

Il veillera à assurer la concertation avec les organisations représentatives des locataires et des bailleurs avant d'examiner toute adaptation à la loi.

Dans la limite des crédits budgétaires disponibles, le Gouvernement mettra en place un fonds de garantie locative régional chargé de soulager les CPAS dans la prise en charge du financement des garanties locatives du public fragilisé accueilli par les CPAS.

Enfin, il étudiera la possibilité d'introduire un droit de préemption pour les locataires occupants en veillant à ne pas entraîner une augmentation des prix.

VI. Faire des espaces publics les lieux du vivre ensemble

Le Gouvernement entend placer l'espace public au centre de l'amélioration du cadre de vie des Bruxellois. L'espace public sera considéré comme une dimension transversale des politiques d'aménagement du territoire, de rénovation urbaine, de mobilité, d'environnement et de patrimoine.

L'accent sera porté sur le bien être des usagers (habitants, entrepreneurs, travailleurs et visiteurs) et la cohésion sociale. Les qualités urbaines et architecturales, tant du point de vue de la mise en valeur du patrimoine que de l'expression architecturale contemporaine, seront considé-

GSV wijzigen om te anticiperen op de mogelijkheid een pand later een nieuwe bestemming te geven, bijvoorbeeld als woning of voorziening.

Er zal overwogen worden dit principe van ombouwbaarheid toe te passen voor andere functies en desgevallend zal hierover ook een wijziging verwerkt worden in de GSV. Verder zal Atrium zich verder blijven inzetten om de verdiepingen boven handelszaken te laten bewonen of om te vormen tot woningen.

Inspelen op de regionalisering van de wet betreffende de huurovereenkomsten met betrekking tot de hoofdverblijfplaats

De Regering wordt bevoegd voor de wetgeving op de huurovereenkomsten met betrekking tot de hoofdverblijfplaats en zal in dit verband toezien op een verbetering van de rechten van de huurders en verhuurders, ijveren voor een betere werking van de huurmarkt en aanmoedigen tot het verhuren van woningen die beantwoorden aan de normen.

De Regering zal zich meer in het bijzonder toeleggen op de opmaak van een duidelijke lijst met werken ten laste van de eigenaars enerzijds en ten laste van de huurders anderzijds, waarvan niet mag worden afgeweken.

Zij zal erop toezien dat er vóór het onderzoek van iedere wetswijziging overleg plaatsvindt met de representatieve organisaties van huurders en verhuurders.

De Regering zal, binnen de perken van de beschikbare begrotingskredieten, een gewestelijk huurwaarborgfonds oprichten. Dit fonds moet zorgen voor een verlichting van de lasten die de OCMW's dragen met het oog op de financiering van de huurwaarborgen van de kansarme doelgroepen die bij hen terecht komen.

Tot slot zal zij de mogelijkheid bestuderen een recht van voorkoop in te voeren voor de zittende huurders, zonder dat dit mag leiden tot een verhoging van de prijzen.

VI. Van de openbare ruimten plaatsen maken waar mensen samenkomen

De Regering dicht de openbare ruimte een centraal belang toe in de verbetering van de leefomgeving van de Brusselaars. De openbare ruimte zal een overkoepelend thema vormen in de beleidsvoering rond ruimtelijke ordening, stadsvernieuwing, mobiliteit, leefmilieu en erfgoed.

De nadruk zal daarbij komen te liggen op het welzijn van de gebruikers (inwoners, ondernemers, werknemers en bezoekers) en op de sociale samenhang. De stedelijke en architecturale eigenschappen, die zowel tot hun recht komen in het erfgoed als tot uiting komen in de hedendaagse

rées comme des vecteurs nécessaires d'identité et d'attractivité de la Région.

Mais l'espace public est surtout un lieu de rencontres, d'usage quotidien qui doit répondre aux besoins de la population et constituer un vecteur de lien social et d'échanges culturels. Le Gouvernement entend favoriser le partage des espaces publics au profit de tous ainsi qu'une répartition plus équilibrée de ceux-ci sur le territoire régional.

Sur la conception des nouveaux espaces publics à créer ou la rénovation de ceux qui existent déjà, le Gouvernement veillera à la qualité des aménagements urbains et naturels, notamment par le maillage du mobilier public urbain innovant et de qualité et le choix harmonieux de matériaux qui permettent une lisibilité ainsi qu'une gestion aisée des espaces publics. Il favorisera également la multifonctionnalité des espaces publics veillera à la cohérence entre l'espace public et le bâti, et en particulier des rez-de-chaussée.

Le Gouvernement examinera la possibilité de transformer les toits inutilisés en jardin ou équipement Horeca sur les bâtiments publics et, si le propriétaire est d'accord, les bâtiments privés. Par ailleurs, il sera étudié la possibilité d'introduire au stade du PU la mise en « espace public » des toits des nouvelles tours construites à Bruxelles.

Le Gouvernement aura une attention particulière, au moment des rénovations ou de création d'espaces publics, à l'intégration de l'eau dans ses aménagements (fontaines ...).

Le Gouvernement utilisera aussi toutes les potentialités du territoire, notamment vi al'affectation de terrains temporairement disponibles à une fonction d'espace public ou vert temporaire et favorisera l'expression de la culture dans l'espace public, y compris dans les espaces publics temporaires, avec la médiation que cela suppose vis-à-vis des habitants.

Le Gouvernement créera des espaces publics et des espaces verts dans tous les nouveaux grands projets d'aménagements urbains (voir point 1), notamment un parc de 10 ha à Tour & Taxis, le jardin Péchère à la Cité administrative, un parc sur le site de Reyers, un espace vert sur Beco, des espaces verts et publics à Josaphat et sur le site du Heysel ...

Plus particulièrement, le Gouvernement réalisera au moins 5 projets phares dans l'espace public durant cette législature, notamment la mise en œuvre d'un espace public de qualité à la porte de Ninove, sur le tronçon Namur/Louise ...

architecture, gelden als wezenlijke onderdelen van de identiteit en de aantrekkingskracht van het Gewest.

De openbare ruimte is echter bovenal een plaats van ontmoetingen, waarvan dagelijks gebruik wordt gemaakt, die moet voldoen aan de behoeften van de bevolking en de maatschappelijke verbondenheid en culturele uitwisselingen moet aansturen. De Regering wil inzetten op een gedeeld gebruik van de openbare ruimten waar iedereen wel bij vaart en op een evenwichtigere spreiding ervan over het gewestelijk grondgebied.

Zowel bij het ontwerpen van nieuwe openbare ruimten als bij de renovatie van reeds bestaande ruimten, zal de Regering toezien op de kwaliteit van de stedelijke en natuurlijke inrichting door de netwerkstructuur van het innovierend en kwaliteitsvol openbaar stadsmeubilair te waarborgen en te opteren voor een harmonieuze materiaalkeuze om de leesbaarheid van de openbare ruimte te bevorderen en het beheer ervan eenvoudiger maken. Zij zal tevens de multifunctionaliteit van de openbare ruimten bevorderen en toezien op de coherentie tussen de openbare ruimten en de gebouwen, en dan vooral de gelijkvloerse verdiepingen.

De Regering zal de mogelijkheid onderzoeken om ongebruikte daken van openbare gebouwen en, middels het akkoord van de eigenaar, ook die van privé-gebouwen om te vormen tot een tuin of horecavoorziening. Verder zal de mogelijkheid onderzocht worden om in de fase van de stedenbouwkundige vergunning de daken van de nieuwe torengebouwen die in Brussel worden opgetrokken, het statuut van « openbare ruimte » te geven.

De Regering zal bij de renovatie of de aanleg van openbare ruimten bijzondere aandacht schenken aan een inrichting waarin ook plaats is voor water (fontein, ...).

De Regering zal tevens alle mogelijkheden van het grondgebied benutten, onder meer door tijdelijk beschikbare terreinen te bestemmen tot tijdelijke openbare of groene ruimten en zij zal ijveren voor een sterkere culturele expressie in de openbare ruimte, ook op de tijdelijke openbare ruimten, en dit in de nodige samenspraak met de inwoners.

De Regering zal in alle nieuwe grote stedelijke inrichtingsprojecten (zie punt 1) voorzien in openbare en groene ruimten, met onder meer een park van 10 ha aan Tour & Taxis, de Péchèretuin aan het Rijksadministratief Centrum, een park op de Reyerssite, een groene ruimte aan het Becodok, groene en openbare ruimten aan Josaphat en op de Heizelvlaakte ...

De Regering zal meer in het bijzonder tijdens deze legislatuur ten minste 5 toonaangevende projecten op het getouw zetten in de openbare ruimte, met onder meer de aanleg van een kwaliteitsvolle openbare ruimte aan de Ni-noofsepoort, op het gedeelte Naamsepoort/Louiza ...

Le Gouvernement engagera en outre dès l'entame de la législature la réalisation d'un « Plan Lumière » à l'échelle régionale – mais en collaboration avec les communes – et doté d'un budget pluriannuel. Ce Plan lumière sera non seulement l'occasion de renouveler, combler les déficits constatés et améliorer l'éclairage public dans un souci de rationalisation de notre usage de l'énergie mais également de mettre en valeur tous les quartiers de la Région ainsi qu'une série de bâtiments remarquables devant faire l'objet d'une scénographie lumineuse spécifique.

Conformément aux objectifs du PRDD et du plan IRIS II, le Gouvernement engagera un processus de réaménagement des entrées de ville (notamment le viaduc Herrmann-Debroux et l'arrivée de l'E40 à Reyers) afin de transformer les axes autoroutiers de pénétration en boulevards urbains.

Le Gouvernement réalisera une cartographie des voiries, des quartiers et des zones dont il faut améliorer le « confort piéton » (semi-piétonner, espaces partagés) en concertation avec les communes et d'aménager plusieurs zones piétonnières ou semi-piétonnières, ou des zones de « confort piéton » dans chaque commune. Plus particulièrement, le Gouvernement sera le partenaire de la Ville de Bruxelles dans le projet de rénovation et de requalification en profondeur des boulevards du centre.

CHAPITRE 3

Une politique qui garantit la qualité de vie dans tous les quartiers

Un de grands défis du Gouvernement sera d'assurer la qualité de vie dans chacun des quartiers de Bruxelles. Du nord au sud, de l'est à l'ouest, chaque Bruxellois a droit à un quartier propre, sûr, avec le moins de pollutions sonores et visuelles possible, à une ville moins embouteillée et où l'on respire mieux.

La mobilité conditionne une partie importante de notre quotidien et pèse lourdement sur l'image de notre Région. Se rendre sur son lieu de travail, de stage ou de formation, aller chercher ses enfants, faire les courses, rejoindre ses amis en soirée, les raisons sont multiples de se déplacer, et il appartient aux acteurs publics de faciliter la mobilité car une Région qui bouge est une Région qui progresse. Le Gouvernement fait le choix de soutenir une politique de mobilité ambitieuse au profit de tous les Bruxellois.

La propreté publique constitue généralement un des premiers critères pour estimer la qualité de vie et de notre environnement. Cette propreté doit être irréprochable, par respect tant pour les Bruxellois que pour les visiteurs qu'elle accueille, en tant que métropole internationale. C'est pourquoi le Gouvernement se fixe l'objectif d'atteindre un niveau de propreté garanti 24 heures sur 24, 7 jours sur 7, et 365 jours par an.

Verder zal de Regering van bij het begin van de legislatuur op gewestelijk niveau een « Lichtplan » opmaken, waarvoor het zal samenwerken met de gemeenten en een meerjarig budget zal uittrekken. Dit Lichtplan zal niet enkel de gelegenheid bieden om de openbare verlichting vanuit een streven naar een rationeler energiegebruik te vernieuwen, te verbeteren en waar er een tekort aan is, aan te vullen, maar ook om de aandacht te vestigen op de wijken en een aantal opmerkelijke gebouwen in ons Gewest die nood hebben aan een specifieke lichtconfiguratie.

Overeenkomstig de doelstellingen van het GPDO en het IRIS II-plan zal de Regering werk maken van de herinrichting van de stadstoegangen (onder meer het Herrmann-Debroux-viaduct en het uiteinde van de E40 ter hoogte van Reyers) om de invalswegen om te vormen tot stadslanen.

De Regering zal in overleg met de gemeenten in kaart brengen op welke wegen, in welke wijken en in welke zones er nood is aan een verbetering van het « voetgangerscomfort » (aanleg van semi-voetgangerszones, gedeelde ruimten) en in elke gemeente meerdere voetgangers- of semi-voetgangerszones, of « voetgangerscomfortzones » inrichten. De Regering zal meer bepaald optreden als partner van de Stad Brussel bij het project voor de grondige vernieuwing en herwaardering van de centrumlanen.

HOOFDSTUK 3

Een beleid dat de levenskwaliteit van alle wijken garandeert

Een van de grote uitdagingen voor de Regering zal erin bestaan de levenskwaliteit in iedere Brusselse wijk te waarborgen. Iedere Brusselaar, van noord tot zuid, van oost tot west, heeft recht op een propere en veilige wijk, met zo weinig mogelijk geluids- en visuele hinder, op een stad met minder files en zuiverdere lucht om in te ademen.

Mobiliteit bekleedt een belangrijke plaats in ons dagelijks leven en weegt zwaar door op het imago van ons Gewest. Zich begeven naar zijn werk, stageplaats of opleiding, zijn kinderen gaan ophalen, boodschappen doen, 's avonds een bezoekje brengen aan de vrienden, ... Er zijn tal van redenen waarom mensen zich verplaatsen en het is aan de overheid om te zorgen voor een betere mobiliteit, want een Gewest in beweging staat garant voor vooruitgang. De Regering ondersteunt een ambitieus mobiliteitsbeleid waar alle Brusselaars wel bij varen.

Openbare netheid vormt doorgaans één van de eerste criteria om de levenskwaliteit en de kwaliteit van ons leefmilieu te beoordelen. Uit respect voor de Brusselaars en voor de bezoekers die Brussel als internationale grootstad ontvangt, moet deze netheid van een onberispelijke kwaliteit zijn. Daarom streeft de Regering ernaar om 24 uur op 24, 7 dagen op 7 en 365 dagen per jaar een nette omgeving te waarborgen.

Les résultats de l'Enquête sociale européenne publiée en octobre 2013 mettent en exergue une diminution du sentiment d'insécurité à Bruxelles. Celui-ci se situe même sous la moyenne nationale en 2012. Nous sommes donc sur la bonne voie. La réforme institutionnelle offre de réelles opportunités pour renforcer et développer les politiques de prévention et de sécurité au niveau régional. Le Gouvernement entend bien s'en saisir pour garantir des quartiers et des transports publics plus sûrs.

Le Gouvernement s'engage résolument dans une politique visant à assurer la qualité de vie et le bien-être de tous les Bruxellois en alliant développement économique, progrès social et respect de l'environnement, dans une logique de développement durable.

Soutenir la création d'entreprises et d'emplois et améliorer notre environnement doit se faire au bénéfice des citoyens et contribuer à réduire les inégalités sociales et non les creuser. Assurer la transition vers une société plus soucieuse du bien-être des gens et de l'environnement doit permettre de créer des emplois locaux et de renforcer nos entreprises.

C'est la raison pour laquelle le Gouvernement mettra donc tout en œuvre pour que Bruxelles soit une Région verte et durable.

I. Une mobilité au profit de développement urbain

Force motrice du développement social et économique, la mobilité doit répondre à de nombreux défis, notamment la lutte contre la congestion, la diminution de la pression automobile dans les quartiers résidentiels et l'amélioration de la qualité de vie dans un contexte d'augmentation des déplacements ou encore la réduction des impacts environnementaux du secteur des transports.

Afin de répondre aux défis de mobilité, dans un contexte de croissance démographique et d'augmentation du nombre de postes de travail, la Région de Bruxelles-Capitale, dans le cadre du Plan Iris 2, place la lutte contre la congestion routière et en faveur de la fluidité en tant que première priorité et le développement des transports publics, régionaux et métropolitains, comme son principal levier d'action.

Les modes actifs, la marche et le vélo, doivent fortement se développer, en particulier pour les petites distances. Enfin, la voiture reste un mode de déplacement nécessaire dont il s'agit de redéfinir son usage de manière à la fois ambitieuse et pragmatique.

Uit de resultaten van het Europees Sociaal Onderzoek dat in oktober 2013 bekend werd gemaakt, blijkt dat het onveiligheidsgevoel in Brussel afneemt. Het bevindt zich zelfs onder het nationale gemiddelde van 2012. We zitten dus op de goede weg. De institutionele hervorming biedt een aantal heuse opportuniteiten om het gewestelijk preventie- en veiligheidsbeleid te ontwikkelen en te versterken. De Regering wil deze ten volle benutten om te zorgen voor meer veiligheid in de wijken en op het openbaar vervoer.

De Regering gaat resoluut voor een beleid dat erop gericht is de levenskwaliteit en het welzijn van alle Brusselaars te waarborgen, door gelijktijdig in te zetten op economische ontwikkeling, sociale vooruitgang en respect voor het leefmilieu, dit alles vanuit een duurzame ontwikkelingslogica.

Inspanningen om bedrijven op te richten en banen te scheppen en om ons leefmilieu te verbeteren, moeten gebeuren in het belang van de burgers en moeten de maatschappelijke ongelijkheid verder verkleinen. Het bewerkstelligen van de overgang naar een samenleving die zich meer bekommert om het welzijn van de mensen en het leefmilieu, moet leiden tot de creatie van plaatselijke banen en tot een versterking van onze bedrijven.

De Regering zal dan ook alles in het werk stellen om van Brussel een groen en duurzaam Gewest te maken.

I. Een mobiliteit die de stedelijke ontwikkeling bevordert

Mobiliteit vormt één van de stuwende krachten achter de sociale en economische ontwikkeling. Er dienen zich op dit vlak tal van uitdagingen aan waaraan we het hoofd moeten bieden, zoals de strijd tegen de verkeersoverlast, de verlaging van de druk van het autoverkeer in de woonwijken, de verbetering van de levenskwaliteit ondanks een toenemend aantal verplaatsingen en de beperking van de impact van de vervoerssector op het leefmilieu.

Tegen de achtergrond van de bevolkingsgroei en een stijgend aantal arbeidsplaatsen pakt het Brussels Hoofdstedelijk Gewest deze uitdagingen op het vlak van mobiliteit aan om, via het Iris 2-Plan, van de strijd tegen overvolle wegen en de bevordering van een vlotte verkeersdoorstroming een topprioriteit te maken en om de verdere uitbouw van het gewestelijk en grootstedelijk openbaar vervoer voorop te stellen als prioritaire beleidshefboom.

De actieve vervoerswijzen, namelijk stappen en fietsen, moeten sterk aan belang winnen, in het bijzonder voor het afleggen van korte afstanden. De wagen tot slot blijft een noodzakelijk verplaatsingsmiddel, waarvan we het gebruik op een ambitieuze, maar tegelijk pragmatische manier moeten herbepalen.

Développer les modes actifs : plus marcher et plus pédaler

Les modes actifs, le vélo et la marche, sont les moyens de déplacement les plus durables et les moins chers. Ils sont économiquement rentables tant pour l'individu que pour la collectivité dans son entièreté. Leur impact sur l'environnement est minime et l'emprise en terme d'espace public reste réduite.

Le vélo et la marche ont le plus grand potentiel de croissance à Bruxelles si l'on compare notre situation avec des villes semblables à la nôtre. Malgré cela, les investissements nécessaires sont limités en comparaison avec ceux qui sont menés pour la route et le transport public.

C'est pourquoi le Gouvernement mettra une grande priorité sur le développement des modes actifs dans notre Région, y compris le vélo électrique.

Parce que nous sommes tous piétons à un moment ou un autre, la marche est la priorité pour les modes actifs et est le mode fondamental pour les petites distances.

C'est pourquoi le Gouvernement :

- augmentera la surface et le nombre de piétonniers sur l'ensemble de la Région pour rendre l'espace public aux Bruxellois tout en garantissant l'accessibilité des quartiers. Cette mesure sera réalisée en concertation avec les communes concernées, les commerçants et les habitants;
- renforcera la sécurisation des passages piétons, notamment par l'accélération de la mise en place des feux tricolores affichant les durées d'attente et de traversée ainsi que la sonorisation des feux pour mal voyants;
- mettra en œuvre – autant que faire ce peut – une politique de développement urbain visant à élargir les trottoirs et améliorer la qualité des matériaux;
- réalisera tout nouveau projet d'aménagement de voiries 100 % accessibles aux personnes à mobilité réduite.

Le Gouvernement a pour objectif de mettre en place un réseau régional 100 % cyclable. Pour ce faire, le Gouvernement travaillera à une spécialisation des voiries et à la mise en place de pistes cyclables séparés et/ou sécurisés, à l'image des aménagements du Boulevard Léopold III. Plus particulièrement, la petite ceinture sera dotée – sur l'ensemble du Pentagone – d'une piste cyclable séparée.

De actieve modi ontwikkelen : meer stappen en trappen

De actieve modi, namelijk fietsen en stappen, vormen de meest duurzame en goedkoopste manier om zich te verplaatsen. Zowel voor het individu als voor de samenleving in haar geheel zijn zij economisch rendabel. Hun impact op het leefmilieu is miniem en zij nemen slechts een beperkte plaats in de openbare ruimte in.

Brussel biedt, in vergelijking met andere gelijkaardige steden, het grootste potentieel om het aantal verplaatsingen per fiets en te voet te verhogen. Desondanks zijn de nodige investeringen beperkt in verhouding tot die voor de weg en het openbaar vervoer.

Daarom zal de Regering prioritair inzetten op de bevordering van de actieve modi in ons Gewest, waaronder ook de elektrische fiets.

Ieder van ons is op een bepaald moment al wel eens voetganger. Stappen neemt dan ook een prioritaire plaats in binnen de actieve modi en is de belangrijkste manier waarop men zich kan verplaatsen voor het afleggen van korte afstanden.

Daarom zal de Regering :

- de oppervlakte en het aantal voetgangerszones over het hele Gewest vergroten om zo de Brusselaars opnieuw bezit te laten nemen van de openbare ruimte, waarbij de toegankelijkheid van de wijken evenwel gewaarborgd blijft. Deze maatregel zal haar beslag krijgen in overleg met de betrokken gemeenten, de handelaars en de bewoners;
- de oversteekplaatsen voor voetgangers beter beveiligen door de plaatsing van driekleurige verkeerslichten die informeren over de wacht- en oversteektijd, en van verkeerslichten met een geluidssignaal voor slechtzienden te versnellen;
- in haar beleid voor stedelijke ontwikkeling – voor zover mogelijk – ijveren voor het verbreden van de voetpaden en de kwaliteit van de materialen verbeteren;
- bij ieder nieuw project voor de inrichting van een weg voorzien in een volledige toegankelijkheid voor personen met beperkte mobiliteit.

De Regering streeft ernaar een volwaardig gewestelijk fietsnetwerk tot stand te brengen. Met het oog daarop zal de Regering werk maken van een specialisatie van de wegen en van de aanleg van gescheiden en/of beveiligde fietspaden, naar het beeld van de inrichting van de Leopold III-Laan. Meer in het bijzonder zal de Kleine Ring – over de volledige Vijfhoek – uitgerust worden met een gescheiden fietspad.

D'autre part, dans chacun des nouveaux quartiers (cfr. Chapitre 2), le Gouvernement prévoira systématiquement un réseau cyclable séparé.

Le Gouvernement finalisera et entretiendra le réseau d'itinéraire régional cyclable, créera de nouvelles infrastructures cyclo-piétonnes le long du Canal afin de renforcer les liens entre l'Est et l'Ouest de la Région, étendra l'offre de vélo partagé (notamment de longue durée), ainsi que les emplacements de vélo sécurisés spécialement aux abords des stations et gares multimodales.

Le Gouvernement valorisera, avec la SNCB, les talus de chemin de fer afin qu'ils soient un mode de déplacement tant pour les piétons que les cyclistes.

Enfin, le Gouvernement se concertera avec ses partenaires pour poursuivre la réalisation d'un réseau RER vélo.

Les transports publics régionaux au cœur de la stratégie de mobilité

Notre première responsabilité en tant que pouvoir public bruxellois est de poursuivre le développement – tant quantitatif que qualitatif – du réseau de transports en commun.

La STIB doit continuer à développer et diversifier son offre autant qu'en améliorer la qualité. Pour ce faire, son statut d'opérateur public est confirmé et la réalisation des grandes options de son contrat de gestion ainsi que la préparation du nouveau contrat de gestion 2018-2022 constituent une priorité du Gouvernement.

La STIB doit être un instrument au service de l'intérêt général et un partenaire au service de la Région et des communes.

Le Gouvernement souhaite continuer à développer une offre de transport public multimodale comme alternative à la voiture. Fréquences, ponctualité, sécurité et convivialité renforceront encore leur attractivité.

Pour augmenter l'offre de transports, le Gouvernement :

- poursuivra le développement des réseaux de métro, de trams et de bus à haut niveau de service, avec pour objectifs de dynamiser l'essor des quartiers et de renforcer la cohésion sociale, entre autres via le nouveau Plan directeur Bus (fin 2014) et le Plan réseau ferré 2017-2025 (fin 2016). L'extension du réseau STIB associera un projet urbain valorisant les espaces publics au service des Bruxellois;

Daarenboven zal de Regering in elk van de nieuwe wijken (cfr. Hoofdstuk 2) systematisch voorzien in een gescheiden fietsnetwerk.

De Regering zal zich inzetten om het gewestelijk fietsroutenetwerk te voltooien en te onderhouden, langs het Kanaal voorzien in nieuwe infrastructuur voor fietsers en voetgangers om te zorgen voor een betere verbinding tussen het oostelijke en het westelijke deel van het Gewest en, speciaal in de omgeving van de multimodale metro- en treinstations, ijveren voor een uitbreiding van het aanbod van deelfietsen (vooral voor lange duur) en beveiligde fietsparkings.

De Regering zal samen met de NMBS zorgen voor een opwaardering van de spoorwegbermen, zodat zowel voetgangers als fietsers hiervan gebruik kunnen maken om zich te verplaatsen.

Tot slot zal de Regering verder overleg plegen met haar partners voor de verdere uitbouw van een GEN-fietsnetwerk.

Het gewestelijk openbaar vervoer als spil van de mobiliteitsstrategie

De eerste verantwoordelijkheid die wij dragen als Brusselse overheid, bestaat erin het openbaar vervoernetwerk – zowel kwantitatief als kwalitatief – verder uit te bouwen.

De MIVB moet haar aanbod verder ontwikkelen, diversifiëren en kwalitatief verbeteren. In het licht hiervan wordt haar rol als openbare operator bevestigd en vormen de uitvoering van de krachtlijnen van haar beheersovereenkomst en de voorbereiding van de nieuwe beheersovereenkomst voor de periode 2018-2022 een prioriteit voor de Regering.

De MIVB moet ten dienste staan van het algemeen belang en fungeren als partner voor het Gewest en de gemeenten.

De Regering wil inspanningen blijven leveren om een multimodaal openbaar vervoersaanbod te ontwikkelen als alternatief voor de wagen. Frequentie, stiptheid, veiligheid en gebruiksvriendelijkheid moeten dit nog aantrekkelijker maken.

Om het vervoersaanbod te vergroten, zal de Regering :

- de metro-, tram- en buslijnen met een hoog dienstniveau verder ontwikkelen, met als doel de groei van de wijken aan te zwengelen en de sociale cohesie te versterken, onder meer via het nieuwe richtplan voor het busvervoer (eind 2014) en het spoornetplan 2017-2025 (eind 2016). Aan de uitbreiding van het MIVB-net zal een stadsproject gekoppeld worden dat tot doel heeft de openbare ruimten ten gunste van de Brusselaars te herwaarderen;

- assurera comme priorité absolue la mise en œuvre de manière prioritaire l’extension du métro vers Schaerbeek et Evere (début des travaux avant 2019);
- dans la foulée, lancera les études pour l’extension du métro vers Uccle dès le début de la législature afin de fixer, dans les meilleurs délais, le tracé définitif;
- par ailleurs, mettra en œuvre le métro sur la connexion Gare du Nord – Albert;
- poursuivra le projet PULSAR d’automatisation des lignes de métro 1 et 5;
- renforcera la fréquence de passage sur l’ensemble du réseau STIB, notamment en période vacances scolaires et par une extension des plages horaires en matinée, en soirée et le weekend;
- favorisera un réseau qui assure une bonne desserte des pôles d’enseignement et des écoles, ce qui aidera à faciliter la mobilité des familles et réduira la congestion sur les routes.

Plus particulièrement, en ce qui concerne le premier tîret, le Gouvernement mettra en œuvre les investissements prioritaires suivants :

- Tram 9 : la Région exécutera le permis délivré qui permettra à cette ligne d’aller jusqu’à l’UZ VUB. Parallèlement, une étude sera lancée en vue de finaliser le tracé vers le plateau du Heysel.
- Tram 94 : une prolongation sera exécutée jusqu’à Roodebeek. Une étude sera également lancée sur le déplacement de la ligne 94 vers l’avenue Franklin Roosevelt.
- Tram 62 : la prolongation de la ligne 62 vers l’aéroport de Bruxelles-Nationale sera effectuée.
- Tram 71 : la liaison entre Delta et la Porte de Namur sera réalisée. Par ailleurs, sera étudiée la possibilité de connecter la Porte de Namur à la Rue Royale via la petite Ceinture et la Place des Palais.
- Meiser : réalisation du projet conformément à la décision du Gouvernement précédent.
- Enfin, le Gouvernement prévoit une liaison de haute performance entre la Gare du Nord et le Heysel, qui traverse de part en part le site de Tour & Taxis, si possible sans rupture de charge et dans le respect de l’environnement urbain et du cadre de vie des habitants des quartiers concernés.

- volop voorrang geven aan de uitbreiding van de metro naar Schaerbeek en Evere (begin van de werken vóór 2019);
- bij de aanvang van de legislatuur aansluitend hierop studies opstarten in verband met de uitbreiding van de metro naar Ukkel om zo snel mogelijk het definitieve tracé vast te leggen;
- de metro inzetten op de verbinding Noordstation – Albert;
- verder uitvoering geven aan het PULSAR-project voor de automatisering van de metrolijnen 1 en 5;
- de doorkomstfrequentie op het hele MIVB-net verhogen, onder andere tijdens de schoolvakanties, en de dienstregeling ‘s morgens, ‘s avonds en in het weekend uitbreiden;
- de uitbouw bevorderen van een netwerk dat voorziet in een goede bediening van de onderwijsspoelen en scholen, hetgeen een vlottere mobiliteit moet waarborgen voor de gezinnen en de verkeersoverlast op de wegen moet verminderen.

Met betrekking tot het eerste streepje zal de Regering meer bepaald de volgende prioritaire investeringen verrichten :

- Tram 9 : het Gewest zal de uitgereikte vergunning om deze lijn te verlengen tot aan het UZ-VUB uitvoeren. Daarnaast zal een studie worden opgestart voor het voltooiën van het tracé naar de Heizelvlakte.
- Tram 94 : zal verlengd worden tot Roodebeek. Er zal tevens een studie worden opgestart over het verplaatsen van lijn 94 naar de Franklin Rooseveltlaan.
- Tram 62 : lijn 62 zal verlengd worden naar de luchthaven Brussel-Nationaal.
- Tram 71 : de verbinding tussen Delta en de Naamsepoort zal worden gerealiseerd. Tevens zal de mogelijkheid bestudeerd worden om de Naamsepoort via de Kleine Ring en het Paleizenplein te verbinden met de Koningsstraat.
- Meiser : uitvoering van het project conform de beslissing van de vorige Regering.
- Tot slot plant de Regering een hoogperformante verbinding tussen het Noordstation en de Heizel, die de site van Tour & Taxis dwars doorkruist, indien mogelijk zonder capaciteitsverlies en met respect voor de stedelijke omgeving en het leefkader van de inwoners van de desbetreffende wijken.

Par ailleurs, la Région poursuivra des discussions avec la Région flamande pour le développement de lignes inter-régionales notamment pour les lignes 62, 94, le plateau du Heysel et pour la liaison vers la gare de Ruisbroeck.

Afin de favoriser l'intermodalité entre la route et les transports publics, la Région créera des « Portefeuille Mobilité » associant l'abonnement STIB/Cambio/Villo à un accès aux parkings publics régionaux.

Pour améliorer la qualité du service, le Gouvernement :

- adoptera un plan stratégique de rénovation des stations dès 2014 avec une priorité pour les stations les plus fréquentées dont notamment Montgomery, Bockstael, Bourse, ...;
- mettra en œuvre le programme « Avanti » (augmentation de la vitesse commerciale du réseau de surface de la STIB);
- évaluera les ruptures de charge et rétablira, le cas échéant, des liaisons directes vers le centre-ville de lignes de la seconde couronne; afin de pouvoir réévaluer certaines ruptures de charge pénalisantes, le Gouvernement mettra tout en œuvre pour donner la priorité absolue de passage des transports publics en surface et ainsi favoriser leur régularité;
- continuera à investir dans l'accessibilité et la qualité des haltes de surface;
- installera un WIFI gratuit dans toutes les stations de métro et les arrêts en surface;
- améliorera la propreté et accroîtra la sécurité dans les transports en commun, stations, gares, haltes, etc. (voir point « sécurité »); le Gouvernement apportera une attention toute particulière sur la propreté du réseau de surfaces;
- équipera toutes les stations de métro d'un ascenseur adapté d'ici 2018 afin d'assurer leur accessibilité aux personnes à mobilité réduite (PMR).

En termes de tarification, le Gouvernement confirme les principes de tarification sociale et préférentielle et un maintien de leur niveau de prix actuel sera étudié. La diversification des moyens de paiement des titres de transport, via les différents outils mobiles, sera étudiée durant la première année de la législature.

Le Gouvernement s'attachera également à améliorer la collaboration entre les différents opérateurs régionaux (STIB, TEC et De Lijn) pour intégrer les tarifs et optima-

Het Gewest zal tevens verder besprekingen voeren met het Vlaams Gewest over de uitbouw van intergewestelijke verbindingen voor de lijnen 62, 94, de Heizelvlakte en voor de verbinding naar het station van Ruisbroeck.

Om de intermodaliteit tussen de weg en het openbaar vervoer te bevorderen, zal het Gewest de « mobiliteitsportefeuille » invoeren, waarbij een abonnement op de MIVB / Cambio / Villo toegang biedt tot de gewestelijke openbare parkings.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, zal de Regering :

- nog in 2014 een strategisch plan goedkeuren voor de renovatie van de stations, waarbij de voorrang zal uitgaan naar de meest gebruikte metrostations, zoals Montgomery, Bockstael, Beurs, ...;
- het « Avanti-programma » ten uitvoer brengen (verhoging van de reissnelheid op het bovengrondse net van de MIVB);
- de overstappen evalueren en desgevallend rechtstreekse verbindingen van de tweede kroon naar het stadscentrum opnieuw instellen; om bepaalde hinderlijke overstappen te kunnen herevalueren, zal de Regering alles in het werk stellen om absolute voorrang van doorgang te verlenen aan het bovengronds openbaar vervoer en zo de regelmaat ervan te bevorderen;
- verder blijven investeren in de toegankelijkheid en de kwaliteit van de bovengrondse haltes;
- gratis WIFI installeren in alle metrostations en aan de bovengrondse stopplaatsen;
- zorgen voor meer netheid en veiligheid op het openbaar vervoer, in de metro- en treinstations, aan de haltes, enz. (zie punt « veiligheid »); de Regering zal bijzondere aandacht schenken aan de netheid van het bovengrondse net;
- alle metrostations tegen 2018 uitrusten met een aangepaste lift om deze toegankelijk te maken voor personen met beperkte mobiliteit (PBM).

Voor wat de tarifiering aangaat, bevestigt de Regering de principes van de sociale en voorkeurtarieven. Zij zal een handhaving van het huidige prijsniveau bestuderen. Tijdens het eerste jaar van de legislatuur zal de invoering van diverse andere manieren om een vervoersbewijs te betalen, via de verschillende mobiele toestellen, onderzocht worden.

De Regering zal tevens ijveren voor een betere samenwerking tussen de verschillende gewestelijke operatoren (MIVB, TEC en De Lijn) teneinde de tarieven te integreren

liser l'offre de transport globale sur le territoire bruxellois sur la base des principes suivants :

- Les projets devront permettre un report modal effectif de la route vers les transports publics.
- La desserte des pôles d'intérêt métropolitains (intérêts touristiques, d'emploi ...) sera recherchée sans préjudice de la desserte locale.
- L'amélioration de l'information coordonnée entre les différents opérateurs de transport et les moyens de la financer.
- Le principe de réciprocité, permettant l'extension du réseau STIB en dehors des frontières de la Région de Bruxelles-Capitale sera poursuivi, et principalement la prolongation de la ligne 62 vers l'aéroport de Bruxelles-National.

Le ferroviaire comme outil de mobilité métropolitain et bruxellois

En complémentarité avec le développement du RER, le Gouvernement favorisera une offre ferroviaire régionale sur l'ensemble de l'infrastructure bruxelloise (Lignes 26, 28, 161, Jonction Nord-Midi) et ce sans attendre la finalisation de l'ensemble des aménagements ferroviaires.

Le Gouvernement défendra prioritairement auprès du fédéral un développement des lignes ferroviaires de l'Est et de l'Ouest de Bruxelles.

Le Gouvernement veut souligner la nécessité de mettre en œuvre sans plus tarder une offre RER sur la zone métropolitaine et de finaliser les infrastructures encore manquantes. Plus précisément, il s'agira de réorganiser, dès décembre 2014, les différentes offres existantes en zone RER : ainsi les trains de pointe ou locaux doivent être intégrés dans un seul plan de transport RER afin d'améliorer la lisibilité de l'offre. Il s'agira aussi d'augmenter cette offre pour atteindre dès 2017 les objectifs RER d'un train tous les quarts d'heure en desservant un nombre élevé de points d'arrêts en Région bruxelloise (entre autres les différents pôles d'emploi tant de la Région bruxelloise que de la zone métropolitaine).

A cette occasion, le Gouvernement préconisera, auprès du Gouvernement fédéral et du Groupe SNCB, l'aménagement de l'infrastructure ferroviaire afin d'assurer un train tous les quart d'heures en heure de pointe dans minimum 30 gares existantes, et au moins deux trains par heure en

en het volledige vervoersaanbod op het Brusselse grondgebied te optimaliseren, uitgaande van de volgende principes :

- De projecten moeten een effectieve modale verschuiving van de weg naar het openbaar vervoer mogelijk maken.
- Er zal gestreefd worden naar een bediening van de polen van grootstedelijk belang (toeristisch belang, tewerkstellingspolen, ...), zonder evenwel afbreuk te doen aan de lokale bediening.
- Een betere informatiecoördinatie tussen de verschillende vervoersoperatoren en de middelen om deze te financieren.
- Het reciprociteitsbeginsel, dat toelaat om het MIVB-net uit te breiden buiten de grenzen van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest, zal worden voortgezet, met voornamelijk de verlenging van lijn 62 naar de luchthaven Brussel-Nationaal.

Het spoor als Brussels en grootstedelijk mobiliteitsinstrument

Aanvullend op de ontwikkeling van het GEN zal de Regering de uitbouw van een gewestelijk treinaanbod bevorderen dat gebruik maakt van de volledige Brusselse infrastructuur (lijnen 26, 28, 161, Noord-Zuid verbinding), zonder de voltooiing van alle aanpassingswerken aan de sporen af te wachten.

De Regering zal bij de federale overheid prioritair aansturen op de ontwikkeling van de treinlijnen in het oosten en het westen van Brussel.

De Regering wijst nadrukkelijk op de noodzaak om onverwijld een GEN-aanbod in te voeren voor het grootstedelijk gebied en de vooralsnog ontbrekende infrastructuur te voltooiën. Het komt er meer bepaald op aan om vanaf december 2014 het bestaande aanbod in het GEN-gebied te reorganiseren : zo moeten de lokale en piekurtreinen geïntegreerd worden in één enkel GEN-vervoersplan om zo het aanbod overzichtelijker te maken. Daarnaast is het de bedoeling om dit aanbod te verhogen teneinde vanaf 2017 de GEN-doelstelling te bereiken van een trein om het kwartier, waarbij een hoog aantal stopplaatsen in het Brussels Gewest bediend worden (onder andere de verschillende tewerkstellingspolen, zowel in het Brussels Gewest als in het grootstedelijk gebied).

De Regering zal er in dit verband bij de federale Regering en de NMBS-groep op aandringen om de spoorweginfrastructuur zodanig in te richten dat er in minstens 30 bestaande stations een trein is om het kwartier tijdens de piekuren, er ten minste twee treinen zijn per uur tijdens de

heures creuses ainsi qu'une offre de transport le week-end avec un minimum de trois trains par heure.

Dans ce cadre, la Région de Bruxelles-Capitale demandera la création de nouvelles haltes pour proposer une connexion efficace avec le réseau STIB et/ou pour desservir une portion du territoire bruxellois ne bénéficiant pas d'une offre de transports publics optimaux.

La généralisation de la tarification intégrée de type MTB dans le prix de l'abonnement STIB sera étudiée.

Enfin, l'offre RER doit être accompagnée par la concrétisation d'un accord avec la Région flamande et la Région wallonne afin de créer au moins 20.000 places de parking de dissuasion à l'extérieur du Ring et de les rendre accessibles en transport en commun. Il sera également demandé aux deux autres Régions de prévoir les nombres de places suffisantes pour les voitures et les vélos aux abords des gares RER.

La Gare du Midi, plus grand hub ferroviaire de Belgique, porte d'entrée internationale vers Bruxelles constitue d'ailleurs le point central du réseau de transport ferroviaire européen et accueille chaque jour pas moins de 55.000 passagers.

Afin de conforter ce statut de première gare du Pays et en vue de permettre un accueil des voyageurs et une intégration urbaine optimales, le Gouvernement continuera à défendre auprès du Groupe SNCB, la nécessité d'un réaménagement ambitieux intérieur et extérieur, concerté dans le cadre du schéma directeur Midi, et financé par le budget consacré à cet effet dans le plan pluriannuel d'investissements 2013-2025 du Groupe SNCB (PPI).

La présence d'une infrastructure ferroviaire conséquente est évidemment un atout pour le territoire bruxellois. Sa valorisation et son exploitation devront viser à un renforcement des synergies avec le réseau STIB et à une amélioration de la desserte intra-régionale et en particulier celle des pôles de développement prioritaires.

Enfin, le Gouvernement s'opposera à toute nouvelle infrastructure visant à désengorger la saturation de la Jonction Nord-Midi qui déstructure le tissu urbain bruxellois. Le Gouvernement pourra, dès lors, souscrire à la réalisation d'un nouveau terminal international dans le Quartier-Midi pour autant que la mise en œuvre de l'exploitation du RER soit garantie, que la desserte ferroviaire profitable aux bruxellois soit renforcée, qu'un tel projet n'impacte pas les budgets repris au profit de Bruxelles dans le Plan Pluriannuel d'Investissement de la SNCB pour la période 2013-2025, que les conditions d'un tel chantier soient optimales et qu'enfin ce projet soit concertée avec Bruxelles pour

daluren, en er ook een vervoersaanbod gewaarborgd wordt tijdens het weekend met minstens drie treinen per uur.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zal daarbij vragen om te voorzien in nieuwe stopplaatsen om een efficiënte aansluiting op het MIVB-net te bieden en/of de bediening te waarborgen van een deel van het Brussels grondgebied waar er geen optimaal openbaar vervoersaanbod is.

Een veralgemeende tariefintegratie van het type MTB in de prijs van het MIVB-abonnement zal worden onderzocht.

Tot slot moet in aanvulling op het GEN-aanbod concreet uitvoering gegeven worden aan een akkoord met het Vlaams en het Waals Gewest om te voorzien in minstens 20.000 plaatsen op ontradingsparkings buiten de Ring en deze bereikbaar te maken met het openbaar vervoer. Ook zal aan de andere twee Gewesten gevraagd worden in de directe buurt van de GEN-stations te voorzien in een voldoende aantal plaatsen voor auto's en fietsen.

Het Zuidstation, dat bekend staat als grootste spoor-knooppunt in België en de internationale toegangspoort tot Brussel, vormt trouwens het centrale punt van het Europese spoorwegennet en krijgt dagelijks niet minder dan 55.000 passagiers over de vloer.

Om dit statuut van eerste station van het land te versterken en zowel het reizigersonthaal als de inpassing ervan in de stedelijke omgeving te optimaliseren, zal de Regering er bij de NMBS-groep voor blijven pleiten om het station aan de binnenkant en aan de buitenkant op een ambitieuze wijze herin te richten, op basis van overleg in het kader van het richtschema voor de Zuidwijk, en deze herinrichting te financieren met het budget dat hiervoor bestemd is door het meerjarig investeringsplan van de NMBS-groep voor de periode 2013-2025 (MIP).

De aanwezigheid van een uitgebreide spoorinfrastructuur vormt uiteraard een grote troef op het Brussels grondgebied. Bij de benutting en exploitatie van deze infrastructuur dient gestreefd te worden naar een versterking van de synergieën met het MIVB-net en naar een betere intra-gewestelijke bediening, en dan vooral van de prioritaire ontwikkelingspolen.

De Regering zal zich tot slot verzetten tegen iedere nieuwe infrastructuur voor het ontlasten van de verzadigde Noord-Zuidverbinding die de structuur van het Brusselse stadsweefsel verstoort. De Regering kan derhalve instemmen met de bouw van een nieuwe internationale terminal in de Zuidwijk, op voorwaarde dat de opstart van de exploitatie van het GEN gewaarborgd wordt, de Brusselaars een betere treinbediening krijgen, een dergelijk project geen weerslag heeft op de budgetten die voor Brussel opgenomen zijn in het meerjarig investeringsplan van de NMBS voor de periode 2013-2025, de voorwaarden voor een dergelijke werf optimaal zijn en dat in het kader van het richtschema van

une intégration urbaine optimale notamment au travers du Schéma directeur Midi.

Pour un nouvel usage de la voiture

Si la voiture reste un mode de déplacement incontournable, il est cependant nécessaire de redéfinir sa place dans l'espace public ainsi que son usage. Dans ce cadre, le Gouvernement placera la réduction de la pression automobile et la lutte contre la congestion comme objectifs principaux en matière de politique routière.

Afin d'encourager la pratique de covoiturage, le Gouvernement entend agir sur l'ensemble des aspects du trajet automobile, notamment l'information (via des plateformes internet entre autres) et la sécurisation des usagers, la création de plateformes de chargement/déchargement, la communication des avantages socio-économiques du covoiturage (gain de temps par exemple), et la création d'un réseau interrégional de covoiturage aux entrées de ville et exploitant toutes les opportunités du Code de la route. Le Gouvernement étudiera la possibilité d'introduire le « one way » pour les voitures partagées.

Afin de soutenir l'innovation automobile et promouvoir les véhicules propres, le Gouvernement favorisera le véhicule électrique en soutenant le secteur privé à investir dans la mise en place d'un maximum de points de recharge sur l'ensemble de la Région, en accélérant le choix prioritaire de véhicules électriques pour les services publics, ou en offrant aux Bruxellois la gratuité de la carte de riverain pour les véhicules électriques ou à faible émission de CO₂.

Afin de permettre une meilleure fluidité du trafic, le Gouvernement se concentrera en priorité sur les 15 lieux et trajets les plus congestionnés de la Région en optimisant les aménagements de voirie ainsi que la gestion des feux de signalisation, avec une meilleure prise en compte de la densité de trafic.

Pour lutter contre la congestion automobile, le Gouvernement renforcera la coordination des chantiers en conférant au coordinateur le pouvoir de contraindre les impétrants d'intervenir sur les grands chantiers en fonction des programmations d'ouverture des voiries, de contrôler (et éventuellement modifier) les cahiers des charges avant le lancement des procédures de marchés publics et de contrôler tous les travaux en cours d'exécution afin de détecter, avant la fin des travaux, les erreurs et les malfaçons éventuelles. L'efficacité de la coordination des chantiers par le biais du logiciel Osiris sera évaluée.

Le stationnement est un élément clef de toute politique d'aménagement du territoire et de mobilité et doit être mis

de Zuidwijk overleg plaatsvindt met Brussel om dit project optimaal in te passen in te stedelijke omgeving.

Op een nieuwe manier gebruik maken van de wagen

De wagen blijft weliswaar een niet weg te cijferen vervoersmiddel, maar het is nodig om de plaats die deze inneemt in de openbare ruimte en de manier waarop er gebruik van gemaakt wordt, te gaan herbekijken. Daarom zal de Regering in haar verkeersbeleid prioritair inzetten op een vermindering van de autodruk en op de strijd tegen de congestie.

Om carpooling aan te moedigen, wil de Regering inwerken op alle aspecten van het autorijden, door de gebruikers te informeren (onder meer via internetplatformen) en hun beveiliging te waarborgen, in- en uitstapplatformen aan te leggen, te communiceren over de sociaal-economische voordelen van carpooling (zoals tijdswinst), aan de stadstoegangen een intergewestelijk netwerk voor carpooling uit te bouwen en alle mogelijkheden die geboden worden door de verkeerswet te benutten. De Regering zal de mogelijkheid bestuderen om de « one way » in te voeren voor carsharing.

Om de innovatie van auto's te ondersteunen en propere voertuigen te promoten, zal de Regering het gebruik van elektrische voertuigen stimuleren door de privé-sector steun te bieden om te investeren in de plaatsing van een maximaal aantal herlaadpunten over het volledige Gewest, de overheidsdiensten versneld prioritair te laten kiezen voor elektrische voertuigen of de Brusselaars met een elektrisch voertuig of een voertuig met lage CO₂-uitstoot een gratis bewonerskaart te bezorgen.

Om een vlottere doorstroming van het verkeer te bewerkstelligen, zal de Regering zich prioritair concentreren op de 15 locaties en trajecten in het Gewest waar het verkeer het meest dichtslibt. Op deze plaatsen zal zij de weginrichting en het beheer van de verkeerslichten optimaliseren en beter afstemmen op de drukte van het verkeer.

In het licht van de bestrijding van de verkeersoverlast zal de Regering ijveren voor een sterkere coördinatie van de wegwerkzaamheden door de coördinator te machtigen de nutsbedrijven te verplichten langs te komen op de grote werven in functie van de geplande openstelling van de weg, de bestekken vóór het uitschrijven van de procedures voor overheidsopdrachten te controleren (en eventueel te wijzigen) en alle in uitvoering zijnde werken te controleren, zodanig dat, voordat deze beëindigd zijn, eventuele fouten en gebreken vastgesteld kunnen worden. De efficiëntie van de coördinatie van de werven via de Osiris-software zal worden geëvalueerd.

Het parkeerthema vormt stevast een wezenlijk onderdeel van beleidsinitiatieven rond ruimtelijke ordening of

au service de la lutte contre la congestion en facilitant l'accès aux transports publics et en libérant l'espace en voirie.

Le Plan Régional de stationnement vise à harmoniser les règles communales et fixe un plafond de places en voirie. La suppression de stationnement en voirie devra faire l'objet de compensation hors-voirie (entre autres via des parkings supplémentaires dans le cadre des constructions de logements). Pour que le système soit attractif, le coût pour les Bruxellois des alternatives de stationnement hors voirie devra être le plus possible abordable.

Le Gouvernement définira un contrat de gestion durant la première année de la législature avec l'Agence régionale de stationnement et travaillera en étroite concertation avec les communes, principalement en terme de mise en œuvre (entre autres sur la délimitation des zones) du Plan.

Par ailleurs, alors que les voiries sont saturées, une partie conséquente de l'offre de parking actuelle reste inaccessible pour les riverains. Le Gouvernement cherchera toutes les solutions pour mettre les parkings privés et publics existants à disposition des Bruxellois en dehors des heures ouvrables. Le Gouvernement imposera le parking « partagé » dans toute demande de permis d'urbanisme et d'environnement (permis mixtes).

Par ailleurs, le Gouvernement a pour ambition de lancer la création de 10.000 places de parking aux lieux de correspondance entre la route et les transports en commun pour favoriser l'intermodalité. Ces parkings seront si possible des parkings partagés pour les riverains.

Enfin, le Gouvernement poursuivra, en vue de réduire la congestion routière, l'exécution de l'accord politique du 21 janvier 2011 ⁽¹⁾ et l'exécution de coopération du 31 janvier 2014 ⁽²⁾.

Dans le cas particulier du Ring, le Gouvernement mènera une concertation structurelle avec les Régions flamande et wallonne quant à son évolution, partant du principe que tout projet lié au Ring devra permettre une réduction substantielle du nombre d'accidents sur le Ring et sur le réseau secondaire, lutter contre la congestion dans le respect de la

(1) Accord politique du 21 janvier 2011 entre la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale portant réforme de la fiscalité routière.

(2) Accord de coopération du 31 janvier 2014 entre la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'introduction du système de prélèvement kilométrique sur le territoire des trois Régions et à la constitution d'un Partenariat interrégional de droit public Viapass sous forme d'une institution commune telle que visée à l'article 92bis, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

mobilité et moet gekaderd worden in de bestrijding van de congestie door ernaar te streven de toegang tot het openbaar vervoer te vergemakkelijken en ruimte op de weg vrij te maken.

Het Gewestelijk Parkeerplan heeft tot doel de gemeentelijke regels te harmoniseren en legt een plafond vast voor het aantal plaatsen op de weg. De afgeschafte parkeerplaatsen op de weg moeten gecompenseerd worden met plaatsen buiten de weg (onder meer met bijkomende parkings in het kader van de woningbouw). Om het systeem aantrekkelijk te maken, komt het erop aan om de kostprijs van alternatieve parkeermogelijkheden buiten de weg voor de Brusselaars zo snel mogelijk betaalbaar te maken.

De Regering zal tijdens het eerste jaar van de legislatuur een beheerscontract uitwerken met het Gewestelijk Parkeeragentschap en zal nauw overleg plegen met de gemeenten, voornamelijk bij de uitvoering van het Plan (onder meer over de afbakening van de zones).

Verder blijft, op een ogenblik dat de wegen verzadigd zijn, een aanzienlijk deel van het huidige parkeeraanbod ontoegankelijk voor de bewoners. De Regering zal alle mogelijke oplossingen onderzoeken om de bestaande private en openbare parkings buiten de werkuren beschikbaar te stellen voor de Brusselaars. De Regering zal bij iedere aanvraag van een stedenbouwkundige en milieuvergunning (gemengde vergunningen) de verplichting opleggen te voorzien in « gedeelde » parkeergelegenheid.

De Regering streeft er verder naar om 10.000 parkeerplaatsen te creëren op plaatsen waar het wegverkeer en het openbaar vervoer op elkaar aansluiten, om zodoende de intermodaliteit te stimuleren. Deze parkings zullen indien mogelijk gedeeld worden met de omwonenden.

Om de verkeersoverlast te verminderen, zal de Regering tot slot verder uitvoering geven aan het politiek akkoord van 21 januari 2011 ⁽¹⁾ en aan het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 ⁽²⁾.

Verder zal de Regering structureel overleg plegen met het Vlaams en het Waals Gewest over wat er verder zal gebeuren met de Ring, uitgaande van het principe dat ieder project voor de Ring tot doel moet hebben het aantal ongevallen op de Ring en het secundaire wegennet substantieel te doen dalen, de verkeersoverlast te bestrijden, met

(1) Politiek akkoord van 21 januari 2011 « tot hervorming van de verkeersbelastingen ».

(2) Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

volonté bruxelloise de transformer les entrées de ville en boulevards urbains, permettre une réduction de la pression routière en Région de Bruxelles-Capitale par rapport à la situation existante, renforcer l'accessibilité de la Région de Bruxelles-Capitale (en particulier le plateau du Heysel et de Schaerbeek-Formation), contribuer au respect des engagements environnementaux de chaque région et contribuer à la diminution des nuisances de la mobilité sur la santé publique.

Dynamiser et moderniser le secteur des taxis

Les taxis offrent un service indispensable aux Bruxellois et doivent être une réelle alternative à la voiture individuelle et une offre complémentaire aux transports publics.

Pour ce faire, le Gouvernement veillera à envisager les options suivantes :

- développer l'offre de taxis collectifs;
- augmenter la visibilité de ce service;
- développer un service de taxis à bas prix, entre autres pour les petites distances;
- définir un tarif minimum;
- généraliser l'accès aux taxis bruxellois aux sites propres des bus en concertation avec les communes;
- promouvoir l'usage du taxi.

Par ailleurs, le Gouvernement prendra les initiatives pour permettre aux taxis bruxellois le chargement de clients à l'aéroport de Bruxelles-national. Un auvent sera également installé à la Gare du Midi pour l'attente des taxis.

En termes de tarification, le Gouvernement simplifiera la grille tarifaire en tenant compte de la situation socio-économique du secteur des taxis et développera des formules d'abonnements combinés avec d'autres moyens de transports publics.

Par ailleurs, afin d'améliorer la qualité de service, le Gouvernement garantira la transparence envers le client par l'installation dans tous les taxis bruxellois du taximètre digital, pour le 1er janvier 2016 au plus tard, permettant un paiement électronique.

D'autre part, vu les évolutions au niveau du transport de personnes rémunéré (taxis, location avec chauffeur, développement des technologies), le Gouvernement veillera à adapter le cadre légal vers un nouveau cadre juridique global.

inachtneming van het Brusselse streven om de toegangswegen tot de stad om te vormen tot stadslanen, de druk van het wegverkeer in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest te verminderen ten opzichte van de bestaande situatie, de toegankelijkheid van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest (in het bijzonder de Heizelvlakte en Schaerbeek-Vorming) te versterken, bij te dragen tot de naleving van de milieuvverbintenissen van elk Gewest en de hinder van de mobiliteit voor de volksgezondheid te verminderen.

De taxisector een boost geven en moderniseren

De taxi's bieden een essentiële dienstverlening voor de Brusselaars en moeten een volwaardig alternatief vormen voor de personenwagen, alsook een aanvulling op het openbaar vervoer.

Daarom zal de Regering de volgende opties in overweging nemen :

- het aanbod van collectieve taxi's ontwikkelen;
- deze dienst een grotere zichtbaarheid verlenen;
- een laagprijsige taxidienst ontwikkelen, onder meer voor korte afstanden;
- een minimumtarief bepalen;
- de Brusselse taxi's in overleg met de gemeenten algemeen toegang bieden tot de eigen busbanen;
- het taxigebruik promoten.

Verder zal de Regering initiatieven ondernemen om de Brusselse taxi's toe te laten klanten aan boord te nemen aan de luchthaven Brussel Nationaal. Tevens zal er aan het Zuidstation een luifel voor taxi's geïnstalleerd worden.

Voor wat de tarifiering aangaat, zal de Regering een vereenvoudiging doorvoeren van het tariefrooster, rekening houdend met de sociaal-economische situatie van de taxisector, en formules uitwerken van gecombineerde abonnementen met andere middelen van openbaar vervoer.

Om de kwaliteit van de dienstverlening te verbeteren, zal de Regering verder ook de transparantie voor de klant garanderen door in alle Brusselse taxi's tegen uiterlijk 1 januari 2016 een digitale taximeter te installeren, die de mogelijkheid biedt elektronisch te betalen.

Ingevolge de evoluties die zich voordoen op het vlak van het bezoldigd personenvervoer (taxi's, verhuuren van voertuigen met chauffeur, ontwikkeling van technologieën), zal de Regering eveneens het wettelijk kader aanpassen naar een nieuw algemeen juridisch kader.

Logistique et transport de marchandises

Capitale de la Belgique et de l'Europe, Bruxelles est au cœur des grands flux de marchandises, que celles-ci circulent par la route, le train ou le fluvial.

Basés sur le Plan stratégique pour le transport de marchandises, les objectifs suivants seront recherchés :

- Optimiser les flux de marchandises au sein de la Région, par exemple en groupant les services de livraisons entre entreprises au départ d'une même zone logistique, en veillant au respect des zones de stationnement livraison, en adaptant le type de véhicule au milieu urbain.
- Garantir le développement d'une zone logistique multimodale (route, rail, eau) à Schaerbeek-Formation qui accueillera notamment le Port de Bruxelles, Mabru, le Centre européen des fruits et légumes ainsi que des entreprises logistiques, tout en évitant les transports lourds sur des voiries intra urbaines.

Ce plan sera soumis à la concertation du secteur de la distribution et de l'Horeca.

Le rôle du Port comme facilitateur logistique est confirmé. Il mettra son savoir-faire et son infrastructure au service des besoins régionaux. Le Port mettra également tout en œuvre afin de développer et promouvoir l'usage de la voie d'eau de ses concessionnaires en optimisant l'usage d'espace affecté aux activités portuaires, en cohérence avec le Plan Canal.

Enfin, le Gouvernement étudiera la possibilité d'introduire dans les permis d'urbanisme et d'environnement des clauses relatives à l'utilisation de la voie d'eau (chantiers, acheminement de marchandises ...).

II. Garantir la propreté dans tous les quartiers

La propreté publique est l'affaire de chacun et constitue un des premiers critères pour juger de la qualité de vie en ville. La Région doit offrir des services de qualité et une image d'excellence, tant pour ses habitants et ses entreprises que pour les institutions internationales ou les touristes.

Moderniser l'Agence Bruxelles-Propreté

Le développement régional et l'amélioration du niveau de propreté à Bruxelles passent par la mise en œuvre de la 6ème réforme de l'Etat qui permettra d'améliorer les services de propreté et de réorganiser le nettoyage. Cette amélio-

Logistiek en goederenvervoer

Brussel bekleedt als hoofdstad van België en Europa een centrale plaats in de grote goederenstromen op de weg, per spoor of over het water.

Op basis van het strategisch plan voor het goederenvervoer worden de volgende doelstellingen nagestreefd :

- De goederenstromen in het Gewest optimaliseren, bijvoorbeeld door de diensten voor leveringen onder bedrijven te groeperen in eenzelfde logistieke zone, toe te zien op het respecteren van de parkeerzones voor leveringen, het type voertuig aan te passen aan de stedelijke omgeving.
- Op de terreinen van Schaarbeek-Vorming een multimodale logistieke zone (weg, spoor, water) tot ontwikkeling brengen, die meer bepaald de Haven van Brussel, Mabru, het Europees Centrum voor Fruit en Groenten en logistieke bedrijven zal omvatten, maar waarbij zwaar vrachtvervoer over de stadswegen vermeden wordt.

Over dit plan zal overleg plaatsvinden met de distributiesector en de horeca.

De rol van de Haven als logistiek facilitator wordt bevestigd. Zij moet haar knowhow en infrastructuur ten dienste stellen van de gewestelijke behoeften. De Haven dient tevens alles in het werk te stellen om het gebruik van de waterweg door de havenbedrijven te bevorderen en te promoten door het gebruik van de ruimte die bestemd is voor havenactiviteiten te optimaliseren, op een manier die aansluit bij het Kanaalplan.

Tot slot zal de Regering de mogelijkheid bestuderen om in de stedenbouwkundige en milieuvergunningen bepalingen op te nemen in verband met het gebruik van de waterweg (werven, toevoer van goederen, ...).

II. Netheid garanderen in alle wijken

Openbare netheid belangt iedereen aan en is één van de eerste criteria op basis waarvan de levenskwaliteit in een stad wordt beoordeeld. Het Gewest moet een kwaliteitsvolle dienstverlening bieden en een onberispelijk imago genieten, zowel voor zijn inwoners en bedrijven als voor de internationale instellingen die er gevestigd zijn en de toeristen.

Het Agentschap Net Brussel moderniseren

De uitvoering van de zesde staats hervorming moet leiden tot een verbetering van de netheidsdiensten en een reorganisatie van de reiniging. Om deze verbetering te bewerkstelligen, zal eerst een monitoring van de netheid

ration commencera par l'établissement d'un monitoring de la propreté visant à objectiver l'état de propreté de notre Région.

La 6ème réforme de l'Etat est aussi l'occasion d'une réorganisation du nettoyage des voiries bruxelloises. A cette fin, le Gouvernement conclura une convention cadre individuelle liant l'Agence Bruxelles-Propreté et chacune des 19 communes bruxelloises pour l'organisation du nettoyage, précisant les modalités de répartition des moyens humains et matériels. Et ce dans le souci de rencontrer l'objectif de propreté tel que mentionné dans la présente déclaration.

Sur cette base, le Gouvernement entend améliorer la répartition des tâches, les fréquences de nettoyage, la rénovation des dépôts ... Entre autres, le Gouvernement veillera à réorganiser le travail des agents vers une polyvalence de leurs tâches et une augmentation des heures prestées sur le terrain.

La modernisation et l'amélioration des services opérationnels seront poursuivies.

Par ailleurs, cette politique sera accompagnée :

- d'une action volontariste de l'Agence pour donner une information complète, utilisant tous les moyens modernes de communication, sur ses opérations et sur toutes les formes de collecte. L'Agence s'associera avec les communes pour assurer la diffusion d'une information complète, entre autres à destination des nouveaux habitants dans leur « Welcome Pack »;
- d'une multiplication des animations auprès des écoles, entreprises et manifestations publiques, en resserrant les liens avec les acteurs locaux (associations, écoles, comités de quartier, etc.) et en les invitant à participer à la gestion et à l'embellissement de l'espace public;
- de campagnes de prévention menées avec les pouvoirs locaux.

Le Gouvernement fera enfin de l'Agence Bruxelles-Propreté une centrale d'achat. Celle-ci sera chargée à la fois de mettre sur le marché (production) les sacs poubelles officiels pour la collecte des déchets ménagers afin de garantir un prix accessible, leur qualité et leur authenticité, et à la fois de faciliter l'achat de matériels de propreté par les communes (via des marchés publics groupés).

Sur la base d'un monitoring, le Gouvernement mettra en place un schéma directeur avec deux objectifs : décliner un plan d'actions qui modernise l'Agence avec des perspectives budgétaires claires et objectiver le recrutement en

ingevoerd worden, die een objectief beeld moet opleveren over de staat van netheid van ons Gewest.

De zesde staatshervorming biedt tevens de gelegenheid om de reiniging van de Brusselse wegen te reorganiseren. Met het oog hierop zal de Regering een individuele kaderovereenkomst sluiten tussen het Agentschap Net Brussel en elk van de 19 Brusselse gemeenten, die de regeling voorschrijft voor de organisatie van de reiniging en bepaalt hoe het personeel en de materiële middelen precies verdeeld moeten worden. Dit moet gebeuren vanuit het streven om de vooropgestelde doelstelling inzake netheid te verwezenlijken.

Op basis hiervan wil de Regering inzetten op een betere taakverdeling, reinigingsfrequentie en renovatie van de depots, ... De Regering zal het werk van de personeelsleden zodanig reorganiseren dat zij polyvalente taken krijgen toegewezen en er meer uren gepresteerd worden op het terrein.

De modernisering en verbetering van de operationele diensten zullen worden voortgezet.

Dit beleid zal tevens gepaard gaan met :

- daadkrachtige inspanningen van het Agentschap om iedereen met behulp van alle moderne communicatiemiddelen volledig te informeren over wat het allemaal doet en over de verschillende soorten ophalingen. Het Agentschap zal een beroep doen op de gemeenten om deze informatie te verspreiden, onder meer via het « Welcome Pack » bestemd voor de nieuwe inwoners;
- een toename van het aantal activiteiten in scholen, bij bedrijven en ter gelegenheid van openbare evenementen, waarbij de banden met de lokale actoren worden aangehaald (verenigingen, scholen, buurtcomités, enz.) en deze verzocht worden hun steentje bij te dragen tot het beheer en de verfraaiing van de openbare ruimte;
- preventiecampagnes in samenwerking met de plaatselijke besturen.

De Regering zal het Agentschap Net Brussel tot slot de rol toebedelen van aankoopcentrale. Zo zal het de opdracht krijgen de officiële zakken voor de ophaling van huishoudelijk afval op de markt te brengen (productie) om de betaalbaarheid, de kwaliteit en de authenticiteit ervan te waarborgen en daarnaast ook de aankoop van schoonmaakmateriaal door de gemeenten te vergemakkelijken (via gegroepeerde overheidsopdrachten).

Op basis van een monitoring zal de Regering een richtschema uitwerken waarin de volgende twee doelstellingen centraal staan : een actieplan ten uitvoer brengen dat het Agentschap beoogt te moderniseren en duidelijke budget-

fonction du monitoring de la propreté et des besoins liés au schéma directeur.

Collecte et traitement des déchets

La Région dispose aujourd'hui de deux parcs à conteneurs accessibles à tous les Bruxellois. Le Programme d'Action pour la Collecte et le Traitement des déchets (PACT), approuvé par le Gouvernement précédent, s'engage à multiplier par 5 l'offre de parcs à conteneurs en 5 ans.

Ainsi, le Gouvernement poursuivra ce PACT et programmera l'ouverture d'un parc à conteneur supplémentaire tous les ans ainsi que la reprise des parcs à conteneurs communaux.

Dans l'intervalle, le Gouvernement veillera à installer des parcs à conteneurs mobiles sur des terrains vacants afin que chaque habitant dispose d'un parc à 3 km de son habitation et puisse se débarrasser de ses encombrants en distinguant le réemploi et l'élimination.

Après évaluation des expériences pilotes en cours et en visant en priorité les quartiers commerçants ainsi que les quartiers les plus denses, le Gouvernement proposera une multiplicité d'actions, qui tiennent compte des spécificités locales pour la collecte des déchets, notamment en multipliant le dispositif des collectes en conteneurs (en surface et enterrés) quand cela s'avère possible. Le Gouvernement s'attachera également à exiger une clause « déchets » dans le Cahier spécial des charges des gros projets immobiliers afin d'intégrer dans leurs aménagements, un espace dédié aux déchets et à leur collecte.

D'autre part, dans un souci d'assurer la qualité de la collecte des déchets triés, le Gouvernement en évaluera la fréquence.

Le Gouvernement s'engage, sur la base des projets pilotes menés sur base volontaire, à généraliser la collecte des déchets organiques vers les ménages et des groupes cibles comme le secteur Horeca, collectivités, marchés, hôpitaux ... Le Gouvernement veillera simultanément à trouver une solution au traitement de ces déchets, par exemple par la création d'un centre bruxellois de biométhanisation en partenariat public-privé et complété, le cas échéant, par des apports extérieurs de déchets organiques.

En matière de gestion des déchets, le Gouvernement mettra en place une politique de hiérarchisation des déchets : prévention, réutilisation, recyclage, valorisation énergétique, élimination.

Par ailleurs, la valorisation énergétique revêt également une importance. Les atouts de l'incinérateur de Bruxelles-Propreté en matière de production d'électricité verte, et de

taire perspectives offrent et daarnaast de rekrutering objectiveren op grond van de monitoring van de netheid en de behoeften die vervat zijn in het richtschema.

Ophaling en verwerking van afval

Het Gewest beschikt vandaag over twee containerparken die toegankelijk zijn voor alle Brusselaars. Het Actieprogramma voor de Ophaling en Sortering van Afval (APOS), dat goedgekeurd werd door de vorige Regering, bevat de verbintenis om de hoeveelheid containerparken in vijf jaar tijd te vermenigvuldigen met vijf.

De Regering zal dit APOS verder ten uitvoer brengen en jaarlijks de opening van een bijkomend containerpark en de overname van gemeentelijke containerparken in het vooruitzicht stellen.

In tussentijd zal de Regering zorgen voor de inrichting van mobiele containerparken op leegstaande terreinen, zodat iedere inwoner op 3 km van zijn woning beschikt over een park en zich kan ontdoen van zijn grofvuil, met een onderscheid tussen hergebruik en verwijdering.

Nadat een evaluatie heeft plaatsgevonden van de lopende proefprojecten zal de Regering, in de allereerste plaats voor de handelswijken en de dichtst bevolkte wijken, tal van acties opzetten voor de ophaling van afval, die rekening houden met de specifieke plaatselijke toestand, door onder andere meer ophalingen te organiseren in (boven- en ondergrondse) containers, wanneer dit mogelijk blijkt. De Regering zal tevens de verplichting invoeren in de bestekken voor grote vastgoedprojecten een « afvalclausule » op te nemen om bij de inrichtingswerken te voorzien in een ruimte die bestemd is voor het afval en de ophaling ervan.

Verder zal de Regering, om de kwaliteit van de ophaling van gesorteerd afval te waarborgen, de frequentie ervan evalueren.

De Regering verbindt er zich toe om de op vrijwillige basis gevoerde proefprojecten de ophaling van organisch afval veralgemeend in te voeren voor de gezinnen en bepaalde doelgroepen zoals horecabedrijven, collectiviteiten, markten, ziekenhuizen, ... De Regering zal gelijktijdig zoeken naar een manier om dit soort afval te verwerken, door bijvoorbeeld via een publiek-privaat partnerschap een Brusselse biomethaaninstallatie te bouwen, waar eventueel ook van buitenaf organisch afval naartoe wordt gebracht.

De Regering zal het afvalbeheer steunen op een beleid dat de verwerking van afval als volgt hiërarchisch indeelt : preventie, hergebruik, recyclage, energierugwinning, verwijdering.

Ook energierugwinning is van groot belang. Het komt erop aan de troeven die de verbrandingsoven van Net Brussel biedt voor de productie van groene stroom en het op-

générateur de chaleur devront être valorisés. A cette fin, le Gouvernement octroiera à l'incinérateur de Bruxelles-Propreté les certificats verts dont les bénéficiaires doivent retourner intégralement à la Région.

Le Gouvernement travaillera enfin au développement du réseau de chaleur de l'incinérateur en vue de rentabiliser à 100 % l'énergie produite.

Par ailleurs, le Gouvernement amplifiera les efforts de développement du mobilier urbain, notamment en déployant massivement le nombre de corbeilles publiques sur l'ensemble du territoire régional, tant sur les voiries communales que régionales dont des corbeilles « tri sélectif ».

Par ailleurs, le Gouvernement veillera à augmenter le nombre de cendriers urbains et multiplier le nombre de toilettes publiques.

Cette politique se fera en concertation avec les communes et dans une volonté d'harmoniser ce matériel urbain.

Le Gouvernement poursuivra l'installation de conteneurs à déchets et de bulles à verre préférant le modèle enterré plutôt qu'en surface.

Le projet d'éco-pôle mis sur pied dans le cadre de la précédente programmation FEDER sera opérationnel en 2015.

Contrôle et répression : plus de fermeté pour moins d'incivilités !

Le Gouvernement poursuivra quatre mesures prioritaires pour permettre à la Région d'accomplir son rôle de contrôleur et atteindre les objectifs d'amélioration de la propreté et de 50 % de déchets recyclés en 2020 :

- dynamiser les cellules de répression de l'IBGE, de l'ABP et des communes en vue d'augmenter le nombre de contrôles et leur effectivité;
- renforcer le contrôle des contrats d'enlèvement obligatoire de déchets pour les professionnels : l'IBGE sera tenu de renforcer son service par réaffectation interne et une évaluation sera faite avant la fin de l'année 2015;
- supprimer l'exonération actuellement octroyée aux professionnels pour la quantité de déchets inférieure à 30 l, en accord avec le principe du « pollueur-payeur »;

wekken van warmte volop te benutten. In het licht hiervan zal de Regering aan de verbrandingsoven van Net Brussel groenestroomcertificaten toekennen, waarvan de winsten integraal moeten terugvloeien naar het Gewest.

De Regering zal tot slot werk maken van de ontwikkeling van het warmtenet van de verbrandingsoven om de voortgebrachte energie voor 100 % rendabel te maken.

Verder zal de Regering stevigere inspanningen leveren voor de ontwikkeling van het stadsmebulair, onder meer door het aantal openbare vuilnisbakken, waaronder ook vuilnisbakken voor afvalsortering, over het hele gewest, zowel op de gemeente- als op de gewestwegen, massaal uit te breiden.

Daarnaast zal de Regering zich inzetten voor een verhoging van het aantal stedelijke asbakken en een toename van het aantal openbare toiletten.

Bij de uitvoering van dit beleid zal overleg plaatsvinden met de gemeenten en gestreefd worden naar een harmonisering van het stedelijk materiaal.

De Regering zal verdergaan met de plaatsing van afvalcontainers en glasbollen en daarbij de voorkeur geven aan de ondergrondse exemplaren in plaats van aan de bovengrondse.

Het ecopoolproject dat opgezet was in het kader van de vorige EFRO-programmering, zal in 2015 operationeel zijn.

Controle en repressie : een strakkere aanpak voor minder overlast !

De Regering stelt vier prioritaire maatregelen voorop, die het Gewest in staat moeten stellen zijn controlerende rol te vervullen en in 2020 de nagestreefde verbetering van de netheid evenals het streefdoel van 50 % gerecycleerd afval te bereiken :

- de repressiecellen van het BIM, het ANB en de gemeenten een nieuwe dynamiek geven om het aantal controles en hun daadkracht te verhogen;
- de controle op de verplichte afvalophalingscontracten voor beroepsmensen versterken : het BIM zal zijn dienst via interne reffectatie moeten versterken en vóór eind 2015 zal een evaluatie plaatsvinden;
- overgaan tot de afschaffing van de vrijstelling die momenteel wordt toegekend aan beroepsmensen voor de hoeveelheid afval die minder dan 30 l bedraagt, overeenkomstig het principe dat « de vervuiler betaalt »;

- harmoniser les processus de sanctions en matière d’incivilités sur tout le territoire de la Région de Bruxelles-Capitale.

III. Mettre en place une politique de sécurité régionale

La dernière réforme institutionnelle offre de réelles opportunités pour renforcer et développer des politiques de prévention et de sécurité au niveau régional. Le Gouvernement entend bien s’en saisir en créant, entre autres, un Service autonome régional de la sécurité et de la prévention dépendant directement du Ministre-Président.

Pour améliorer la concertation et la coordination des politiques en matière de sécurité à Bruxelles, il est nécessaire d’installer – dans le cadre de ce service autonome régional – une Conférence permanente des autorités publiques pour la sécurité qui réunit l’ensemble des acteurs, à savoir : les Ministres fédéraux de l’Intérieur et de la Justice, le Ministre-Président et les Ministres fonctionnels compétents, les Présidents de zone et les Chefs de corps, le DirCo, le DirJu et le parquet du Procureur du Roi (ou, selon les cas, le Procureur général ou le Parquet fédéral). Cette conférence pourra, selon les thèmes, s’élargir à d’autres acteurs comme les représentants des établissements pénitentiaires, des maisons de Justice, du barreau, des acteurs de l’aide à la jeunesse ...

Ce service régional autonome de la sécurité et de la prévention sera chargé de rédiger le Plan global de sécurité et de prévention; celui devra s’articuler tant avec le Plan national de sécurité qu’avec les plans zonaux et les plans locaux de prévention. Ce Plan sera un outil permettant de fixer les priorités régionales en matière de prévention et de sécurité. Et cela en collaboration permanente avec la police fédérale ainsi que les communes et les zones de police, échelons de pouvoir les mieux placés pour favoriser une approche intégrée des problèmes d’insécurité et d’incivilité, ainsi que les différents acteurs du secteur de la prévention.

Ce Plan devra notamment mettre l’accent sur la sécurité et la prévention à l’échelle du quartier permettant ainsi une véritable gestion territoriale de ces questions.

Le Gouvernement veillera à une plus grande collaboration et cohérence dans la politique des zones de police. Il veillera par ailleurs à ce que soit mis en place un règlement de police harmonisé pour les zones de police. Il stimulera enfin la mise en place d’une centrale d’achat et le regroupement de certains services administratifs.

Aujourd’hui, deux citoyens sur trois (65 %) ne connaissent pas leur agent de quartier en Région bruxelloise. Il faut changer cette réalité.

- de processen voor het sanctioneren van overlast voor heel het Brussels Hoofdstedelijk Gewest harmoniseren.

III. Een gewestelijk veiligheidsbeleid instellen

De recentste institutionele hervorming biedt een aantal heuse opportuniteiten om het gewestelijk preventie- en veiligheidsbeleid te ontwikkelen en te versterken. De Regering wil deze ten volle benutten door onder meer een autonome gewestelijke veiligheids- en preventiedienst in het leven te roepen, die rechtstreeks afhangt van de Minister-President.

Ter bevordering van het overleg over en de coördinatie van het veiligheidsbeleid in Brussel, is het noodzakelijk om – in het kader van deze autonome gewestelijke dienst – een permanente conferentie van de openbare veiligheidsinstanties op te richten, waarin alle actoren verenigd zijn, meer bepaald : de federale Ministers van Binnenlandse Zaken en Justitie, de Minister-President en de functioneel bevoegde Ministers, de zonevoorzitters en de korpschefs, de DirCo, de DirJud en het parket van de Procureur des Konings (of, al naargelang het geval, de Procureur-Generaal of het federale Parket). Deze conferentie kan, afhankelijk van het thema dat aan bod komt, uitgebreid worden met andere actoren, zoals de vertegenwoordigers van de penitentiaire inrichtingen, de Justitiehuisen, de balie, de actoren van de jeugdbijstand, ...

Deze autonome gewestelijke veiligheids- en preventiedienst zal belast worden met de opmaak van het globaal veiligheids- en preventieplan, dat moet aansluiten bij zowel het Nationaal Veiligheidsplan als bij de zonale plannen en de lokale preventieplannen. Dit plan moet dienen als permanent instrument voor het bepalen van de gewestelijke prioriteiten op het vlak van preventie en veiligheid. En dit in voortdurende samenwerking met de federale politie, evenals met de gemeenten en de politiezones, als zijnde de gezagsniveaus die het best geplaatst zijn om een geïntegreerde aanpak van de problemen in verband met onveiligheid en overlast te bevorderen, en tot slot ook met de verschillende actoren uit de preventiesector.

Het Plan moet in hoofdzaak de nadruk leggen op veiligheid en preventie op wijkniveau en zo een volwaardig territoriaal beheer van deze materies mogelijk maken.

De Regering zal ijveren voor meer samenwerking en coherentie in het beleid van de politiezones. Zij zal er tevens op toezien dat er een geharmoniseerd politiereglement wordt ingevoerd voor de politiezones. Tot slot zal zij aansturen op de oprichting van een aankoopcentrale en de groepering van bepaalde administratieve diensten.

Vandaag weten twee burgers op drie (65 %) in het Brussels Gewest niet wie hun wijkagent is. Dit moet veranderen.

Le service de police doit être visible, accessible, et équitablement réparti sur le territoire couvert. La présence sur le terrain via les modes de déplacements actifs sera privilégiée. La police doit être organisée sur la base d'un fort ancrage local, privilégiant la résolution des problèmes en partenariat avec l'ensemble de la communauté locale.

On incitera une réorganisation de certains corps de police en décentralisant leurs effectifs au maximum au profit des quartiers. C'est le principe de « l'agent de quartier-conciliateur » que le Gouvernement veut mettre en œuvre et d'une police ouverte sur les communautés locales, très ancrée, mais en même temps bien organisée et équipée, pour pouvoir intervenir au plus vite, dès que cela s'avère nécessaire.

Le Gouvernement s'engage à ce que les nouveaux moyens financiers dont dispose la Région pour la sécurité (la dotation de 55 millions d'euros annuellement dans le cadre du refinancement) servent prioritairement à encourager un tel déploiement territorial.

Le Plan global de sécurité et de prévention devra également appréhender la nécessité d'augmenter fortement le nombre de policiers bruxellois.

La Région plaidera auprès du Gouvernement fédéral pour poursuivre prioritairement l'augmentation, à Bruxelles, du nombre d'aspirants agents et d'inspecteurs bruxellois. Pour ce faire, il faut attirer plus de candidats bruxellois, en augmentant les initiatives de sensibilisation dans les quartiers, via entre autres une politique de communication plus ciblée sur les jeunes bruxellois, et des préparations plus intensives aux tests de sélection.

L'ERIP, école régionale et intercommunale de police, dispose des formations continuées et fonctionnelles qui tiennent compte au plus près des besoins des 6 zones de police. Pour assurer son rayonnement et sécuriser son financement, la Région deviendra le principal partenaire de l'ERIP.

Les métiers de la sécurité constituent à Bruxelles un vivier important d'emplois pour les jeunes peu qualifiés. Le Gouvernement développera une véritable filière de formation à travers une véritable « école des métiers » consacrés aux métiers de la ville. D'autre part, il soutiendra l'accès aux formations notamment de gardiennage privé.

En outre, le Gouvernement estime indispensable, en collaboration avec les Communautés, de développer des filières de formation professionnelle consacrées aux métiers de la sécurité (7e année) et de valoriser celles qui existent déjà.

De politiedienst moet zichtbaar, toegankelijk en gelijkmatig verspreid zijn over het gebied dat zij bestrijkt. De aanwezigheid op het terrein via actieve verplaatsingswijzen zal worden bevorderd. De organisatie van de politie moet berusten op een sterke lokale verankering. De voorkeur moet daarbij uitgaan naar een probleemoplossing in samenspraak met de volledige plaatselijke gemeenschap.

Er zal een aanzet worden gegeven tot een reorganisatie van bepaalde politiekorpsen door hun manschappen maximaal te decentraliseren ten gunste van de wijken. De Regering streeft ernaar de wijkagent de rol te laten vervullen van verzoener en de politie zeer sterk te verankeren en blijk te laten geven van openheid naar de lokale gemeenschap, maar deze tegelijk goed te organiseren en uit te rusten, om zo snel mogelijk te kunnen ingrijpen, zodra dat nodig blijkt.

De Regering verbindt zich ertoe om de nieuwe financiële middelen voor veiligheid waarover het Gewest beschikt (de dotatie van 55 miljoen euro per jaar in het kader van de herfinanciering) prioritair aan te wenden om een dergelijke territoriale ontplooiing aan te moedigen.

Het globaal veiligheids- en preventieplan moet tevens inspelen op de nood aan een forse verhoging van het aantal Brusselse politieagenten.

Het Gewest zal er bij de federale Regering voor pleiten om prioriteit te verlenen aan een verdere verhoging van het aantal Brusselse aspirant-agenten en inspecteurs. Met het oog hierop is het nodig meer Brusselse kandidaten aan te trekken door op uitgebreidere schaal sensibiliseringsinitiatieven op te zetten in de wijken, onder meer op basis van een communicatiebeleid dat sterker gericht is op de Brusselse jongeren, en de voorbereiding op de selectieproeven te intensiveren.

De GIP, de gewestelijke en intercommunale politie-school, verstrekt voortgezette en functionele opleidingen die zoveel mogelijk zijn afgestemd op de behoeften van de 6 politiezones. Om de uitstraling van deze school te waarborgen en haar financiering veilig te stellen, zal het Gewest optreden als de voornaamste partner van de GIP.

De beroepen in de veiligheidssector vormen in Brussel een belangrijke bron van werkgelegenheid voor laaggeschoolde jongeren. De Regering zal een volwaardige opleidingsrichting ontwikkelen via een volwaardige « vakschool » die gewijd is aan de stadsberoepen. Daarnaast zal zij ondersteuning bieden voor de toegang tot opleidingen op het vlak van privébewaking.

Daarenboven acht de Regering het van essentieel belang om, in samenwerking met de Gemeenschappen, beroepsopleidingen te ontwikkelen die zich toespitsen op de veiligheidsberoepen (7de jaar) en de reeds bestaande richtingen te herwaarderen.

L'objectif est également de soutenir le développement des passerelles entre les différents métiers de la sécurité. Connaissant bien leur quartier et déjà formés à la gestion de conflits, ou à l'application de la loi sur les Sanctions administratives communales, les gardiens de la paix ont ainsi des atouts non négligeables pour devenir de bons policiers et renforcer utilement les zones déficitaires.

La Région dispose dorénavant d'une compétence effective en matière de prévention. Le Gouvernement fera adopter un cadre réglementaire unique pour la Région, ce qui renforcera l'efficacité et l'efficience de la politique de prévention sur le territoire régional.

Il organisera en lien avec les niveaux de pouvoir compétents, une coupole bruxelloise de concertation des acteurs de la prévention, notamment chargée de préparer le chapitre « prévention » du plan global de sécurité et de prévention. Il encouragera le développement, dans chaque commune et/ou quartier, de coordination des acteurs de la prévention, impliquant les écoles.

La lutte contre le radicalisme sera une des priorités de prévention et de sécurité fondamentale de la législature. Chacun des niveaux de pouvoir doit être partenaire d'un travail qui doit mobiliser de manière plus intensive encore tous les acteurs concernés. La Conférence permanente préparera dans les plus brefs délais une stratégie s'inscrivant dans le cadre de la stratégie nationale.

Le Gouvernement défendra auprès du Gouvernement fédéral un statut particulier aux gardiens de la paix constatateurs avec conditions d'accès et barème adaptés, statut qui doit permettre aux jeunes bruxellois d'avoir des perspectives d'avenir dans ces métiers. Les médiateurs sociaux et les éducateurs de rue jouent également un rôle essentiel dans notre société. Le Gouvernement renforcera ces dispositifs.

Le Gouvernement plaidera pour une révision de la norme KUL et, à tout le moins, l'adaptation à l'essor démographique depuis 2001.

Le Gouvernement poursuivra la mise en œuvre d'une plateforme de vidéo-protection dans l'espace public bruxellois, dans le respect de la vie privée.

Enfin, le Gouvernement mettra en œuvre une réforme du Service d'Incendie et d'Aide Médicale Urgente (SIAMU). Plus précisément, il étudiera la possibilité d'incorporer les services administratifs du SIAMU au Service autonome régional de la sécurité et de la prévention pour assurer une meilleure coordination entre tous les acteurs. En tout état de cause, le service « prévention » chargé de délivrer les avis de prévention pour l'obtention d'un permis d'urbanisme,

Verder is het ook de bedoeling om een doorstroming te helpen creëren tussen de verschillende veiligheidsberoepen. Zo beschikken gemeenschapswachten, doordat zij hun wijk goed kennen en door hun opleiding reeds vertrouwd zijn met conflictbeheer en de toepassing van de wet op de gemeentelijke administratieve sancties, over onmiskenbare troeven om goede politieagenten te worden en zo de zones met een tekort aan manschappen nuttig te gaan versterken.

Het Gewest beschikt voortaan over een effectieve bevoegdheid op het vlak van preventie. De Regering zal een uniek regelgevend kader voor het Gewest laten goedkeuren, hetgeen de doeltreffendheid en de efficiëntie van het preventiebeleid in het Gewest moet bevorderen.

Samen met de bevoegde beleidsniveaus zal zij een overkoepelend Brussels overlegorgaan van de preventieactoren in het leven roepen, dat meer bepaald de opdracht zal krijgen het aan « preventie » gewijde hoofdstuk van het globaal veiligheids- en preventieplan voor te bereiden. Zij zal in iedere gemeente en/of wijk de ontwikkeling aanmoedigen van een coördinatie van de preventieactoren, waarbij ook de scholen betrokken worden.

De strijd tegen radicalisme zal een van de fundamentele prioriteiten zijn in het veiligheids- en preventiebeleid tijdens deze legislatuur. Ieder beleidsniveau moet als partner meewerken aan een aanpak die gestoeld moet zijn op een nóg intensere inzet van alle betrokken actoren. De permanente Conferentie zal zo snel mogelijk een strategie voorbereiden die aansluit bij de nationale strategie.

De Regering zal bij de federale Regering een bijzonder statuut verdedigen voor de gemeenschapswachten-vaststellers, met aangepaste toegangsvoorwaarden en weddeschaal. Dit statuut moet Brusselse jongeren toekomstperspectieven bieden op een dergelijke baan. Ook de sociale bemiddelaars en de straathoekwerkers spelen een essentiële rol in onze samenleving. De Regering zal deze instrumenten versterken.

De Regering zal pleiten voor een herziening van de KUL-norm en, op zijn minst, een aanpassing aan de bevolkingsgroei sinds 2001.

De Regering zal verder uitvoering geven aan een platform voor videobewaking in de Brusselse openbare ruimte, en dit met respect voor de persoonlijke levenssfeer.

Tot slot zal de Regering een hervorming doorvoeren van de Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp (DBDMH). Zij zal meer bepaald de mogelijkheid bestuderen om de administratieve diensten van de DBDMH onder te brengen bij de autonome gewestelijke veiligheids- en preventiedienst om te zorgen voor een betere coördinatie tussen alle actoren. De « preventiedienst » die preventieadviezen aflevert voor het bekomen van een stedenbouwkun-

d'un permis d'environnement ou d'une autorisation d'exploiter sera transféré vers le Service autonome régional.

Par ailleurs, la direction opérationnelle du SIAMU sera réorganisée avec, à sa tête, un responsable, répondant au profil de fonction à établir, désigné par le Gouvernement sur proposition d'un jury indépendant, pour un mandat limité dans le temps et renouvelable après évaluation.

IV. Œuvrer en faveur d'un développement durable de la Région

Le Gouvernement entend assurer le bien-être de tous les Bruxellois en alliant développement économique, progrès social et humain et respect de l'environnement, dans une logique de développement durable.

Améliorer le cadre de vie des Bruxellois et soutenir la création d'entreprises et d'emplois doit se réaliser au travers d'une transition vers une société plus soucieuse du bien-être des gens et de l'environnement.

Le développement de notre Région passe par une politique environnementale forte, innovante et pragmatique, au service d'une plus grande cohésion sociale. Pour le Gouvernement, cette politique doit répondre aux défis du boom démographique et du développement de Bruxelles dans le cadre d'une vision intégrée et solidaire.

Et puisque les autorités publiques doivent montrer l'exemple en matière de consommation responsable et de comportement durable, le Gouvernement systématisera les clauses sociales, éthiques et environnementales dans les marchés publics.

Par ailleurs, le Gouvernement saisira toutes les opportunités qui permettent tant de répondre au défi environnemental que de créer des emplois pour les Bruxellois, y compris les peu scolarisés. A cet égard, il réorientera l'Alliance « emploi-environnement » sur les projets les plus porteurs en terme de création d'emplois bruxellois et d'activités économiques.

La volonté de ce Gouvernement est d'assurer une dimension « durabilité » de toutes ses politiques.

Soutenir l'économie verte

La Région développera une vision stratégique de l'environnement en tant que ressource créatrice d'emplois locaux en transformant notre économie linéaire en une économie circulaire tout en améliorant la capacité de nos entreprises à décrocher des nouveaux marchés.

dige vergunning, een milieuvergunning of een exploitatievergunning zal in elk geval worden overgeheveld naar de autonome gewestelijke dienst.

Verder komt er een reorganisatie van de operationele directie van de DBDMH, met aan het hoofd een verantwoordelijke, die beantwoordt aan een op te stellen functieprofiel en op voordracht van een onafhankelijke jury door de Regering wordt aangesteld met een tijdelijk mandaat, dat na evaluatie hernieuwd kan worden.

IV. IJveren voor een duurzame ontwikkeling van het Gewest

De Regering wil het welzijn van alle Brusselaars waarborgen door gelijktijdig in te zetten op economische ontwikkeling, sociale en menselijke vooruitgang en respect voor het leefmilieu, en dit alles vanuit een duurzame ontwikkelingslogica.

Inspanningen om het leefkader van de Brusselaars te verbeteren en bedrijven op te richten en banen te scheppen, moeten kaderen in de overgang naar een samenleving die zich meer bekommert om het welzijn van de mensen en het leefmilieu.

De ontwikkeling van ons Gewest vergt een sterk, innoverend en pragmatisch milieubeleid, dat streeft naar grotere sociale cohesie. De Regering wil via dit beleid op basis van een geïntegreerde en solidaire visie een antwoord bieden op de uitdagingen van de bevolkingsexplosie en de ontwikkeling van Brussel.

Aangezien de overheid het goede voorbeeld moet geven op het vlak van verantwoorde consumptie en duurzaam gedrag, zal de Regering overgaan tot de systematische invoering van sociale, ethische en milieutechnische clausules in de overheidsopdrachten.

De Regering zal verder ook elke kans benutten om het hoofd te bieden aan de milieu-uitdaging en tegelijk banen te scheppen voor de Brusselaars, ook voor de laaggeschoolden. In dat verband zal zij de alliantie « werk-leefmilieu » toespitsen op projecten die de meeste kansen bieden op het scheppen van Brusselse banen en economische activiteiten.

De Regering wil het aspect « duurzaamheid » verwerken in alle beleidsdomeinen waarop zij actief is.

De groene economie ondersteunen

Het Gewest zal een strategische visie uitwerken op het leefmilieu als bron van lokale tewerkstelling, die erop gericht is onze lineaire economie om te vormen tot een kringlooeconomie en tegelijk onze bedrijven beter in staat te stellen nieuwe markten aan te boren.

Le Gouvernement s'assurera d'une part du développement d'une logique circulaire dans les parcs d'activités de CityDev en s'inspirant des résultats obtenus dans le cadre du projet Irisphère et, d'autre part, de la sensibilisation des centres d'entreprises à adopter cette même logique.

Le Gouvernement renforcera l'Alliance Emploi-Environnement après évaluation et dans les secteurs réellement porteurs d'emplois. Cette Alliance reconfigurée regroupera l'incubateur pour les entreprises environnementales Greenbizz, les outils d'accompagnement pour les start-ups actives dans les secteurs environnementaux comme la BSE Academy.

L'énergie accessible pour tous

Notre Région doit impérativement répondre au défi international que représente le changement climatique en renforçant les mesures d'atténuation des émissions de gaz à effet de serre. Elle privilégiera dès lors les actions visant à réduire les consommations énergétiques, l'évaluation et l'amélioration de la réglementation relative à la performance énergétique des bâtiments, et la promotion de l'utilisation rationnelle de l'énergie.

L'énergie pesant de plus en plus lourd dans le budget des ménages, il importe de garantir le maintien, voire l'amplification des législations protectrices des consommateurs, et en particulier les mesures relatives aux clients protégés.

Le Gouvernement effectuera un audit sur la gestion des primes afin de supprimer les nombreux effets d'aubaines, de concentrer l'aide au bénéfice du public qui en a réellement besoin et de mener une politique régionale d'isolation prioritaire des grands ensembles de bâtiments publics (écoles, hôpitaux, logements sociaux, administrations ...).

A cet égard, le Gouvernement veillera à étudier la mise en place d'une structure, sur la base de l'expérience au niveau fédéral (Fedesco), pour faciliter et financer des projets d'économie d'énergie dans les bâtiments publics.

Tout en rationalisant les outils existants d'accompagnement des consommateurs en matière d'énergie, le Gouvernement créera un fonds de financement des travaux économiseurs d'énergie reprenant les missions du prêt vert bruxellois et celles du FRCE, le Fonds fédéral de Réduction du coût global de l'Énergie, après sa régionalisation. Ce fonds pourra octroyer des prêts sans intérêt aux ménages destinés à financer des travaux d'économie d'énergie. Il travaillera de façon coordonnée avec les acteurs et outils existants. Ce fonds prêtera tant aux propriétaires qu'aux locataires. Il visera en particulier les ménages à bas et moyens revenus. Il assurera également, en concertation avec les CPAS, un accompagnement spécifique (social,

De Regering zal er enerzijds voor ijveren dat in navolging van de resultaten die geboekt werden met het project Irisphère, de kringlooplogica ingang vindt in de bedrijventuinen van CityDev en zal anderzijds de bedrijventuinen sensibiliseren om mee te stappen in diezelfde logica.

De Regering zal de alliantie Werkgelegenheid-Leefmilieu na een evaluatie verder versterken en toespitsen op de sectoren die reële kansen op tewerkstelling bieden. Deze herwerkte alliantie zal in het teken staan van de incubator voor groene ondernemingen, Greenbizz, en van de instrumenten voor de begeleiding van start-ups die actief zijn in de milieusector, zoals de BSE Academy.

Toegang tot energie voor iedereen

Het is absoluut noodzakelijk dat ons Gewest een antwoord biedt op de internationale uitdaging van de klimaatverandering door sterkere maatregelen uit te vaardigen die tot doel hebben de uitstoot van broeikasgassen te verminderen. Daarom zal het voorrang geven aan initiatieven die erop gericht zijn het energieverbruik te doen dalen, de regelgeving in verband met de energieprestatie van de gebouwen evalueren en verbeteren en een rationeel energiegebruik promoten.

Aangezien energiekosten steeds zwaarder doorwegen op het gezinsbudget, komt het erop aan de wetgeving ter bescherming van de consument, en in het bijzonder de maatregelen met betrekking tot de beschermde klanten, te handhaven en zelfs te versterken.

De Regering zal een audit uitvoeren over het beheer van de premies om de talrijke neveneffecten weg te werken, de steun te richten op diegenen die er echt nood aan hebben en het gewestelijk isolatiebeleid in de allereerste plaats toe te spitsen op grote gehelen van openbare gebouwen (scholen, ziekenhuizen, sociale woningen, besturen, ...).

In dit verband zal de Regering, op basis van wat er bestaat op federaal niveau (Fedesco), de oprichting bestuderen van een structuur, die projecten rond energiebesparing in openbare gebouwen moet faciliteren en financieren.

De Regering zal overgaan tot een rationalisering van de bestaande voorzieningen voor de energiebegeleiding van de consumenten en zal tevens een fonds oprichten voor het financieren van energiebesparende werken, dat het opzet herneemt van de Brusselse groene lening en de taken overneemt van het FRGE, het federaal fonds voor de reductie van de globale energiekost, zodra dit geregionaliseerd is. Dit Fonds zal renteloze leningen kunnen toekennen aan gezinnen, die moeten dienen voor het financieren van energiebesparende werken. Het zal op gecoördineerde wijze samenwerken met de bestaande actoren en instrumenten. Het Fonds zal lenen aan zowel eigenaars als huurders. Het is vooral bestemd voor gezinnen met een laag of middelgroot

technique, budgétaire) des publics plus précarisés afin que chaque Bruxellois puisse réduire sa facture énergétique.

Le Gouvernement s'assurera de la pérennité du système de prêt à taux 0 % pour les ménages à bas revenu. Dès les premiers mois de la législature, en concertation avec le CREDAL et les acteurs de terrain, le Gouvernement étudiera l'extension de ce système.

La baisse de la consommation des ménages, des indépendants et des PME doit être la ligne directrice des services en matière de soutien à l'investissement économiseur d'énergie. Le Gouvernement s'assurera que les mesures mises en place pour améliorer la performance énergétique des bâtiments profitent aux locataires.

Une évaluation économique et sociale des mesures PEB de son impact sur les prix de mise en œuvre sera réalisée dès les 6 premiers mois de la législature. Le COBRACE sera, le cas échéant, revu afin de réorienter voir supprimer certaines mesures n'ayant pas un intérêt direct pour l'économie d'énergie ou l'amélioration de la qualité de l'air et ce avec un rapport coût-efficacité suffisant.

Pour simplifier les démarches et rendre plus lisibles les politiques volontaristes en la matière, il sera créé un formulaire et un guichet commun pour les primes-énergie et autres aides à l'efficacité énergétique, logement, petit patrimoine ... Ce guichet sera assuré par le Centre Urbain.

Enfin, le Gouvernement mettra tout en œuvre pour soutenir les opérations d'achats groupés d'énergie, pouvant mener à des réductions significatives des factures.

Une politique durable de l'eau

L'accès à l'eau doit être garanti à tous les Bruxellois. Dans ce but, le Gouvernement préservera la gestion publique de l'ensemble du « cycle de l'eau » (captage, distribution, égouttage et épuration). A cet égard, il travaillera à la fusion des différents acteurs publics bruxellois (voir Chapitre 5).

Le Gouvernement entamera par ailleurs les discussions nécessaires avec le Gouvernement wallon en vue de la conclusion d'un accord de coopération avec la Wallonie, visant la définition et la mise en œuvre d'une vision concertée pour la production et le transport de l'eau potable.

Le Gouvernement s'engage à maintenir la tarification progressive et solidaire de l'eau. Pour améliorer encore son efficacité, il renforcera la législation en matière d'obli-

inkomen. In overleg met de OCMW's zal het tevens instaan voor een specifieke (sociale, technische of budgettaire) begeleiding van de meest kansarme doelgroepen, zodat iedere Brusselaar zijn energiefactuur kan doen dalen.

De Regering zal het systeem van de toekenning van een renteloze lening aan gezinnen met een laag inkomen, bestendigen. Tijdens de eerste maanden van de legislatuur zal de Regering, in overleg met CREDAL en de actoren op het terrein, de uitbreiding van dit systeem onderzoeken.

Het streefdoel van de diensten die steun verlenen voor energiebesparende investeringen, moet erin bestaan het verbruik van de gezinnen, zelfstandigen en KMO's te doen afnemen. De Regering zal zich ervan vergewissen dat de maatregelen die zijn ingevoerd ter verbetering van de energieprestatie van de gebouwen, ten goede komen aan de huurders.

Tijdens de eerste 6 maanden van de legislatuur zal een economische en sociale evaluatie plaatsvinden van de EPB-maatregelen en van de weerslag die deze hebben op de uitvoeringsprijzen. Het BWLKE zal eventueel worden herzien om een nieuwe invulling te geven aan of zelfs over te gaan tot de schrapping van bepaalde maatregelen die niet direct van nut zijn om energie te besparen of de luchtkwaliteit te verbeteren, en dit telkenmale met inachtneming van een bevredigende kosten/efficiëntie-verhouding.

Om de te ondernemen stappen te vereenvoudigen en het voluntaristisch beleid terzake overzichtelijker te maken, komt er een formulier en een gezamenlijk loket voor de energiepremies en andere steunmaatregelen met betrekking tot energie-efficiëntie, huisvesting, het klein erfgoed, ... Dit loket zal verzorgd worden door de Stadswinkel.

Tot slot zal de Regering alles in het werk stellen om ondersteuning te bieden voor groepsaankopen van energie, waardoor de factuur aanzienlijk lager kan uitvallen.

Een duurzaam waterbeleid

Alle Brusselaars moeten een gewaarborgde toegang hebben tot water. Daarom zal de Regering het beheer van de gehele « watercyclus » (winning, distributie, riolering en zuivering) in overheidshanden behouden. In dit verband zal zij ijveren voor de fusie van de verschillende Brusselse openbare actoren (zie Hoofdstuk 5).

Verder zal de Regering de nodige gesprekken opstarten met de Waalse Regering om met Wallonië een samenwerkingsakkoord te sluiten, dat een gezamenlijke visie op de productie en het transport van drinkwater beoogt te bepalen en ten uitvoer te brengen.

De Regering verbindt er zich toe de progressieve en solidaire tariefbepaling van water te handhaven. Om de efficiëntie ervan verder te verbeteren, zal zij de wetgevende

gation de compteur individuel par logement et là où cette obligation est techniquement impossible, il veillera à établir des règles équitables pour la facturation de la consommation d'eau (compteurs de passage, suivi de la consommation ...).

Toutefois, l'importance des investissements nécessaires à consentir durant les prochaines années (rénovation des égouts, construction de bassins d'orage pour lutter contre les inondations, amélioration de l'épuration) risque de provoquer une hausse des prix. Le Gouvernement assurera une bonne maîtrise du prix de l'eau en dotant la Région des instruments de contrôle, en limitant les travaux au strict nécessaire et en tenant compte des tracés naturels d'évacuation des eaux (« maillage bleu ») afin de réduire les investissements.

Compte tenu des besoins importants d'investissement du secteur, le Gouvernement étudiera bien évidemment les différentes sources de financement complémentaires ou de substitution à celles qui consistent à faire payer le consommateur ou la Région.

Le Gouvernement contrôlera avec vigueur le prix de l'eau et lancera une réforme de l'arrêté du Gouvernement du 22 janvier 2009 fixant les normes comptables pour le secteur de l'eau dans les six mois du début de la législature (« prix vérité »).

Le contrôle des prix de la Région s'exercera non seulement sur les différentes composantes du prix de vente au consommateur (distribution/assainissement), mais également sur les prix de transfert entre opérateurs (SBGE, Hydrobru et Vivaqua). Un plan de gestion pluriannuel sera imposé à tous les opérateurs publics de l'eau pour effectuer un contrôle optimal des demandes d'augmentation du prix de l'eau.

Le Gouvernement s'engage enfin à favoriser l'accès à l'eau potable gratuite sur le territoire régional en veillant, entre autres, dans le cadre des réaménagements de l'espace public, à prévoir des fontaines/pompes. Ces dispositifs seront installés en concertation avec les pouvoirs locaux, le réseau associatif de première ligne et l'opérateur.

Qualité de l'air

Le Gouvernement veillera à une amélioration sensible de la qualité de l'air dans notre Région par une action combinée sur les déterminants que sont le chauffage et le transport.

Le Gouvernement veillera à sortir le plus rapidement possible la Région de la procédure d'infraction à la directive 2008/2184 pour les dépassements de seuil d'émission

verplichting om te voorzien in een individuele teller per woning versterken en daar waar het technisch onmogelijk is om deze verplichting na te leven, toezien op de vastlegging van billijke regels voor de facturatie van het waterverbruik (tussenmeters, opvolging van het verbruik, ...).

De omvang van de investeringen die de komende jaren verricht moeten worden (renovatie van het rioolnet, bouw van stormbekkens voor het bestrijden van overstromingen, verbetering van de waterzuivering) dreigt echter te leiden tot een prijsstijging. De Regering zal zich inspannen om de waterprijs degelijk onder controle te houden door het Gewest uit te rusten met controle-instrumenten, de werken te beperken tot het strikt noodzakelijke en rekening te houden met de natuurlijke afwateringstrajecten (« blauw netwerk ») om de investeringen te reduceren.

Gelet op de grote investeringsbehoeften van de sector zal de Regering uiteraard de verschillende financieringsbronnen bestuderen ter aanvulling op of ter vervanging van die welke erin bestaan de kosten door te rekenen aan de gebruiker of het Gewest.

De Regering zal nauwlettend toezien op de waterprijs en zal binnen de zes maanden na de aanvang van de legislatuur werk beginnen maken van een hervorming van het Regeringsbesluit van 22 januari 2009 tot vaststelling van de boekhoudkundige normen voor de watersector (« werkelijke prijs »).

Het Gewest zal bij deze prijscontrole niet enkel toezien op de verschillende onderdelen waaruit de verkoopprijs voor de gebruiker is samengesteld (distributie/sanering), maar ook op de overdrachtprijzen tussen operatoren (BMWB, Hydrobru en Vivaqua). Alle openbare wateroperatoren zullen verplicht worden een meerjarig beheersplan op te maken, zodat een optimale controle kan worden uitgeoefend op de aanvragen voor het doorvoeren van een stijging van de waterprijs.

De Regering verbindt er zich tot slot toe de toegang tot gratis drinkwater over het hele Gewest te bevorderen, onder meer door in het kader van de herinrichting van de openbare ruimte te voorzien in fonteinen/pompjes. Deze uitrustingen zullen geplaatst worden in overleg met de plaatselijke besturen, het eerstelijnsverenigingswezen en de operator.

Luchtkwaliteit

De Regering zal zich inspannen om de luchtkwaliteit in ons Gewest gevoelig te verbeteren door gelijktijdig in te spelen op de factoren die hierop een invloed hebben, met name verwarming en vervoer.

De Regering zal ervoor ijveren om zo snel mogelijk een einde te stellen aan de inbreukprocedure op grond van richtlijn 2008/2184 die op dit ogenblik tegen het Gewest

de particules fines PM_{10} et de la moyenne annuelle admissible d'émission de NO_2 .

En concertation avec les services de police, seront amplifiés les contrôles des véhicules qui circulent à Bruxelles, en rapport avec les exigences techniques et en particulier celles relatives aux émissions de particules fines. A cette fin, le Gouvernement étudiera la possibilité d'utiliser des caméras intelligentes.

Le Gouvernement réévaluera l'arrêté du 27 novembre 2008 déterminant les mesures d'urgence en vue de prévenir les pics de pollution par les particules fines et les dioxydes d'azote.

Afin de respecter les normes de qualité de l'air, une zone de basses émissions régionale sera mise en œuvre afin d'interdire, en cas de prévision de pics et de pics de pollution, la circulation des véhicules les plus polluants.

Pollution des sols et sonore

La poursuite des actions en matière de gestion et d'assainissement des sols pollués, prévue par l'ordonnance de 2009, devra s'inscrire dans la réalité socio-économique régionale. L'inventaire et la carte de l'état sera achevé dans un délai maximal de 2 ans et fera par la suite l'objet d'une évaluation continue.

La politique d'assainissement des sols veillera à ce que les propriétaires de biens concernés par des pollutions dont ils ne sont pas directement responsables soient aidés techniquement et financièrement en fonction de leurs revenus.

Le Gouvernement modifiera l'ordonnance sol afin d'alléger les obligations et de réduire les charges administratives, d'optimiser les procédures d'étude et de traitement des sols pollués. La révision de cette ordonnance se fera en collaboration avec le ministre ayant la tutelle sur l'urbanisme pour éviter l'allongement des procédures en lien avec les études et/ou travaux de dépollution de sol.

Sans remettre en cause la nécessité pour la qualité de vie des bruxellois et leur santé, la politique d'assainissement des sols sera guidée par une vision plus pragmatique en matière de présomption et de gestion des sols pollués. Entre autres, il ne pourra y avoir un transfert de la charge de la preuve de la pollution de Bruxelles-Environnement vers les propriétaires d'immeubles et il ne pourra être dérogé aux règles élémentaires de droit en mettant à charge du proprié-

loopt wegens het overschrijden van de emissiedrempel van fijn stof (PM_{10}) en de jaarlijkse gemiddelde toegestane NO_2 -uitstoot.

In overleg met de politiediensten zal sterker gecontroleerd worden of de voertuigen die in Brussel rondrijden, voldoen aan de technische eisen en inzonderheid aan die met betrekking tot de uitstoot van fijn stof. Daartoe zal de Regering de mogelijkheid bestuderen gebruik te maken van intelligente camera's.

De Regering zal overgaan tot een herevaluatie van het besluit van 27 november 2008 tot bepaling van de dringende maatregelen om piekperiodes van luchtvervuiling door fijn stof en door stikstofdioxiden te voorkomen.

Met het oog op de naleving van de normen in verband met luchtkwaliteit zal een gewestelijke lage emissiezone worden ingesteld, om bij een voorspelling van een piek of een piekperiode van luchtvervuiling, het verkeer van de meest vervuilende voertuigen te verbieden.

Bodemverontreiniging en geluidsoverlast

De voortzetting van de acties in verband met het beheer en de sanering van verontreinigde bodems, waarin voorzien is in de ordonnantie van 2009, moet afgestemd zijn op de sociaal-economische toestand in het Gewest. De inventaris en de kaart van de bodemtoestand zal binnen maximaal 2 jaar voltooid worden en vervolgens het voorwerp uitmaken van een continue evaluatie.

In het kader van het beleid voor bodemsanering zullen de eigenaars van goederen, die getroffen zijn door een vervuiling waarvoor zij niet rechtstreeks verantwoordelijk zijn, afhankelijk van hun inkomen kunnen rekenen op technische en financiële bijstand.

De Regering zal werk maken van een wijziging van de bodemordonnantie om de verplichtingen minder zwaar te maken, de administratieve lasten te beperken en de procedures voor het onderzoek en de behandeling van verontreinigde bodems te optimaliseren. De herziening van deze ordonnantie zal gebeuren in samenwerking met de Minister die bevoegd is voor het toezicht op stedenbouw, om te vermijden dat de procedures voor de studies naar en/of de werken voor het verwijderen van de bodemvervuiling verlengd worden.

Een meer pragmatische visie op het vermoeden en het beheer van grondvervuiling zal aan de grondslag liggen van het beleid in verband met bodemsanering, zonder evenwel de noodzaak hiervan voor de levenskwaliteit en de gezondheid van de Brusselaars in vraag te stellen. Zo mag de bewijslast van de verontreiniging niet verschoven worden van Leefmilieu Brussel naar de eigenaar van een gebouw en mag niet afgeweken worden van de elementaire rechts-

taire les conséquences de pollutions lorsque la prescription en matière de responsabilité civile est écoulée.

La révision de la liste des activités à risque sera définitivement adoptée après concertation avec les secteurs. Une évaluation de révision de cette liste devra être réalisée en 2015.

Enfin, le Gouvernement adoptera dès les 6 premiers mois de la législature un arrêté permettant de définir les impositions en matière de pollution de sols dans les ZEMU. Les ZEMU seront reprises en zone 4 dans les deux arrêtés « bruits », c'est-à-dire celle correspondant aux zones d'intérêt régional et les zones de forte mixité, tout en permettant la pérennisation des activités économiques actuellement présentes.

L'interdiction générale des quads sera mise en œuvre dès fin 2014. Un plan d'action de contrôle et de répression par rapport aux nuisances sonores provenant de motos et de motocyclettes sera mise en place. Par ailleurs, le Gouvernement cherchera des solutions aux nuisances sonores, entre autres les crissements des trams dans les virages, que peut apporter le matériel roulant de la STIB.

Un nouveau Plan Bruit sera adopté dans les deux premières années de la législature en vue de réduire les nuisances sonores pour les Bruxellois et d'améliorer leur qualité de vie. Ce nouveau Plan Bruit devra correspondre aux réalités et besoins du terrain et aura notamment pour objectifs de :

- Evaluer la mise en œuvre du plan bruit afin de l'actualiser et le rendre plus performant.
- Développer de manière cohérente la mesure des nuisances sonores sur le territoire de la Région.
- Décliner le cadastre du bruit par commune afin de mieux sensibiliser celles-ci à cette nuisance.
- Mettre en œuvre avec les pouvoirs locaux des actions qui réduisent la pollution sonore (aménagement des voiries, règlement communal, murs anti-bruits, sensibilisation, sanctions).
- Promouvoir la prise en compte du facteur acoustique dès la conception des projets de construction ou de rénovation en particulier pour les logements et les bâtiments scolaires et de renouvellement de voiries.

regels door de eigenaar te laten opdraaien voor de gevolgen van de vervuiling, wanneer de verjaringstermijn voor de burgerlijke aansprakelijkheid verstreken is.

De herziene lijst met risicoactiviteiten zal na overleg met de sectoren definitief worden goedgekeurd. In 2015 zal een evaluatie plaatsvinden van de herziene lijst.

Tot slot zal de Regering in de eerste 6 maanden van de legislatuur een besluit goedkeuren dat tot doel heeft de voorschriften aangaande bodemverontreiniging in de OG-SO's te bepalen. De OGSO's zullen in de twee « lawaaibesluiten » ingedeeld worden onder gebied 4, dit is het gebied dat overeenstemt met de gebieden van gewestelijk belang en de sterk gemengde gebieden. Er zal evenwel voor gezorgd worden dat de momenteel aanwezige economische activiteiten er behouden kunnen blijven.

Het algemene verbod van quads zal eind 2014 ten uitvoer worden gebracht. Er zal een actie-, controle- en repressieplan worden opgesteld met betrekking tot de geluidshinder teweeggebracht door motorfietsen en -rijwielen. Verder zal de Regering zoeken naar oplossingen om de geluidshinder te verhelpen die te wijten is aan het rollend materieel van de MIVB, zoals het snerpande geluid van trams bij het nemen van een bocht.

Binnen de eerste twee jaar van de legislatuur zal een nieuw geluidsplan goedgekeurd worden om de geluidshinder voor de Brusselaars te beperken en hun levenskwaliteit te verbeteren. Dit nieuwe geluidsplan moet aanleunen bij de realiteit en de behoeften op het terrein en zal er meer bepaald toe strekken :

- De uitvoering van het geluidsplan te evalueren om het af te stemmen op de actuele toestand en het meer slagkracht te geven.
- De meting van de geluidshinder op het gewestelijk grondgebied op coherente wijze te ontwikkelen.
- Het geluidskadaster in te delen per gemeente om deze beter te sensibiliseren voor deze hinder.
- Samen met de plaatselijke besturen acties op het getouw te zetten om de geluidsoverlast te beperken (weginrichting, gemeentelijk reglement, geluidswerende muren, sensibilisering, sancties).
- Erop aan te sturen om bij de bouw of renovatie van voor- al woningen en schoolgebouwen en bij de vernieuwing van wegen reeds in de ontwerpfasen aandacht te schenken aan de akoestiek.

Nouveau Plan de survol aérien de Bruxelles

Les Bruxellois souffrent des nuisances liées au survol de Bruxelles.

Le Gouvernement ne peut rester indifférent à cette situation.

Il n'entend pas entrer dans une logique qui opposerait les Bruxellois entre eux.

Il prône donc une solution durable et équilibrée.

Le Gouvernement est également conscient de la nécessité de traiter la problématique du survol dans un esprit de concertation et de partenariat avec les autres niveaux de pouvoir.

C'est pourquoi le Gouvernement exigera une réduction significative des nuisances dues au survol aérien du territoire bruxellois et entend faire respecter l'arrêté relatif à la lutte contre le bruit des avions, entré en vigueur le 1er janvier 2000.

Dès la mise en place du Gouvernement, la perception effective des amendes à l'arrêté bruit sera exigée par toutes les voies juridiques possibles vis-à-vis des compagnies aériennes. De plus, vu la politique de dispersion mise en œuvre au-dessus des zones densément peuplée, le réseau de sonomètres sera étendu pour couvrir l'ensemble des routes aériennes au-dessus du territoire régional.

Le Gouvernement entend par ailleurs que les éléments suivants guident le Gouvernement fédéral dans sa politique en la matière, avec les 2 priorités suivantes :

- la suppression des dernières routes mises en œuvre le 6 février;
- la définition des nouvelles routes sur base des critères suivants :
  - l'évitement des zones les plus densément peuplées ainsi que la sécurité aérienne comme critères prioritaires dans la définition des nouvelles routes;
  - la création d'une Autorité de contrôle, incluant des représentants régionaux, et la définition de procédures aéronautiques objectives et transparentes (avec notamment l'obligation d'une étude de sécurité, de capacité et d'impact environnemental);
  - la modification des horaires de l'aéroport pour étendre, sur Bruxelles, la nuit de 22h à 7h ainsi que l'instauration d'une limite du tonnage des avions autorisés à survoler le territoire bruxellois et la défi-

Nieuw plan voor het luchtverkeer boven Brussel

De Brusselaars hebben te lijden onder de hinder die veroorzaakt wordt door het luchtverkeer boven Brussel.

De Regering kan hier niet onverschillig voor blijven.

Zij heeft geen zin in een logica waarbij de Brusselaars tegen elkaar worden uitgespeeld.

Daarom pleit zij voor een duurzame en evenwichtige oplossing.

De Regering is er zich tevens van bewust dat het nodig is de problematiek van het luchtverkeer aan te pakken in overleg en in samenwerking met de andere beleidsniveaus.

De Regering zal derhalve eisen om de hinder die te wijten is aan het luchtverkeer boven Brussel aanzienlijk te verminderen. Eveneens beoogt zij het besluit betreffende de strijd tegen de lawaaihinder veroorzaakt door vliegtuigen, dat in voege is getreden op 1 januari 2000, te doen naleven.

De Regering zal van bij haar aantreden via alle mogelijke juridische wegen van de luchtvaartmaatschappijen de effectieve inning vorderen van de boetes waarin voorzien is door het lawaaiebesluit. Daarenboven zal in het licht van het spreidingsbeleid dat van toepassing is boven de dichtbevolkte gebieden, het aantal geluidsmeters worden uitgebreid, zodat deze alle vliegroutes boven het gewestelijk grondgebied bestrijken.

Verder wil de Brusselse Regering dat de federale Regering haar beleid terzake stoelt op de volgende elementen, uitgaande van de volgende 2 prioriteiten :

- de afschaffing van de recentste routes die op 6 februari zijn ingevoerd;
- de bepaling van de nieuwe routes op basis van de volgende criteria :
  - het ontzien van de dichtst bevolkte gebieden en de veiligheid van het luchtverkeer moeten gelden als prioritair criteria bij het uittekenen van de nieuwe routes;
  - een controleorgaan oprichten, waarin ook het Gewest vertegenwoordigd is, en objectieve en transparante luchtvaartprocedures vastleggen (met onder meer een verplichte veiligheids-, capaciteits- en milieu-effectenstudie);
  - de uitbatingsuren van de luchthaven wijzigen om de nachtperiode, boven Brussel, uit te breiden van 22u tot 7u, een begrenzing instellen van de tonnage van de vliegtuigen die toelating krijgen boven Brussel te

nitien et mise en œuvre de « quota count » pour le respect des normes de bruit (maximum 200 tonnes entre 22h et 7 h);

- un accord sur la fin progressive des vols de nuit, dans un cadre européen.

Dans ce cadre, le Gouvernement bruxellois veut être un partenaire pour contribuer à trouver une solution globale et durable. Il s'engage à agir en concertation avec les associations de riverains.

Par ailleurs, en terme de diminution du nombre de vols au-dessus de Bruxelles, le Gouvernement demandera à la Région flamande la fixation définitive des plafonds de trafic à maximum 15.000 vols de nuit par an (10.000 atterrissages et 5.000 décollages admis de nuit).

De plus, toujours dans la perspective de réduire les nuisances, le Gouvernement souhaite, autant que faire ce peut, que soit modifiée l'infrastructure de Bruxelles-National (par exemple l'allongement de la piste) si une étude indépendante en confirme l'opportunité.

Ondes électromagnétiques

Le Gouvernement poursuivra la mise en œuvre de l'ordonnance 4G qui entend préserver un équilibre entre les principes de précautions visant à préserver la santé, le bien-être et le cadre de vie et à développer des réseaux performants et accessibles garantissant l'activité économique de la Région.

L'impact sur la santé de ces technologies et des antennes émettrices sera évalué de manière continue via le comité des experts afin d'assurer une protection satisfaisante des citoyens. Cette évaluation continue permettra également une mise à jour des procédures et logiciels de mesures, ainsi que la révision des procédures administratives qu'il s'agisse des permis d'environnement ou des permis d'urbanisme.

Espaces verts, nature et biodiversité

Le Gouvernement veillera à favoriser l'accès de tous à la nature, notamment en valorisant les espaces verts de proximité, les toitures vertes, les intérieurs d'îlot en soutenant leur reconversion en espaces verts et le cas échéant les ouvrir au public, l'agriculture et les potagers urbains et jardins partagés et suspendus et les fermes pédagogiques ainsi que les lieux de promenades et de loisirs, en particulier dans les quartiers déficitaires en espaces verts. Le Gouvernement sera attentif à développer sa politique d'éducation à l'environnement.

vliegen en « quota counts » vastleggen en toepassen met het oog op de naleving van de geluidsnormen (maximum 200 ton tussen 22u en 7u);

- een akkoord over de geleidelijke beëindiging van de nachtvluchten in een Europees kader.

In dit verband wil de Brusselse Regering zich opstellen als partner om mee te helpen zoeken naar een globale en duurzame oplossing. Zij verbindt er zich toe te handelen in overleg met de verenigingen van buurtbewoners.

In het kader van een vermindering van het aantal vluchten boven Brussel zal de Regering daarenboven het Vlaams Gewest verzoeken het plafond voor het aantal nachtvluchten definitief vast te leggen op 15.000 per jaar (10.000 landingen en 5.000 opstijgingen toegestaan tijdens de nacht).

De Regering wenst verder dat de infrastructuur van Brussel-Nationaal, eveneens met het oog op een beperking van de hinder, zoveel mogelijk zou worden aangepast (bijvoorbeeld de verlenging van een baan), indien een onafhankelijke studie bevestigt dat dit opportuun is.

Elektromagnetische golven

De Regering zal verder gaan met het uitvoeren van de 4G-ordonnantie, die een evenwicht nastreeft tussen voorzorgsmaatregelen ter vrijwaring van de gezondheid, het welzijn en het leefkader en de ontwikkeling van performante en toegankelijke netwerken om de economische activiteit in het Gewest te garanderen.

Het comité van experts zal de impact van deze technologieën en zendmasten op de gezondheid voortdurend evalueren, zodat de burgers voldoende beschermd blijven. Deze continue evaluatie zal tevens toelaten om de meetprocedures en -software aan te passen en de administratieve procedures te herzien, zowel voor de milieuvergunningen als voor de stedenbouwkundige vergunningen.

Groene ruimten, natuur en biodiversiteit

De Regering streeft ernaar de natuur voor iedereen toegankelijker te maken door een herwaarderingsbeleid te voeren rond buurtgroen, groendaken en de binnenterreinen van huizenblokken en steun te verlenen om deze laatste om te vormen tot groene ruimten en desgevallend open te stellen voor het publiek. Daarnaast beoogt zij ook in te zetten op een herwaardering van de landbouw, de stadsmoestuinen, de gedeelde en hangende tuinen en de pedagogische hoesjes, alsook van de wandel- en recreatieruimten, vooral dan in de wijken waar er een gebrek is aan groen. De Regering zal haar beleid voor milieueducatie verder ontwikkelen.

Le Gouvernement créera de nouveaux espaces verts dans les zones qui connaissent un déficit important d'espace vert public et privé ainsi qu'une forte densité d'habitant et notamment dans les quartiers prioritaires (chapitre 2) dont un parc de 10 ha à Tour & Taxis, un parc urbain sur le site de Reyers, un espace vert et récréatif sur Beco Ouest, des espaces verts à la Porte de Ninove, Josaphat, Gare de l'Ouest, et à terme sur les sites de l'ex Otan, et de Mabru ...

Le Gouvernement sera également attentif à ne plus utiliser de pesticides dans les lieux publics mais employer des alternatives non toxiques ou biodégradables de façon concertée. Il protégera les espaces agricoles. Un principe de droit de préemption sera prévu au bénéfice la Région lors de toute vente de terrain agricole afin d'y développer des projets d'agriculture urbaine, de potagers urbains ou de jardins partagés.

Par ailleurs, le Gouvernement se concertera avec la SNCB afin de valoriser au mieux les nombreux talus qui bordent les voies de chemin de fer qui traversent notre Région, notamment en vue de la création de nouveaux parcs.

Le Gouvernement adoptera le Plan Nature après enquête publique, et après réévaluation de la compatibilité des mesures avec le PRDD et le défi démographique.

Bien-être animal

Le gouvernement confiera la responsabilité de la matière du bien-être animal au département de l'environnement en veillant à disposer des moyens adéquats pour mener une politique ambitieuse tant au niveau normatif que celui très important du contrôle.

Parmi ses priorités, le gouvernement de la région de Bruxelles-Capitale entend notamment :

- encourager l'insertion de clauses spécifiques en faveur des produits respectueux du bien-être animal dans les cahiers des charges utilisés dans les restaurants collectifs;
- interdire immédiatement l'élevage d'animaux pour la production de fourrure;
- limiter les expériences sur animaux au strict nécessaire et interdire de manière progressive les expériences faites sur des primates;
- accorder une attention particulière à la bonne exécution du plan de stérilisation des chats;

De Regering zal nieuwe groene ruimten creëren in dichtbewoonde gebieden met een groot tekort aan openbaar en privaat groen, en dan meer bepaald in de prioritaire wijken (hoofdstuk 2). Zo is er een park van 10 ha gepland op Tour & Taxis, een stadspark op de Reyerssite, een groene recreatieruimte op Beco West, groene ruimten ter hoogte van de Ninoofsepoort, Josaphat, Weststation, en op termijn op de voormalige NAVO-site en Mabru ...

De Regering zal er ook aandachtig op toezien geen pesticiden meer te gebruiken op openbare locaties, maar op basis van overleg niet-giftige of biologisch afbreekbare alternatieven aan te wenden. Zij zal ijveren voor de bescherming van de landbouwruimte. Er zal een principe worden ingevoerd waarbij het Gewest een voorkeepsrecht krijgt bij de verkoop van landbouwgronden om er stedelijke landbouwprojecten, stadsmoestuinen of gedeelde tuinen tot ontwikkeling te brengen.

Verder zal de Regering overleg plegen met de NMBS om de talrijke spoorwegbermen in ons Gewest optimaal te benutten, onder meer met het oog op de aanleg van nieuwe parken.

De Regering zal haar goedkeuring hechten aan het Natuurplan, nadat het openbaar onderzoek hierover heeft plaatsgevonden en nadat nagegaan is in welke mate de maatregelen verenigbaar zijn met het GPDO en de demografische uitdaging.

Dierenwelzijn

De Regering zal de verantwoordelijkheid voor dierenwelzijn toevertrouwen aan het departement Leefmilieu en erop toezien dat er gepaste middelen beschikbaar zijn om een ambitieus beleid te voeren, met zowel aandacht voor de vastlegging van normen als voor het zeer belangrijke aspect van de controle.

De Brusselse Hoofdstedelijke Regering stelt dienaangaande de volgende prioriteiten voorop :

- collectieve restaurants aanmoedigen om in hun bestekken specifieke bepalingen op te nemen in verband met diervriendelijke producten;
- een onmiddellijk verbod instellen op de kweek van dieren voor de productie van bont;
- proeven op dieren beperken tot het strikt noodzakelijke en proeven op primaten geleidelijk verbieden;
- bijzonder belang hechten aan de goede uitvoering van het sterilisatieplan voor katten;

- renforcer les normes en matière de commercialisation des animaux en particulier les chiens et les nouveaux animaux de compagnie;
- soutenir les associations de détenteurs, de protecteurs d'animaux et de vétérinaires afin de sensibiliser la population au bien-être animal;
- renforcer les sanctions et le suivi pour les infractions au bien-être animal (maltraitance, négligence, abandon, élevage clandestin et soutenir les initiatives visant à diminuer la souffrance animale, notamment la Déclaration de Bruxelles du 16 décembre 2010).

CHAPITRE 4

Bruxelles, capitale du vivre ensemble

Bruxelles est une métropole diverse et multiculturelle, offrant une mixité impressionnante de personnes, d'idées, de cultures, de langues et d'identités.

Elle est caractérisée par une densité de population importante, de toutes les catégories sociales et par l'arrivée de nombreuses personnes venues d'ailleurs en Belgique ou de l'étranger. Ces mouvements participent à l'augmentation, à la diversification et au rajeunissement de sa population qui compte actuellement plus de 170 nationalités différentes et une haute représentation des jeunes adultes.

Nous croyons dans la richesse de cette diversité, car le dynamisme et le potentiel de notre Région en dépendent. Mais cette réalité est également accompagnée d'importants défis, non seulement sur les plans urbanistique et socio-économique, mais également au niveau de la cohésion sociale et de l'égalité.

Le niveau du quartier est idéal pour garantir le lien social. C'est pourquoi le Gouvernement verra avec les communes la meilleure manière d'entretenir des réseaux de proximité et desolidarité.

I. Luter contre toutes les discriminations et le racisme

La Région bruxelloise aspire à une société dans laquelle tout le monde bénéficie des mêmes chances. Tous les citoyens doivent être traités de façon égale et sans discrimination, quels que soient leur sexe, leur origine, leur identité, leur état de santé, leur croyance et conviction philosophique ou religieuse, leur orientation sexuelle.

Malheureusement, des discriminations sur ces critères sont encore courantes, notamment en matière de harcèlement, d'enseignement, de formation, d'emploi, de logement, de mobilité, d'accès aux soins de santé, aux infrastructures publiques, aux loisirs, à la culture et au sport.

- sterkere normen uitwerken voor de verhandeling van dieren, en in het bijzonder van honden en de nieuwe gezelschapsdieren;
- de verenigingen van eigenaars van dieren, dierenbeschermers en dierenartsen ondersteunen om de bevolking te sensibiliseren voor dierenwelzijn;
- de inbreuken op dierenwelzijn sterker sanctioneren en beter opvolgen (mishandeling, verwaarlozing, achterlaten, zwartkweek en initiatieven ondersteunen die tot doel hebben om dierenleed te verminderen, met onder meer de Verklaring van Brussel van 16 december 2010).

HOOFDSTUK 4

Brussel, hoofdstad van het samenleven

Brussel is een diverse en multiculturele grootstad met een indrukwekkende verscheidenheid aan mensen, ideeën, culturen, talen en identiteiten.

Zij wordt gekenmerkt door een grote bevolkingsdichtheid die alle sociale lagen omvat en door een sterke toestroom van mensen die van elders uit België of vanuit het buitenland komen. Deze stromen dragen bij tot de aangroei, diversificatie en verjonging van de Brusselse bevolking die vandaag meer dan 170 verschillende nationaliteiten telt en waarin jonge volwassenen sterk vertegenwoordigd zijn.

Wij geloven in de rijkdom van deze diversiteit, omdat de dynamiek en het potentieel van ons Gewest ervan afhankelijk zijn. Deze realiteit gaat echter gepaard met grote uitdagingen, niet enkel op stedenbouwkundig en sociaal-economisch vlak, maar ook op het vlak van sociale cohesie en gelijkheid.

De wijken vormen het ideale niveau om de maatschappelijke verbondenheid te waarborgen. Daarom zal de Regering samen met de gemeenten zoeken naar de beste manier om buurt- en solidariteitsnetwerken te onderhouden.

I. Strijden tegen alle vormen van discriminatie en racisme

Het Brussels Gewest streeft naar een samenleving waarin iedereen gelijke kansen heeft. Alle burgers moeten op voet van gelijkheid en zonder discriminatie behandeld worden, ongeacht hun geslacht, afkomst, identiteit, gezondheidstoestand, geloof, levensbeschouwelijke of religieuze overtuiging en seksuele geaardheid.

Helaas komt discriminatie op basis van deze criteria nog al te vaak voor, meer bepaald in de vorm van pesterijen, onderwijs, opleiding, tewerkstelling, huisvesting, mobiliteit, de toegang tot gezondheidszorg, openbare voorzieningen, ontspanning, cultuur en sport.

C'est pourquoi le Gouvernement fera de la lutte contre les discriminations et le racisme le fil rouge de toutes les politiques mises en place.

En premier lieu, le Gouvernement veillera à développer des projets de prévention contre toute forme de discrimination, de préjugés, de racisme, d'islamophobie et d'antisémitisme, en particulier au sein des écoles et des structures d'accueil pour jeunes (campagnes de sensibilisation, création d'outils pédagogiques ...).

Le vivre ensemble et le respect de chacun, c'est aussi le droit de croire ou ne de pas croire.

Par ailleurs, le Gouvernement s'engage à promouvoir au sein de la formation des formateurs (enseignants, animateurs, éducateurs ...) la sensibilisation et l'éducation à la diversité, avec les autorités compétentes.

Notre Région ne peut en aucun cas tolérer sur son territoire des quelconques expressions de racisme, d'islamophobie, d'antisémitisme ou de xénophobie. A cet égard, le Gouvernement soutiendra toutes les initiatives qui vont dans le sens d'une meilleure compréhension mutuelle et d'un plus grand dialogue interconvictionnel et interculturel.

Sur la base notamment de la résolution votée par le Parlement le 21 février 2014 relative à l'adoption et à la promotion d'un code de conduite en milieu urbain, le Gouvernement rédigera, sur la base de ces principes fondamentaux et après consultation des Bruxellois, un code de conduite qui résume l'éthique urbaine que nous préconisons et qui s'appliquera à tous les habitants et à tous ceux qui veulent profiter de notre Région.

Le récent monitoring socio-économique du Service Public Fédéral de l'Emploi l'a désormais scientifiquement démontré, notre marché du travail est malheureusement l'un des plus inégalitaire d'Europe.

Les différences de taux d'emploi en fonction de l'origine, étrangère ou non, sont spectaculaires. Cette démonstration ne fait que confirmer l'expérience vécue par les chercheurs d'emploi d'origine étrangère. La discrimination à l'embauche fait partie de leur vécu quotidien.

Ici, le Gouvernement posera des actes ambitieux, notamment via le Conseil de la non-discrimination et de la diversité, en passant des bonnes intentions en faveur de la diversité aux actes concrets de lutte contre la discrimination à l'embauche.

C'est ainsi que les « Plans diversité » rédigés par les entreprises bruxelloises intégreront désormais des objectifs quantitatifs visant à l'embauche de personnes issues des quartiers socio-économiquement défavorisés. Elles béné-

Daarom zal de Regering van de strijd tegen discriminatie en racisme de rode draad maken van haar beleidsvoering.

De Regering zal er in de eerste plaats op toezien preventieprojecten op te zetten tegen eender welke vorm van discriminatie, vooroordelen, racisme, islamofobie en antisemitisme, in het bijzonder op de scholen en in de kinderopvangvoorzieningen (sensibiliseringscampagnes, uitwerken van pedagogische hulpmiddelen, ...).

Samen leven en het respect voor eenieder houdt ook in dat men het recht heeft om te geloven of niet te geloven.

Verder verbindt de Regering zich ertoe om de opleiders (leerkrachten, animatoren, opvoeders, ...) tijdens hun vorming, samen met de bevoegde overheden, te sensibiliseren voor en op te voeden rond diversiteit.

Ons Gewest mag op zijn grondgebied in geen geval racistische, islamofobische, antisemitische of xenofobe uitlatingen van welke aard dan ook dulden. De Regering zal in dat verband alle initiatieven steunen die bijdragen tot een beter wederzijds begrip en een versterking van de interconvictionele en interculturele dialoog.

Op basis van de resolutie over het aannemen en promoten van een stedelijke gedragscode die op 21 februari 2014 gestemd is door het Parlement, zal de Regering, uitgaande van voormelde basisbeginselen en na raadpleging van de Brusselaars, een gedragscode uitwerken waaruit duidelijk blijkt welke stadsethiek wij voorstaan en die zal gelden voor al onze inwoners en voor iedereen die van ons Gewest gebruik wil maken.

In de sociaal-economische monitoring die de Federale Overheidsdienst Werkgelegenheid onlangs uitgevoerd heeft, is wetenschappelijk aangetoond dat onze arbeidsmarkt jammer genoeg een van de meest ongelijke is van Europa.

De verschillen in tewerkstellingsgraad die men vaststelt al naargelang men wel of niet van vreemde herkomst is, zijn ronduit spectaculair. Dit bevestigt de ervaringen van werkzoekenden van vreemde origine. Dagelijks krijgen zij af te rekenen met discriminatie bij aanwerving.

De Regering zal op dat vlak, met name via de Raad voor non-discriminatie en diversiteit, een ambitieuze aanpak hanteren door zich niet te beperken tot goede bedoelingen om de diversiteit te bevorderen, maar in te zetten op concrete initiatieven ter bestrijding van discriminatie bij aanwerving.

Zo zullen de « Diversiteitsplannen », opgemaakt door de Brusselse bedrijven, voortaan kwantitatieve doelstellingen moeten bevatten, gericht op het aanwerven van personen afkomstig uit sociaal-economisch achtergestelde wijken.

ficieront prioritairement des aides économiques et autres leviers de la Région.

Par ailleurs, à l'occasion de la redéfinition des publics cibles bénéficiaires d'activation des allocations de chômage ou de réduction de cotisations ONSS (compétence fédérale régionalisée), le Gouvernement ciblera – principalement via les politiques d'activation – les chercheurs d'emploi non seulement issus des quartiers identifiés comme socio-économiquement défavorisés mais également ceux qui – où qu'ils habitent – connaissent des difficultés à entrer sur le marché de l'emploi, entre autres du fait d'une trop faible qualification.

Mais les pouvoirs publics doivent d'abord montrer l'exemple.

Le Gouvernement se donne pour objectif, dans les cinq ans, d'augmenter de 10 % par rapport à 2013 le nombre de Bruxellois dans l'administration régionale (Ministère et OIP) sans pour autant augmenter le nombre total d'agents publics.

Par ailleurs, le Gouvernement déposera au Parlement un projet d'ordonnance renforçant celle qui favorise l'embauche par les pouvoirs locaux des personnes domiciliées au sein de quartiers socio-économiquement défavorisés. Le champ d'application sera étendu à l'ensemble des pouvoirs publics.

Des actions seront également menées afin de favoriser l'engagement de Bruxellois(es) dans la fonction publique fédérale, notamment en renforçant les formations en langue. Le Gouvernement veillera également, via des accords de coopération, à étendre cette ambition auprès des autres administrations présentes sur son territoire et les institutions européennes.

Le Gouvernement lancera une concertation avec les autorités concernées afin de veiller à ce qu'il y ait à l'avenir plus de professeurs et de policiers bruxellois ou qui viennent s'installer à Bruxelles.

En matière d'égalité de genre et d'orientation sexuelle, le Gouvernement renforcera la lutte contre toutes les formes de violence faites aux femmes. Il luttera contre le sexisme et développera aussi les structures d'accueil des femmes victimes de violence (harcèlement physique et/ou psychologique, violences conjugales, violences liées à l'honneur ...), en collaboration avec les Communautés. Il intensifiera également ses efforts afin de lutter contre l'homophobie et la transphobie au sein des établissements publics et privés et dans l'espace public.

La Région jouera pleinement son rôle dans le nouveau Centre interfédéral pour l'égalité des chances. Dans les limites de ses missions, la Région déterminera par ordon-

Zij zullen prioritair in aanmerking komen voor de economische steunmaatregelen en andere hefboomen van het Gewest.

Bovendien zal de Regering bij het herdefiniëren van de doelgroepen die recht hebben op de activering van werkloosheidstoelagen of een vermindering van de RSZ-bijdragen (federale bevoegdheid overgeheveld naar de Gewesten) – vooral via het activeringsbeleid – zich niet alleen toespitsen op de werkzoekenden uit de sociaal-economisch achtergestelde wijken, maar ook op diegene die – ongeacht de plaats waar ze wonen – het moeilijk hebben toegang te krijgen tot de arbeidsmarkt, onder meer omdat ze te laag geschoold zijn.

Maar de overheden moeten om te beginnen het voorbeeld geven.

De Regering streeft ernaar om binnen de vijf jaar het aantal Brusselaars in de gewestelijke administratie (Ministerie en ION's) met 10 % te verhogen ten opzichte van 2013, zonder dat dit evenwel leidt tot een stijging van het totale aantal overheidspersoneelsleden.

Daarenboven zal de Regering bij het Parlement een ontwerpordonnantie indienen ter versterking van de ordonnantie die de plaatselijke besturen aanspoort personen uit sociaal-economisch achtergestelde wijken in dienst te nemen. Het toepassingsgebied zal uitgebreid worden tot alle overheden.

Er zullen ook acties worden ondernomen om de aanwerving van Brusselaars in het federaal openbaar ambt te bevorderen, meer bepaald door het versterken van de taalopleidingen. Verder zal de Regering ernaar streven om deze ambitie, via samenwerkingsakkoorden, uit te breiden naar de andere administraties die op haar grondgebied zijn gevestigd, alsook naar de Europese instellingen.

Om ervoor te zorgen dat er in de toekomst meer leerkrachten en politieagenten zijn die in Brussel wonen of zich in Brussel komen vestigen, zal de Regering overleg opstarten met de overheden die hierin een rol spelen.

Op het vlak van gendergelijkheid en vrije seksuele geaardheid zal de Regering de strijd opvoeren tegen alle vormen van geweld tegen vrouwen. Zij zal de strijd aanbinden tegen seksisme en ook de structuren voor de opvang van vrouwen die het slachtoffer zijn van geweld (zowel fysieke als psychologische intimidatie, echtelijk geweld, eergebonden geweld ...), in samenwerking met de Gemeenschappen, ontwikkelen. Daarnaast zullen ook meer inspanningen worden geleverd in de strijd tegen homo- en transphobie in openbare en privé-instellingen en in de openbare ruimte.

Het Gewest zal ten volle zijn rol spelen in het nieuwe interfederaal centrum voor gelijke kansen. Binnen de perken van zijn opdrachten zal het Gewest via een ordonnantie

nance, pour ses propres compétences, les cas où le Centre est habilité à ester en justice.

II. Lutter contre la pauvreté et la précarité et promouvoir l'inclusion

Lutter contre la pauvreté, l'exclusion et la dualisation de la Région, c'est investir dans l'action sociale, lutter contre la précarité et permettre à toute notre population un accès à des soins de santé de qualité.

Comme l'a rappelé le dernier rapport de l'OMS (2012) portant sur les déterminants sociaux en matière de santé, des inégalités existent et se développent selon un gradient social. En d'autres termes, plus le niveau socio-économique est élevé, plus l'état de santé est bon et inversement.

Fort de ce constat, il est évident que la problématique bruxelloise est particulière. La grande hétérogénéité sociale qui caractérise notre Région se reflète dans de fortes inégalités sociales et de santé :

- Plus d'un quart des Bruxellois vivent avec un revenu inférieur au seuil de pauvreté.
- Un quart des bébés Bruxellois naissent dans un ménage sans revenu du travail.
- Plus d'un tiers des familles sont monoparentales à Bruxelles.
- Près de 40 % des enfants bruxellois vivent dans la pauvreté.
- Près de 26 % de la population reportent des soins en raison de leur coût financier.
- Plus de la moitié des bénéficiaires de l'AMU sont à Bruxelles ...

Parmi les déterminants de la santé et du bien être, nombre d'entre eux relève de compétences régionales (logement, emploi ...). C'est pourquoi notre Région a son rôle à jouer et des leviers concrets d'action. C'est ainsi que le Gouvernement, en synergie avec les politiques de la Commission communautaire commune, agira – principalement d'un point de vue territorial – en vue de :

- revaloriser la 1ère ligne et dissuader les consultations hospitalières indues;
- encourager, via les programmes Impulseo (récemment régionalisés), une répartition harmonieuse des médecins

in het licht van zijn eigen bevoegdheden bepalen in welke gevallen het Centrum gemachtigd is in rechte op te treden.

II. Strijden tegen armoede en bestaansonzekerheid en insluiting promoten

Met het oog op de bestrijding van armoede, uitsluiting en de tweedeling van het Gewest is het nodig te investeren in sociale actie, de bestaansonzekerheid te bekampen en de volledige Brusselse bevolking toegang te verschaffen tot een kwaliteitsvolle gezondheidszorg.

Zoals blijkt uit het laatste rapport van de WGO (2012) over de maatschappelijke factoren die een invloed hebben op de gezondheid, is de bestaande ongelijkheid op dit vlak verbonden aan de sociale leefomstandigheden. Met andere woorden : hoe hoger het sociaal-economisch niveau, des te beter de gezondheidstoestand en omgekeerd.

Vanuit deze vaststelling spreekt het voor zich dat de Brusselse problematiek bijzonder van aard is. De grote sociale heterogeniteit die ons Gewest kenmerkt, komt tot uiting in een sterke ongelijkheid op maatschappelijk vlak en op dat van gezondheid :

- Meer dan een kwart van de Brusselaars moet rondkomen met een inkomen dat onder de armoededrempel ligt.
- Een kwart van de Brusselse baby's wordt geboren in een gezin zonder inkomen uit arbeid.
- Meer dan een derde van de gezinnen in Brussel zijn eenoudergezinnen.
- Bijna 40 % van de Brusselse kinderen leeft in armoede.
- Bijna 26 % van de bevolking stelt medische verzorging uit omwille van de financiële kostprijs
- Meer dan de helft van de mensen die DMH krijgen, komt uit Brussel ...

Heel wat factoren die een invloed hebben op de gezondheid of het welzijn, vallen onder de bevoegdheden van het Gewest (huisvesting, werkgelegenheid, ...). Ons Gewest heeft op dit vlak dus een rol te vervullen en het beschikt over concrete hefboomen om in te grijpen. Zo zal de Regering, aansluitend bij het beleid van de Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie, voornamelijk vanuit een territoriaal standpunt, actie ondernemen om :

- de eerstelijnsdiensten op te waarderen en ziekenhuisraadplegingen die niet nodig zijn te ontraden;
- via de (onlangs naar de Gewesten overgehevelde) Impulseo-programma's te streven naar een harmonieuze

généralistes sur l'ensemble du territoire bruxellois et faciliter les pratiques de groupe et multidisciplinaires;

- apporter un soutien à la réorganisation des services de garde de médecine générale qui est en cours sur l'ensemble du territoire de la Région, particulièrement via le développement des postes médicaux de garde et l'utilisation du numéro d'appel unique 1733 qui permet la régulation médicale et le triage des appels.

La prévention au basculement dans la pauvreté passe évidemment d'abord par la qualification professionnelle et l'accès à un emploi. Celle-ci doit s'accompagner de la lutte contre la discrimination à l'embauche, de l'accompagnement des demandeurs d'emploi, du rapprochement du monde du travail avec l'enseignement et la formation professionnelle et de la lutte contre le décrochage scolaire.

Il faut aussi que la Région soit un acteur moteur de la lutte contre la pauvreté et l'exclusion. Evidemment, cet impératif doit d'abord être inscrit en fil rouge de nombreuses politiques régionales : aménagement du territoire, emploi, économie, logement, propreté, énergie, eau ...

Par exemple, de très nombreux ménages bruxellois rencontrent de grandes difficultés pour faire face aux dépenses essentielles. On estime ainsi qu'en 2012 plus de 32.000 personnes en Région bruxelloise font appel à l'aide alimentaire.

C'est pourquoi le Gouvernement entend modifier la législation sur les permis d'environnement afin de les conditionner – en ce qui concerne les grandes surfaces – au fait que les invendus alimentaires soient mis à disposition des banques alimentaires. Le seuil relatif à la taille des grandes surfaces sera déterminé après consultation du secteur.

Par ailleurs, les CPAS doivent rester les fers de lance de la politique publique sociale locale et être désignés en tant que coordinateurs du plan de lutte contre la pauvreté. Ce sont en effet les seuls acteurs institutionnels publics qui jouissent de deux qualités originales : ils prodiguent une aide individualisée et de proximité.

Devant faire face à des besoins croissants et très divers, les CPAS doivent être continuellement renforcés afin de rencontrer au mieux les besoins de leurs usagers, pour les sortir réellement de la pauvreté et leur procurer une autonomie sociale et économique.

Pour les renforcer, le Gouvernement encouragera les fusions des compétences concurrentes entre services communaux et ceux du CPAS en supprimant les doubles emplois : services de repas à domicile, activités pour seniors ...

spreiding van de huisartsen over het Brussels grondgebied en het opzetten van groeps- en multidisciplinaire praktijken te vergemakkelijken;

- steun te verlenen aan de herstructurering van de wachtdiensten voor huisartsgeneeskunde die momenteel in heel het Gewest plaatsvindt, en dit vooral via de ontwikkeling van medische wachtposten en het gebruik van het unieke oproepnummer 1733 dat een geneeskundige regulering en schifting van de oproepen mogelijk maakt.

Armoedepreventie veronderstelt uiteraard in de eerste plaats dat werk wordt gemaakt van beroepskwalificaties en de toegang tot de arbeidsmarkt. Ze moet hand in hand gaan met de strijd tegen discriminatie bij aanwerving, met de begeleiding van werkzoekenden, het dichterbij elkaar brengen van de arbeidswereld met de onderwijs- en de beroepsopleidingssector en de strijd tegen het schoolverzuim.

Het Gewest moet daarnaast ook een stuwende kracht vormen in de strijd tegen armoede en uitsluiting. Uiteraard moet deze verplichting eerst worden ingebed in een ruime waaier van gewestelijke beleidsdomeinen : ruimtelijke ordening, werkgelegenheid, economie, huisvesting, netheid, energie, water, ...

Zo ondervinden bijvoorbeeld heel wat Brusselse gezinnen grote moeilijkheden om de essentiële uitgaven te betalen. Volgens ramingen zouden in 2012 32.000 mensen in het Brussels Gewest een beroep hebben gedaan op voedselhelp.

De Regering is daarom van plan de wetgeving betreffende de milieuvergunningen aan te passen door deze – voor wat de supermarkten betreft – te koppelen aan de voorwaarde dat niet-verkochte voedingswaren aan de voedselbanken worden geschonken. De drempel met betrekking tot de grootte van de supermarkt zal bepaald worden na raadpleging van de sector.

Bovendien moeten de OCMW's de speerpunten blijven van het lokale sociale overheidsbeleid en aangeduid worden als coördinatoren van het armoedebestrijdingsplan. Het zijn immers de enige openbare institutionele actoren die over een dubbele originele eigenschap beschikken : ze verlenen steun die geïndividualiseerd en buurtgericht is.

Vermits de OCMW's het hoofd moeten bieden aan toenemende en heel diverse noden, is het nodig om ze voortdurend te versterken, zodat zij optimaal kunnen voldoen aan de behoeften van hun klanten om hen zo werkelijk uit de armoede te halen en sociaal en economisch zelfstandig te laten worden.

Om de OCMW's te versterken, zal de Regering aansturen op het bundelen van de gelijklopende bevoegdheden van gemeentelijke en OCMW-diensten door overlappingsen weg te werken : levering van maaltijden aan huis, activiteiten voor ouderen, ...

Par ailleurs, le Gouvernement mènera la revalorisation de la profession de travailleur social de CPAS, par l'augmentation de leurs barèmes (qui devraient être au moins égaux à ceux appliqués dans les autres Régions) mais aussi un soutien accru à leur formation continuée (nécessaire au bon accomplissement de leurs missions de guidance) et leur supervision (soutien psychologique nécessaire à la gestion adéquate du stress, de certaines formes de violences ...).

Il convient également de refinancer les CPAS en soutenant leurs revendications légitimes en visant à ce que l'Etat fédéral augmente progressivement le taux de remboursement des revenus d'intégration et les aides sociales équivalentes.

Dans le cadre de la 6ème réforme de l'Etat, le Gouvernement veillera à ce que les CPAS harmonisent leurs pratiques d'une action nécessaire d'insertion professionnelle (via l'article 60), assurant l'inclusion vers des emplois solidaires principalement au service du secteur public, du non marchand, de l'aide aux personnes et de l'économie sociale, ainsi que des secteurs au service de la population. Il étudiera également la régionalisation des fonds « énergie »/« eau ».

Soutenir financièrement les services de médiation de dettes est également indispensable.

Enfin, le Gouvernement mettra en place un plan spécifique pour les personnes âgées à Bruxelles, dans le cadre de ses compétences. Il est en effet primordial qu'une attention particulière soit portée aux personnes qui voient petit à petit certaines de leurs facultés s'amoinrir, ce qui nécessite plus de soins et de considération.

Entre autres, le Gouvernement :

- développera le concept de communes amies des aînés et Ville en santé (label del'OMS);
- améliorera la qualité, l'accessibilité et l'offre en matière de soins et aide à domicile (développement de logements alternatifs : communautaires, kangourous, résidences services sociales);
- soutiendra le maintien à domicile par l'octroi de prêts à des taux préférentiels soutenus par le fonds du logement pour adapter les logements des personnes âgées précarisées et les rendre plus ergonomiques;
- soutiendra l'adaptation des maisons de repos et des maisons de repos et de soins pour offrir, dans un contexte de boom démographique des seniors, un accueil de qualité en respectant les droits de la personne en perte d'autonomie et en tenant compte de leurs spécificités socio-culturelles.

Daarenboven zal de Regering het beroep van maatschappelijk werker bij de OCMW's opwaarderen door de barema's voor deze functie te verhogen (zodat ze minstens gelijk zijn aan die welke de andere Gewesten hanteren) en extra ondersteuning bieden voor hun voortgezette opleiding (die nodig is om hun adviserende taken naar behoren te vervullen) en hun toezicht (psychologische steun om gepast om te gaan met stress, bepaalde vormen van geweld, ...).

In het licht van de nodige herfinanciering van de OCMW's is het nodig hun gewettigde eisen te steunen, die erin bestaan de federale staat het terugbetalingspercentage van het leefloon en de gelijkwaardige sociale hulp geleidelijk te laten optrekken.

In het kader van de zesde staatshervorming zal de Regering erop toezien dat de OCMW's hun praktijken harmoniseren inzake noodzakelijke acties op het vlak van professionele inschakeling (via het artikel 60), door te zorgen voor inclusie naar solidaire banen vooral ten dienste van de overheidssector, de social-profitsector, de bijstand aan personen en de sociale economie, evenals van de sectoren die diensten verlenen aan de bevolking. Ze zal eveneens de regionalisering van de « energie »/« water »-fondsen bestuderen.

Daarnaast is het ook noodzakelijk financiële steun te verstrekken aan de schuldbemiddelingsdiensten.

Tot slot zal de Regering in het raam van haar bevoegdheden een specifiek plan opzetten voor de ouderen in Brussel. Het is inderdaad van cruciaal belang bijzondere aandacht te besteden aan mensen wier vermogens geleidelijk afnemen, waardoor zij meer verzorging en aandacht nodig hebben.

De Regering zal onder andere :

- het concept van leeftijdsvriendelijke gemeenten en de gezonde stad (WGO-label) ontwikkelen;
- de kwaliteit, de toegankelijkheid en het aanbod van thuiszorg en -hulp verbeteren (tot ontwikkeling brengen van alternatieve woonvormen : gemeenschappelijke woningen, kangoeroewoningen en sociale serviceflats);
- pogen ervoor te zorgen dat de bejaarden zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen door leningen aan voorkeurtarief toe te kennen die gedekt worden door het woningfonds en dienen om de woning van de kansarme bejaarden aan te passen en ergonomischer te maken;
- ondersteuning bieden voor de aanpassing van de rusthuizen en de rust- en verzorgingstehuizen, zodat deze in een context van toenemende vergrijzing een kwaliteitsvolle opvang kunnen bieden met respect voor de rechten van de mensen met een verminderde zelfredzaamheid en rekening houdend met hun sociaal-culturele eigenheid.

Dans tous ces domaines, le Gouvernement travaillera avec les autres entités dans le souci de développer des politiques croisées qui augmentent l'efficacité de nos actions.

III. Des infrastructures sportives et culturelles pour tous les Bruxellois

Infrastructures sportives

Le sport est un enjeu sociétal. Véritable vecteur de socialisation, de fédéralisation, d'éducation et de développement personnel, il participe à une bonne santé générale, stimule la confiance en soi, et inculque un grand nombre de valeurs essentielles à la vie en société. La pratique du sport, individuel ou collectif, doit devenir un droit pour l'individu dans la société d'aujourd'hui.

Pour favoriser une pratique sportive optimale de l'ensemble des Bruxellois, le Gouvernement a pour ambition de poursuivre une politique de construction, de rénovation et d'optimisation des infrastructures sportives communales en Région de Bruxelles-Capitale.

Le cadastre du sport a clairement mis en avant une disparité au niveau de l'offre d'équipements sportifs en région bruxelloise. La volonté du Gouvernement est d'offrir une offre accessible et inclusive en ciblant prioritairement les zones les moins bien dotées, afin de corriger la répartition inégale des infrastructures sportives sur le territoire régional bruxellois.

Pour ce faire, le Gouvernement validera le cadastre du sport pour en faire un réel outil politique permettant d'orienter et prioriser les investissements en infrastructures sportives communales et développer une vision stratégique à long terme.

Un intérêt particulier aux sports d'équipe en plein air (football, hockey, rugby ...) et en salle (basket, volley ...) sera porté par le Gouvernement. L'action menée pour la rénovation des terrains synthétiques sera poursuivie. En outre, un intérêt sera porté à la problématique particulière de l'athlétisme.

Le Gouvernement adoptera une réglementation relative aux subventions d'infrastructures communales qui fixera des priorités et envisagera des taux d'investissement majorés en fonction de ces priorités.

Le Gouvernement travaillera également sur le financement et la gestion – éventuellement supra communale – des bassins de natation au travers du Plan Piscines et soutiendra

De Regering zal op al deze domeinen samenwerken met de andere entiteiten om gekruiste beleidsinitiatieven op te zetten en zo een efficiëntere aanpak mogelijk te maken.

III. Infrastructuur voor sport en cultuur bestemd voor alle Brusselaars

Sportinfrastructuur

Sport vervult een maatschappelijke rol. Sport is bevorderlijk voor het aanknopen van sociale contacten, het bijeenbrengen van mensen, opvoeding en de persoonlijke ontwikkeling. Sport draagt bij tot een goede algemene gezondheid, verhoogt het zelfvertrouwen en belichaamt talrijke waarden die van essentieel belang zijn voor het leven in de maatschappij. De beoefening van sport, individueel of in groep, moet voor het individu in de hedendaagse maatschappij uitgroeien tot een recht.

Om alle Brusselaars optimaal aan sport te kunnen laten doen, koestert de Regering de ambitie het beleid voor de bouw, renovatie en optimalisering van de gemeentelijke sportinfrastructuur in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voort te zetten.

Het sportkadaster bracht duidelijk aan het licht dat in het Brussels Gewest een ongelijkheid bestaat op het vlak van het aanbod aan sportuitrustingen. De Regering streeft ernaar een toegankelijk en inclusief aanbod ter beschikking te stellen, waarbij de aandacht prioritair uitgaat naar de minst uitgeruste gebieden om de onevenwichtige spreiding van sportinfrastructuur over het Brussels gewestelijk grondgebied te corrigeren.

Daartoe zal de Regering het sportkadaster benutten als een volwaardig beleidsinstrument om richting te geven aan en prioriteiten vast te leggen voor investeringen in gemeentelijke sportinfrastructuur en een strategische langetermijnvisie te ontwikkelen.

De Regering zal bijzondere aandacht schenken aan ploegsporten die beoefend worden in open lucht (voetbal, hockey, rugby, ...) en in zalen (basketbal, volleybal, ...). De geleverde inspanningen voor de renovatie van de synthetische terreinen zullen worden voortgezet. Daarenboven zal ook de atletiek, die geconfronteerd wordt met een specifieke problematiek, kunnen rekenen op een bijzondere belangstelling.

De Regering zal een regelgeving goedkeuren in verband met de subsidiëring van gemeentelijke infrastructuur, die prioriteiten zal vastleggen en zal afhankelijk van deze prioriteiten verhoogde investeringspercentages in het vooruitzicht stellen.

De Regering zal werken aan de financiering en het beheer – eventueel supragemeentelijk – van de zwembaden via het Zwembadenplan en steun verlenen voor de reno-

la rénovation des bassins de natation afin notamment de les mettre en conformité aux normes énergétiques et environnementales.

Plus généralement, le Gouvernement soutiendra la création d'infrastructures d'intérêt supra-local (bassins de natation, centres d'arts martiaux, ...) afin de mutualiser les coûts de construction et de gestion des nouveaux équipements entre les communes participantes.

Les infrastructures sportives doivent être ouvertes à tous et une attention particulière lors de leur aménagement, leur rénovation ou leur construction doit être portée afin de faciliter leur accessibilité aux personnes à mobilité réduite. Il convient également de donner la possibilité aux aînés (troisième et quatrième âge) de réserver des créneaux horaires dans les plans d'occupation des centres sportifs locaux et centres sportifs locaux intégrés.

D'autre part, le Gouvernement veillera à généraliser progressivement la présence de défibrillateurs cardiaques et soutiendra la formation à leur utilisation.

Le Gouvernement développera également l'offre sportive de proximité via la création d'infrastructures de quartier de type instruments de fitness dans les parcs, parcours de jogging et santé, pistes de pétanques, agoraspace (dont « Indoor skate park »).

Outre le désengorgement partiel des centres sportifs, ces initiatives permettent de créer et de renforcer les liens sociaux entre habitants au sein des quartiers.

A cet égard, les définitions du PRAS seront revues pour permettre l'implantation d'infrastructures sportives de proximité dans les zones résidentielles, celles-ci étant actuellement soumises aux seuils restrictifs appliqués aux commerces.

Enfin, le Gouvernement entend mener une réflexion sur l'accès des infrastructures sportives à des horaires plus larges, et réaliser une étude urbanistique afin, d'une part, d'identifier les lieux disponibles pour construire de nouveaux équipements et, d'autre part, d'identifier les bâtiments susceptibles d'être recyclés en équipement sportif.

Parallèlement, une attention sera portée afin de rendre accessible aux clubs et associations sportives les infrastructures sportives scolaires en dehors des heures de cours, et prévoir, lors de leurs futures conceptions, la faculté d'y accéder sans devoir entrer dans l'école, en concertation avec les pouvoirs organisateurs et les entités communautaires.

vatie van de zwembaden, zodat deze in overeenstemming kunnen worden gebracht met de energie- en milieunormen.

Meer algemeen zal de Regering steun verlenen voor de oprichting van infrastructures waarvan het belang het lokale niveau overstijgt (zwembaden, centra voor gevechtssporten, ...) teneinde de kosten voor de bouw en het beheer van de nieuwe voorzieningen gezamenlijk te laten dragen door de deelnemende gemeenten.

De sportinfrastructures moeten voor iedereen toegankelijk zijn. Daarenboven is het nodig om er bij de inrichting, de renovatie of de bouw ervan in het bijzonder op te letten dat zij vlot toegankelijk zijn voor personen met beperkte mobiliteit. Ook ouderen (derde en vierde leeftijd) moeten de mogelijkheid hebben om tijdsblokken te reserveren in lokale sportcentra en geïntegreerde lokale sportcentra.

Verder wil de Regering ervoor ijveren dat er geleidelijk overal hartdefibrilatoren beschikbaar zijn en opleidingen over het gebruik ervan ondersteunen.

De Regering zal ook het buurtgerichte sportaanbod ontwikkelen door de wijken uit te rusten met infrastructures zoals fitnessinstrumenten in parken, jogging- en gezondheidsparours, petanquebanen en agoraspace (waaronder een « Indoor skate park »).

Naast het feit dat de sportcentra op die manier gedeeltematig ontlast worden, helpen deze initiatieven sociale banden te smeden en te versterken tussen de wijkbewoners.

Daarom komt er een herziening van de definities van het GBP teneinde het mogelijk te maken woongebieden uit te rusten met buurtinfrastructures voor sport, die op dit ogenblik onderworpen zijn aan de restrictieve drempels die gelden voor handelszaken.

Tot slot wil de Regering ook een denkoefening voeren rond een uitbreiding van de openingstijden van de sportinfrastructures en een stedenbouwkundige studie laten uitvoeren om enerzijds na te gaan waar er plaats beschikbaar is voor de bouw van nieuwe voorzieningen en anderzijds te bepalen welke gebouwen in aanmerking komen om hergebruikt te worden als sportinfrastructuur.

Tegelijk zal er ook naar gestreefd worden de sportinfrastructuur in scholen buiten de uren open te stellen voor sportclubs en -verenigingen en deze in de toekomst zodanig te ontwerpen dat zij toegankelijk zijn zonder de school te moeten betreden, dit alles in overleg met de inrichtende machten en de gemeenschapsentiteiten.

Infrastructures culturelles

La culture étant un enjeu important pour toute métropole internationale, il importe que Bruxelles joue davantage sa carte « Culture » sur la scène internationale, mais aussi comme levier de développement urbain.

Dans un tel contexte, le développement d'une vision territoriale de la diffusion culturelle est une étape essentielle. Entre autres, le Gouvernement saisira l'opportunité offerte par la 6ème réforme de l'Etat, qui permet le financement régional d'organismes biculturels.

En effet, la culture, déjà porteuse de cohésion sociale, participe également au développement de la Région, recèle un potentiel économique – notamment via la création d'emplois – et contribue à l'attractivité et au rayonnement du territoire sur laquelle elle se développe.

Dans le cadre des politiques d'aménagement, la dimension culturelle est d'ores et déjà présente, notamment via l'organisation des dispositifs participatifs, la rénovation de lieux culturels locaux ou encore l'aménagement d'espaces publics intégrant des œuvres culturelles.

Il manque encore toutefois une vision globale et spatialisée des enjeux culturels dans notre Région.

Pour ce faire, la Région travaillera entre autres en lien très étroit avec les deux Communautés notamment dans le cadre de leurs plans culturels respectifs.

Il convient aujourd'hui de concevoir les lieux culturels comme un terreau de développement urbain, en renforçant les axes culturels existants (axe est-ouest et axe nord-sud) en y incluant l'échelle métropolitaine. Une accessibilité privilégiée aux infrastructures culturelles joue en effet un rôle capital dans le développement territorial. Outre l'attractivité touristique et résidentielle découlant d'une offre culturelle variée, les infrastructures culturelles sont indispensables pour favoriser les échanges et le vivre ensemble.

Le Gouvernement veillera à cet égard entre l'adéquation entre l'offre, la demande et les potentialités foncières pour l'implantation des nouveaux équipements culturels sur base de cadastres.

Il identifiera les immeubles vacants ou obsolètes qui se prêtent à une reconversion en équipements, et modifiera le Règlement régional d'Urbanisme en vue de faciliter cette reconversion.

Culturele infrastructuur

Cultuur speelt in elke internationale grootstad een belangrijke rol en daarom is het van belang dat Brussel zijn culturele troeven internationaal meer uitspeelt en ze ook meer gaat aanwenden als hefboomen voor stedelijke ontwikkeling.

In een dergelijke context is de ontwikkeling van een territoriale visie op de verspreiding van cultuur van essentieel belang. De Regering zal onder meer gebruik maken van de mogelijkheid die geboden wordt door de zesde staats-hervorming om een gewestelijke financiering toe te kennen aan biculturele instellingen.

Cultuur draagt immers niet alleen bij tot de sociale cohesie, maar ook tot de ontwikkeling van het Gewest, biedt tevens economische mogelijkheden – meer bepaald door het scheppen van banen – en draagt bij tot de aantrekkingskracht en de uitstraling van het grondgebied waar zij tot stand komt.

In het kader van het ruimtelijke ordeningsbeleid is de culturele dimensie reeds merkbaar, met name via de organisatie van participatieve mechanismen, de renovatie van de plaatselijke culturele centra of de integratie van kunstwerken bij de inrichting van de openbare ruimten.

Het ontbreekt evenwel nog aan een globale en ruimtelijke visie op de culturele uitdagingen die zich in ons Gewest stellen.

Met het oog hierop zal het Gewest onder meer zeer nauw samenwerken met de twee Gemeenschappen, meer bepaald in het kader van hun respectieve cultuurplannen.

Het komt erop aan de culturele plaatsen vandaag de dag op te vatten als een voedingsbodem voor stedelijke ontwikkeling door de bestaande cultuurassen (de oost-westas en de noord-zuidas) op grootstedelijke schaal te versterken. Een bevoorrechte toegang tot de culturele infrastructuur is immers van kapitaal belang voor de territoriale ontwikkeling. Naast de toeristische en residentiële aantrekkingskracht die voortvloeit uit een gevarieerd cultureel aanbod, zijn de culturele infrastructuur van onmisbaar belang om uitwisselingen en het samen leven te bevorderen.

De Regering zal er in dat opzicht op toezien het aanbod, de vraag en het grondpotentieel beschikbaar voor de inplanting van nieuwe cultuurvoorzieningen op basis van kadasters op elkaar af te stemmen.

Zij zal de leegstaande of verouderde gebouwen die tot voorzieningen omgevormd kunnen worden in kaart brengen en ze zal de Gewestelijke Stedenbouwkundige Verordening aanpassen om ervoor te zorgen dat deze omvorming makkelijker kan plaatsvinden.

Il favorisera l'usage modulaire des équipements afin de les ancrer dans l'ensemble des quartiers, et imposera la présence d'équipements culturels et d'œuvres d'art dans tous les projets publics et privés d'une certaine importance.

Enfin, comme déjà mentionné au Chapitre 2, le Gouvernement poursuivra les projets d'équipement à rayonnement international au profit de tous les Bruxellois. Il finalisera l'implantation d'un Musée d'Art Moderne dans la zone du canal comme effet levier de son attractivité.

Il valorisera enfin le Patrimoine Art Nouveau en réalisant le Centre de l'Art Nouveau et en renforçant, dans la mesure des moyens disponibles, le soutien financier aux lieux existants (Musée Horta, Biennale Art Nouveau et Art Deco, ...).

IV. Améliorer la politique d'accueil des primo-arrivants

Notre Région et l'ensemble de ses institutions sont plus que jamais comptables de la réussite des processus sociaux visant à la cohésion et à l'inclusion de tous les habitants de notre capitale, quelle que soit leur origine nationale ou ethnique, leur appartenance culturelle, religieuse ou philosophique, leur statut social, leur niveau socioéconomique.

Le Gouvernement développera une vision globale des problématiques soulevées par l'accueil des primo arrivants ainsi qu'un travail en réseau avec des opérateurs compétents en matière d'aide sociale, d'accueil de l'enfance, de l'emploi, de logement, de santé ...

Le Gouvernement à travers les politiques qu'il mène, et notamment en matière d'emploi, d'aménagement et de logement, et dans ses relations avec les pouvoirs locaux, poursuivra un objectif constant de mixité sociale et culturelle.

Le Gouvernement veillera à travers les projets et initiatives qu'il soutient en faveur du développement de zones et de quartiers, à une coordination des politiques menées dans les communes, à l'articulation concrète et au suivi coordonné des actions d'autres entités (accès à la culture, à l'éducation, à l'information, etc.) notamment avec entités communautaires compétentes (social, santé, culture, enseignement, etc.).

Par ailleurs, la Région veillera à ce que soient rencontrés, à travers le renforcement des moyens transférés en faveur du fonds de l'action sociale, les objectifs de la cohésion sociale en articulation avec l'ensemble des politiques

Zij zal aansturen op een modulair gebruik van de voorzieningen teneinde deze in alle wijken te verankeren en de verplichting opleggen om in alle publieke en private projecten van een zekere omvang te voorzien in culturele uitrustingen en kunstwerken.

Zoals reeds vermeld in Hoofdstuk 2, zal de Regering tot slot verdergaan met de uitvoering van de projecten voor de ontwikkeling van voorzieningen met internationale uitstraling die alle Brusselaars ten goede komen. Zij zal de vestiging van een Museum voor Moderne Kunst in het kanaalgebied voltooien, hetgeen de aantrekkingskracht van deze zone moet versterken.

Tot slot zal zij ijveren voor een herwaardering van het art nouveau-erfgoed door gestalte te geven aan het Centrum voor de Art Nouveau en door, binnen de perken van de beschikbare middelen, extra financiële steun toe te zeggen aan de bestaande locaties (Hortamuseum, Biennale Art Nouveau & Art Deco, ...).

IV. Het beleid voor het onthaal van de nieuwkomers verbeteren

Ons Gewest en al zijn instellingen zijn meer dan ooit verantwoordelijk voor het welslagen van de sociale processen die de cohesie en inclusie beogen van alle inwoners van onze hoofdstad, ongeacht hun nationale of etnische herkomst, hun culturele achtergrond, hun geloof of levensbeschouwing, hun sociale status, hun sociaal-economische niveau, ...

De Regering zal een globale visie uitwerken op de problemen die gepaard gaan met het onthaal van nieuwkomers en samenwerken met de operatoren die bevoegd zijn op het vlak van maatschappelijk welzijn, kinderopvang, werkgelegenheid, huisvesting, gezondheid, ...

Via het beleid dat ze voert, met name op het vlak van werkgelegenheid, ruimtelijke ordening en huisvesting, en bij de contacten die ze onderhoudt met de plaatselijke besturen, zal de Regering voortdurend streven naar sociale en culturele verscheidenheid.

De Regering zal bij de projecten en initiatieven die zij ondersteunt ter bevordering van de ontwikkeling van gebieden en wijken, toezien op de coördinatie van het in de gemeenten gevoerde beleid, de concrete onderlinge afstemming en de gecoördineerde opvolging van de acties van andere entiteiten (toegang tot cultuur, opvoeding, informatie, enz.), en dit meer bepaald met de bevoegde gemeenschapsentiteiten (sociale materies, gezondheid, cultuur, onderwijs, enz.).

Bovendien zal het Gewest erop toezien dat, via de versterking van de middelen die overgeheveld worden naar het fonds voor maatschappelijk welzijn, voldaan wordt aan de doelstellingen inzake sociale cohesie op een manier die

de santé et de lutte contre la pauvreté et l'exclusion sociale, notamment menées par la COCOM.

Afin de pouvoir mener le développement de projets en faveur de la petite enfance, de l'enseignement et de l'éducation, le Gouvernement sera notamment attentif à assurer une cohérence vis-à-vis des besoins que pose l'accueil des primo-arrivants (notamment le nombre de classes passe-relles primo-arrivants, l'accompagnement scolaires et les aides spécifiques aux adolescents).

Le Gouvernement soutiendra la mise en place de mesures d'insertion socio-professionnelles pour les primo-arrivants assurant l'effectivité des parcours d'accueil sur l'ensemble du territoire régional et examinera, pour ce public, la mise en place de mesures facilitant l'accès à un logement décent.

Le nombre relativement important de Bruxellois ne sachant ni lire ni écrire ou ne maîtrisant pas suffisamment la langue française ou néerlandaise constitue un frein considérable à l'emploi et à la lutte contre le chômage.

Le Gouvernement veillera, dans le cadre des politiques d'emploi et en parfaite coordination avec les commissions communautaires, à développer l'alphabétisation des adultes et une commande de formation de qualité en alphabétisation et à l'apprentissage du français et néerlandais langues étrangères.

CHAPITRE 5 Révolutionner la gouvernance

La gestion de Bruxelles est un véritable défi.

Les contraintes sont connues et il n'est d'aucune aide de se lamenter à leur propos. Bien au contraire, le Gouvernement entend prendre le taureau par les cornes et veut faire de la simplification, de la coordination et de la bonne exécution des politiques la pierre angulaire de notre action.

Cela nécessite une plus grande efficacité et une meilleure gouvernance de l'action publique en Région bruxelloise.

Plus particulièrement, le Gouvernement entend rationaliser un certain nombre de structures publiques. En effet, vu les défis colossaux qui sont devant nous, il est indispensable de s'assurer que l'action publique soit suffisamment performante pour se concentrer sur un nombre prioritaire de politiques essentielles pour l'avenir.

Bonne gouvernance régionale signifie également travail en harmonie avec les 19 communes qui composent notre

aansluit bij het beleid dat (meer bepaald door de GGC) gevoerd wordt op het vlak van gezondheid en ter bestrijding van armoede en sociale uitsluiting.

Om projecten tot ontwikkeling te kunnen brengen ter bevordering van kinderopvang, onderwijs en opvoeding, zal de Regering nauwgezet ijveren voor samenhang met de noden die gepaard gaan met het onthaal van nieuwkomers (met name het aantal brugklassen voor nieuwkomers, schoolse begeleiding en specifieke ondersteuning voor adolescenten).

De Regering zal steun verlenen voor de uitwerking van maatregelen die gericht zijn op de sociaal-professionele inschakeling van nieuwkomers en zodoende bijdragen tot de efficiëntie van de onthaaltrajecten over het volledige Gewest. Daarnaast zal zij de invoering van maatregelen bestuderen, waardoor deze doelgroep makkelijker toegang moet krijgen tot een fatsoenlijke woning.

Het betrekkelijk hoge aantal Brusselaars dat lezen noch schrijven kan of onvoldoende het Frans of het Nederlands beheerst, vormt een belangrijk obstakel voor de tewerkstelling en de bestrijding van de werkloosheid.

In het kader van het tewerkstellingsbeleid en in volmaakte samenspraak met de gemeenschapscommissies zal de Regering zich inzetten voor de alfabetisering van volwassenen en kwaliteitsvolle alfabetiseringsopleidingen en cursussen Frans en Nederlands als vreemde taal helpen ontwikkelen.

HOOFDSTUK 5 Een omwenteling teweegbrengen in het bestuur

Het beheer van Brussel vormt een wezenlijke uitdaging.

De druk is welgekend en het helpt ons niet vooruit ons erover te beklagen. De Regering is integendeel van plan de koe bij de horens te vatten en wil van de vereenvoudiging, de coördinatie en de goede uitvoering van de beleidsdaden de hoeksteen van haar optreden maken.

Daarom is het nodig om in het overheidsoptreden binnen het Brussels Gewest te ijveren voor een grotere efficiëntie en een beter bestuur.

Meer in het bijzonder is de Regering van plan een aantal openbare structuren te rationaliseren. In het licht van de enorme uitdagingen die ons te wachten staan, is het immers noodzakelijk ervoor te zorgen dat de overheid voldoende daadkrachtig kan optreden om zich toe te spitsen op een prioritaair aantal beleidsdomeinen die van essentieel belang zijn voor de toekomst.

Goed gewestelijk bestuur vergt tevens een harmonieuze samenwerking met de 19 gemeenten die deel uitmaken van

Région. Il en va de la qualité et la cohérence du service public qui est offert aux citoyens.

Bonne gouvernance régionale signifie une évaluation permanente des politiques, leur transparence, leur efficacité, la rencontre des objectifs, l'adéquation des moyens financiers ...

Bonne gouvernance régionale, c'est s'assurer que chaque euro dépensé le soit à bon escient.

La législature qui s'ouvre sera aussi marquée par d'importants transferts de compétences vers les Régions en général et vers la Région bruxelloise en particulier. Le Gouvernement mettra tout en œuvre non seulement pour réussir ce transfert mais surtout se saisira pleinement des nouvelles compétences pour orienter les politiques transférées vers les besoins des Bruxellois.

Beliris – l'accord de coopération entre l'Etat fédéral et la Région de Bruxelles-Capitale – est un instrument essentiel pour le développement de Bruxelles. Les moyens doivent être concentrés sur la réalisation de projets d'ampleur pour répondre aux défis régionaux. Le fonds Beliris devra être, à cet effet, prioritairement consacré à la mobilité et au soutien à la politique d'aménagement du territoire, notamment par l'acquisition de terrains ou de bâtiments au profit d'un opérateur public régional.

Afin de poursuivre la concertation optimale entre la Région et l'administration Beliris, la coordination des initiatives et la signature des protocoles d'accord de toutes les initiatives se feront au niveau de la Présidence du Gouvernement. Evidemment, chacun des projets concrets, décidés par le Gouvernement sur proposition des Ministres fonctionnels, sera exécuté par ceux-ci.

Le Gouvernement poursuivra également sa réflexion et le dialogue avec le Fédéral sur les avantages et inconvénients de transférer l'administration de Beliris vers la Région. Par ailleurs, la Région rationalisera l'exécution des chantiers régionaux et imposera que ses opérateurs soient impliqués dès l'entame d'un dossier.

La bonne gouvernance, c'est aussi tout mettre en œuvre pour fédérer, autour de nos grands objectifs, l'ensemble des pouvoirs publics localisés dans la Région, dont ceux relevant des autres niveaux de pouvoir, autour d'une stratégie commune, dans le cadre de l'exercice de leurs compétences propres. Cela concerne principalement emploi, formation, enseignement, logement, équipements d'intérêt collectif, mobilité ...

ons Gewest. Dit is bepalend voor de kwaliteit en de samenhang van de openbare dienstverlening die geboden wordt aan de burgers.

Goed gewestelijk bestuur veronderstelt een permanente evaluatie van het gevoerde beleid, de transparantie en doeltreffendheid ervan, het bereiken van de doelstellingen, het op elkaar afstemmen van de financiële middelen, ...

Goed gewestelijk bestuur is erop toezien dat elke euro die uitgegeven wordt, goed besteed wordt.

De komende legislatuur zal ook gekenmerkt worden door belangrijke bevoegdheidsoverdrachten naar de Gewesten in het algemeen en naar het Brussels Gewest in het bijzonder. De Regering zal alles in het werk stellen om deze overdracht succesvol te laten verlopen, maar ze zal ook en vooral de nieuwe bevoegdheden ten volle benutten om het overgehevelde beleid af te stemmen op de behoeften van de Brusselaars.

Beliris – het samenwerkingsakkoord tussen de Federale Staat en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest – is een essentieel instrument voor de ontwikkeling van Brussel. Het komt erop aan de middelen in te zetten voor de verwezenlijking van grootschalige projecten om een antwoord te bieden op de gewestelijke uitdagingen. Het Beliris-fonds zal aldus prioritair aangewend moeten worden voor mobiliteit en ter ondersteuning van het ruimtelijke ordeningsbeleid, in het bijzonder door terreinen of gebouwen te verwerven voor een gewestelijke openbare operator.

Met het oog op de voortzetting van het optimale overleg tussen het Gewest en de Beliris-administratie, zullen de coördinatie van de initiatieven en de ondertekening van de protocolakkoorden over alle initiatieven berusten bij het Voorzitterschap van de Regering. Uiteraard zal elk concreet project, waarover de Regering beslist op voorstel van de functionele Ministers, door deze laatsten worden uitgevoerd.

De Regering zal tevens verder nadenken en met de federale overheid in overleg treden over de voor- en nadelen van de overdracht van de Beliris-administratie naar het Gewest. Daarenboven zal het Gewest de uitvoering van de gewestelijke werven rationaliseren en eisen dat de operatoren van bij de opstart van een dossier bij de zaken betrokken worden.

Goed bestuur houdt tot slot ook in dat we alles in het werk stellen om alle in het Gewest gevestigde overheden, ook die welke ressorteren onder een ander beleidsniveau, in het kader van de uitoefening van hun eigen bevoegdheden te verenigen rond onze grote doelstellingen en rond een gezamenlijke strategie. Het gaat daarbij voornamelijk om werkgelegenheid, opleiding, onderwijs, huisvesting, voorzieningen van collectief belang, mobiliteit, ...

Le Gouvernement s'engage à tout mettre en œuvre dès l'entame de la législature pour conclure un accord de coopération indispensable à la mise en œuvre de la Communauté métropolitaine et à s'inscrire positivement et activement dans le cadre de son action et du renforcement des liens entre la Région et son hinterland. Le Gouvernement s'attachera à ce que la Communauté métropolitaine puisse déployer son action en particulier en matière économique et d'emploi, de mobilité, d'environnement, de sécurité routière ...

Enfin, le Gouvernement veillera à ce qu'une étude approfondie sur le changement de système de vote (électronique nouvelle formule ou vote papier) soit entreprise.

Un partenariat actif avec le secteur associatif

Le Gouvernement confortera une gouvernance basée également sur un partenariat avec le secteur associatif dont le rôle en matière de services aux personnes et de vitalité démocratique est très important.

Ce partenariat sera basé sur un renforcement des pratiques participatives avec le secteur. On garantira un haut niveau d'implication dans les lieux de coordination des politiques qui les concernent. Par ailleurs, on valorisera les initiatives citoyennes et bénévoles qui renforcent le lien social et le vivre ensemble sur territoire de notre Région.

I. Rationaliser et réformer le paysage administratif bruxellois afin de diminuer le nombre d'acteurs opérationnel et « institutionnel » et assurer plus d'efficacité

La multitude d'institutions présentes sur le territoire bruxellois fait qu'il est essentiel de tendre à une simplification tout en garantissant un service de qualité à la population.

Cette rationalisation doit viser à plus d'efficacité dans l'action régionale. Le Gouvernement mènera à bien 4 grandes réformes des structures publiques régionales :

- celle de l'aménagement du territoire;
- celle du tourisme;
- celle du développement économique;
- celle du secteur de l'eau.

Van bij het begin van de legislatuur verbindt de Regering er zich toe alles in het werk te stellen om een samenwerkingsakkoord te sluiten dat nodig is om vorm te geven aan de Hoofdstedelijke Gemeenschap en om een positieve en actieve bijdrage te leveren tot de werking ervan en tot de versterking van de banden tussen het Gewest en zijn hinterland. De Regering zal ervoor ijveren dat de Hoofdstedelijke Gemeenschap in het bijzonder een rol kan spelen op het vlak van economie en werkgelegenheid, mobiliteit, leefmilieu, verkeersveiligheid, ...

Tot slot zal de Regering erop toezien dat een grondige studie wordt uitgevoerd over de wijziging van het stelsysteem (elektronisch stemmen volgens de nieuwe formule of stemming op papier).

Een actief partnerschap met het verenigingsleven

De Regering zal steviger inzetten op een bestuur dat mede gebaseerd is op een partnerschap met het verenigingsleven, dat een zeer belangrijke rol vervult voor de dienstverlening aan personen en de democratische levenskracht.

Dit partnerschap zal berusten op een versterking van de participatieve praktijken met de sector. In sterke mate wordt een implementatie gegarandeerd op de niveaus die instaan voor de coördinatie van het beleid dat haar aanbelangt. Verder zullen burger- en vrijwilligersinitiatieven die de maatschappelijke verbondenheid en het samenleven in ons Gewest versterken, worden opgewaarderd.

I. Het Brussels administratief landschap rationaliseren en hervormen om het aantal operationele en « institutionele » actoren te verminderen en te zorgen voor meer doeltreffendheid

Door de veelheid aan instellingen op het Brusselse grondgebied is het van essentieel belang te streven naar vereenvoudiging, waarbij evenzeer de kwaliteit van de dienstverlening aan de bevolking gegarandeerd blijft.

Deze rationalisering moet als doel hebben het gewestelijk beleidsoptreden doeltreffender te maken. De Regering zal 4 belangrijke hervormingen van de gewestelijke openbare structuren doorvoeren, namelijk :

- deze voor ruimtelijke ordening;
- deze voor toerisme;
- deze voor economische ontwikkeling;
- deze voor de watersector.

Aménagement du territoire

La réforme des structures liées à l'aménagement du territoire est un enjeu qui ne peut plus attendre. Les défis sont trop grands et il serait inacceptable de passer à côté. Il est dès lors fondamental que nous nous dotions au niveau régional d'un instrument capable de répondre aux ambitions que nous portons dans cet accord de Gouvernement.

La vision est une condition nécessaire au développement urbain. Elle nécessite une fois élaborée de se donner les moyens de sa mise en œuvre. Il est, en effet, essentiel de déterminer, en fonction du contexte urbain et de données prévisionnelles, les initiatives à prendre à court, moyen ou long terme, et de coordonner l'action de tous les acteurs publics pour qu'ils fonctionnent en synergie, en dépit de la complexité institutionnelle qui peut caractériser le contexte bruxellois.

Afin de pouvoir amplifier l'action de la Région dans son développement territorial, le Gouvernement mènera – dès sa constitution – une réforme d'ampleur des administrations et organismes publics liés à l'aménagement du territoire afin de mutualiser les ressources, de collaborer et de coordonner les moyens. Cette réforme consiste d'une part à regrouper au sein d'une nouvelle structure publique les différentes administrations et cellules chargées de la connaissance socio-économique et de la planification territoriale de Bruxelles et d'autre part de créer un véritable opérateur de développement public, chargé de mettre en œuvre les orientations stratégiques de développement, en urbanisant et en les acquérant si nécessaire.

Pour ce faire, le Gouvernement mettra en place pour le 1er janvier 2015 une rationalisation des acteurs de l'aménagement du territoire en créant une plateforme territoriale avec deux entités distinctes.

Le Gouvernement regroupera au sein d'un para de type B « Bureau Bruxellois de Planification », les différentes administrations et cellules chargées de la connaissance socio-économique et de la planification territoriale, à savoir la DEP, l'IBSA, l'ADT, une partie de la Régie foncière, les cellules chargées de la planification territoriale stratégique au sein de l'AED, de la STIB et de l'IBGE ainsi que les observatoires thématiques. Il sera au service de l'ensemble des membres du Gouvernement et en lien direct avec les Ministres fonctionnels compétents.

Le Gouvernement créera un opérateur public, responsable de coordonner la mise en œuvre des orientations stratégiques de développement. Il regroupera la Société d'acquisition foncière (SAF), la Régie foncière régionale et le personnel transféré du Comité d'acquisition.

Ruimtelijke Ordening

De hervorming van de structuren voor ruimtelijke ordening mag niet langer worden uitgesteld. De uitdagingen zijn immers te omvangrijk en het zou onaanvaardbaar zijn deze kans te missen. Het is dan ook van fundamenteel belang om op gewestelijk niveau een instrument te creëren dat tegemoet komt aan de ambities die in dit Regeerakkoord zijn vastgelegd.

Visie vormt een noodzakelijke voorwaarde voor stedelijke ontwikkeling. Zodra deze is uitgewerkt, zijn er middelen nodig om haar ten uitvoer te brengen. Het is immers essentieel om, uitgaande van de stedelijke context en de prognosegegevens, de initiatieven te bepalen die op korte, middellange en lange termijn nodig zijn en om het optreden van alle openbare actoren te coördineren, zodat ze in synergie kunnen werken ondanks de institutionele complexiteit die kenmerkend kan zijn voor de Brusselse context.

Om het territoriaal ontwikkelingsbeleid van het Gewest te kunnen versterken, zal de Regering – van bij haar aantreden – een omvangrijke hervorming doorvoeren van de administraties en overheidsinstellingen voor ruimtelijke ordening om gedeeld gebruik te kunnen maken van de hulpbronnen, samen te werken en de middelen te coördineren. Deze hervorming bestaat enerzijds in binnen een nieuwe openbare structuur de verschillende administraties en cellen samen te brengen die belast zijn met de sociaal-economische kennis en territoriale planning van Brussel en anderzijds te voorzien in een volwaardige openbare ontwikkelingsoperator die als taak krijgt de strategische ontwikkelingskrachtlijnen ten uitvoer te brengen, door terreinen te verstedelijken en indien nodig te verwerven.

Daartoe zal de Regering tegen 1 januari 2015 een rationalisering doorvoeren van de actoren belast met ruimtelijke ordening door een territoriaal platform met twee afzonderlijke entiteiten op te richten.

De Regering zal in een pararegionale instelling van het type B « Brussels Planbureau » de verschillende administraties en cellen samenbrengen die belast zijn met sociaal-economische kennis en gebiedsplanung, namelijk de DSP, het BISA, het ATO, een deel van de Grondregie, de cellen die binnen het BUV, de MIVB en het BIM belast zijn met de strategische gebiedsplanung, evenals de themagebonden observatoria. Deze instelling zal ten dienste staan van alle leden van de Regering en rechtstreekse banden onderhouden met de functioneel bevoegde Ministers.

De Regering zal een openbare operator in het leven roepen, die de uitvoering van de strategische ontwikkelingskrachtlijnen moet coördineren. Hierin zullen de Maatschappij voor de Verwerving van Vastgoed (MVV), de gewestelijke Grondregie en het overgedragen personeel van het Aankoopcomité worden samen gebracht.

Il s'agira, entre autres, de coordonner tant les acteurs publics (Citydev, STIB, SLRB, Port, communes ...) que les partenaires privés de tel ou tel développement et en réalisant ce qu'aucun opérateur public n'est chargé de faire (par exemple la viabilisation des sites, certaines études ...).

Cette structure aura, par ailleurs et dans la mesure du possible, la maîtrise foncière (droits réels) des zones à développer ainsi qu'une capacité d'acquisition et agira également sur le marché privé d'achat et de vente, y compris avec les opérateurs régionaux de développement sectoriel ainsi que des partenaires privés éventuels.

La composition des Conseils d'administration du Para B et de cet assemblée comprendra l'ensemble des membres du Gouvernement.

Cet opérateur public de développement constituera des sociétés d'économie mixte ou structure équivalente pour chacun des pôles de développement. La création d'une structure spécifique pour le territoire de la zone du Canal sera prioritairement étudiée.

Outre le regroupement des certains acteurs publics de la statistique et de la planification au sein du volet stratégique et le développement d'un opérateur public chargé de coordonner la mise en œuvre des options stratégiques, cette plateforme territoriale ne pourra être réellement efficace qu'en instaurant une coordination suffisante entre ces deux structures.

Cette coordination passera par :

- un rapprochement physique de ces deux structures au sein d'un même lieu;
- la mise en place d'une plateforme de coordination et de concertation entre les deux structures;
- en tout état de cause, les deux structures devront suivre ensemble tout le processus de planification et de mise en œuvre, par la présence de représentant de chacune de ces deux structures à chaque étape du développement des projets.

C'est un effort de rationalisation et d'efficacité majeur. C'est un effort de décloisonnement jamais réalisé en Région bruxelloise.

Tourisme

La régionalisation du tourisme est une incroyable opportunité pour notre Région. Pour réaliser cette ambition, il est indispensable que la Région se dote d'un outil capable de relever le défi.

Het komt er onder meer op aan om in het kader van een bepaalde ontwikkeling te zorgen voor coördinatie tussen zowel de publieke actoren (Citydev, MIVB, BGHM, Haven, gemeenten, ...) als de privépartners en datgene te doen waarmee geen enkele operator belast is (bijvoorbeeld het bouwrijp maken van terreinen, bepaalde studies, ...).

Deze structuur zal verder, in de mate van het mogelijke, beschikken over het grondbeheer (zakelijke rechten) van de te ontwikkelen gebieden, evenals over een aankoopcapaciteit. Zij zal tevens optreden op de private koop- en verkoopmarkt, ook samen met de gewestelijke sectorale ontwikkelingsoperatoren en eventuele privépartners.

Alle Regeringsleden zullen deel uitmaken van de Raden van Bestuur van de pararegionale instelling van het type B en van deze overkoepelende instantie.

Deze openbare ontwikkelingsoperator zal voor iedere ontwikkelingspool gemengde economiebedrijven of een gelijkaardige structuur in het leven roepen. De oprichting van een specifieke structuur voor de kanaalzone zal prioritair bestudeerd worden.

Het volstaat niet om bepaalde publieke actoren voor planning en statistiek samen te brengen in het strategische luik en om een openbare operator in het leven te roepen die de uitvoering van de strategische beleidslijnen moet coördineren. Zo kan dit territoriaal platform alleen maar echt doeltreffend fungeren als er voldoende coördinatie bestaat tussen de beide structuren.

Om deze coördinatie te bewerkstelligen, is het nodig :

- de beide structuren fysiek dichterbij elkaar te brengen op eenzelfde locatie;
- een coördinatie- en overlegplatform voor de twee structuren op te richten;
- de twee structuren moeten in ieder geval samen het volledige plannings- en uitvoeringsproces opvolgen, door zich allebei te laten vertegenwoordigen in iedere fase van de projectontwikkeling.

Dit betekent een grootse inspanning op het vlak van rationalisering en doeltreffendheid. Het gaat om een in het Brussels Gewest nooit eerder geziene ontsluiting.

Toerisme

De regionalisering van het toerisme houdt voor ons Gewest een ongelooflijke opportuniteit in. Om deze ambitie waar te maken, is het absoluut noodzakelijk dat het Gewest zich uitrust met een instrument waarmee het deze uitdaging kan aanpakken.

Pour cela, le Gouvernement mettra en œuvre – dès le 1er janvier 2015 – une fusion de 6 institutions ⁽³⁾ dont VisitBrussels pour nous doter d'une société proche de l'entreprise publique autonome (SA de droit public) avec un contrat de gestion, un Conseil d'administration et de direction ainsi que des Commissaires du Gouvernement.

Cette nouvelle société sera 100 % régionale et publique mais poursuivra les collaborations déjà entamées par VisitBrussels avec le secteur privé (Horeca, hôtellerie, secteur taxi ...). Cette société associera aussi structurellement les acteurs culturels bruxellois.

Evidemment, le Gouvernement ainsi que la nouvelle société collaboreront avec les deux Communautés ainsi que les 19 communes, en particulier la Ville de Bruxelles. Le département en charge de l'opérationnalisation des événements sera à la disposition tant de la Région que d'autres acteurs publics ou niveaux de pouvoir.

Cette nouvelle société veillera à encourager, notamment via sa politique de sous-traitance et, si nécessaire, via la constitution de sociétés mixtes, le déploiement d'un secteur économique actif dans les métiers de l'événementiel.

Cette nouvelle institution sera principalement financée par la réaffectation des subsides de l'ensemble des organismes actuellement en place. Par ailleurs, le Gouvernement régionalisera la « city tax » hôtelière, en concertation avec les communes.

Enfin, un Service « tourisme » sera pérennisé au Service Public de la Région Bruxelloise pour la dimension régionale de la politique touristique (étoiles hôtelières, agréments, guides, contrôle des subsides, des hôtels ...).

Développement économique

Il faut également rationaliser les missions des différents organismes actifs en matière d'économie (Brussels Invest & Export, Impulse.brussels, Citydev.brussels, Finance.brussels, Atrium, Innoviris ...) qui développent leurs activités chacune dans leur coin alors que certaines de ces structures pourraient gagner en efficacité en fusionnant, l'objectif étant d'offrir à tout le moins aux entreprises bruxelloises un guichet unique de service et de soutien à l'ensemble du secteur.

(3) Il s'agit, outre VisitBrussels, de : BLBE (Bureau de Liaison Bruxelles-Europe), BME (Brussels Major Events), BIP (Brussels Info Place), Bruxellimage (fonds mixte) et la COE (Communication externe du SPRB).

Daartoe zal de Regering – vanaf 1 januari 2015 – 6 instellingen ⁽³⁾ waaronder VisitBrussels, samenvoegen tot een vennootschap die aanleunt bij een autonoom overheidsbedrijf (publiekrechtelijke NV) met een beheerscontract, een Raad van Bestuur en directieraad, evenals Regeringscommissarissen.

Deze nieuwe vennootschap zal voor 100 % een gewestelijke en publieke structuur hebben, maar zal de samenwerkingen die door VisitBrussels reeds waren aangegaan met de privé-sector (horeca, hotelwezen, taxisector, ...) voortzetten. Ook de Brusselse culturele actoren zullen structureel bij deze vennootschap betrokken worden.

Uiteraard zullen zowel de Regering als de nieuwe vennootschap samenwerken met de twee Gemeenschappen en de 19 gemeenten, en dan in het bijzonder met de Stad Brussel. Zowel het Gewest als andere publieke actoren of beleidsniveaus zullen een beroep kunnen doen op het departement dat belast is met de operationalisering van de evenementen.

Deze nieuwe vennootschap zal in het bijzonder via een uitbestedingsbeleid en, indien nodig, via de oprichting van gemengde bedrijven, stimulansen bieden voor de uitbouw van een economische sector in de evenementenbranche.

Deze nieuwe instelling zal in hoofdzaak gefinancierd worden door een herbestemming van de subsidies die aan de bestaande instellingen toegekend worden. Bovendien zal de Regering in overleg met de gemeenten de « hotel city tax » regionaliseren.

Tot slot zal er bij de Gewestelijke Overheidsdienst Brussel een vaste dienst voor « Toerisme » worden opgericht, die zich moet inlaten met de regale dimensie van het toeristisch beleid (hotelsterren, erkenningen, gidsen, toezicht op subsidies, hotels, ...).

Economische ontwikkeling

Verder is er ook nood aan een rationalisering van de opdrachten die vervuld worden door de verschillende instellingen die actief zijn op het economische beleidsdomein (Brussels Invest & Export, Impulse.brussels, Citydev.brussels, Finance.brussels, Atrium, Innoviris, ...) en die elk hun activiteiten ontwikkelen binnen hun eigen segment, terwijl sommige van deze structuren aan efficiëntie zouden kunnen winnen door ze samen te voegen. De doelstelling moet er op zijn minst in bestaan de Brusselse bedrijven een uniek loket te verschaffen dat diensten verleent en ondersteuning biedt voor de volledige sector.

(3) Behalve VisitBrussels gaat het om : VBBE (Verbindingsbureau Brussel-Europa), BME (Brussels Major Events), BIP (Brussels Info Place), Bruxellimage (gemengd fonds) en COE (Externe Communicatie van de GOB).

Il faut également renforcer les synergies étroites entre les entreprises et les acteurs financiers régionaux, comme la SRIB, le fonds bruxellois de garantie ainsi que la bonne collaboration avec l'Administration, Actiris, Bruxelles-Formation et le VDAB.

Une rationalisation maximale doit être opérée afin de mettre à la disposition des acteurs économiques et des citoyens un outil simplifié et accessible.

Le Gouvernement – sur la base d'une large consultation des acteurs et des partenaires sociaux – demandera au Conseil économique et social de lui remettre un avis et des suggestions à cet égard au plus tard à la fin de l'année 2014.

Secteur de l'eau

Vu la nouvelle configuration de tutelle sur Vivaqua et l'accord de coopération du 28 novembre 2013 entre les trois Régions, le Gouvernement souhaite accélérer le processus de fusion et demande aux 2 organismes – Hydrobru et Vivaqua – de lui soumettre ensemble des propositions opérationnelles pour le mois de septembre 2014.

En effet, il est indispensable de rationaliser le secteur de l'eau pour tendre vers un acteur public unique afin d'obtenir une parfaite intégration des stratégies ainsi que des moyens humains et financiers disponibles.

Ce processus de rapprochement sera entamé dès le début de la législature et les modifications statutaires pour les deux entités, ainsi que les modifications législatives nécessaires seront réalisées afin de permettre un aboutissement lors de la mise en place des nouveaux organes après les élections communales de 2018.

En tout état de cause, le Gouvernement demandera à la nouvelle entité issue de la fusion un plan de gestion et un plan d'amortissement des investissements, afin de garantir l'accessibilité de tous à l'eau.

*
* *

Les services publics sont essentiels pour garantir une société plus juste et contribuer à une vie de qualité pour l'ensemble des citoyens. Avec la sécurité sociale, les services publics sont les puissants amortisseurs des conséquences néfastes des crises économiques et financières. Ils permettent de maintenir les solidarités et sont des leviers de compétitivité pour l'ensemble de l'économie.

Les usagers souhaitent, à juste titre, des services plus accessibles à tous, plus simples, plus rapides, plus fiables, plus transparents, plus à l'écoute de leurs besoins. Le bilan des services sera optimisé. Il s'agit là d'un véri-

tevens is het nodig de nauwe synergieën tussen de bedrijven en de gewestelijke financiële actoren, zoals de GIMB, het Brussels Waarborgfonds en de vlotte samenwerking met de administratie, Actiris, Bruxelles-Formation en met de VDAB te versterken.

Er moet een maximale rationalisering plaatsvinden, zodat de economische actoren en de burgers kunnen beschikken over een vereenvoudigd en toegankelijk instrument.

Op basis van een uitvoerige raadpleging van de actoren en de sociale partners zal de Regering de Economische en Sociale Raad vragen om ten laatste tegen eind 2014 een advies en suggesties hieromtrent te formuleren.

Watersector

Ingevolge de nieuwe configuratie van het toezicht op Vivaqua en het tussen de drie Gewesten gesloten samenwerkingsakkoord van 28 november 2013 wenst de Regering het fusieproces te versnellen en verzoekt zij de 2 instellingen – Hydrobru en Vivaqua – om haar tegen september 2014 tesamen operationele voorstellen voor te leggen.

Het is immers absoluut noodzakelijk om ook de watersector te rationaliseren en te komen tot één enkele publieke instantie met het oog op een volmaakte integratie van de strategieën en van de beschikbare menselijke en financiële middelen.

Dit toenaderingsproces zal van bij het begin van de legislatuur opgestart worden en de statutaire wijzigingen voor de twee entiteiten, samen met de nodige wetswijzigingen, zullen zo uitgevoerd worden dat de voltooiing ervan kan plaatsvinden bij het aantreden van de nieuwe organen na de gemeenteraadsverkiezingen van 2018.

De Regering zal in ieder geval aan de nieuwe, naar aanleiding van de fusie ontstane entiteit een beheersplan en een aflossingsplan van de investeringen vragen, teneinde te waarborgen dat iedereen toegang blijft hebben tot water.

*
* *

De overheidsdiensten vervullen een sleutelrol bij het waarborgen van een meer rechtvaardige samenleving en dragen ertoe bij dat alle burgers een kwaliteitsvol leven kunnen leiden. Samen met de sociale zekerheid vangt de overheidsdiensten de nefaste gevolgen van de economische en financiële crisis krachtig op. Ze helpen de solidariteit te bewaren en vormen hefboven voor de concurrentiekracht van de gehele economie.

De gebruikers vragen terecht diensten die toegankelijker zijn voor iedereen, maar ook eenvoudiger, sneller, betrouwbaarder en transparanter en die beter luisteren naar hun behoeften. De tweetaligheid van de diensten zal geoptima-

table défi pour les services publics en vue de devenir de meilleurs prestataires de services.

La priorité du Gouvernement est de placer l'utilisateur des services au centre des préoccupations.

Pour ce faire, il poursuivra la rationalisation de certains services du Ministère (SPRB) et des Organismes d'Intérêt Public afin de tendre vers davantage de cohérence et d'efficacité (comptabilité, budget, direction des ressources humaines, tutelle, support logistique, simplification et fusion éventuelle de services ...). Le Gouvernement adaptera aussi les cadres en fonction de la mise en œuvre de la 6ème réforme de l'Etat. Enfin, il assurera la réorganisation des différentes implantations pour tendre vers un lieu unique au plus tard à la fin de la législature.

La qualité du service rendu à la population dépend de la bonne organisation de l'Administration et de la qualité de son personnel. Il faut continuer à investir dans l'attractivité des services publics comme employeur et dans une gestion moderne des ressources humaines.

Par ailleurs, le Gouvernement poursuivra, entre autres en vue d'améliorer sa convivialité, le développement et la simplification de Irisbox ainsi que l'amélioration de son site internet portail, qui donne accès à toutes les informations utiles aux citoyens, aux entreprises et aux visiteurs. Il veillera également au développement, en données ouvertes, d'applications numériques qui donnent un meilleur service aux citoyens.

Créer les conditions d'un bien-être au travail, valoriser les résultats obtenus et assurer l'adéquation des compétences avec les tâches de chacun, sont les ingrédients d'une plus grande motivation et implication au service de l'intérêt collectif.

C'est pourquoi le Gouvernement poursuivra une politique de statutarisation afin de permettre aux contractuels de tous les niveaux des possibilités réelles d'accéder à un emploi statutaire par l'organisation régulière de concours. Il promouvra également la mobilité des fonctionnaires et organisera de manière régulière des épreuves d'accession permettant aux agents de passer au niveau supérieur.

Le Gouvernement s'efforcera de garantir une représentation équilibrée d'hommes et de femmes dans l'Administration, les Institutions et les Comités d'avis. Dans les fonctions dirigeantes et les conseils d'administration, sera respecté la règle qu'il n'y aura pas plus que deux tiers des sièges occupés par des personnes de même sexe.

liseerd worden. Hier ligt voor de overheidsdiensten een echte uitdaging om uit te groeien tot betere dienstverleners.

De prioriteit van de Regering bestaat erin de gebruikers van de overheidsdiensten centraal te stellen.

Daarom zal ze de rationalisering voortzetten van een aantal diensten van het Ministerie (GOB) en van de Instellingen van Openbaar Nut om te komen tot meer coherentie en efficiëntie (boekhouding, begroting, directie human resources, toezicht, logistieke ondersteuning, vereenvoudigen en eventueel samenvoegen van diensten, ...). De Regering zal ook de kaders aanpassen in functie van de tenuitvoerbrenging van de zesde staats hervorming. Tot slot zal ze ijveren voor een reorganisatie van de verschillende vestigingen om deze uiterlijk tegen het einde van de legislatuur samen te brengen op één enkele locatie.

De kwaliteit van de dienstverlening aan de bevolking hangt af van de goede organisatie van de Administratie en van de kwaliteit van haar personeel. Het is nodig om te blijven investeren in het aantrekkelijk maken van de overheidsdiensten als werkgever en in een modern personeelsbeheer.

Verder zal de Regering inspanningen blijven leveren voor de ontwikkeling en de vereenvoudiging van Irisbox en voor de verbetering van haar internet portaalsite waar burgers, bedrijven en bezoekers toegang hebben tot allerlei nuttige informatie, om zo de gebruiksvriendelijkheid van beide instrumenten te bevorderen. Zij zal tevens ijveren voor de ontwikkeling, in open data formaat, van digitale toepassingen die bijdragen tot een betere dienstverlening aan de burgers.

De voorwaarden scheppen voor welzijn op het werk, de verkregen resultaten valoriseren en de competenties afstemmen op de taken die elkeen uitvoert, vormen stuk voor stuk ingrediënten voor een grotere motivatie en inzet ten dienste van het collectief belang.

Daarom zal de Regering verder uitvoering geven aan een statutariseringsbeleid dat contractuele personeelsleden van alle niveaus daadwerkelijk de kans moet bieden toegang te krijgen tot een statutaire betrekking door het regelmatig organiseren van examens. Zij zal ook de mobiliteit van de ambtenaren bevorderen en regelmatig proeven organiseren waardoor personeelsleden kunnen opklimmen tot een hoger niveau.

De Regering zal zich inzetten om bij de administratie, de instellingen en de adviescomités een evenwichtige vertegenwoordiging van mannen en vrouwen te garanderen. Voor de leidinggevende functies en de raden van bestuur zal de regel worden gehanteerd dat er niet meer dan twee derde van de plaatsen ingenomen mag worden door personen van hetzelfde geslacht.

II. Réformer la tutelle et entrer dans une nouvelle ère dans le rapport Région/communes

L'entité communale est le pouvoir de proximité par excellence (et souvent le premier lieu de reliance sociale) que le Gouvernement entend soutenir puisqu'elle remplit des missions essentielles totalement complémentaires à celles menées par l'autorité régionale.

La prochaine législature sera cruciale au regard des rapports entre notre Région et les 19 communes qui la composent.

Les politiques régionales et les politiques communales doivent être plus complémentaires et concertées, pour le plus grand bénéfice de la population bruxelloise.

Pour assurer une cohérence renforcée des politiques, il faut à la fois soutenir les initiatives communales, permettre des développements qui tiennent compte des spécificités des différentes communes et assurer une relation entre la Région et les communes qui permet d'atteindre des objectifs communs en matière d'organisation, de maîtrise des finances, d'harmonisation des fiscalités et de coopérations intercommunales.

Par ailleurs, le dialogue politique entre la Région et les 19 communes doit être renforcé. Le Gouvernement travaillera de concert avec les 19 Bourgmestres pour trouver de nouvelles formules plus efficaces, pour éviter toute concurrence et renforcer la concertation. Il s'agit, entre autres, de rechercher en permanence les meilleures complémentarités.

Finances communales

Depuis 2013, dans le cadre des nouvelles règles européennes et leur mise en œuvre au niveau belge, les Régions sont devenues co-responsables du déficit de leurs pouvoirs locaux (en l'espèce les 19 communes pour la Région de Bruxelles-Capitale). La responsabilisation de plus en plus grande des entités dans l'assainissement des finances publiques en Belgique appelle une relation renforcée entre les communes et la Région dont les destins sont irrémédiablement liés à cet égard.

Cette réalité impose de maintenir, voir renforcer, un soutien financier et des mécanismes de solidarité en faveur des communes. Ce d'autant plus vu le transfert de nombreuses missions par les autres niveaux de pouvoir.

Le Gouvernement proposera, dans le respect de l'autonomie communale, la conclusion de Conventions de légis-

II. Hervorming van het toezicht en begin van een nieuw tijdperk voor de betrekkingen tussen het Gewest en de gemeenten

De gemeentelijke entiteit is de buurtgerichte overheid bij uitstek (en vaak ook de eerste plek van sociale verbondenheid) die de Regering wenst te ondersteunen, omdat zij essentiële opdrachten vervult die volledig complementair zijn met de opdrachten van de gewestelijke overheid.

De volgende legislatuur zal van cruciaal belang zijn voor de betrekkingen tussen ons Gewest en de 19 gemeenten waaruit het is samengesteld.

Het gewestelijk beleid en het gemeentelijk beleid moeten in het opperste belang van de Brusselse bevolking gestoeld worden op een sterkere complementariteit en meer overleg.

Met het oog op een sterkere samenhang in de beleidsvoering is het tegelijk nodig ondersteuning te bieden voor de gemeentelijke initiatieven, ontwikkelingen toe te laten die rekening houden met het specifieke karakter van de verschillende gemeenten en tussen het Gewest en de gemeenten een relatie tot stand te brengen die het mogelijk maakt de gemeenschappelijke doelen inzake organisatie, beheersing van de financiën, harmonisatie van de fiscale stelsels en intercommunale samenwerking te verwezenlijken.

Verder moet ook de politieke dialoog tussen het Gewest en de 19 gemeenten versterkt worden. De Regering zal in overleg met de 19 Burgemeesters op zoek gaan naar nieuwe, meer doeltreffende formules om elke vorm van concurrentie te vermijden en het overleg te versterken. Het komt er onder meer op aan voortdurend te zoeken naar een optimale complementariteit.

Gemeentelijke financiën

Sinds 2013 zijn de Gewesten in het kader van de nieuwe Europese regels en hun uitvoering op Belgisch niveau medeverantwoordelijk geworden voor het tekort van hun plaatselijke besturen (concreet de 19 gemeenten voor wat het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreft). De immer groeiende verantwoordelijkheid van de deelstaten bij het op orde brengen van de overheidsfinanciën in België vraagt om een versterking van de relaties tussen de gemeenten en het Gewest, waarvan het lot in dat opzicht onlosmakelijk met elkaar verbonden is.

Deze realiteit maakt het nodig dat de financiële steun en de solidariteitsmechanismen ten gunste van de gemeenten behouden blijven en zelfs versterkt worden. Dat is des te meer zo als gevolg van de overdracht van talrijke opdrachten door de andere beleidsniveaus.

De Regering zal voorstellen om, met inachtneming van de gemeentelijke autonomie, tussen het Gewest en elk van

lature (communale) entre la Région et chacune des 19 communes, tant pour déterminer le cadre budgétaire de l'action communale que le respect des objectifs partagés de développement et notamment la mobilité, le stationnement, le logement, le développement d'équipements d'intérêt collectif, etc.

Sera contractualisé avec chaque commune l'octroi de soutiens financiers déterminés.

Ainsi, d'une part, une tranche ferme, fixée globalement par ordonnance, sera constituée des dotations générales actuelles (DGC, dotation visée à l'article 46bis de la Loi spéciale du 12 janvier 1989, dotations par corrections visées par l'ordonnance du 21 décembre 1998). Le socle constitué par ces dotations sera globalisé et réparti selon des critères objectifs et des mécanismes de pondération qui seront évalués et actualisés en tenant mieux compte des disparités et besoins fondamentaux des communes, notamment en termes de tension démographique et d'indices de pauvreté. Ce socle sera réparti graduellement sur base de ces critères, tout en établissant, sur une période déterminée, une adaptation progressive – au prorata maximum de l'indexation de la base – qui permet à chacune des communes – tant d'une part pour les moyens issus de la DGC que d'autre part pour les correctifs actuels à certains effets négatifs de la répartition de la DGC – de limiter l'impact sur leurs recettes escomptées dans le cadre du régime actuel.

D'autre part, sera instituée une intervention financière « nouvelles solidarités », constituant une tranche conditionnelle contractualisée. Elle intégrera un ensemble de subventions et dotations spécifiques et éparses, actuellement dévolues aux communes. Cette intervention, fondée sur base des mêmes critères que ceux inscrits au paragraphe précédent (notamment tension démographique et indice pauvreté), sera subordonnée à l'adhésion et à la mise en œuvre d'objectifs répondant aux enjeux partagés des communes et de la Région. Elle sera largement orientée vers les investissements (équipements collectifs, crèches, écoles ...).

Dans le cadre du plan triennal des communes et des CPAS, le Gouvernement développera de nouveaux outils de gestion, notamment comptables, afin de renforcer la vision des investissements locaux et leur réalisation.

Le gouvernement s'attachera à réorganiser et centraliser les politiques d'investissement des communes quant aux appels à l'emprunt permettant un regroupement d'une partie des marchés financiers des communes, notamment à tra-

de 19 gemeenten (gemeentelijke) legislatuurovereenkomsten af te sluiten, die zowel het begrotingskader van het gemeentelijk beleid bepalen als de gezamenlijke ontwikkelingsdoelstellingen vooropstellen; in het bijzonder op het vlak van de mobiliteit, het parkeren, de huisvesting, de ontwikkeling van uitrustingen van collectief belang, ...

Met iedere gemeente zullen contracten gesloten worden over de toekenning van welbepaalde financiële steun.

Zo zal enerzijds een vaste schijf, die globaal wordt vastgelegd in een ordonnantie, zal samengesteld uit de huidige algemene dotaties (ADG, dotatie bedoeld in artikel 46bis van de bijzondere wet van 12 januari 1989, dotaties via correcties bedoeld door de ordonnantie van 21 december 1998). De uit deze dotaties samengestelde sokkel zal geglobaliseerd en verdeeld worden op basis van objectieve criteria en wegingsmechanismen, waarvan de evaluatie en de actualisering beter afgestemd zullen worden op de verschillen tussen en de fundamentele behoeften van de gemeenten, met in het bijzonder aandacht voor de demografische druk en de armoede-indicatoren. Deze sokkel zal op grond van deze criteria geleidelijk worden verdeeld en uitgewerkt, waarbij over een bepaalde periode een progressieve aanpassing uitgewerkt wordt – in maximale verhouding tot de basisindexering – en, waardoor iedere gemeente – zowel voor wat betreft de middelen afkomstig uit de ADG als voor wat betreft de huidige correcties om bepaalde negatieve gevolgen van de verdeling van de ADG bij te sturen – de weerslag op hun in het kader van de huidige regeling verwachte inkomsten kan beperken.

Anderzijds zal voorzien worden in een financiële tegemoetkoming « nieuwe solidariteit », die een gecontractualiseerde voorwaardelijke schijf omvat. Daarin zullen een geheel van specifieke en versnipperde subsidies en dotaties gebundeld worden, die momenteel aan de gemeenten worden toegekend. Deze tegemoetkoming, waarvoor dezelfde criteria gelden als die welke omschreven zijn in de vorige paragraaf (meer bepaald demografische druk en armoede-indicatoren), zal afhankelijk worden gesteld van de instemming met en de uitvoering van doelstellingen om het hoofd te bieden aan de gezamenlijke uitdagingen van de gemeenten en het Gewest. Zij zal voornamelijk gericht zijn op investeringen (collectieve voorzieningen, crèches, scholen, ...).

In het kader van het driejarig plan van de gemeenten en de OCMW's zal de Regering nieuwe, vooral boekhoudkundige, beheersinstrumenten uitwerken teneinde de visie op de lokale investeringen en de verrichting ervan te versterken.

De Regering zal werk maken van een reorganisatie en centralisatie van het investeringsbeleid van de gemeenten, voor wat betreft het beroep dat zij doen op leningen, om zo een deel van de financiële opdrachten van de gemeenten

vers un renforcement du rôle du Fonds régional bruxellois de Refinancement des Trésoreries communales (FRBRTC).

Dans cet esprit, on encouragera le développement de centrales d'achat en matière d'énergie, marché d'assurance ...

Le Gouvernement réévaluera et renforcera le Fond Régional Bruxellois de Refinancement des Trésoreries communales (FRBRTC), notamment en ce qui concerne les conventions de prêt qui lient les communes au Fonds. L'expertise du FRBRTC ainsi que celle de l'Agence de la dette seront mises à disposition de toutes les communes bruxelloises qui le désirent afin d'accompagner les communes dans la gestion de leurs dettes.

Le Gouvernement soutiendra par ailleurs les communes dans la recherche de financements extra régionaux (entre autres les subventions européennes).

La Région continuera par ailleurs à être un partenaire financier des communes qui ont sur leur territoire un hôpital public.

En ce qui concerne la comptabilité des pouvoirs locaux, le gouvernement reverra le règlement général de comptabilité communale et s'attachera à rapprocher la comptabilité des CPAS et celle des communes. Une attention particulière sera portée aux normes comptables afin de les rendre compatibles aux normes SEC.

Afin d'œuvrer à un rapprochement des réalités vécues par le CPAS et les communes, le Gouvernement et le Collège réuni fusionneront les deux commissions comptables – la Commission régionale de comptabilité communale et la Commission des normes comptables (CPAS).

Dans la même logique que celle mise en place au niveau régional, à savoir une optimisation de l'utilisation des moyens budgétaires et une évaluation des financements durables des politiques, les communes, les asbl communales et les intercommunales feront l'objet d'un soutien à travers un suivi et un contrôle financier renforcés durant cette législature.

Les nouvelles compétences fiscales que reçoit la Région à travers la 6ème réforme de l'Etat, ainsi que l'état des finances communales sont une nouvelle occasion de mettre à plat l'ensemble de la fiscalité tant locale que régionale.

La poursuite d'une plus grande harmonisation des règlements fiscaux des communes à travers un mécanisme de contractualisation, tel le Fonds de Compensation fiscale (FCF), s'avérera de plus en plus nécessaire dans la poursuite d'un objectif de justice fiscale et d'efficacité économique.

te kunnen groeperen, door een sterkere rol toe te kennen aan het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHFGT).

In dit opzicht zal de ontwikkeling van aankoopcentrales voor energie en opdrachten voor verzekeringen worden aangemoedigd.

De Regering zal overgaan tot een herbeoordeling en versterking van het Brussels Gewestelijk Herfinancieringsfonds van de Gemeentelijke Thesaurieën (BGHFGT), meer bepaald voor wat betreft de leningsovereenkomsten tussen de gemeenten en het Fonds. Het BGHFGT en het Agentschap van de Schuld zullen hun expertise ten dienste stellen van alle Brusselse gemeenten die dit wensen, zodat zij de gemeenten kunnen begeleiden in hun schuldbeheer.

Daarenboven zal de Regering de gemeenten steunen bij het zoeken naar buitengewestelijke financieringen (onder meer Europese subsidies).

Het Gewest zal overigens blijven fungeren als financiële partner van de gemeenten die een openbaar ziekenhuis op hun grondgebied hebben.

Wat de boekhouding van de plaatselijke besturen betreft, zal de Regering overgaan tot een herziening van het algemeen reglement inzake gemeentelijke comptabiliteit en zich inzetten om de boekhouding van de OCMW's en die van de gemeenten nader op elkaar af te stemmen. Er zal bijzondere aandacht uitgaan naar het laten aansluiten van de boekhoudkundige normen bij de ESR-normen.

Om de realiteit van de OCMW's en die van de gemeenten nauwer op elkaar te doen aansluiten, zullen de Regering en het Verenigd College een fusie doorvoeren van de twee boekhoudkundige commissies – de Gewestelijke Commissie voor gemeentelijke comptabiliteit en de Commissie voor boekhoudkundige normen (OCMW's).

In de lijn van de logica die op gewestelijk niveau gehanteerd wordt, met name een optimalisering van het gebruik van de budgettaire middelen en een evaluatie van de duurzame beleidsfinancieringen, zullen de gemeenten, de gemeentelijke vzw's en de intercommunales tijdens deze legislatuur ondersteuning geboden krijgen door middel van een sterkere opvolging en financiële controle.

De nieuwe fiscale bevoegdheden die het Gewest krijgt via de zesde staats hervorming, evenals de toestand van de gemeentefinanciën bieden een nieuwe gelegenheid om een volledige « reset » door te voeren, zowel wat betreft de lokale als de gewestelijke fiscaliteit.

De voortzetting van een grotere harmonisering van de belastingreglementen van de gemeenten via een contractualiseringsmechanisme als het Fiscaal Compensatiefonds (FCF) zal steeds noodzakelijker blijken bij het streven naar fiscale rechtvaardigheid en economische efficiëntie.

Réformer la tutelle

Le gouvernement veillera à renforcer l'autonomie et la responsabilisation des communes et des hauts fonctionnaires communaux par un changement progressif de paradigme. Il s'agira de réduire le flux des actes à transmettre à la tutelle générale comme à la tutelle d'approbation pour privilégier progressivement une tutelle agissant aussi par voie d'audit thématique ou d'évaluation périodique.

La règle générale qui s'imposera, assortie naturellement d'exceptions, visera au caractère immédiatement exécutoire des décisions adoptées par la Commune, qu'elles soient ou non soumises à la tutelle générale.

Le Gouvernement veillera à limiter la transmission des actes à l'autorité de tutelle dans les matières de personnel (les contrats de courte durée par exemple), de finances communales (les actes à transmettre seront limités aux comptes, aux budgets, aux actes impliquant une dépense non prévue au budget, aux mutations patrimoniales, à la conclusion d'emprunts de trésorerie ou d'assainissement, aux modifications budgétaires, ainsi qu'aux règlements locatifs) ou encore des marchés publics (le Gouvernement engagera à cet égard une réévaluation globale à la hausse).

Le gouvernement supprimera l'obligation de transmettre les actes des autorités communales relatifs aux avis, communications, informations et formulaires destinés au public.

Les obligations légales de tutelle – en ce compris le contrôle de l'emploi des langues – seront évidemment respectées.

Par ailleurs, aux fins d'assurer une cohérence dans l'exercice de la tutelle, le Gouvernement veillera à harmoniser, dans la limite de ses compétences, la tutelle sur l'ensemble des pouvoirs locaux (Centres publics d'Action sociale et les zones de police compris). Outre cette harmonisation, le Gouvernement renforcera le rôle du Comité de concertation commune-CPAS afin que les décisions ayant une implication financière importante pour la commune soient examinées et approuvées au préalable en comité de concertation.

Enfin, la Région se dotera d'une législation organique coordonnée pour les communes de la RBC et veillera à la mise en œuvre des deux réformes de la loi organique des communes intervenues en 2009 et 2014 en assistant les communes dans la mise en place et la diffusion des meilleures pratiques (contrôle interne comme soutien aux groupes de travail intercommunaux).

Hervorming van het toezicht

De Regering zal de autonomie en de responsabilisering van de gemeenten en de hoge gemeentelijke ambtenaren versterken door geleidelijk te veranderen van paradigma. Het komt erop aan het aantal akten dat onderworpen moet worden aan het algemeen toezicht en het goedkeuringstoezicht te beperken om geleidelijk over te schakelen naar een toezicht dat ook te werk gaat via thematische audits of periodieke evaluaties.

Als algemene regel, waarop natuurlijk uitzonderingen mogelijk zijn, zal gelden dat de door de gemeente goedgekeurde beslissingen onmiddellijk uitvoerbaar zijn, ongeacht of ze wel of niet aan het algemeen toezicht onderworpen zijn.

De Regering zal de overdracht van akten aan de toezichthoudende overheid beperken wanneer het gaat om personeelszaken (overeenkomsten van korte duur bijvoorbeeld), gemeentelijke financiën (de voor te leggen akten zullen beperkt worden tot de rekeningen, de begrotingen, de akten die een uitgave tot gevolg hebben die niet in de begroting opgenomen is, vermogenswijzigingen, het aangaan van thesaurie- of saneringsleningen, begrotingswijzigingen, evenals huurreglementen) of overheidsopdrachten (de Regering zal in dit verband overgaan tot een globale herevaluatie naar boven).

De Regering zal de verplichte voorlegging van de akten van de gemeentelijke overheden die betrekking hebben op adviezen, mededelingen, inlichtingen en formulieren bestemd voor het publiek, afschaffen.

De wettelijke verplichtingen van het toezicht – waaronder de controle op het gebruik der talen – zullen uiteraard in acht worden genomen.

Ter wille van de coherentie bij de uitoefening van het toezicht, zal de Regering, binnen de grenzen van haar bevoegdheden, het toezicht over alle plaatselijke besturen (de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en de politiezones) harmoniseren. Naast deze harmonisering zal de Regering een sterkere rol toebedelen aan het Overlegcomité gemeente-OCMW, teneinde beslissingen met een grote financiële weerslag voor de gemeenten voorafgaandelijk te laten onderzoeken en goedkeuren in het overlegcomité.

Ten slotte zal het Gewest voor de gemeenten van het BHG een gecoördineerde organieke wetgeving uitwerken en uitvoering geven aan de twee hervormingen van de organieke wetgeving op de gemeenten die doorgevoerd zijn in 2009 en 2014 door de gemeenten bij te staan bij het invoeren en verspreiden van de « best practices » (interne controle en steun aan de intercommunale werkgroepen).

Encourager les collaborations entre communes

Les collaborations des communes, et les outils dont se dotent les pouvoirs locaux aux fins de rationaliser ou dynamiser leurs gestions, nécessitent des clarifications par la Région, notamment en termes d'encadrement juridique.

Dans le cadre de la responsabilisation accrue des communes, le Gouvernement simplifiera administrativement les mécanismes de la tutelle sur les intercommunales en établissant une liste des actes devant être obligatoirement transmis à la tutelle et en prévoyant pour les actes ne devant pas être transmis, la transmission périodique de la liste de ces actes accompagnés d'un bref exposé.

Le Gouvernement créera un cadre légal clair, cohérent et moderne réglementant le fonctionnement des régions communales autonomes. Ce cadre pérennisera la souplesse de ces structures et garantira la sécurité juridique de leur usage, permettant ainsi aux communes de mener certaines de leurs missions (notamment leur politique foncière) plus rapidement et plus efficacement.

Le Gouvernement introduira dans la législation la possibilité pour les pouvoirs locaux de créer des associations de projet. Une telle structure facilitera la coopération entre communes et encouragera la mutualisation de certains services communaux.

Le Gouvernement créera un centre d'expertise en matière de partenariats publics-privés. À l'instar du décret flamand du 18 juillet 2003, ce « centre de compétence » sera chargé de missions d'appui, d'assistance et de suivi des PPP organisés tant au niveau régional que local. Ce centre aura pour vocation d'aider à la réalisation de PPP, de préparer et d'évaluer la politique bruxelloise en la matière, de sensibiliser et de former les autorités intéressées et de jouer le rôle d'intermédiaire entre secteurs publics et privés.

La fonction publique locale

Le Gouvernement exécutera l'ordonnance du 24 février 2014 (Charte Sociale) dès le début de la législature. L'objectif est de donner un cadre réglementaire clair aux pouvoirs locaux bruxellois fixant les principes généraux de la fonction publique locale en vue d'harmoniser les statuts administratifs et pécuniaires du personnel et d'améliorer leurs processus de gestion des ressources humaines. Et ce, dans une optique de motivation du personnel, d'amélioration de la qualité, du bilinguisme et de l'accueil dans

De samenwerking tussen gemeenten aanmoedigen

De samenwerking tussen de gemeenten en de instrumenten waarmee de plaatselijke besturen zich uitrusten om hun beheer te rationaliseren of een nieuwe dynamiek te geven, dienen verduidelijkt te worden in het bijzonder voor wat betreft een duidelijke juridische omkadering vanwege het Gewest.

In het licht van de grotere responsabilisering van de gemeenten, zal de Regering overgaan tot een administratieve vereenvoudiging van de toezichtsregeling op de intercommunales door een lijst op te stellen van de akten die verplicht aan de toezichthoudende overheid voorgelegd moeten worden en door voor de akten die niet voorgelegd moeten worden, te voorzien in de periodieke overdracht van de lijst met deze akten, vergezeld van een beknopte toelichting.

De Regering zal een duidelijk, coherent en modern wettelijk kader scheppen dat de werking regelt van de autonome gemeentebedrijven. Dit kader zal de soepelheid van deze structuren bestendigen en de rechtszekerheid van hun gebruik waarborgen, zodat de gemeenten een aantal van hun opdrachten (in het bijzonder hun grondbeleid) sneller en efficiënter kunnen uitvoeren.

De Regering zal in de wetgeving de mogelijkheid openen voor de plaatselijke besturen om projectverenigingen op te zetten. Een dergelijke structuur zal de samenwerking tussen gemeenten vergemakkelijken en een gedeeld gebruik van bepaalde gemeentelijke diensten stimuleren.

De Regering zal een expertisecentrum over publiek-private samenwerking oprichten. Naar het voorbeeld van wat bepaald is in het Vlaamse decreet van 18 juli 2003, zal dit « kenniscentrum » belast worden met het ondersteunen, begeleiden en opvolgen van de PPS die zowel op gewestelijk als op lokaal niveau georganiseerd worden. De taak van dit centrum zal erin bestaan bijstand te verlenen voor het opzetten van PPS, het Brussels beleid ter zake voor te bereiden en te evalueren, de betrokken overheden te sensibiliseren en voor te lichten en op te treden als tussenschakel tussen de openbare en de private sector.

Het plaatselijk openbaar ambt

De Regering zal van bij de aanvang van de legislatuur uitvoering geven aan de ordonnantie van 24 februari 2014 (Sociaal Handvest). Doel is de Brusselse plaatselijke besturen een duidelijk regelgevend kader te verschaffen waarin de algemene principes van het plaatselijk openbaar ambt zijn vastgelegd, met het oog op de harmonisering van het administratief statuut en de bezoldigingsregeling van het personeel en de verbetering van hun personeelsbeheer. En dit vanuit een streven het personeel te motiveren en de

d'autres langues et de l'attractivité du service public local à Bruxelles.

Le Gouvernement veillera au soutien de tous les pouvoirs locaux, en ce compris les CPAS et les zones de police, dans la mise en œuvre de leur politique de diversité.

Le Gouvernement réorientera les moyens « prime à la vie-chère » dans les pouvoirs locaux autour de dispositifs plus intégrés au niveau communal, en matière d'indemnités de transports domicile-lieu de travail, et tenant compte de la particularité des agents qui vivent à Bruxelles.

Le Gouvernement étudiera, en concertation avec les communes, une modification des procédures disciplinaires au niveau local, en vue d'une spécialisation et d'une harmonisation de la jurisprudence. La volonté est également que les procédures respectent mieux la dignité des travailleurs et garantissent l'équité et l'objectivité des décisions.

Enfin, le gouvernement veillera à renforcer l'ERAP afin que cette dernière ait les moyens de répondre à l'évolution institutionnelle que connaîtra de l'ensemble de nos administrations dans les prochains mois. Cette évolution impliquera notamment de veiller à doter l'ERAP des espaces nécessaires afin de lui permettre de remplir ses missions de manière optimale.

III. Nouvelle politique fiscale

La 6ème réforme de l'Etat va considérablement modifier les mécanismes de financement des régions et des communautés. Au nom de la logique de responsabilisation, les entités fédérées pourront mener une véritable politique fiscale. Une politique adaptée à leurs besoins et nécessités. La Région de Bruxelles-Capitale souhaite pleinement relever ce défi. Elle préparera et introduira une importante réforme fiscale au milieu de la législature, en respectant les objectifs budgétaires d'équilibre durant la législature.

Si les impôts régionaux ne concernaient au départ, et pour l'essentiel, que la fiscalité immobilière et la fiscalité automobile, elles concernent aussi aujourd'hui une part importante de l'impôt des personnes physiques et des dépenses fiscales (réductions d'impôt) liées aux nouvelles compétences régionales.

La réforme aura comme objectif de rendre la fiscalité bruxelloise moins complexe, plus juste et plus favorable pour les Bruxellois et les entreprises bruxelloises. Un glissement de la fiscalité sur le travail vers la fiscalité sur le

kwaliteit, de tweetaligheid, het anderstalig onthaal en de aantrekkelijkheid van de lokale overheidsdiensten in Brussel te verbeteren.

De Regering zal alle plaatselijke besturen, waaronder ook de OCMW's en de politiezones, ondersteunen bij de uitvoering van hun diversiteitsbeleid.

De Regering zal de middelen voor de « levensduurpremie » bij de plaatselijke besturen heroriënteren naar mechanismen die beter geïntegreerd zijn op gemeentelijk vlak, in de vorm van een onkostenvergoeding voor het woon-werkverkeer, en die rekening houden met de bijzondere situatie van de personeelsleden die in Brussel wonen.

De Regering zal in overleg met de gemeenten een wijziging bestuderen van de lokale tuchtprocedures om te komen tot een gespecialiseerde en geharmoniseerde jurisprudentie. Het is tevens de bedoeling dat deze procedures meer rekening houden met de waardigheid van de werknemers en beslissingen opleveren die rechtvaardigheid en objectiviteit garanderen.

Tot slot zal de Regering de GSOB versterken, zodat deze beschikt over de middelen om in te spelen op de institutionele evolutie die zich de komende maanden in al onze besturen zal voltrekken. Deze evolutie noopt ertoe de GSOB de nodige ruimte te bieden, zodat zij in staat is haar opdrachten optimaal te vervullen.

III. Een nieuw fiscaal beleid

De zesde staatshervorming zal leiden tot een ingrijpende wijziging van de financieringsmechanismen van de gewesten en gemeenschappen. In het licht van de responsabiliseringslogica zullen de deelstaten een volwaardig fiscaal beleid kunnen voeren. Een beleid dat aangepast is aan hun noden en behoeften. Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest wil deze uitdaging ten volle aangaan. Halverwege de legislatuur zal zij een belangrijke fiscale hervorming voorbereiden en doorvoeren, op een manier die aansluit bij de doelstelling om tijdens de legislatuur de begroting in evenwicht te houden.

Aanvankelijk hief het Gewest in hoofdzaak enkel belastingen op vastgoed en voertuigen. Vandaag omvat de gewestelijke fiscaliteit echter ook een groot deel van de personenbelasting en fiscale uitgaven (belastingverminderingen) die verbonden zijn aan de nieuwe gewestelijke bevoegdheden.

Het is de bedoeling om via deze hervorming de Brusselse fiscaliteit minder complex, maar ook rechtvaardiger en gunstiger te maken voor de Brusselaars en de Brusselse bedrijven. Er zal een verschuiving plaatsvinden van de be-

foncier s'effectuera. Par ailleurs, les outils de la fiscalité environnementale seront optimisés et rendus plus juste.

La fiscalité sur les revenus du travail sera allégée. Dans le cadre de cette réforme fiscale, l'additionnel de 1 % de l'agglomération à l'IPP et la taxe régionale forfaitaire seront supprimés, puisqu'elles rendent la vie en ville plus chère et sanctionnent les Bruxellois. La fiscalité sera au contraire, repensée dans la perspective d'encourager l'installation de nouveaux habitants contributeurs en Région bruxelloise.

Le gouvernement soutiendra dès lors davantage l'accès à la propriété. En étant propriétaire de son logement, on dispose en effet d'une meilleure protection sociale. Les incitants fiscaux existants seront à tout le moins maintenus, et dans la mesure du possible assouplis, voire élargis.

Afin de lutter contre l'exode, de maintenir et d'attirer de la classe moyenne et afin de lutter contre la concurrence fiscale, un mécanisme visant à réduire davantage les droits d'enregistrement sera, selon des modalités à convenir, introduit pour l'acquisition du logement où les acquéreurs fixeront leur domicile principal durablement. Ce mécanisme sera peu formaliste, intelligible et facile à mettre en œuvre.

En outre, lorsqu'un compromis de vente sous seing privé ne peut être exécuté pour une certaine raison (par exemple parce que l'acquéreur ne peut finalement pas obtenir de crédit) et les parties s'accordent, le droit proportionnel de vente ne sera pas d'application. L'enregistrement du compromis de vente avec la convention dans laquelle l'acquéreur et le vendeur indiquent qu'ils acceptent de commun accord de ne pas poursuivre la vente, sera alors soumis à un tarif peu élevé et fixe, afin que les parties n'aient aucun intérêt à choisir une solution aléatoire au niveau juridique.

La déductibilité fiscale « prêt logement » sera, par ailleurs, maintenue et évaluée dans le cadre de la réforme fiscale (globale) qui sera instaurée en 2017.

La réforme fiscale sera réalisée, dans le respect de l'équilibre budgétaire, moyennant une majoration du tarif de base du précompte immobilier et/ou une majoration des centimes additionnels au précompte immobilier. Par ce biais, la Région souhaite optimiser ses recettes, augmenter son assiette fiscale et faire également contribuer de manière proportionnelle au financement de la Région les propriétaires qui ne paient pas d'impôts sur leurs revenus à Bruxelles. Des mécanismes seront envisagés pour soutenir la première acquisition pour habitation personnelle au profit des ménages à revenus modestes et moyens.

lasting op werk naar de belasting op grond. Verder zullen ook de instrumenten voor de milieufiscaliteit geoptimaliseerd en rechtvaardiger gemaakt worden.

De belastingen op inkomsten uit arbeid zullen omlaag gaan. In het kader van deze fiscale hervorming zullen het opcentiem van 1 % van de agglomeratie op de personenbelasting en de forfaitaire gewestbelasting worden afgeschaft, aangezien deze het leven in de stad duurder maken en de Brusselaars benadelen. Bij de hertekening van de fiscaliteit zal er daarentegen naar gestreefd worden nieuwe inwoners aan te moedigen zich te komen vestigen in het Brussels Gewest en dus daar hun belastingen te betalen.

De Regering zal daarom sterkere ondersteuning bieden om de toegang tot eigendom te bevorderen. Als eigenaar van een woning beschikt men immers over een betere sociale bescherming. De bestaande fiscale stimuli zullen op zijn minst behouden blijven, en in de mate van het mogelijke versoepeld en zelfs uitgebreid worden.

Om de stadsvlucht een halt toe te roepen, de middenklasse te behouden en aan te trekken en de fiscale concurrentie tegen te gaan, zal volgens nog overeen te komen modaliteiten een regeling worden ingevoerd die ertoe strekt de registratierechten verder te verlagen voor de aankoop van een woning die voor de koper dient als duurzaam hoofdverblijf. Het zal gaan om een weinig formalistisch, duidelijk en makkelijk uitvoerbaar mechanisme.

Daarenboven zal, wanneer een onderhandse verkoopakte omwille van een bepaalde reden niet uitgevoerd kan worden (bijvoorbeeld omdat de koper uiteindelijk geen krediet kan verkrijgen) en de partijen het onderling eens zijn, het evenredig verkooprecht niet van toepassing zijn. Voor de registratie van de verkoopakte met de overeenkomst waarin de koper en de verkoper aangeven dat zij er in gezamenlijk akkoord mee instemmen niet door te gaan met de verkoop, zal in dat geval een laag en vast tarief gelden, zodat de partijen er geen enkel belang bij hebben op zoek te gaan naar een onzekere juridische oplossing.

Verder zal de fiscale aftrekbaarheid van de « woonlening » behouden blijven en geëvalueerd worden in het kader van de (globale) fiscale hervorming die in 2017 ingevoerd zal worden.

De fiscale hervorming zal, met inachtneming van het budgettair evenwicht, worden doorgevoerd via een vermeerdering van het basistarief van de onroerende voorheffing en/of een vermeerdering van de opcentiemen op de onroerende voorheffing. Het Gewest wenst langs die weg zijn inkomsten te optimaliseren, zijn fiscale draagvlak te vergroten en ook de eigenaars die in Brussel geen belastingen betalen op hun inkomen, proportioneel te laten bijdragen tot de financiering van het Gewest. Er zal nagedacht worden over mechanismen om gezinnen met een bescheiden of middelgroot inkomen steun te verlenen voor de eerste aankoop van een eigen woning.

Cette nouvelle politique fiscale sera développée par le Ministre des Finances et du Budget qui à cette fin sera assisté par l'administration fiscale régionale et d'une task force d'experts en fiscalité.

La réforme se fera également de concert avec les communes. Le Gouvernement souhaite continuer à aligner les fiscalités régionale et communale. Le mécanisme de contractualisation existant sera réformé dans ce sens.

Il sera proposé d'élargir le champ d'application du fonds de compensation fiscale. L'objectif doit être d'harmoniser les règlements-taxes communaux et d'instaurer un moratoire sur des règlements-taxes qui annihilent l'emploi.

Le Gouvernement étudiera la possibilité d'exonérer de précompte immobilier – pendant une période limitée de 5 ans maximum – les investissements en « matériel et outillage » qui conduisent à une augmentation du revenu cadastral.

Les entreprises assurent la prospérité d'une région : elles créent des emplois et procurent des revenus à de nombreuses familles. Il est donc fondamental que les entreprises et entrepreneurs bruxellois restent établis à Bruxelles et assurent ainsi la prospérité de Bruxelles. La fiscalité des transferts intergénérationnels d'entreprises joue ici un rôle essentiel. Des règles fiscales appropriées et compréhensibles en la matière contribuent indiscutablement à garantir la continuité des entreprises.

Il y a en Région de Bruxelles-Capitale un besoin de modernisation et de simplification du régime favorable existant, aussi bien en matière de donation d'entreprise que de transmission successorale de celle-ci. La Région de Bruxelles-Capitale, en vue du maintien des entreprises existantes et de l'emploi, comme pour encourager l'établissement de nouvelles entreprises à Bruxelles, reformera ses règles fiscales en ayant égard aux principes de base suivants :

- un régime fiscal attractif avec des règles claires et facile à appliquer;
- un parallèle clair entre les droits de donation et les droits de succession relatifs aux transmissions d'entreprises;
- un assouplissement du régime préférentiel applicable à toutes les petites et moyennes entreprises.

Dans le cadre de la réforme fiscale, les effets de la concurrence fiscale entre régions dans le domaine des transferts intergénérationnels d'entreprises seront examinés.

Toutes sortes de constructions sont mises en place pour éluder les droits de succession et de donation. Ainsi, les im-

Dit nieuwe fiscale beleid zal uitgewerkt worden door de Minister van Financiën en Begroting, die zich hiervoor zal laten bijstaan door de gewestelijke fiscale administratie en een taskforce met fiscaal experts.

Verder zal over deze hervorming ook overleg plaatsvinden met de gemeenten. De Regering wil zich blijven inspannen om de gewestelijke en de gemeentelijke fiscaliteit op elkaar af te stemmen. Het bestaande contractualiseringsmechanisme zal dienovereenkomstig worden hervormd.

Er zal een uitbreiding worden voorgesteld van het toepassingsgebied van het fiscaal compensatiefonds. Het doel moet erin bestaan de gemeentelijke belastingreglementen te harmoniseren en een moratorium in te stellen op belastingreglementen die nefast zijn voor de tewerkstelling.

De Regering zal de mogelijkheid bestuderen om investeringen in « materiaal en uitrusting » die leiden tot een verhoging van het kadastraal inkomen – gedurende een beperkte periode van maximaal 5 jaar – vrij te stellen van onroerende voorheffing.

Bedrijven staan borg voor de welvaart van een gewest : zij creëren jobs en verschaffen tal van gezinnen een inkomen. Het is dus van fundamenteel belang dat de Brusselse bedrijven en ondernemers in Brussel blijven en zo bijdragen tot de welvaart van Brussel. De belasting op de intergenerationele overdracht van bedrijven is in dit verband van wezenlijk belang. Passende en overzichtelijke fiscale regels ter zake zijn ontegensprekelijk bevorderlijk voor het garanderen van de continuïteit van de bedrijven.

Het Brussels Hoofdstedelijk Gewest heeft nood aan een modernisering en een vereenvoudiging van de bestaande gunstregeling, zowel voor de schenking als voor de successorale overdracht van een bedrijf. Om de bestaande bedrijven en bijhorende banen te behouden en nieuwe bedrijven ertoe aan te sporen zich in Brussel te komen vestigen, zal het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn fiscale regels hervormen op basis van de volgende basisprincipes :

- een aantrekkelijk fiscaal regime met duidelijke en makkelijk toepasbare regels;
- een duidelijke parallel tussen de schenkingsrechten en de successierechten bij de overdracht van een bedrijf;
- een versoepeling van de voorkeursregeling voor alle kleine en middelgrote ondernemingen.

In het kader van de fiscale hervorming zal onderzoek verricht worden naar de gevolgen van de fiscale concurrentie tussen de gewesten op het vlak van de intergenerationele overdracht van bedrijven.

Er worden allerhande constructies opgezet om de successie- of schenkingsrechten te ontduiken. Zo worden ge-

meubles sont régulièrement donnés « en tranche » ou des donations immobilières sont converties en donations mobilières. Selon des modalités à fixer, une réforme visant à éviter ces constructions destructrices d'impôts, de manière à pouvoir progressivement et équitablement réduire les droits de succession et de donation sera instaurée. Cette réforme visera en outre une simplification de la structure tarifaire.

Les techniques d'évitement des droits d'enregistrement lors d'importantes transactions immobilières limitent les moyens d'action du législateur régional. Le différentiel entre, d'une part, le tarif fédéral sur l'enregistrement de baux ou de contrats constitutifs d'emphytéose et, d'autre part, le tarif régional sur l'enregistrement de la vente d'immeubles, contribue à l'évitement des droits d'enregistrement. Une négociation sera entamée sans délai avec le Gouvernement fédéral et les autres Régions quant à la pertinence du maintien d'une telle concurrence fiscale, et quant à l'effectivité d'un renforcement du dispositif anti-abus instauré récemment. Le cas échéant, une étude actualisée sera demandée afin de déterminer dans quelle mesure l'instauration d'un tarif préférentiel pour de grandes transactions immobilières pourrait être de nature à dissuader les parties de recourir à de telles constructions juridiques complexes. Si la négociation n'aboutit pas, un tarif préférentiel pour de grandes transactions immobilières sera introduit afin de dissuader les parties de recourir à des constructions complexes ou incertaines au niveau juridique.

Cette importante réforme fera glisser le centre de gravité de la fiscalité bruxelloise vers le précompte immobilier. L'immobilier bruxellois a indubitablement pris de la valeur ces dernières années. Les politiques menées ont contribué à faire de Bruxelles une région attrayante. Il est alors, au nom de l'équité fiscale, logique que les propriétaires, et plus particulièrement les multipropriétaires, contribuent davantage par rapport à la hausse de la valeur de leur patrimoine.

Le Gouvernement poursuivra l'exécution de l'accord de coopération du 31 janvier 2014 relatif à l'introduction du système de prélèvement kilométrique sur le territoire des trois régions pour les poids lourds (en remplacement de l'eurovignette actuelle) et à la création de Viapass, l'institution interrégionale dont l'objet social consiste à assurer la coopération, la coordination et la concertation entre les régions afin de réaliser le système de prélèvement kilométrique pour les poids lourds de plus de 3,5 tonnes en 2016.

Viapass, agissant au nom et pour le compte des trois régions, conclura également le contrat DBFMO avec le Single Service Provider, dès la prise d'acte par le Gouvernement du dossier d'attribution désignant le prestataire de service privé. Cette prise d'acte est imminente, les négociations avec le prestataire de service, sélectionné début 2014

bouwen regelmatig weggegeven « in schijven » of worden onroerende schenkingen omgezet in roerende schenkingen. Volgens nog overeen te komen modaliteiten zal een hervorming worden doorgevoerd die ertoe strekt dergelijke belastingontwijkende constructies te vermijden, om zo de successie- en schenkingsrechten op een geleidelijke en billijke wijze naar omlaag te kunnen brengen. Bij deze hervorming zal tevens gestreefd worden naar een vereenvoudiging van de tariefstructuur.

De technieken voor het ontduiken van registratierechten bij grote vastgoedtransacties beperken de actiemiddelen van de gewestelijke wetgever. Het verschil tussen enerzijds het federale tarief voor de registratie van een huurcontract of een overeenkomst voor de vestiging van een erfpacht en anderzijds het gewestelijke tarief voor de registratie van de verkoop van een gebouw, geeft mee aanleiding tot het ontwijken van registratierechten. Er zullen onverwijld onderhandelingen worden opgestart met de federale Regering en de andere Gewesten over de relevantie van het behoud van een dergelijke fiscale concurrentie en over de doeltreffendheid van een versterking van de onlangs ingevoerde antimisbruikregeling. Eventueel zal een geactualiseerde studie opgevraagd worden om te bepalen in welke mate de invoering van een voorkeurtarief voor grote vastgoedtransacties de partijen zou kunnen ontraden hun toevlucht te nemen tot dergelijke ingewikkelde juridische constructies. Indien de onderhandelingen niets opleveren, zal een voorkeurtarief voor grote vastgoedtransacties worden ingevoerd om de partijen te ontraden gebruik te maken van complexe of juridisch onzekere constructies.

Door deze belangrijke hervorming moet het zwaartepunt van de Brusselse fiscaliteit verschuiven naar de onroerende voorheffing. De waarde van het Brussels vastgoed is de voorbije jaren ontegensprekelijk toegenomen. Dankzij het gevoerde beleid is Brussel kunnen uitgroeien tot een aantrekkelijk gewest. In het licht van de fiscale billijkheid is het dan ook logisch dat eigenaars en vooral meervoudige eigenaars meer bijdragen in verhouding tot de gestegen waarde van hun vermogen.

De Regering zal verder uitvoering geven aan het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 betreffende de invoering van de kilometerheffing voor vrachtwagens op het grondgebied van de drie gewesten (ter vervanging van het huidige eurovignet) en tot oprichting van Viapass, de interregionale instelling waarvan het maatschappelijk doel bestaat uit het verzorgen van de samenwerking, de coördinatie en het overleg tussen de gewesten teneinde in 2016 de kilometerheffing voor vrachtwagens van meer dan 3,5 ton in te voeren.

Viapass, dat optreedt in naam en voor rekening van de drie gewesten, zal tevens de DBFMO-overeenkomst sluiten met de Single Service Provider, zodra de Regering akte heeft genomen van het gunningsdossier voor de aanstelling van de private dienstverlener. Deze akteneming is voor zeer binnenkort, vermits de onderhandelingen met de dienstver-

et qui, sous sa responsabilité, mettra à la disposition des régions les dispositifs de contrôle fixes et mobiles, étant pratiquement finalisées.

Le Gouvernement souhaite améliorer la qualité de l'air des habitants de notre Région. La qualité de vie du Bruxellois se voit affectée par les particules fines et la pollution de l'air. Le Gouvernement poursuivra, en vue de réduire la congestion routière, l'exécution de l'accord politique du 21 janvier 2011 ⁽⁴⁾ et l'exécution de coopération du 31 janvier 2014 ⁽⁵⁾. Dans ce cadre, le péage urbain ne se justifiera pas. Les taxes de circulation actuelles pourront entre-temps être réformées en vue de valoriser les véhicules performants au niveau environnemental.

Afin de gérer efficacement toutes ces nouvelles compétences fiscales régionales et d'en optimiser le fonctionnement, le Gouvernement mettra les moyens nécessaires à disposition de l'administration régionale de la Fiscalité afin que celle-ci puisse assurer l'établissement et le recouvrement des impôts régionaux, en ce compris le précompte immobilier et amorce rapidement la constitution d'un revenu cadastral régional adapté aux réalités et permettant une plus juste perception.

Le Gouvernement entend également avancer vers la constitution d'une base de données patrimoniales immobilières par le croisement du cadastre, de la carte des affectations urbanistiques (Urbis), des données urbanistiques des communes (CityGis) et des données du Registre national.

IV. Mise à plat budgétaire et évaluation permanente des politiques

Sur la période 2014-2019, le Gouvernement s'engage à l'équilibre structurel annuel tel que défini par le cadre européen.

Le Gouvernement doit travailler selon de nouveaux paradigmes en évaluant, dans les trois premiers mois qui suivent son installation et dans le cadre d'un prisme budgétaire, l'ensemble des politiques. Cette évaluation se fera

(4) Accord politique du 21 janvier 2011 entre la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale portant réforme de la fiscalité routière.

(5) Accord de coopération du 31 janvier 2014 entre la Région flamande, la Région wallonne et la Région de Bruxelles-Capitale relatif à l'introduction du système de prélèvement kilométrique sur le territoire des trois Régions et à la constitution d'un Partenariat interrégional de droit public Viapass sous forme d'une institution commune telle que visée à l'article 92bis, § 1er, de la loi spéciale du 8 août 1980 de réformes institutionnelles.

lener, die begin 2014 is geselecteerd en die, onder zijn verantwoordelijkheid, de vaste en mobiele controleapparatuur ter beschikking zal stellen van de gewesten, zo goed als afgerond zijn.

De Regering wenst de luchtkwaliteit voor de inwoners van ons Gewest te verbeteren. Fijn stof en luchtvervuiling zorgen voor een aantasting van de levenskwaliteit van de Brusselaars. Om hier iets aan te doen, zal de Regering met het oog op een beperking van de verkeersoverlast verder uitvoering geven aan het politiek akkoord van 21 januari 2011 ⁽⁴⁾ en aan het samenwerkingsakkoord van 31 januari 2014 ⁽⁵⁾. Een stadstol verantwoordt zich niet in dit kader. De bestaande verkeersbelastingen kunnen ondertussen hervormd worden ten gunste van voertuigen met goede milieuprestaties.

Om de nieuwe gewestelijke fiscale bevoegdheden efficiënt te beheren en de werking ervan te optimaliseren, zal de Regering de noodzakelijke middelen ter beschikking stellen van de gewestelijke belastingadministratie zodat deze de vaststelling en de inning van de gewestelijke belastingen op zich kan nemen, met inbegrip van de onroerende voorheffing, en op korte termijn de aanzet kan geven tot de samenstelling van een gewestelijk kadastraal inkomen dat is aangepast aan de werkelijkheid en dat leidt tot een rechtvaardiger belasting.

De Regering wil ook vorderingen maken met de bouw van een gegevensbank voor onroerend erfgoed door het kadaster, de kaart met stedenbouwkundige bestemmingen (Urbis), de stedenbouwkundige gegevens van de gemeenten (CityGis) en de gegevens van het Rijksregister met elkaar te kruisen.

IV. Budgettaire « reset » en permanente evaluatie van het beleid

Voor de periode 2014-2019 verbindt de Regering zich tot een jaarlijks structureel evenwicht, zoals dit wordt omschreven in de Europese context.

De Regering moet te werk gaan volgens nieuwe paradigma's door in de eerste drie maanden na haar aanstelling en in het kader van een budgettair prisma een evaluatie van alle beleidsdomeinen uit te voeren. Deze evaluatie zal

(4) Politiek akkoord van 21 januari 2011 tussen het Vlaams Gewest, het Waals Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

(5) Samenwerkingsakkoord tussen het Vlaamse Gewest, het Waalse Gewest en het Brussels Hoofdstedelijk Gewest betreffende de invoering van de kilometerheffing op het grondgebied van de drie gewesten en tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven Interregionaal Samenwerkingsverband Viapass onder de vorm van een gemeenschappelijke instelling zoals bedoeld in artikel 92bis, § 1, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen.

dans le cadre d'une remise à plat budgétaire en perspective du budget 2015.

Ce travail est indispensable puisque depuis 25 ans, on lance de nouvelles initiatives sans remettre en cause des politiques initiées précédemment. Il faut reconnaître que certaines actions ont atteint leurs objectifs et ne nécessitent plus autant de moyens budgétaires. Ou, à l'inverse, que d'autres ont été inefficaces et méritent d'être supprimées. Ou encore que certaines nécessitent plus de moyens financiers pour atteindre les objectifs assignés.

Loin d'être un exercice purement théorique, évaluer l'efficacité des politiques doit permettre de réaffecter des moyens budgétaires selon des objectifs quantitatifs et qualitatifs précis.

Afin d'y parvenir, le gouvernement s'engage, endéans les trois mois de son installation, d'exécuter l'article 78 de l'ordonnance organique du 23 février 2006 portant les dispositions applicables au budget, à la comptabilité et au contrôle, en précisant les modalités selon lesquelles le contrôle de gestion doit être exercé. A cette fin, l'avant-projet d'arrêté du Gouvernement de la Région de Bruxelles-Capitale relatif aux modalités du contrôle de gestion, approuvé unanimement le 24 février 2014 par le SPRB, sera adopté.

Le Ministre-Président sera en outre, au sein du Gouvernement, le garant de la démarche qui impose de fixer des objectifs précis en début de législature ainsi qu'une méthodologie d'évaluation continue des politiques (tableau de bord) grâce, notamment, à la création du « Bureau Bruxellois du Plan » et des « tableaux de bord » repris dans l'OBCC.

V. Une politique internationale ambitieuse

La Région doit mener une politique internationale qui correspond à ses domaines de compétences. L'impact et les conséquences de la 6ème réforme de l'Etat sur les compétences internationales de la Région devront être pris en compte pour qu'elle puisse défendre sa place tant dans le cadre des politiques européennes que dans le cadre de ses relations bilatérales et multilatérales.

A cet effet, la Région participe activement à l'exercice de révision des accords de coopération conclus en 1994 entre l'autorité fédérale et les entités fédérées pour organiser la représentation de la Belgique au sein du conseil des ministres de l'UE, auprès des organisations internationales poursuivant des activités relevant de compétences mixtes ainsi que le statut de nos représentants diplomatiques et consulaires.

plaatsvinden in het kader van een budgettaire « reset » in het vooruitzicht van de begroting 2015.

Dit werk is onontbeerlijk aangezien sinds 25 jaar nieuwe initiatieven gelanceerd worden zonder dat het vroeger opgestarte beleid in vraag werd gesteld. Het dient gezegd dat bepaalde acties hun doel bereikt hebben en er niet langer evenveel begrotingsmiddelen aan besteed hoeven te worden. Of, omgekeerd, andere acties zijn ondoeltreffend gebleken en verdienen het derhalve niet te worden voortgezet. Of nog andere vergen meer financiële middelen om de vooropgestelde doelen te halen.

Verre van een louter theoretische oefening te zijn, moet de evaluatie van de doeltreffendheid van het beleid ons in staat stellen om op basis van nauwkeurige kwantitatieve en kwalitatieve doelen een nieuwe bestemming te geven aan begrotingsmiddelen.

Om daartoe te komen, verbindt de Regering zich ertoe om binnen de drie maanden na haar aanstelling uitvoering te geven aan artikel 78 van de organieke ordonnantie van 23 februari 2006 houdende de bepalingen die van toepassing zijn op de begroting, de boekhouding en de controle, door de regels vast te stellen op grond waarvan de beheerscontrole moet worden uitgeoefend. Daartoe zal het voorontwerp van besluit van de Brusselse Hoofdstedelijke Regering betreffende de regels voor de beheerscontrole, dat op 24 februari 2014 door de GOB unaniem is aangenomen, worden goedgekeurd.

De Minister-President dient binnen de Brusselse Regering garant te staan voor het beleid dat inhoudt dat bij het begin van de legislatuur nauwkeurige doelstellingen worden vastgelegd, evenals een permanente evaluatiemethodologie voor het gevoerde beleid (bordtabel), met name dankzij de oprichting van het « Brussels Planbureau » en de bordtabellen vervat in de OBCC.

V. Een ambitieus internationaal beleid

Het Gewest moet een internationale politiek voeren die beantwoordt aan zijn bevoegdheidsgebieden. Er moet rekening gehouden worden met de weerslag en de gevolgen van de zesde staats hervorming voor de internationale bevoegdheden van het Gewest zodat het zijn plaats kan verdedigen, zowel binnen het Europees beleid als in zijn bilaterale en multilaterale betrekkingen.

Daartoe neemt het gewest actief deel aan de herzieningsoefening voor de in 1994 gesloten samenwerkingsakkoorden tussen de federale overheid en de gemeenschappen en gewesten met het oog op de organisatie van de vertegenwoordiging van België in de Ministerraad van de EU, bij internationale organisaties met activiteiten die ressorteren onder gemengde bevoegdheden en voor het statuut van onze diplomatieke en consulaire vertegenwoordigers.

Le Gouvernement s'impliquera dans la mise en œuvre de la réglementation sur les fonds structurels pour la nouvelle période de programmation 2014-2020. Il poursuivra également son travail de défense des intérêts urbains au sein des différentes politiques européennes. L'accent sera mis de manière systématique sur les problématiques urbaines et notamment « smart cities » et innovation, emploi et en particulier emploi des jeunes, mobilité/transport, développement des services et des PME, performance énergétique des bâtiments, économie circulaire.

Les coopérations avec des partenaires étrangers doivent permettre à la Région d'intensifier ses relations économiques et commerciales. Les missions économiques de l'agence pour le commerce extérieur et les missions principales ou royales seront poursuivies par la Région. A cet effet, nous continuerons à approfondir et développer nos relations avec des partenaires issus des BRICS, et des pays avec lesquels nous avons des liens privilégiés dont ceux de l'Union pour la Méditerranée et du continent africain. Ces pays devront être privilégiés en cas de conclusion éventuelle de nouveaux accords de coopération, en concertation avec nos principaux partenaires bruxellois à l'international, Brussels Invest & Export et la nouvelle société chargée du tourisme.

La Région est également amenée à conclure des accords commerciaux bilatéraux. Ces accords seront conditionnés à la présence de clauses sociales et environnementales comportant des mécanismes de mise en œuvre et de contrôle effectifs. Le Gouvernement veillera à l'inclusion des clauses de respect des droits de l'homme et des normes fondamentales de l'OIT (dont les droits syndicaux du travail).

La dimension politique et humaine est également un élément important de nos relations. C'est ainsi que la coopération décentralisée avec le Katanga et la Région de Rabat Salé Zemmour Zaër sera poursuivie de manière prioritaire. Les synergies avec les communes, universités et autres partenaires bruxellois seront également encouragées.

VI. Ethique et transparence

Les mandataires publics doivent être les garants du bon fonctionnement de la démocratie.

Cependant, le Gouvernement ne souhaite pas que l'essor démographique que connaît notre Région ait un impact sur le nombre de mandataires communaux. C'est ainsi que le Gouvernement entend neutraliser cet impact en vue des élections communales d'octobre 2018 (tant au niveau du nombre de conseillers communaux que celui d'échevins).

Le Gouvernement souhaite également réduire le nombre de mandataires dans les organes des intercommunales et

De Regering zal zich inzetten voor de uitvoering van de regelgeving op de structuurfondsen voor de nieuwe programmeringsperiode 2014-2020. Zij zal eveneens haar werk ter verdediging van de stedelijke belangen binnen de Europese beleidsinitiatieven voortzetten. De nadruk moet systematisch komen te liggen op de stedelijke problematiek en dan specifiek op « smart cities » en innovatie, werk – en dan vooral werk voor jongeren –, mobiliteit/vervoer, ontwikkeling van diensten en KMO's, energieprestaties van gebouwen, circulaire economie.

Samenwerkingsverbanden met buitenlandse partners moeten het Gewest in staat stellen zijn economische en handelsbetrekkingen verder te versterken. Het Gewest gaat voort met de economische missies van het agentschap voor de buitenlandse handel en met de prinselijke en Koninklijke missies. Daartoe zullen wij onze betrekkingen met partners uit de BRICS-landen verder uitdiepen en ontwikkelen, alsook met landen waarmee wij bevoorrechte banden hebben, zoals bijvoorbeeld binnen de Unie voor het Middellandse Zeegebied en op het Afrikaans continent. Deze landen moeten de voorkeur krijgen wanneer eventueel nieuwe samenwerkingsakkoorden worden gesloten, in overleg met onze voornaamste Brusselse partners op internationaal vlak, Brussels Invest & Export en de nieuwe organisatie belast met toerisme.

Het Gewest wordt ook geacht bilaterale handelsakkoorden te sluiten. Aan deze akkoorden wordt als voorwaarde verbonden dat zij sociale en milieubepalingen moeten bevatten met effectieve uitvoerings- en controlemechanismen. De Regering zal erop toezien dat hieraan ook bepalingen worden toegevoegd met betrekking tot de naleving van de mensenrechten en de fundamentele normen van de IAO (waarbij ook de syndicale rechten).

De politieke en menselijke dimensie is eveneens een belangrijk element in onze betrekkingen. Zo zal onze gedecentraliseerde samenwerking met Katanga en de regio Rabat Salé Zemmour Zaër op prioritaire wijze worden voortgezet. Ook synergieën met de gemeenten, universiteiten en andere Brusselse partners zullen worden aangemoedigd.

VI. Ethiek en transparantie

De openbare mandatarissen moeten garant staan voor het goed functioneren van de democratie.

De Regering wil echter niet dat de demografische groei in ons Gewest invloed heeft op het aantal gemeentelijke mandatarissen. Zo wil de Regering deze impact neutraliseren in het vooruitzicht van de gemeenteraadsverkiezingen van oktober 2018 (zowel wat het aantal gemeenteraadsleden als het aantal schepenen betreft).

De Regering wil ook het aantal mandatarissen in de organen van de intercommunales verminderen en het aantal

limiter le nombre de membres du Conseil d'administration et des Assemblées générales.

Par ailleurs, il est indispensable d'assurer la transparence des rémunérations des mandataires locaux, en particulier ceux siégeant dans les intercommunales.

Il faudra également, dans l'ensemble des institutions dépendant de la Région et des Communes, rationaliser et lier les rémunérations au travail effectif presté ainsi qu'harmoniser et rendre plus transparents les avantages (en ce compris les avantages en nature tels que cartes de crédit, voiture, frais de représentation, régime de retraite complémentaire, assurances ...).

La Région souhaite encadrer les avantages de toute nature et les frais de représentations de tous les mandataires locaux et régionaux.

Le Gouvernement renforcera la gouvernance publique en luttant contre les conflits d'intérêt. A cet effet, tout mandataire public régional fera annuellement, une déclaration de toutes ses activités professionnelles, et de ses mandats privés. On entend par mandat privé, tout mandat exercé dans un organe de gestion d'une personne juridique ou d'une association de fait et qui n'est pas un mandat dérivé.

Le Gouvernement s'engage à adopter au plus vite l'arrêté d'exécution de l'ordonnance de 2006 sur la transparence de rémunération des mandataires publics.

De plus, comme cela s'est fait au niveau fédéral, on prévoit un plafonnement de la rémunération des dirigeants des institutions et entreprises publiques tant au niveau local qu'au niveau régional.

leden van de Raad van Bestuur en de Algemene Vergaderingen beperken.

Bovendien is het absoluut noodzakelijk te zorgen voor transparantie wat de bezoldiging van de lokale mandatarissen betreft, en in het bijzonder van zij die in de intercommunales zetelen.

In alle instellingen die afhangen van het Gewest en de gemeenten zal de bezoldiging tevens gerationaliseerd moeten worden en gekoppeld aan het effectief gepresteerde werk en moeten de voordelen (met inbegrip van de voordelen in natura zoals kredietkaarten, een wagen, representatiekosten, aanvullend pensioenstelsel, verzekeringen ...) geharmoniseerd worden en transparanter gemaakt.

Het Gewest wil de voordelen van allerlei aard en de representatiekosten van alle lokale en gewestelijke mandatarissen omkaderen.

De Regering zal het openbaar bestuur versterken door belangenconflicten tegen te gaan. Daartoe zal elke gewestelijke openbare mandataris jaarlijks aangifte moeten doen van al zijn beroepsactiviteiten en privé-mandaten. Onder privé-mandaat verstaat men alle mandaten die uitgeoefend worden in een beheersorgaan van een rechtspersoon of een feitelijke vereniging en die geen afgeleide mandaten zijn.

De Regering verbindt zich ertoe zo spoedig mogelijk het uitvoeringsbesluit goed te keuren voor de ordonnantie van 2006 betreffende de transparantie van de bezoldigingen van de openbare mandatarissen.

Bovendien wordt, zoals dit ook op het federaal niveau is ingesteld, een plafond voorzien voor de bezoldiging van leidinggevend personeel van openbare instellingen en ondernemingen, en dit zowel op plaatselijk als op gewestelijk vlak.

ANNEXE

**Descriptif de la zone du Canal et des
10 nouveaux quartiers à développer****I. La zone du Canal**

La zone du Canal est un territoire de 2.850 ha qui recèle un potentiel foncier énorme mais mal exploité, dont un foncier public de 313 ha, dénommé le Domaine Régional. C'est aussi aujourd'hui une rupture dans notre territoire et l'empreinte la plus visible de la dualisation sociale et territoriale dans notre Région.

Transformer cette zone en une nouvelle centralité, au profit de nouveaux lieux d'activités économiques, d'espaces de vie composés de logements, d'écoles, d'équipements et d'espaces publics est la première priorité de ce Gouvernement.

Cette priorité nécessite la concentration des moyens publics sur l'ensemble de ce territoire avec pour objectif de créer, à l'horizon 2025, pas moins de 200 ha pour de l'habitat (soit un potentiel de 25.000 nouveaux logements), de 200 ha pour les activités économiques créatrices d'emplois et de 200 ha d'espaces publics, parcs et jardins.

Pour atteindre cet objectif ambitieux, le Gouvernement poursuivra l'élaboration du Plan canal, lancé au terme d'une compétition internationale remportée par l'urbaniste Alexandre Chemetoff.

Le plan Canal, c'est le plan guide du territoire du canal et il continuera à proposer une démarche innovante basée sur un urbanisme de projet en visant à répondre aux objectifs de mixité fonctionnelle et sociale, d'intégration urbaine et de densification de ce territoire.

L'objectif de ce plan est donc de faire évoluer ce territoire au fur et à mesure des initiatives en les encadrant et en assurant leur cohérence.

Pour garantir la réalisation de cet urbanisme de projet et de cette vision d'ensemble cohérente, le Gouvernement mettra en place une gouvernance régionale forte qui se matérialise principalement par la mise en place d'une maîtrise opérationnelle.

Tout d'abord, le Gouvernement créera, pour le 1er janvier 2015, une structure opérationnelle spécifique à la zone du Canal, chargée de l'étude et de la mise en œuvre des projets à développer.

Cette structure devra notamment disposer de la maîtrise foncière des terrains publics situés dans le Domaine régional (voir Chapitre 5).

BIJLAGE

**Beschrijving van de Kanaalzone en
van de 10 nieuw te ontwikkelen wijken****I. De Kanaalzone**

De Kanaalzone is een territorium van 2.850 ha groot met een enorm, maar onderbenut vastgoedpotentieel en een openbaar grondareaal van 313 ha, het Gewestelijk Domein genoemd. De zone vormt vandaag een breuklijn doorheen ons grondgebied en is de meest zichtbare uitdrukking van de sociale en territoriale dualisering van ons Gewest.

Deze zone omvormen tot een nieuwe centraliteit met nieuwe plaatsen van economische activiteit, leefruimten met woningen, scholen, uitrustingen en openbare ruimten is de eerste prioriteit van deze Regering.

Deze prioriteit vereist een concentratie van gewestelijke middelen binnen heel dat territorium, om tegen 2025 te zorgen voor niet minder dan 200 ha bestemd voor huisvesting (hetzij een potentieel van 25.000 nieuwe woningen), 200 ha bestemd voor economische activiteiten met een groot jobpotentieel en 200 ha openbare ruimten, parken en tuinen.

Om deze ambitieuze doelstelling te verwezenlijken, zet de Regering de uitwerking van het Kanaalplan voort die werd opgestart na een internationale wedstrijd waar de stedenbouwkundige Alexandre Chemetoff als laureaat uitkwam.

Het Kanaalplan is een gidsplan voor het kanaalgebied en moet verder een vernieuwende benadering aanbrenghen die uitgaat van een projectgebonden stedenbouw die naar antwoorden zoekt om op dit grondgebied een functionele en sociale mix, een versmelting met de stad en een verdichting tot stand te brengen.

Het doel van het plan bestaat er daarmee in dit territorium te laten evolueren op het ritme van de genomen initiatieven en met de daartoe vereiste omkadering en samenhang.

Om de verwezenlijking van deze projectgebonden stedenbouw en deze samenhangende totaalvisie te waarborgen, zal de Regering voorzien in een sterk gewestelijk beheer dat grotendeels de vorm krijgt van een operationeel bestuur.

Eerst en vooral zal de Regering tegen 1 januari 2015 specifiek voor de Kanaalzone een operationele structuur tot stand brengen die belast wordt met het onderzoeken en uitvoeren van de te ontwikkelen projecten.

Deze structuur moet gebruik kunnen maken van de grondbeheersing van de openbare gronden die deel uitmaken van het Gewestelijk Domein (cfr. Hoofdstuk 5).

Ensuite, le Gouvernement poursuivra ses actions permettant de maîtriser les procédures urbanistiques au niveau régional.

Dans ce cadre, l'adoption d'un Périmètre d'Intérêt Régional (PIR) sera approuvée définitivement en 2014. Conformément au COBAT, ce PIR rendra le fonctionnaire délégué, spécialement désigné au sein de la direction de l'urbanisme, compétent pour traiter les demandes de permis dans la zone du Canal.

Dans l'attente de la mise œuvre de cette gouvernance et afin de pouvoir mener à bien les projets en cours d'élaboration, les groupes de pilotage temporaires composés des acteurs concernés par projet poursuivront l'examen attentif de ceux-ci afin de les faire converger vers les objectifs du plan canal.

Plusieurs projets ont d'ailleurs déjà été appréhendés dans le cadre de cette structure temporaire et seront mis en œuvre conformément aux options dégagées.

Il s'agit des projets suivants :

Le Pont Petite-île : La rénovation du pont de la Petite-île fera l'objet d'une étude de faisabilité qui tiendra compte des objectifs suivants :

- Libérer du foncier public situé aux pieds du pont en vue de la création de logements.
- Ne pas étendre la longueur du pont ni prévoir d'élargissement du Canal.
- Créer une liaison urbaine entre les deux rives et une place urbaine distribuant la circulation.
- Dégager une solution technique qui permette d'atteindre, à terme, un tirant d'air de 7 mètres.

L'économie générée par la mise en œuvre de ce projet de rénovation, estimé à 5 millions d'euros, doit permettre d'investir dans un aménagement qualitatif des espaces publics du bassin de Biestebroek.

La rive gauche de Biestebroek : L'augmentation de la densité et la création d'une mixité fonctionnelle sera étudiée sur la rive gauche de Biestebroek, en veillant au maintien et à l'extension des activités économiques actuellement présentes. Dans l'attente, des aménagements temporaires seront autorisés.

Le projet Ro-Ro : Le Gouvernement confirme l'opportunité d'un projet qui permette aux concessionnaires actuellement situés dans le quartier Heyvaert de se localiser à l'avant-port dans la mesure où cette relocalisation permet

Vervolgens zal de Regering haar initiatieven voortzetten gericht op een controle van de stedenbouwkundige procedures op het gewestelijk niveau.

Daarbij zal de aanneming van een Perimeter van Gewestelijk Belang (PGB) definitief worden goedgekeurd in 2014. Overeenkomstig het BWRO maakt deze PGB een afgevaardigde ambtenaar bevoegd om de vergunningsaanvragen voor de Kanaalzone te behandelen die specifiek hiervoor wordt aangesteld bij de Directie Stedenbouw.

Tot dit beheer operationeel is en om ondertussen de lopende projecten te kunnen volbrengen, zetten de tijdelijke stuurgroepen bestaande uit de actoren die bij het project betrokken zijn, hun werkzaamheden voort en onderzoeken deze met zorg verder de projecten om ze te doen aansluiten bij de doelstellingen van het Kanaalplan.

Deze tijdelijke structuur heeft zich ondertussen al gebogen over meerdere projecten die ten uitvoer gebracht zullen worden overeenkomstig de vastgestelde opties.

Het gaat om de volgende projecten :

De Klein-Eilandbrug : De renovatie van de Klein-Eilandbrug zal onderworpen worden aan een uitvoerbaarheidsstudie die rekening moet houden met de volgende elementen :

- Vrijmaking van de openbare gronden van de bruggenhoofden met het oog op nieuwe woningen.
- Geen verlenging van de brug of verbreding van het kanaal.
- Aanleg van een stedelijke verbinding tussen de beide oevers en van een stadsplein waar het verkeer verdeeld wordt.
- Zoeken naar een technische oplossing die op termijn een doorvaarthoogte van 7 meter mogelijk maakt.

De besparing die de uitvoering van dit project oplevert, geraamd op 5 miljoen euro, moet het mogelijk maken om te investeren in een kwalitatief hoogstaande aanleg van de openbare ruimten bij het Biestebroekbekken.

De linkeroever van Biestebroek : Er zal onderzocht worden of op de linkeroever van Biestebroek de dichtheid kan worden verhoogd en een functionele mix tot stand gebracht met instandhouding en verdere uitbreiding van de economische activiteiten die er vandaag aanwezig zijn. In afwachting worden tijdelijke aanlegvoorzieningen toegestaan.

Het Ro-Ro project : De Regering bevestigt de opportuniteit van een project waarbij concessiehouders die momenteel actief zijn in de Heyvaertwijk zich kunnen vestigen in de voorhaven aangezien deze verhuizing de reconversie

une reconversion du quartier Heyvaert lui-même, et ce en concertation avec le secteur.

Le projet Ro-Ro nécessite cependant en premier lieu :

- Une définition précise du programme global en évaluant l'opportunité d'accueillir d'autres activités complémentaires à celles envisagées pour la plateforme Ro-Ro.
- La traduction en volumétrie de ce programme en vue de définir les droits à construire par flot.
- La définition du rapport entre les nouveaux programmes et l'existant et notamment avec la station d'épuration.
- La répartition espaces publics / espaces privés.
- L'opportunité de concéder une concession sur l'ensemble du site ou de scinder les concessions sur la base des lots.
- Un bilan d'opération avec une répartition des dépenses publiques et privées.

Ces éléments préalables au lancement du projet Ro-Ro seront étudiés dans les 6 premiers mois de la législature.

La reconversion du quartier Heyvaert sera étudiée et pilotée dans le cadre du Plan Canal et tiendra compte des propositions qui ont pu être faites dans le cadre du Plan-Guide de la Rénovation urbaine.

Outre ces 3 projets spécifiques, des sites prioritaires ont également déjà été identifiées, d'une part les Zones d'entreprises en milieu urbain (ZEMU), créées par le PRAS démographique au profit d'une mixité fonctionnelle et d'autre part les sites témoins identifiés dans la première phase du Plan Canal (Biestebroek, Birmingham, Vergote, Tir, Béco, Heyvaert, Buda).

Concrètement et tenant compte des options déjà définies, la Région se fixe pour objectif de prendre toutes les mesures utiles tant au niveau urbanistique, planologique et le cas échéant budgétaire, pour voir aboutir les projets et études spécifiques suivants :

- A l'horizon 2014, l'étude relative à la mise en œuvre des ZEMU, dans le respect des lignes directrices du Plan Canal.
- A l'horizon 2015 :
  - La réalisation du masterplan établissant les règles d'aménagement du site du TACT, zone tampon entre le site de T&T et le centre TIR, permettant l'accueil

van de Heyvaertwijk zelf mogelijk maakt, dit in overleg met de sector.

Het Ro-Ro project vereist echter in de eerste plaats :

- Een nauwkeurige omschrijving van het globale programma, met een evaluatie van de mogelijkheid om ook andere, complementaire activiteiten op te vangen dan deze die men beoogt voor het Ro-Ro platform.
- De omzetting van dit programma in volumes zodat de bouwrechten per huizenblok kunnen worden verdeeld.
- Het bepalen van de verhouding tussen de nieuwe programma's en de bestaande situatie en met het zuiveringsstation.
- De spreiding openbare ruimten / privéruimten.
- De opportuniteit om een concessie toe te staan voor de hele site of de concessies op te splitsen op basis van de kavels.
- Een balans voor de operatie met verdeling van de uitgaven over de overheid en de privésector.

Deze elementen die de lancering van het Ro-Ro project moeten voorafgaan, zullen onderzocht worden tijdens de eerste zes maanden van de legislatuur.

De reconversie van de Heyvaertwijk zal bestudeerd en gestuurd worden binnen de context van het Kanaalplan en moet rekening houden met de voorstellen die zijn gedaan naar aanleiding van het Gidsplan voor Stadsvernieuwing.

Naast deze drie specifieke projecten werden ook prioritaire sites geïdentificeerd. Het betreft enerzijds de Ondernemingsgebieden in een Stedelijke Omgeving (OGSO), die door het demografisch GBP in het leven zijn geroepen met het oog op een functionele mix, en anderzijds de modelsites geïdentificeerd in de eerste fase van het Kanaalplan (Biestebroek, Birmingham, Vergote, Tir, Béco, Heyvaert, Buda).

Rekening houdend met de reeds vastgelegde opties stelt het Gewest zich concreet tot doel zowel op stedenbouwkundig als op planologisch en in voorkomend geval budgettair vlak alle mogelijke maatregelen te treffen om de volgende specifieke projecten en studies tot een goed einde te brengen :

- Tegen 2014 de studie met betrekking tot de tenuitvoerlegging van de OGSO's, in naleving van de richtlijnen uitgetekend door het Kanaalplan.
- Tegen 2015 :
  - De verwezenlijking van het masterplan dat de aanlegregels vaststelt voor de TACT-site, het buffergebied tussen de site T&T en het TIR-centrum, zodat

des entreprises urbaines et la relocalisation des activités présentes sur le site de Citroën au Quai de Willebroeck, en s'intégrant dans le cadre urbain environnant.

- La réalisation du masterplan pour le réaménagement du Quartier Heyvaert, ainsi que des lignes directrices pour le déménagement des concessionnaires actuellement sur ce site vers la plateforme Ro-ro à l'avant-port.
- A l'horizon 2016
  - La construction d'un écopôle au Quai Demets, respectueux d'une intégration urbaine de qualité, et qui permettra de disposer d'un projet d'économie circulaire ambitieux.
  - La réalisation du « Village de la construction », sur la rive gauche du Bassin Vergote qui accueillera notamment les entreprises actuellement implantées au Quai Beco et veillera à une intégration urbaine de ces entreprises actives dans le domaine de la construction des matériaux. Le renforcement de la mixité fonctionnelle sur la rive droite sera étudié.
  - La réalisation des aménagements de viabilisation nécessaires à l'implantation de nouvelles entreprises sur le site du TACT.
- A l'horizon 2017, le réaménagement du Quai Beco en une zone de plein air et de loisirs au profit prioritaire d'une amélioration du cadre de vie des habitants du quartier.
- A l'horizon 2018, la rénovation complète du Pont de la Petite île, en vue de la création de nouveaux espaces publics et d'une place urbaine distribuant les circulations automobiles, sans dépasser la longueur du pont actuel.
- A l'horizon 2019 :
  - L'aménagement des rives du Bassin de Biestebroek afin d'y implanter un développement mixte avec un minimum de 300 nouveaux logements, au pied du pont, tout en permettant l'implantation d'une zone logistique à dimension urbaine.
  - La réalisation des projets privés du Bassin de Biestebroek visant à créer de nouveaux espaces pour les petites entreprises ainsi que de nouveaux logements.

Les projets précités ne constituent pas une liste exhaustive des initiatives à mener et à accompagner dans la zone du Canal. L'identification de nouveaux projets sera, en ef-

er stedelijke ondernemingen samengebracht kunnen worden en de verhuizing mogelijk wordt van activiteiten die zich momenteel op de Citroënsite aan de Willebroekkaai bevinden, maar dan ingepast in de omliggende stedelijke omgeving.

- De verwezenlijking van het masterplan voor de heraanleg van de Heyvaertwijk, samen met de richtlijnen voor de verhuizing van de concessiehouders die momenteel aanwezig zijn op de site naar het Ro-ro platform in de voorhaven toe.
- Tegen 2016 :
  - De bouw van een ecopool aan de Demetskaai met respect voor een kwalitatief hoogstaande integratie in de stad, waarmee het Gewest zal beschikken over een ambitieus project van circulaire economie.
  - De verwezenlijking van het project « Village de la construction » op de linkeroever van het Vergotebekken, waar de bedrijven opgevangen zullen worden die momenteel gevestigd zijn aan de Becokaai en waarvoor wordt toegezien op de integratie in de stad van ondernemingen actief in de bouwmaterialensector. Een versterking van de functionele mix op de rechteroever zal worden bestudeerd.
  - De gronden bouwrijp maken met het oog op de vestiging van de nieuwe ondernemingen op de TACT-site.
- Tegen 2017 de heraanleg van de Becokaai tot een openlucht- en recreatiegebied dat prioritair bedoeld is om de leefomgeving van de buurtbewoners te verbeteren.
- Tegen 2018 de volledige renovatie van de Klein-Eilandbrug met het oog op de aanleg van nieuwe openbare ruimten en een stadsplein dat het autoverkeer verdeelt, waarbij de lengte van de huidige brug niet mag worden overschreden.
- Tegen 2019 :
  - De aanleg van de oevers van het Biestebroekbekken om er op het bruggenhoofd een gemengde ontwikkeling in te planten met minstens 300 nieuwe woningen en tegelijk de vestiging van een logistieke zone op stedelijke schaal mogelijk te maken.
  - De verwezenlijking van privé-projecten aan het Biestebroekbekken, gericht op het vrijmaken van nieuwe ruimte voor kleine ondernemingen en nieuwe woningen.

De hogervermelde projecten zijn geen exhaustieve lijst van initiatieven die in de Kanaalzone uitgevoerd en begeleid moeten worden. Het is immers essentieel dat er nieuwe

fet, indispensable à la réussite de la transformation de cette zone et ils seront concrétisés dans le même esprit d'urbanisme de projet.

II. Les 10 nouveaux quartiers

Le site de Schaerbeek-formation

Schaerbeek-Formation constitue un site unique sur le territoire régional.

Ses réserves foncières importantes et son accessibilité trimodale n'ont, en effet, pas d'égal et permettront l'implantation de multiples fonctions urbaines utiles au développement de notre Région.

La zone de Schaerbeek-Formation, ayant fait l'objet d'un schéma directeur, comprend un périmètre allant de la zone « Mabru » jusqu'à la limite régionale Nord-Est.

Le Nord de la zone accueillera un pôle multimodal efficace qui constituera le maillon essentiel de l'armature logistique de notre Région et permettra la création de synergies entre acteurs économiques par la concentration sur un domaine continu des fonctions portuaires, logistiques et industrielles.

Le pôle multimodal devra permettre le déplacement des marchés (MABRU/CEFL) actuellement implantés dans le Sud de la zone.

Outre l'impact économique positif de cette relocalisation, ce déplacement permettra l'émergence d'un nouveau quartier mixte avec un minimum de 3.000 logements idéalement situés le long de la voie d'eau dans le sud de la zone.

Le Gouvernement s'engage à réaliser sur cette zone dont la maîtrise foncière est publique, 50 % de logements publics.

La zone centrale, zone de transition entre le nouveau quartier au Sud et la plate-forme multimodale au Nord, constitue un nœud stratégique de par la présence de la Gare de Schaerbeek-Voyageurs.

Cette localisation est idéale pour l'installation d'équipements, notamment de formation et de recherche (Campus).

Le développement complet de cette zone est à prévoir à long terme mais nécessite dès à présent la prise en main de son avenir.

projecten geïdentificeerd worden als we willen slagen in de transformatie van dit grondgebied en deze moeten worden verwezenlijkt binnen diezelfde benadering van een projectgebonden stedenbouw.

II. De 10 nieuwe wijken

De site Schaarbeek-Vorming

Schaerbeek-Vorming is een unieke site van het gewestelijk grondgebied.

Deze zone kent immers haar gelijke niet voor wat betreft de omvang van de grondreserves en de trimodale bereikbaarheid, waardoor er zeer uiteenlopende stedelijke functies kunnen worden gevestigd die van groot nut zijn voor de ontwikkeling van ons Gewest.

De zone Schaarbeek-Vorming, waarvoor een richtschema geldt, omsluit een perimeter die zich uitstrekt van de zone « Mabru » tot aan de noordoostelijke grens van het Gewest.

Aan de noordkant van de zone komt een efficiënte multimodale pool die moet uitgroeien tot de essentiële schakel in de logistieke keten van ons Gewest en waar synergieën tussen economische actoren tot stand gebracht kunnen worden door een concentratie van havenfuncties, logistiek en industriële activiteit op een ononderbroken domein.

De multimodale pool moet het mogelijk maken de markten te verhuizen (MABRU/CEFL), die momenteel gevestigd zijn aan de zuidkant van de zone.

Naast de positieve economische weerslag van de verhuizing maakt deze ook de bouw van een nieuwe gemengde wijk mogelijk met minstens 3.000 woningen die ideaal gelegen zijn langs de waterkant in het zuidelijke deel van de zone.

De Regering verbindt zich ertoe in deze zone, waarvan de gronden volledig eigendom zijn van de overheid, voor 50 % openbare woningen te verwezenlijken.

Het centrale gebied, een overgangszone tussen de nieuwe wijk in het Zuiden en het multimodale platform in het Noorden, is een strategisch knooppunt door de aanwezigheid van het station Schaarbeek-Reizigers.

Deze ligging is ideaal voor de vestiging van voorzieningen, en dan meer bepaald vormings- en onderzoeksvoorzieningen (campus).

De volledige ontwikkeling van dit gebied vergt een aanpak op lange termijn, maar het is nodig om de toekomst ervan nu al in handen te nemen.

C'est pourquoi, dès l'entame de la législature :

- le Gouvernement poursuivra ses concertations avec le Fédéral et le Groupe SNCB en vue de garantir les budgets suffisants pour la libération des terrains dans le Plan Pluriannuel d'Investissement SNCB;
- le Gouvernement s'assurera du maintien de l'agenda de libération des terrains prévu dans l'arrêté royal du 30 décembre 2004;
- le Gouvernement poursuivra ses concertations en vue d'acquérir les terrains du FIF et du Groupe SNCB par la plateforme territoriale opérationnelle ou par la SAF dans l'attente de sa création;
- le Gouvernement lancera l'élaboration d'un PPAS qui comprendra l'étude relative à la Route industrielle et qui veillera à préserver les quartiers environnants du trafic de transit ainsi que l'accessibilité en transports publics du site.

Pour assurer une amélioration de l'accessibilité du site, la connexion piétonne à l'arrière de la Gare Schaarbeek-Voyageurs sera créée.

L'objectif du Gouvernement sera donc de permettre dès 2020, une fois les terrains de la zone FIF libérés et dépollués, la réalisation graduelle du Campus, une première phase du développement de la zone de Mabru et de la plateforme logistique.

A partir de 2025, la plateforme logistique pourra poursuivre son développement ainsi que la deuxième phase du projet sur la zone Mabru pourra voir le jour

Le site de Tour & Taxis

Après la rénovation de l'entrepôt royal et de l'hôtel de la poste, après la construction du premier bâtiment passif de bureaux qui accueillera Bruxelles-environnement, après le démarrage de l'aménagement du parc, c'est désormais l'urbanisation complète de ce site stratégique qui doit être réalisé.

Lié à la nouvelle centralité du Canal, le devenir de Tour & Taxis doit s'accélérer. Avant la fin de l'année 2014, le Gouvernement approuvera le PPAS Tour & Taxis selon les principes du schéma directeur, repris dans l'arrêté du Gouvernement adopté en avril 2009.

Plus précisément, ce PPAS devra créer une mixité fonctionnelle sur le site, par de nouveaux développements cou-

Daarom zal de Regering van bij het begin van de legislatuur :

- verder overleg plegen met de federale overheid en de NMBS-groep om in het Meerjarig Investeringsplan van de NMBS voldoende budgetten te waarborgen voor de vrijmaking van de terreinen;
- ijveren voor de handhaving van het tijdschema voor de vrijmaking van de terreinen, zoals bepaald in het koninklijk besluit van 30 december 2004;
- verder overleg plegen met het oog op de aankoop van de terreinen van het FSI en de NMBS-groep door het operationeel territoriaal platform of in afwachting van de oprichting hiervan door de MVV;
- van start gaan met de uitwerking van een BBP dat voorziet in de studie voor de industrieweg en dat ervoor zorgt dat de omliggende wijken gevrijwaard blijven van transitverkeer en dat op de site openbaar vervoer beschikbaar is.

Met het oog op een verbeterde bereikbaarheid van de site zal een voetgangersverbinding worden aangelegd aan de achterkant van het Station Schaarbeek-Reizigers.

De Regering streeft er derhalve naar om vanaf 2020, van zodra de terreinen van het FSI-gebied vrij en gesaneerd zijn, een eerste fase in de ontwikkeling van het Mabru-gebied en van het logistiek platform mogelijk te maken.

Vanaf 2025 kan het logistiek platform verder tot ontwikkeling worden gebracht en kan de tweede fase van het project voor het Mabru-gebied van start gaan.

De site Tour & Taxis

Na de renovatie van het Koninklijk Pakhuis en van het Postgebouw, de bouw van het eerste passief kantoorgebouw dat plaats zal bieden aan de diensten van Leefmilieu Brussel en het aanvangen van de werkzaamheden voor de aanleg van het park, komt het er nu op aan de volledige stedelijke inrichting van deze strategische site uit te voeren.

Het is nodig de toekomstige ontwikkeling van Tour & Taxis, aansluitend bij de nieuwe centraliteit die gevormd wordt door het Kanaal, in een stroomversnelling te brengen. Vóór eind 2014 zal de Regering voor Tour & Taxis een BBP goedkeuren dat aansluit bij de beginselen die vastgelegd zijn in het richtschema en vermeld staan in het door de Regering goedgekeurde besluit van april 2009.

Het BBP moet voor deze site meer bepaald een mix van functies in het vooruitzicht stellen door nieuwe projecten

vrant un maximum 370.000 m² de surfaces brutes hors sol, dont 40.000 m² à 50.000 m² au sein de la Gare maritime.

Un minimum de 40 % de ces nouveaux développements devra être affecté à la réalisation de logements dont 30 % devront être conventionnés.

Durant ces premiers mois de la législature, le Gouvernement se concertera également avec le propriétaire du site en vue de l'élaboration d'un calendrier de mise en œuvre qui vise comme objectif une réalisation complète à l'horizon 2020.

En tout état de cause, ce calendrier devra prévoir qu'à l'horizon 2016, soient réalisés l'aménagement complet du parc de 10 ha et les premiers logements moyens le long de la rue Picard dont le permis a déjà été délivré.

Parallèlement, le Gouvernement régional réalisera les travaux de mobilité nécessaires au renouveau de ce site, et plus particulièrement :

- A l'horizon 2016, le réaménagement de l'avenue du Port avec le maintien des arbres, un asphaltage de la voirie, la création d'une piste cyclable et d'une promenade.
- A l'horizon 2017, la construction de la passerelle Picard, indispensable pour l'accessibilité de la zone. Le Gouvernement sera particulièrement attentif à garantir une intégration paysagère optimale de cette infrastructure.
- A l'horizon 2018, la mise en service d'une ligne de transport public (bus) avec le tracé suivant : gare du Nord, passerelle Picard, rue Picard, entrée sur le site de Tour & Taxis après la gare Maritime via la voirie nord-sud et liaison avec la place Bockstaël par la rue Demeer; et en 2020, la mise en exploitation d'une liaison de haute performance.

Avec le projet de logements moyens et le pôle d'activités économiques prévus sur « Tivoli », la nouvelle tour Up-site de 252 logements, le réaménagement du bassin Beco et la transformation du site de Tour & Taxis, c'est un nouveau visage qui sera donné à cette partie de la Ville pour 2020.

Le Quartier de la Gare de l'Ouest

Ce site de 13 ha est, depuis l'achèvement du pôle multimodal, un des mieux desservis de la Région de Bruxelles-Capitale et appartient en grande partie au Groupe SNCB.

tot ontwikkeling te brengen die een maximale bovengrondse bruto-oppervlakte innemen van 370.000 m², waarvan 40.000 m² tot 50.000 m² in het goederenstation.

Minstens 40 % van deze nieuwe projecten moet gericht zijn op het tot stand brengen van huisvesting met 30 % geconventioneerde woningen.

Verder zal de Regering tijdens de eerste maanden van de legislatuur in overleg met de eigenaar van de site een uitvoeringskalender opstellen, die 2020 naar voren schuift als jaar waarin alles voltooid moet zijn.

Dit tijdschema moet in elk geval bepalen dat de volledige aanleg van het park van 10 ha en de bouw van de eerste middelgrote woningen langs de Picardstraat, waarvoor de vergunning reeds is afgeleverd, in 2016 afgerond dienen te zijn.

Parallel hiermee zal de Brusselse Gewestregering de mobiliteitswerken uitvoeren die gepaard moeten gaan met de herinrichting van de site. Deze werken omvatten meer bepaald :

- Tegen 2016 : de heraanleg van de Havenlaan, met behoud van de bomen, een asfaltering van de weg, de aanleg van een fietspad en van een promenade.
- Tegen 2017 : de bouw van de Picardbrug, die essentieel is voor de bereikbaarheid van dit gebied. De Regering zal bijzondere aandacht schenken aan de optimale inpassing van deze infrastructuur in het stedelijk landschap.
- Tegen 2018 : de indienststelling van een lijn van het openbaar vervoer (bus), die het volgende traject volgt : Noordstation, Picardbrug, Picardstraat, om vervolgens achter het goederenstation via de noord-zuidweg de site van Tour & Taxis op te draaien en via de Demeerstraat aan te sluiten op het Bockstaëlplein; en in 2020 de ingebruikneming van een hoogperformante verbinding.

Het project voor de bouw van middelgrote woningen en de geplande economische activiteitenpool op « Tivoli », de nieuwe toren van Up-site met 252 woningen, de herinrichting van het Becodok en de transformatie van de site Tour & Taxis moeten dit stadsdeel tegen 2020 een nieuwe aanblik geven.

De Wijk van het Weststation

Deze site van 13 ha is sinds de voltooiing van de multimodale pool één van de best bediende locaties in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en behoort voor een groot deel toe aan de NMBS-groep.

Cette maîtrise foncière publique à valoriser et ce nœud multimodal efficace constituent deux qualités essentielles pour le développement d'un nouveau quartier dense et mixte.

Le Gouvernement arrêtera donc une double stratégie de développement.

D'une part, le Gouvernement mettra tout en œuvre en vue d'acquérir, au travers de la plateforme territoriale opérationnelle ou le cas échéant de la SAF dans l'attente de sa création, les terrains appartenant au pouvoir public fédéral.

Le Gouvernement poursuivra, dans ce cadre, le processus d'acquisition lancé par Beliris en vue de disposer d'une première maîtrise foncière régionale dès 2015.

D'autre part, le Gouvernement arrêtera pour 2015 les lignes de force d'un projet urbain basé sur une densification importante et sur une mixité fonctionnelle et sociale. Il étudiera la possibilité d'une utilisation temporaire du site.

Le Gouvernement prendra, à cette fin, comme base de discussion la programmation proposée par le projet de schéma directeur de Beliris en vue de réaliser à l'horizon 2020 un minimum de 800 nouveaux logements, de nouveaux équipements de proximité ainsi qu'un espace vert de 3 ha entre la place Beekkant et la Gare de l'Ouest.

Le pôle Reyers

Le pôle Reyers dispose de tous les atouts permettant le développement d'un quartier rayonnant au profit de toutes les fonctions urbaines.

Un pôle économique et de formation axé sur le secteur des médias, de nouveaux logements, une entrée de Ville conviviale, un nouveau parc urbain, des équipements et commerces de proximité dans un cadre de vie amélioré constituent les objectifs à atteindre pour ce quartier.

A cette fin, le Gouvernement poursuivra 3 objectifs prioritaires : la réalisation d'un nouveau quartier mixte sur le site de Reyers, le développement d'une Cité des médias et l'amélioration significative du cadre de vie par un réaménagement de l'E40 en boulevard urbain, de la Chaussée de Louvain et de la Rue Colonel Bourg.

Dans le respect de la charte de coopération entre la Région, la Commune de Schaerbeek, la RTBF et la VRT, le Gouvernement mettra en place toutes les initiatives nécessaires, à la réalisation d'un nouveau quartier sur le site Reyers en se basant sur l'étude approuvée en avril 2013 qui permet un potentiel constructible maximal de 450.000 m².

De benutting van dit openbaar domein en de aanwezigheid van een efficiënt multimodaal knooppunt zijn beide van essentieel belang met het oog op de uitbouw van een nieuwe dichte en gemengde wijk.

De Regering zal dan ook een tweeledige ontwikkelingsstrategie vastleggen.

Eenzijds zal de Regering alles in het werk stellen om de terreinen die toebehoren aan de federale overheid, via het operationeel territoriaal platform of, in afwachting van de oprichting hiervan, eventueel via de MVV aan te kopen.

De Regering zal in dit verband het aankoopproces voortzetten dat door Beliris is opgestart om vanaf 2015 de eerste gronden in gewestelijk beheer te hebben.

Anderzijds zal de Regering tegen 2015 de krachtlijnen vastleggen van een stadsproject dat gebaseerd is op een verregaande verdichting en een functionele en sociale mix. Ze zal de mogelijkheid onderzoeken om de site tijdelijk te gebruiken.

De Regering zal bij de besprekingen hieromtrent uitgaan van de programmering die voorgesteld is in het ontwerp van richtschema van Beliris en die erop gericht is om tegen 2020 minstens 800 nieuwe woningen, een aantal nieuwe buurtvoorzieningen en een groene ruimte van 3 ha tussen het Beekkantplein en het Weststation te verwezenlijken.

De pool Reyers

De pool Reyers beschikt over alle troeven om een wijk te ontwikkelen die ruimte biedt voor alle stedelijke functies.

Het is de bedoeling om op deze site te voorzien in een economische en opleidingspool die toegespitst is op de mediasector, nieuwe woningen, een gezellige toegangspoort tot de stad, een nieuw stadspark en buurtvoorzieningen en -winkels in een verbeterde leefomgeving.

De Regering zal in dit verband drie prioritaire doelstellingen nastreven : de totstandbrenging van een nieuwe gemengde wijk op de Reyerssite, de uitbouw van een Mediacity en een aanzienlijke verbetering van de leefomgeving door de E40 heraan te leggen tot stadslaan en de Leuvensesteenweg en de Kolonel Bourglaan opnieuw in te richten.

In naleving van het samenwerkingscharter tussen het Gewest, de Gemeente Schaerbeek, de RTBF en de VRT zal de Regering alle noodzakelijke initiatieven nemen voor de verwezenlijking van een nieuwe wijk op de Reyerssite op grond van een studie die in april 2013 al is goedgekeurd en die voorziet in een maximaal bebouwbaar potentieel van 450.000 m².

Ce potentiel permet, en effet, de créer à l'horizon 2020, les nouveaux sièges de la RTBF et de la VRT (95.000 m²), environ 2.500 nouveaux logements et un parc de minimum 5 ha.

Parallèlement, le Gouvernement lancera dès 2014 la mise en œuvre progressive de la Cité des Médias par des occupations temporaires et des partenariats étroits avec les entreprises du secteur.

Le Gouvernement affectera une partie des fonds de la nouvelle programmation FEDER à la mise en œuvre de ce pôle média dont la mise en exploitation complète est fixée en 2020.

Enfin en 2015, le Gouvernement approuvera l'étude relative à l'aménagement de l'E40 en boulevard urbain. La question de l'éventuelle suppression du viaduc Reyers sera étudiée dans ce cadre.

Le Gouvernement déterminera également les actions à mettre en œuvre en vue d'une amélioration de la Chaussée de Louvain vers un axe commercial urbain.

Le Quartier du Midi

Le développement du Pôle Midi sera poursuivi dans un double objectif : la confirmation du statut international de ce territoire et le renforcement de la qualité de vie du quartier au profit de ses habitants.

20 ans après l'arrivée du TGV, ce territoire doit faire l'objet d'un développement ambitieux, cohérent, équilibré et piloté par la Région, en étroite concertation avec les communes concernées.

Dans les 6 mois qui suivent le début de la législature, le projet de Schéma directeur relatif au pôle Midi sera approuvé par le Gouvernement, en vue de garantir une mixité fonctionnelle, une densification du quartier, une amélioration de la qualité de l'espace public et la cohabitation des modes de transports ainsi qu'un renforcement du dynamisme du quartier.

Dans la foulée, le Gouvernement entamera l'élaboration d'un PPAS d'initiative régionale en vue d'une adoption définitive en 2016.

Le Gouvernement achèvera également pour 2016 la constitution d'une entité de gestion des espaces publics associant à tout le moins la Région, les communes et la SNCB. Un avant-projet de réaménagement des espaces publics du périmètre sera également élaboré pour cet horizon.

Dit potentieel biedt de mogelijkheid om tegen 2020 de nieuwe hoofdzetels van de VRT en de RTBF (95.000 m²), ongeveer 2.500 nieuwe woningen en een park van minstens 5 ha te verwezenlijken.

Daarnaast zal de Regering in 2014 al beginnen met de geleidelijke uitbouw van Mediacity door tijdelijke benutting toe te staan en nauwe partnerschappen te sluiten met de bedrijven in deze sector.

De Regering zal een deel van de fondsen voor de nieuwe EFRO-programmering bestemmen voor de uitbouw van deze mediapool, die in 2020 volledig klaar moet zijn voor exploitatie.

In 2015 zal de Regering tot slot de studie goedkeuren voor de heraanleg van de E40 tot stadslaan. Het vraagstuk van de eventuele verwijdering van het Reyersviaduct zal eveneens in die context worden onderzocht.

De Regering zal ook bepalen welke initiatieven nodig zijn voor een verbetering van de Leuvensesteenweg tot stedelijke handels-as.

De Zuidwijk

Bij de ontwikkeling van de Zuidwijk zal een tweeledige doelstelling worden nagestreefd : de bevestiging van het internationale statuut van dit gebied en een verbeterde levenskwaliteit in de wijk ten gunste van de inwoners.

Twintig jaar na de komst van de HST heeft dit gebied nood aan een ambitieus, samenhangend, evenwichtig en door het Gewest gestuurd ontwikkelingsproject, in nauw overleg met de betrokken gemeenten.

Binnen de eerste zes maanden van de legislatuur zal de Regering het ontwerp van Richtschema voor de Zuidwijk goedkeuren dat waarborgen moet bieden voor een functionele mix, een verdichting van de wijk, een kwalitatieve verbetering van de openbare ruimte, de gezamenlijke aanwezigheid van verschillende vervoersmodi en een versterkte wijkdynamiek.

Aansluitend zal de Regering van start gaan met de opmaak van een BBP op gewestelijk initiatief met het oog op een definitieve goedkeuring in 2016.

De Regering zal tegen 2016 eveneens de oprichting voltooiën van een entiteit die instaat voor het beheer van de openbare ruimten, waarvan op zijn minst het Gewest, de gemeenten en de NMBS deel zullen uitmaken. Tegen datzelfde jaar zal tevens een voorontwerp worden uitgewerkt voor de herinrichting van de openbare ruimten in de perimeter.

Enfin, le Gouvernement fixera, dans le schéma directeur, un double horizon de réalisation des projets de développement de la zone :

A l'horizon 2018-2020, les projets suivants devront être réalisés ou en voie d'achèvement :

- le réaménagement et l'affectation des quadrilatères, notamment en prévoyant l'implantation d'un marché qualitatif permanent;
- la rationalisation du pôle multimodal pour un meilleur fonctionnement et une meilleure visibilité;
- l'aménagement d'un lobby de la gare et le réaménagement de la rue Couverte en espaces public de qualité;
- le réaménagement du socle de la Tour du Midi;
- la construction d'un immeuble de logement au-dessus de la trémie du tram située boulevard Jamar;
- la réalisation de l'enfouissement du tram dans un tunnel Constitution;
- le réaménagement de l'esplanade de l'Europe;
- le réaménagement définitif ou temporaire de la traversée de la petite ceinture au niveau de l'avenue de Stalingrad en vue d'une liaison aisée entre la gare et le centre ville;
- la réalisation du projet Victor tel qu'amendé en fonction des principes du Schéma directeur;
- la réalisation du projet Fonsny 1 tel qu'amendé en fonction des principes du Schéma directeur;
- le réaménagement de l'intérieur de la gare.

A l'horizon 2025, les projets suivants devront être réalisés ou en voie d'achèvement :

- la réalisation de la deuxième partie du projet d'Eurostation le long de l'avenue Fonsny conformément aux principes du Schéma directeur;
- l'urbanisation en surface de l'îlot France-Bara en vue du renforcement d'une mixité à dominante résidentielle prévoyant aussi un équipement culturel;
- l'urbanisation de l'îlot des Deux-Gares.

Le Gouvernement continuera à défendre auprès du Groupe SNCB, la nécessité d'un réaménagement ambitieux intérieur et extérieur de la Gare, concerté dans le cadre du

Tot slot zal de Regering in het Richtschema een dubbele uitvoeringstermijn vastleggen voor de ontwikkelingsprojecten in dit gebied :

Tegen 2018-2020 moeten de volgende projecten voltooid zijn of zich in de voltooiingsfase bevinden :

- de herinrichting en bestemming van de vierhoeken, onder meer door er een permanente kwaliteitsmarkt in onder te brengen;
- de rationalisering van de multimodale pool met het oog op een vlottere werking en een betere zichtbaarheid;
- de inrichting van een stationslobby en de heraanleg van de Overdekte Straat tot kwaliteitsvolle openbare ruimten;
- de herinrichting van de sokkel van de Zuidertoren;
- het optrekken van een woongebouw boven de tramsleuf aan de Jamarlaan;
- het ondergronds brengen van de tram in een tunnel onder het Grondwetplein;
- de heraanleg van de Europa esplanade;
- de definitieve of tijdelijke heraanleg van het kruispunt op de Kleine Ring ter hoogte van de Stalingradlaan met het oog op een vlotte verbinding tussen het station en het stadscentrum;
- de uitvoering van het project Victor, zoals afgestemd op de beginselen van het Richtschema;
- de uitvoering van het project Fonsny 1, zoals afgestemd op de beginselen van het Richtschema;
- de herinrichting van de binnenkant van het station.

Tegen 2025 moeten de volgende projecten voltooid zijn of zich in de voltooiingsfase bevinden :

- de verwezenlijking van het tweede deel van het Eurostation-project aan de Fonsnylaan, overeenkomstig de beginselen van het Richtschema;
- de bovengrondse bebouwing van het huizenblok Frankrijk-Bara om te zorgen voor een sterkere mix met overwegend residentieel karakter en bijkomend een culturele voorziening;
- de bebouwing van het huizenblok aan de Tweestationsstraat.

De Regering zal bij de NMBS-groep blijven aandringen op de noodzaak om het station aan de binnenkant en aan de buitenkant op een ambitieuze wijze herin te richten, op

schéma directeur Midi, et financé par le budget consacré à cet effet dans le plan pluriannuel d'investissements 2013-2025 du Groupe SNCB (PPI).

Enfin, l'aménagement d'un nouveau terminal international sous l'îlot France-Bara respectant les principes du Schéma Directeur sera étudié, en concertation avec le Groupe SNCB.

Le Plateau du Heysel, avec le projet NEO

Notre Région est le troisième pôle de croissance économique d'Europe et le pôle central de développement de la Belgique.

La poursuite du développement économique, social et culturel de Bruxelles, et plus particulièrement du tourisme d'affaires et de loisirs est essentielle pour notre Région.

C'est dans ce cadre qu'est né le réaménagement du Plateau du Heysel rebaptisé NEO.

Des actes forts et concrets ont déjà été posés pour le développement d'un nouveau quartier avec une mixité de fonctions.

En 2013, ce fut l'inauguration d'une nouvelle salle de spectacle à vocation internationale.

2014 a connu la création de la société NEO avec 335 millions d'euros d'investissements publics apportés à part égale par la Ville de Bruxelles et la Région.

2014 a aussi été l'année de l'attribution du marché NEO 1, qui permet le lancement :

- d'un nouveau quartier commerçant, qui accueillera pas moins de 150 enseignes de renommée internationale;
- d'une offre de 590 logements à hautes performances énergétiques, avec un minimum de 15 % de logement public;
- d'une offre en équipements (crèches) et en services de proximité, d'un nouveau cinéma qui, à terme, remplacera l'actuel cinéma présent sur le site par un nouvel équipement à la pointe de la technologie;
- d'une offre de loisirs outdoor et indoor qui renforcera et redéveloppera l'attractivité des activités de loisirs actuelles.

Pour renforcer l'offre future de loisirs, une piscine à ciel ouvert localisée dans un espace de verdure sera créée et sera conçue comme un plan d'eau paysager.

basis van overleg in het kader van het Richtschema voor de Zuidwijk en met financiering op het budget dat hiervoor bestemd is in het meerjarig investeringsplan 2013-2015 van de NMBS-groep (MIP).

Tot slot zal, in overleg met de NMBS-groep, de aanleg van een nieuwe internationale terminal onder het huizenblok Frankrijk-Bara bestudeerd worden, met inachtneming van de beginselen die vastgelegd zijn in het Richtschema.

De Heizelvlakte met het NEO-project

Ons Gewest is de derde economische groeipool van Europa en de centrale ontwikkelingspool van België.

Het is voor ons Gewest van essentieel belang dat de economische, sociale en culturele ontwikkeling en meer in het bijzonder de ontwikkeling van het zaken- en vrijetijdstoeurisme voortgezet wordt.

Het is binnen deze context dat onder de noemer NEO de herinrichting van de Heizelvlakte het licht zag.

Er werden reeds krachtige en concrete daden gesteld om te komen tot de ontwikkeling van een nieuwe wijk met een mix aan functies.

In 2013 werd een nieuwe evenementenhal met internationale uitstraling ingehuldigd.

In 2014 werd de vennootschap NEO opgericht met 335 miljoen euro aan overheidsinvesteringen en gelijke inbreng van de Stad Brussel en het Gewest.

2014 is ook het jaar waarin de opdracht NEO 1 is gegund die voorziet in de lancering van de volgende elementen :

- een nieuwe winkelwijk met niet minder dan 150 grote internationale merken;
- 590 woningen met hoge energieprestaties, waarvan minimaal 15 % openbare huisvesting;
- voorzieningen (kinderdagverblijven) en buurtdiensten, een bioscoop die op termijn de huidige bioscoop op de site moet vervangen door een hoogtechnologische voorziening;
- outdoor- en indoorrecreatie die de aantrekkingskracht van de bestaande ontspanningsactiviteiten zal versterken en verder zal ontwikkelen.

Om het toekomstige recreatieaanbod te versterken, zal in een groengebied een openluchtzwembad worden aangelegd, geïntegreerd in het landschap.

Le Gouvernement doit désormais poursuivre, au travers de la société NEO, la transformation ambitieuse de cette zone en vue :

- de créer une nouvelle infrastructure de congrès de 5.000 places complémentaire à Square, et une offre hôtelière;
- de développer au total un minimum de 750 logements (en ce compris les 590 logements attribués dans NEO1);
- de réaffecter la réserve foncière constituée par le stade à du logement et de l'équipement dont au moins 15 % de logements publics.

Pour ce faire, le Gouvernement soutiendra, au travers de la société NEO, encore en 2014, la sélection des candidats de NEO2 et la poursuite du marché lancé sous forme de dialogue compétitif avec pour objectif une réalisation concrète du Centre de conventions en 2019.

Le Gouvernement approuvera, au plus tard en 2016, le PPAS qui transcrit les grandes options d'aménagement de ce nouveau quartier.

Le Gouvernement poursuivra également toutes les démarches utiles en vue de localiser un nouveau stade sur le site du Parking C, et de libérer le Plateau du Heysel de cet équipement.

Enfin, le Gouvernement mettra tout en œuvre, en vue de la réalisation de la connexion parking C – avant des Palais, notamment en poursuivant les concertations avec la Flandre sur la mobilité autour de Bruxelles.

Le site Josaphat

Le site Josaphat, maîtrisé par les pouvoirs publics et immédiatement urbanisables sera l'un des quartiers prioritaires en terme de mise en œuvre de l'action de ce Gouvernement.

C'est pourquoi, le Gouvernement approuvera définitivement le Plan Directeur du site Josaphat, dans le courant du premier trimestre 2015, après la réalisation de l'étude d'impact qui portera entre autres sur les aspects de mobilité, d'espaces publics et paysager, et la concertation à mener dès septembre.

Celui-ci prévoira la réalisation de 1.800 logements dont 45 % de logements publics, une école, un équipement sportif en lien avec la zone de sport existante, 2 crèches, des espaces verts pour un total de minimum 4 ha, des bureaux, un hôtel, des commerces de proximité ainsi que la revalorisation et la densification de la zone industrielle.

De Regering moet via de vennootschap NEO de ambitieuze transformatie van het gebied voortzetten met het oog op :

- een nieuwe congresinfrastructuur die voor 5.000 plaatsen extra naast Square moet zorgen en de uitbouw van een hotelaanbod;
- de ontwikkeling van in totaal minstens 750 woningen (inclusief de 590 woningen toegekend binnen NEO1).
- de herbestemming van de grondreserve gevormd door het stadion tot huisvesting, waarvan minstens 15 % openbare woningen.

Daartoe zal de Regering via de vennootschap NEO nog in 2014 haar steun toezeggen aan de selectie van de kandidaten voor NEO2 en het verdere verloop van de opgestarte opdracht in de vorm van een concurrentiedialoog met als doel het Congrescentrum in 2019 concreet gestalte te geven.

De Regering zal ten laatste in 2016 het BBP met de grote opties voor de aanleg van deze nieuwe wijk goedkeuren.

De Regering zal verder ook alle nuttige stappen ondernemen om een nieuw stadion op Parking C te vestigen en de Heizelvlaakte van deze uitrusting te ontdoen.

Tot slot zal de Regering alles in het werk stellen om een verbinding tussen Parking C en de site gelegen vóór de Paleizen tot stand te brengen, meer bepaald door met Vlaanderen het overleg inzake de mobiliteit rondom Brussel voort te zetten.

De Josaphatsite

Deze site waarvan het eigendom bij de overheid berust en die onmiddellijk verstedelijkt kan worden, moet één van de prioritaire wijken vormen waar uitvoering wordt gegeven aan het beleid van de Regering.

Daarom zal de Regering het Richtplan voor de Josaphatsite definitief goedkeuren in de loop van het eerste kwartaal van 2015, na de uitvoering van de effectenstudie, die zich onder meer zal toespitsen op aspecten als mobiliteit en openbare ruimten en landschappen, en het overleg dat in september al van start gaat.

Het Richtplan zal voorzien in de verwezenlijking van 1.800 woningen, waarvan 45 % openbare huisvesting, een school, een sportvoorziening verbonden met de bestaande sportzone, 2 kinderdagverblijven, groene ruimten van in totaal 4 ha groot, kantoren, een hotel, buurtwinkels alsook in de opwaardering en de verdichting van het industriegebied.

Les logements publics devront prévoir une répartition de 60 % de logements accessibles aux revenus sociaux, dont 1/6ème d'acquisitif opéré par le Fonds du Logement et 40 % de logements accessibles aux revenus modérés et moyens.

Le développement de ce nouveau quartier devra également viser à une restructuration et densification de la zone d'industrie urbaine, notamment par une reconfiguration planologique de son périmètre.

Le Gouvernement lancera dès 2015 toutes les mesures planologiques requises pour encadrer réglementairement la mise en œuvre de ce site avant 2016 et permettre ainsi aux opérateurs publics et privés d'entamer l'urbanisation des premiers lots.

Enfin, le Gouvernement poursuivra la concertation avec le groupe SNCB pour garantir et concrétiser rapidement l'aménagement de la halte RER.

Le pôle Delta-Souverain

Le site de Delta, porte d'entrée sud-est de notre Région, dispose de nombreux atouts.

Cette zone se compose de trois pôles stratégiques : le campus universitaire ULB-VUB, le « triangle » Delta, propriété publique et les abords du viaduc Herrmann-Debroux. Ces 3 zones nécessitent de disposer d'une vision d'ensemble en vue d'un développement harmonieux et cohérent.

La partie relative au campus universitaire fait actuellement l'objet d'un PPAS mené par la Commune d'Ixelles. Le Gouvernement veillera à ce qu'il permette une restructuration des infrastructures universitaires, le développement de nouveaux logements étudiants et la création d'un nouveau quartier résidentiel dans la partie du site longeant le boulevard du triomphe, en tenant compte de l'impact sur la mobilité.

Ces nouveaux développements nécessiteront de repenser les cheminements piétons à l'intérieur du campus et de créer de nouvelles connexions inter-quartiers.

De l'autre côté du boulevard du Triomphe, la Région a acquis, par l'intermédiaire de la SAF, une importante friche ferroviaire.

La partie Nord du « triangle » est destinée à accueillir en 2017 le futur pôle hospitalier du CHIREC. Sur le moyen terme, une seconde phase de développement du pôle hospitalier comprenant un hôtel et des commerces est envisagée. Ces développements ont été repris dans un PPAS spécifique à cette partie du triangle Delta.

Voor de openbare huisvesting wordt een verhouding gehanteerd van 60 % woningen toegankelijk voor sociale inkomens, waarvan 1/6 koopwoningen met het Woningfonds als operator, en 40 % woningen bestemd voor de bescheiden en middelgrote inkomens.

Bij de ontwikkeling van deze nieuwe wijk zal ook gestreefd worden naar een herstructurering en verdichting van het gebied voor stedelijke industrie, met name door een planologische herconfiguratie van de perimeter.

De Regering start in 2015 met alle vereiste planologische maatregelen om de uitvoering van de site vóór 2015 nog een verordenende omkadering te geven en daarmee openbare en privé-operatoren de mogelijkheid te bieden van start te gaan met de bebouwing van de eerste kavels.

Ten slotte zal de Regering het overleg met de NMBS-groep voortzetten om de aanleg van de GEN-halte veilig te stellen en snel te concretiseren.

De pool Delta-Vorstlaan

De Deltasite beschikt als zuidoostelijke toegangspoort tot het Gewest over talrijke troeven.

Het gebied bestaat uit drie strategische polen : de universiteitscampus VUB-ULB, de « Delta-driehoek » die openbaar eigendom is en de omgeving van het Herrmann-Debroux viaduct. Deze 3 gebieden hebben nood aan een globale visie met het oog op een harmonieuze en coherente ontwikkeling.

Het deel betreffende de universiteitscampus maakt momenteel het voorwerp uit van een BBP waarvan de leiding door de gemeente Elsene waargenomen wordt. De Regering zal erop toezien dat hierin een herstructurering van de universiteitsvoorzieningen, de ontwikkeling van nieuwe studentenwoningen en de aanleg van een nieuwe woonwijk in het gedeelte langsheen de Triomflaan mogelijk is, rekening houdend met de effecten op de mobiliteit.

Deze nieuwe ontwikkelingen zullen het nodig maken om de voetgangerstrajecten binnen de campus te hertekenen en nieuwe verbindingen tussen wijken tot stand te brengen.

Aan de overkant van de Triomflaan heeft het Gewest via de MVV een belangrijke strook spoorweggebied verworven.

Op het noordelijke deel van de « driehoek » zal in 2017 de toekomstige ziekenhuispool van het CHIREC ondergebracht worden. Op middellange termijn is een tweede ontwikkelingsfase van de ziekenhuispool met daarbij een hotel en handelszaken gepland. Deze ontwikkelingen werden opgenomen in een afzonderlijk BBP dat specifiek op dit deel van de Delta-driehoek betrekking heeft.

Il importe désormais de déterminer la programmation voulue pour la partie Sud du « triangle Delta ». Le Gouvernement approuvera pour la fin de l'année 2014 l'étude de programmation de ce site.

Sur cette base, le Gouvernement finalisera une vision d'ensemble du site qui intégrera les options de réaménagement des abords du viaduc en vue d'améliorer l'entrée de Ville. Ces grandes options de planification devront être arrêtées au plus tard fin 2015.

Le site des Casernes d'Ixelles et d'Etterbeek

Une partie des anciennes casernes du boulevard Général Jacques vont voir la Police Fédérale quitter progressivement les lieux à partir de 2014.

Ce site, proche des campus universitaires de l'ULB et de la VUB, mais aussi au carrefour de plusieurs lignes importantes de transport en commun, présente des potentialités de reconversion permettant l'implantation d'une cité internationale universitaire et d'un nouveau quartier.

A cette fin, le Gouvernement finalisera pour fin 2015 les discussions en vue d'acquérir le site par l'intermédiaire de la plateforme territoriale opérationnelle ou le cas échéant par la SAF dans l'attente de la création de cette structure.

Parallèlement pour mi-2015, le Gouvernement adoptera une stratégie de développement du site comprenant une offre académique diversifiée, la construction de logements et d'équipements au profit des étudiants et du monde académique tout en prenant en compte l'intérêt patrimonial des lieux.

Une stratégie globale définitive et précise devra être arrêtée pour 2016.

Le site des Prisons de Saint-Gilles et Forest

Suite à la décision de construire une nouvelle prison à Haren, les anciennes prisons de Saint-Gilles et de Forest constituent un lieu stratégique pour le développement d'un nouveau quartier urbain mixte.

Bien desservi en transport en commun, ce site se prête à une densification au profit de fonctions urbaines, et présente un potentiel de développement permettant la construction d'environ 1.000 logements dont une partie de logements publics et l'implantation d'une école.

A cette fin, le Gouvernement adoptera, avant la fin de l'année 2014, l'étude de définition de la reconversion des prisons de Saint-Gilles et Forest.

Het is van belang nu reeds het programma voor het zuidelijke deel van de « Delta-driehoek » vast te leggen. Tegen eind 2014 zal de Regering de programmeringsstudie voor de site goedkeuren.

Op basis hiervan zal de Regering een globale visie voor de site voltooien die ook de keuzes voor de heraanleg van de omgeving van het viaduct met het oog op een vlottere toegang tot de Stad omvat. Deze grote planningsopties zullen uiterlijk tegen eind 2015 vastgelegd moeten worden.

De site van de Kazernes van Elsene en Etterbeek

De Federale Politie zal vanaf 2014 geleidelijk aan wegtrekken uit een deel van de vroegere kazernes aan de Generaal Jacqueslaan.

Deze site, die nabij de universiteitscampussen van de VUB en ULB gelegen is, maar ook samenvalt met een knooppunt van openbare vervoersverbindingen biedt een groot reconversiepotentieel waarop een internationale studentenbuurt en een nieuwe wijk gevestigd kan worden.

Daartoe zal de Regering tegen eind 2015 de gesprekken afronden die moeten leiden tot de aankoop van de site door tussenkomst van het operationeel territoriaal platform of desgevallend de MVV in afwachting dat deze structuur gestalte krijgt.

Parallel hiermee zal de Regering tegen midden 2015 een strategie voor de ontwikkeling van de site goedkeuren die voorziet in een verscheiden academisch aanbod, de bouw van woningen en voorzieningen voor studenten en voor de academische wereld, zonder daarbij de erfgoedkundige waarde van de gebouwen uit het oog te verliezen.

Tegen 2016 moet een definitieve en nauwkeurig omliggende globale strategie bepaald worden.

De site van de gevangnissen van Sint-Gillis en Vorst

Ingevolge de beslissing om een nieuwe gevangenis te bouwen in Haren vormen de oude gevangnissen van Sint-Gillis en Vorst een strategische locatie voor de ontwikkeling van een nieuwe gemengde stadswijk.

Deze site, die goed bereikbaar is met het openbaar vervoer, leent zich uitstekend tot een verdichting ten gunste van stedelijke functies en biedt een ontwikkelingspotentieel dat plaats biedt voor de bouw van ongeveer 1.000 woningen, waarvan een deel openbare huisvesting, en de vestiging van een school.

De Regering zal daarom nog vóór eind 2014 de definiëringstudie goedkeuren voor de reconversie van de gevangnissen van Sint-Gillis en Vorst.

Le Gouvernement poursuivra, dès l'entame de la présente législature, la concertation avec l'Etat fédéral autour de la reconversion des prisons, notamment en vue d'acquiescer la maîtrise foncière des lieux.

Parallèlement, pour 2016, il finalisera les documents planologiques réglementaires nécessaires pour mettre en œuvre les grandes options déterminées par l'étude de définition.

La mise en œuvre concrète de ces stratégies dépendra du calendrier de libération des prisons de Saint-Gilles et Forest, initialement prévue vers 2017.

Léopold III – OTAN

Suite au déménagement de l'OTAN dans son nouveau siège en construction de l'autre côté du Boulevard Léopold III, l'ex-site OTAN présente un potentiel de reconversion vers un nouveau quartier urbain.

Déjà bien desservi en transport en commun, la zone verra son accessibilité renforcée avec la réalisation du Métro Nord (Bordet).

Dans l'optique de créer un nouveau quartier mixte et en préservant les activités économiques, le Gouvernement précisera, pour 2014, les lignes de force du développement de ce site, au travers de l'étude relative à la mise en œuvre des ZEMU.

Le Gouvernement élaborera ensuite en 2015 une stratégie d'aménagement du Boulevard Léopold III en vue d'y développer une nouvelle zone de bureaux à vocation internationale.

L'implantation d'un pôle de compétence numérique et des nouvelles technologies sera également examinée, au regard d'une possible complémentarité avec la création de la Cité des Médias à Reyers.

De Regering zal van bij de start van deze legislatuur het overleg met de Federale Staat over de reconversie van de gevangenen voortzetten, meer bepaald met het oog op het verkrijgen van het grondbeheer.

Parallel zal ze tegen 2016 de regelgevende planologische documenten voltooiën die nodig zijn om de grote lijnen die in het kader van de definiëringstudie bepaald zijn ten uitvoer te leggen.

Wanneer deze strategieën concreet uitgevoerd zullen worden, hangt af van het tijdschema voor de vrijgave van de gevangenen van Sint-Gillis en Vorst, aanvankelijk voorzien omstreeks 2017.

Leopold III – NAVO

Ingevolge de verhuizing van de NAVO naar het nieuwe hoofdkwartier dat in aanbouw is aan de overkant van de Leopold III-laan leent de oude NAVO-site zich tot reconversie tot een nieuwe stadswijk.

De site, die al goed met het openbaar vervoer bereikbaar is, wordt nog vlotter toegankelijk met de aanleg van de Metro Noord (Bordet).

Met het oog op de aanleg van een nieuwe gemengde wijk met vrijwaring van de economische activiteiten, zal de Regering aan de hand van de studie betreffende de uitvoering van de OGSO's tegen 2014 de krachtlijnen bepalen voor de ontwikkeling van de site.

De Regering zal vervolgens in 2015 een strategie uitwerken voor de aanleg van de Leopold III-laan teneinde er een nieuw kantoorgebied met internationale uitstraling te ontwikkelen.

Ook de inplanting van een competentiepool voor digitale en nieuwe technologieën zal worden onderzocht in het licht van een mogelijke complementariteit met het nieuwe Mediacity bij Reyers.

